

EMIL DUMEA

VIATA ÎN CUVINTE

Partea I

editura pim
Iași, 2017

PARTEA I

UN PETEC DE CER PE PĂMÂNTUL NOSTRU

DUMINICA "FLORIILOR,, VERSUS SEMIMARATONUL IAȘULUI

Astăzi (24 aprilie) frații ortodocși și greco-catolici celebrează Duminica "floriilor", adică Intrarea Domnului în Ierusalim și intrarea noastră în Săptămâna Patimilor, cea mai sfântă săptămână din an care culminează cu sărbătoarea Învierii Domnului.

Tot astăzi, în Iași, se încheie Semimaratonul Iașului. Imagini de la biserica Sf. Nicolae Domnesc și din fața Palatului Culturii.

Să ne rugăm împreună ... Să ne bucurăm împreună...

CREDINȚE DIFERITE? NU, ORGOLII DIFERITE!

De ieri, confrății ortodocși sunt în Săptămâna Mare, cea mai mare și mai sfântă din an. Noi, catolicii, am fost în aceeași săptămână premergătoare celei mai mari sărbători, a Învierii Domnului.

.... Mă gândesc cu durere că noi creștinii suntem divizați nu de credințe diferite, ci de orgolii diferite. În privința unității religioase, suntem niște falimentari, în pofida hainelor solemne cu care ne închinăm în fața altarelor.

...Ca și multe dintre familii, falimentează nu din cauza incompatibilităților de caracter (cum adesea se invocă pe la tribunale), ci din cauza orgoliilor, a falsei superiorități și dorinței de putere sau de dominare.

Fiecare ne considerăm drepti în propria ogradă religioasă. Dar nu știu câți dintre noi am înțeles că Isus înainte să moară s-a rugat "Ca toți să fie una" și a spălat picioarele apostolilor, inclusiv ale lui Iuda.

Dacă nu am înțeles că religia noastră înseamnă iubire și slujire, nu am înțeles nimic.

ARTA SIMPLITĂȚII

Îmi amintesc că în vara anului 2011, când m-am întors din primul pelerinaj pe drumul Sf. Iacob de Compostela, primul lucru pe care l-am făcut când am ajuns acasă a fost să înjumătățesc garderoba, și aceasta fără să mă fi gândit înainte la așa ceva. Pur și simplu, când am deschis șifonierul, mi-a venit instantaneu întrebarea: La ce-mi trebuie atât de multe cămăși, tricouri, șosete, etc?

Trăim într-o epocă a consumerismului în care consumăm și suntem consumați în același timp de lucruri, griji și preocupări inutile, ba chiar dăunătoare trupului și spiritului nostru. Cred că trebuie să avem curajul să privim în camera și în casa noastră și să ne întrebăm câte din lucrurile pe care le avem ne sunt folositoare și câte, nu; iar de acestea din urmă trebuie să ne debarasăm, păstrând lângă noi doar lucrurile care ne sunt indispensabile și de calitate. De la eliberarea de sub povara lucrurilor inutile vom învăța arta debarasării de persoanele inutile, ca și a eliberării de mentalități, obiceiuri, capricii și vicii care ne otrăvesc viața. Așa vom reuși să detoxifiem organismul nostru de tot ce îi este în plus sau chiar nociv. Poate că le va fi mai greu femeilor să se elibereze de arsenalul cosmeticelor, al podoabelor și vestimentației, pentru a duce o viață simplă, dar frumoasă. Poate că le va fi greu bărbaților să nu-și mai frământă mintea cu ultimele modele de mașini, computere și telefoane mobile. Poate că le va fi greu multora să nu mai butoneze atât de mult timp pe tastaturi și să nu mai fie ținuiți de ecrane și televizoare. Dar, nu poate savura gustul atât de plăcut al simplității decât cel care este liber. Căci un sclav nu va ști niciodată ce este libertatea, nu-i va cunoaște gustul și savoarea, ci doar va jindui după ea. Simplitatea înseamnă să faci călătoria vieții tale doar cu bagajul strict necesar; căci tot ce este în plus înseamnă balast și greutatea puse pe umerii tăi. Simplitatea nu este ușor de înțeles și de însușit în modul nostru de gândire, de viață cotidiană. Dimpotrivă, societatea de consum în care trăim, mai ales după 1990, ne-a inoculat falsa convingere că progresul și civilizația înseamnă acumulare de bunuri. Așa se face că avem în casele noastre lucruri pe care poate le îmbrăcăm de câteva ori pe an, sau pe care le descoperim după mai mulți ani, neatinsse și cu eticheta de când le-am cumpărat. Dacă avem

curajul și umilința de a ne privi sincer în oglinda conștiinței și sufletului nostru, va trebui să recunoaștem că am căzut în capcana umplerii golurilor sufletești, ale inimii cu obiecte, fără să pricepem că acestea nu numai că nu vor umple aceste goluri, dar, mai grav, le vor adânci și le vor face și mai dureroase. Căci acumularea continuă de bunuri nu este altceva decât un drog care agravează și șubrezește și mai mult sănătatea ființei noastre. Dacă spațiile din locuințele noastre se vor elibera de tot ce este inutil, vom începe progresiv să vedem utilul, adică să ne vedem pe noi înșine și vom avea mai mult spațiu pentru a respira, pentru a ne simți în libertate, pentru a fi liberi cu adevărat.

Cu cât ne vom elibera mai mult de lucruri inutile, cu atât vom păși spre esența ființei noastre și-i vom descoperi potențialul ei imens, atât de puțin explorat, cunoscut și folosit. Personalitatea noastră va deveni mai puternică atunci când nu va mai depinde de lucruri, de obiecte și nici de alte persoane. Când gândirea noastră va fi a noastră și nu a reclamelor, clișeele sau spuselor (adesea false și interesate) ale altora. Când vom începe să gândim cu mintea noastră, să ne folosim de puterea brațelor noastre, când vom merge pe picioarele noastre, doar atunci vom fi noi înșine și nu niște roboți sau sclavi.

Simplitatea înseamnă comuniunea cu esențialul din tine și din tot ceea ce te înconjoară. Ea înseamnă eliberarea de ambalaje, de măști și de iluzii și comuniunea cu esența creației, cu ceea ce există cu adevărat și are valoare. Vom putea simți vibrația spiritului care pulsează în noi și în univers doar atunci când vom fi liberi de lucrurile și materia care îl încătușează.

Simplitatea înseamnă înțelegerea, exprimarea și trăirea esențialului într-o viață pe care angrenajele sociale o complică și o fac dificilă. Simplitatea înseamnă lupta noastră continuă contra unui curent de gândire și de acțiune care intenționează depersonalizarea omului, manipularea lui și masificarea globalizatoare, pentru a-l pune astfel la dispoziția celor setoși de putere și dominare.

Simplitatea înseamnă înțelegerea vieții pe care o trăim ca o înșiruire de evenimente, ca secvențele unui film în care se succed clipă de clipă oameni, lucruri, locuri, și noi trebuie să prețuim fiecare zi ca și cum ar fi ultima, bucurându-ne de tot ceea ce este curat, armonios, frumos, elegant, discret, de bun gust, împărțind în mod generos toate acestea cu orice persoană.

Ziua independenței și maturității noastre va fi atunci când ne vom simți fericiți cu o ceașcă de ceai, o carte bună și un spațiu mare, aerisit în jurul nostru, alături de o farfurie de mâncare și un pat; adică vom fi liberi și maturi doar atunci când vom fi simpli.

ARTA FERICIRII

Cu cât vom reuși să oferim mai mult și să cerem mai puțin, cu atât vom fi mai fericiți.

Cu cât vom reuși să iubim mai mult și să nu așteptăm iubirea și nici măcar recunoștința celorlalți, cu atât vom fi mai fericiți.

Cu cât vom observa mai puțin limitele, greșelile și răutățile altora și ne vom bucura împreună cu ei de calitățile lor, cu atât vom fi mai fericiți.

A-ți aminti zilnic de răul pe care cineva ți l-a făcut; a-ți aminti zilnic că lumea aceasta este coruptă, falsă și egoistă nu înseamnă altceva decât a bea zilnic otravă și venin, iar acestea îți vor scurta viața. Dacă vei proceda astfel, viața pe care o trăiești va fi amară sau acră, iar tu nu vei reuși decât să înțepi pe alții și să le transmiți acreala și amărăciunea din tine.

La câteva zile după naștere, părinții împreună cu nașii m-au dus la botez. De mic, la biserică au început să mă învețe cine este Dumnezeu. Am învățat apoi multe despre El. Mi-am umplut capul cu învățături despre Dumnezeu și cele sfinte. Nu știu cât de fericit m-a făcut toată această știință despre Cel de Sus. Ceea ce știu este faptul că mereu am simțit că-mi lipsește ceva. Că-mi lipsește o anumită înțelepciune și o cheie cu care să deschid ușa care să mă introducă în casa lui Dumnezeu, unde să-l văd pe El și să-i simt bunătatea.

Am început să citesc Cartea Sfântă cu mai multă atenție. Am început să-i caut pe înțelepții lumii și să înțeleg mai mult cum au trăit ei și ce pot să învăț bun de la dânșii. Cu timpul, am priceput mai bine că drumul spre Dumnezeu și spre propria fericire înseamnă să oferi totul și să nu ceri nimic. Am început să pricep că aceasta este calea fericirii, pentru că procedând astfel, te apropii cel mai mult de Dumnezeu. Pentru că El oferă totul și nu cere nimic. El a creat universul și nu ne cere ca noi să creăm un alt univers. El ne-a iubit cu o iubire totală și nu ne obligă să

facem și noi la fel. Ne lasă liberi, complet liberi să procedăm cum vrem noi. Inima Lui bate în inimile noastre chiar și atunci când noi îl trădăm în modul cel mai rușinos. El nu divorțează de noi niciodată. Indiferent de numărul infidelităților noastre, El nu rămâne decât Iubire fără margini. O iubire absolută care bate în inima oricărui om. De aceea cred că misterul vieții adevărate a omului constă în iubirea totală.

Oricâte vor fi legile care reglementează viața oamenilor pe pământ, dacă ele nu se inspiră din această iubire, nu vor reuși niciodată să-l facă fericit pe om. Vor reuși să reglementeze sau să îngreuească comportamentul oamenilor, să-i constrângă la anumite acțiuni și să-i împiedice să facă altele. Dar nu vor reuși să-i dea nici măcar un gram de fericire în plus. Omul va fi fericit, doar iubind necondiționat. Căci abia atunci el devine ceea ce este, adică o părțică din Dumnezeu, care este Iubire absolută. Când vom reuși să ne deschidem ochii minții, dar mai ales ai inimii și vom începe să pricepem că cheia fericirii înseamnă iubire totală și necondiționată, abia atunci vom începe să pricepem ceva din misterul vieții adevărate. Atunci vom începe să fim fericiți pentru că vom fi uniți cu El, fericirea absolută. Atunci vom începe să ne cufundăm în Dumnezeu iar fața acestei lumi va redeveni paradisul din care am fost izgoniți cândva, când într-un moment de rătăcire, protopărinții noștri au plecat urechea la șoptele ispititorului.

VINEREA MARE

Astăzi (29 aprilie) frații noștri ortodocși și greco catolici se roagă Prohodul Domnului. Să ne rugăm împreună Mântuitorului nostru, al tuturor:

...În mormânt de Te-ngropi,

Și în iad de cobori,

Dar mormintele, Iisuse, le-ai deșertat

Și întregul iad, Hristoase, l-ai golit.

De-a Ta voie, Doamne,

Pogorând sub pământ,

Pe toți oamenii din moarte i-ai înviat

Și la slava Tatălui i-ai înălțat...

Cântare de îngropare și teologie poetică, lacrimi de întristare și rouă de Înviere, Prohodul Domnului este una din creațiile cele mai frumoase ale credinței și evlaviei ortodoxe.

În biserica parohiei Cuvioasa Paraschiva din Iași, credincioșii se rugau cântând, într-o reculegere desăvârșită.

CRISTOS A ÎNVIAT!

Tuturor celor care în această noapte (1 mai) sărbătoreasc Învierea Domnului, din inimă le urez ca Domnul Vieții să locuiască în inimile și în casele lor.

Domnul Vieții fără de moarte să fie viața noastră, a tuturor!
Sărbători fericite!

RUGĂCIUNE PENTRU PACE

Puternici ai lumii, soldați și generali, scoateți în piața publică a lumii tancurile, tunurile, mitralierele, bombele, focurile nucleare și orice altă armă aveți. Aduceți tot arsenalul vostru de luptă, război și moarte și puneți-l în piața publică a omenirii. Adunați-vă cu toții în jurul acestui morman imens al morții pe care voi l-ați construit și invocați-l astăzi pe Dumnezeu vieții și al păcii. Așezați-vă în genunchi, voi puternici ai lumii și ridicați mâinile spre ceruri. Dați drumul glasului vostru și strigați cât vă țin puterile:

Tu, Domnul și Dumnezeuul nostru, Principe al păcii, Întinde-ți mâna spre tot acest morman imens purtător de violență, sânge și moarte și transformă-l cu puterea ta dumnezeiască în trandafiri, crini, garoafe și lalele, în crizanteme și albe, delicate lăcrămioare.

Fă o minune, Dumnezeuul nostru al tuturor, și transformă tot ceea ce răutatea noastră a adus aici în fața maiestății tale;

transformă toate armele noastre în pâini pe care să le împărțim la toți săracii și flămânzii lumii.

Fă o minune, Dumnezeu al păcii, și schimbă toate jocurile de luptă și violență ale calculatoarelor noastre în șotron, în jocuri distractive, de gătit, decorat, de memorie, ba chiar și de machiat, dar nu de luptă.

Schimbă, Dumnezeul nostru, toată această mizerie a răutății și setei noastre de dominare și putere în cosoare și seceri cu care să culegem strugurii și spicele de grâu, ca să facem vin, să coacem pâini și să mâncăm împreună la aceeași masă de la care să nu lipsească niciun om de pe acest pământ.

Cărbunele și oțelul din bazinul Ruhr-ului pe care le-am folosit ca să fabricăm arme și să ne ucidem între noi, francezi, germani și alte națiuni ale Europei și ale lumii, vrem acum să folosim aceste minereuri și metale pentru a fabrica jucării pentru copiii noștri și ai tuturor emigranților care vin pe continentul nostru.

Dumnezeule al păcii universale, al iubirii și iertării tuturor, venim astăzi în piața publică a lumii pentru a-ți spune că îi iertăm pe cei care au distrus turnurile gemene și au ucis mii de oameni nevinovați în toate atentatele care au însângerat străzile noastre și au semănat teamă în inimile a milioane și milioane de oameni. Îi iertăm pe toți, așa cum slujitorul tău Ioan Paul al II-lea l-a iertat pe Ali Agca.

Noi, chinezi și japonezi, ne iertăm unii pe alții și dăm uitării pentru totdeauna tot răul pe care ni l-am făcut unii altora. Privim brațele tale răstignite, însângerate care cuprind cerul și pământul cu o îmbrățișare de iubire și iertare. Ne privim și rănilor noastre, inimile noastre rănite de ura și răutatea lumii și te rugăm să ne vindeci de răul și bolile inimilor și minților noastre. Dumnezeu atotputernic, noi, toți războinicii de pe tot pământul, am obosit să ne mai luptăm între noi. Ajunge cât sânge a curs pe acest pământ. Ajunge! Sângele și lacrimile oamenilor nevinovați au înundat pământul. Foamea, sărăcia, bolile de tot felul și violențele ne-au măcinat ca pe niște copaci mâncați de carii. Nu suntem niște invingători, Dumnezeu atotputernic, ci niște falimentari jalnici ai răutăților și ambițiilor care ne-au dominat de la Cain încoace. Astăzi, am obosit să ne mai urâm, să ne luptăm între noi ca niște disperați cuprinși de duhul Celui Rău. Am pornit împotriva semenilor noștri pentru a le lua bunurile, pentru a-i

distruge purtând sabia într-o mână și crucea în cealaltă. Așa cum vedem că alții vin contra noastră cu sabia într-o mână și cu Coranul în cealaltă.

Abandonăm totul, Dumnezeu al tuturor, căci suntem nevrednici de a ne mai considera credincioși ai Dumnezeului Bibliei sau Coranului. Suntem toți niște netrebnici! Iartă-ne, Dumnezeule al tuturor! Iartă-ne pe toți, creștini, musulmani, de orice religie, sau fără nicio religie; fă-ne iar pe toți copii nevinovați, așa cum eram la începuturile lumii. Nu mai vrem să conducem și să dominăm lumea, mărșăluind pe drumurile ei cu armele pe umeri. Vrem să ne retragem la pensie și să lăsăm lumea în grija unor oameni cu suflet de copil. Acum însă, în acest moment, te rugăm pe tine, Învingătorul păcatului și al morții, transformă acest imens morman de arme în flori, în pâini, în cosoare și seceri...

CE ESTE RELIGIA?

În secolul al XIX-lea, proletarul din poezia lui Eminescu vedea religia cam așa:

Religia - o frază de dâșii inventată
 Ca cu a ei putere să vă aplece-n jug,
 Căci de-ar lipsi din inimi speranța de răsplătă,
 După ce-amar muncirăți mizeri viața toată,
 Ați mai purta osânda ca vita de la plug?

În anul 1973. diriginta mea din clasa a VIII-a, când a aflat că am dat examen de admitere la seminar, și-a exprimat nemulțumirea și dezamăgirea față de alegerea mea și spunea că am ales o cale complet greșită și falimentară, căci religia în care eu cred va dispărea curând, ca un reziduu al societății, o rămășiță a obscurantismului pe care progresul lumii comuniste îl va șterge definitiv de pe harta lumii. Iar din primele zile petrecute în seminarul din Iași, seminar care are gard comun cu parcul Copou, parcă îmi răsună și acum în urechi vocile ironice ale unor tineri care se plimbau prin parc și care văzându-mă pe mine și colegii mei, ne cântau în batjocură: Aliluia, aliluia...

În anul 2016, religia nu constituie nici motorul care face societatea să funcționeze, nici harta și GPS-ul după care se ghidează șoferul în conducerea mașinii. Este cel mult o înregistrare care este derulată pe un magnetofon imaginar pentru a umple orele moarte. Cu alte cuvinte, religia pare să-și fi pierdut impactul asupra societății. Ea nu mai reprezintă o realitate socială. Credința a devenit o chestiune privată. Putem s-o acceptăm, s-o tolerăm, dar doar ca o formă personală de consolare. Pentru adeptul convins al secularizării, religia este un fenomen anacronic menit dispariției precum dinozaurii. Ne-am putea întreba dacă aceste previziuni sunt adevărate. Sunt ele pe punctul de a se îndeplini? Este adevărat că în numeroase țări europene practicile religioase sunt în declin? Este religia pe cale de dispariție? Sau a dispărut deja?

În cursul Adunării Generale a Consiliului Ecumenic din Canberra din 1991, un episcop luteran din Germania de Est a recunoscut că bisericile care erau pline înainte de căderea Zidului Berlinului, s-au golit rapid după ce acesta nu a mai existat. Odată ce obiectivele lor politice au fost atinse, cu ajutorul bisericilor, oamenii nu au mai avut nevoie de ele. Remarcăm că în Marea Britanie, copiii catolicilor convinși nu au parte de nicio practică religioasă în familie, chiar dacă primesc „o bună educație catolică”.

Studente ale facultății de teologie din cadrul universității ”Al.I.Cuza” sunt întrebat uneori în glumă (glumă pe care ele o simt și ca o ironie) dacă au de gând să se facă măicuțe, călugărițe, ca și cum a fi călugăriță ar reprezenta un faliment al vieții respectivei persoane și o rușine. Cam în același ton s-a exprimat și Daniel Buzdugan pe stadionul din Iași în cadrul unui marș al absolventului de acum câțiva ani în urmă.

Iar anul acesta, de exemplu, în dimineața de Duminica Floriilor, pe străzile Iașului alergau persoane de toate vârstele în cadrul Semimaratonului Iașului, iar în noaptea de Înviere, mulți au mers la biserică doar la miezul nopții pentru a lua lumină, și cam la atât s-a redus practica lor creștină legată de cea mai mare sărbătoare a tuturor creștinilor.

Deci, ce este religia? O simplă sumă de cunoștințe religioase? Simple practici cu care ne mai ornamentăm existența? O ideologie cu care bisericile vor să-și mențină puterea și influența în societate? (Astăzi o tânără îmi spunea la telefon cum

la Liturghia din noaptea de Paști, preotul a mulțumit PSD-ului prezent prin primarul care i-a onorat cu prezența la Slujbă). O materie care asigură un salariu unor profesori și care mai bine ar fi înlocuită cu istoria religiilor sau cu educația civică? O rămășiță obscurantistă?

În fond, pentru mine, ce este religia? Cred că este o bună întrebare pe care este bine să ne-o punem fiecare. Nu de alta, dar s-ar putea să-i cântăm cuiva Aleluia (Aliluia în formă ortodoxă) iar respectivul să ne răspundă tot cu Aleluia, dar în batjocură.

ÎNCHIDE UȘILE

Cu timpul, adică la maturitate, trebuie să te oprești din mers și după ce ți-ai revenit din oboseală, după ce te-ai relaxat și inima și-a reluat cursul regulat al bățăilor ei, privește cu atenție toate drumurile pe care ai mers. Numără-le pe toate, vezi-le bine, analizează-le în detalii și la urmă vezi câte și care din ele înseamnă drumuri bătătorite și nu duc nicăieri, și care din ele te conduc spre împlinire, spre mulțumire, spre un plus de fericire a vieții tale.

Toate drumurile ale căror porți se deschid spre prăpăstii, ruine, spre gropi cu gunoaie, închide-le; închide-le odată pentru totdeauna. Închide toate acele uși și pune-le lacăte, iar cheia acestora arunc-o departe de tine, să nu o mai poți găsi niciodată. Închide-le nu din aroganță, ci pur și simplu pentru că de atâtea ori ai pășit pragul lor și nu te-au condus la împlinirea persoanei tale, nu te-au făcut nici mai inteligent, nici mai bun, nici mai bogat. Doar te-au șubrezit mai mult decât erai înainte să pășești pe acele căi și să deschizi acele uși.

Dacă ușa rutinei zilnice te robotizează, închide-o și începe fiecare nouă zi cu fantezie creatoare, cu un cuvânt în plus, mai plin de căldură și de inteligență spus semenilor cu care împarți același acoperiș de mulți ani. Nu te limita la aceleași căi pe care mergi sau te întorci de la serviciu, mergi sau te întorci de la piață. Vezi că în orașul tău apar lucruri noi, că ceva este mereu în schimbare. Mergi în periferii și pe străzi pe care nu ai călcat niciodată și vei vedea cât de variat și de interesant este orașul tău. Schimbă-ți preferințele culinare, vestimentare, ascultă și o altă

muzică, deschide și o altă carte și vei vedea că poți fi și altfel, chiar mai interesant și mai frumos decât credeași că ești. Caută și vezi ce se întâmplă în Patagonia, și nu te mai interesa când pleacă și când se întoarce de la muncă vecinul de apartament.

Dacă ușa individualismului și a acumulării continui de lucruri te face să nu mai vezi albastrul cerului senin, frumusețile naturii și zâmbetul Creatorului care-ți șoptește în fiecare adiere de vânt și în fiecare zâmbet sau lacrimă a semenului tău, închide-o și vei începe să descoperi frumusețile universului, dar mai ales vei simți bătaile inimii semenului tău. Viața ta va deveni o voce în corul imens al creației și o inimă care va bate la unison cu inimile oamenilor; nu te vei mai simți singur niciodată.

Dacă ușa micilor sau marilor tale droguri în care de ani și ani ai încercat să-ți înnecei refuzările și frustrările și-a urât chipul și și-a mâncat ficatii, aruncă-le la gunoi; aruncă aceste otrăvuri care te conduc spre moarte. Revizuieste-ți viața din profunzimile ei, scutură-te de tot praful depus pe mintea ta, alungă din inima ta toate sentimentele de revanșă, de mândrie rănită. Iartă-i pe toți, dar mai ales iartă-te pe tine, împacă-te cu tine. Închide ușa ranchiunii și a răzbunării și pacea va coborî din nou în inima și gândurile tale și vei începe din nou să dormi liniștit, ca în vremea copilăriei tale.

Dacă ușa fricilor tale te-a inhibat și te temi de întuneric, de apă, de spațiile mici și închise, dar mai ales te temi și să fugi de semenii tăi, amintește-ți că frica este cel mai mare dușman al tău. Închide-i ușa în nas, odată pentru totdeauna. Nu te mai teme de nimic și de nimeni, pentru că tu ești cel mai important și cel mai puternic; iar dacă întinzi mâna semenului tău, care poate te-a lovit, te-a ignorat sau te-a nedreptățit cu ceva, acesta se va bucura și umbra tristeții dintre voi va dispărea pentru totdeauna.

Dacă ușa pretențiilor tale de a te considera mai deștept și mai drept decât alții, te-a făcut să-i consideri pe cei mai mici decât tine ca mai proști și mai neexperimentați, iar pe cei mai în vârstă decât tine ca mai rablagiți și mai neputincioși, închide-o! Tu nu ești centrul universului; ca tine au fost alții și după tine, vor veni mulți alții. Nu ești decât o verigă dintr-un lanț al vieții, iar dacă te rupi din lanțul comuniunii cu semenii tăi, nu vei rămâne decât o simplă verigă care nu leagă nimic; vei deveni complet inutil semenilor tăi. Închide așadar ușa autosuficienței tale și intră în hora vieții împreună cu toți semenii tăi!

Sunt atâtea uși în viața ta pe care trebuie să le închizi. Închide-le! Așa vei deveni tu o ușă deschisă spre Dumnezeu din tine și din semenii tăi.

OMUL POATE ZBURA CA ȘI PĂSĂRILE

Înainte de a spune că ai credință, întreabă-te dacă îți folosești din plin rațiunea, căci credința fără rațiune devine fanatism sau bigotism.

Înainte de a te baza pe forța rațiunii tale, întreabă-te dacă ai credință, căci rațiunea fără credință degenerază în cinism, pragmatism și individualism absolut care te fac să te crezi centrul lumii și al universului.

Omul poate zbura ca și păsările, doar cu două aripi: credința și rațiunea. Plutind între cer și pământ, are absolut nevoie de amândouă: De cea a rațiunii pentru a trăi bine pe pământ; de cea a credinței, pentru a transforma acest pământ într-un paradis și pentru a putea intra în cel care-l așteaptă după moarte.

REBUTURI?

Avem nenumărate rețele comerciale în care se cumpără lucruri second-hand, ieftine, uzate, recilcate, învechite etc. Întrucât sunt atâtea persoane care nu au un serviciu din care să trăiască măcar decent sau se descurcă foarte greu și întrucât trebuie să trăiască și ele, pentru toată această lume de la periferiile mari și late ale societății de consum, există produse ieftine, de tot felul.

Consider că este umilitor sau chiar jignitor pentru demnitatea oamenilor să se îmbrace și să mănânce de la second-hand. Dar mai umilitor și jignitor pentru om mi se pare a fi un alt lucru și o altă mentalitate care a prins deja rădăcini în gândirea și viața societăților de consum, a lumii în care omul este judecat în baza randamentului pe care îl are, a utilității lui pentru binele societății.

Omul a ajuns să fie tratat ca și un mixer de bucătărie care este folosit din plin pentru a ușura munca gospodinelor (am vrea

și a gospodariilor), iar atunci când s-a uzat, a ”îmbătrânit”, ce mai poți face cu el decât să îl arunci la coșul de gunoi sau să îl depozitezi într-un container specializat în colectarea și eventuala reciclare a produselor (cămin de bătrâni)?

Lumea noastră îmbătrânește și fiindcă generația tânără este prinsă total în iureșul vieții, în căutarea unui loc de muncă sau în dorința de a avea cât mai mulți bani și bunuri materiale, bătrânii care cresc numeric într-un ritm îngrijorător pentru societate, reprezintă o grea problemă: De ce să cheltuie spitalele atât de mulți bani pentru ei? La ce mai sunt buni? Cu ce să se construiască cămine de bătrâni, cu ce să se întrețină, cine să plătească pentru ele? Bătrânii? Păi, mulți dintre ei trăiesc din pensii mizerabile. Bătrânii au devenit un balast al societății. Dar bolnavii incurabili, ei ce sunt? Oare nu ar trebui introdusă eutanasia pentru ei, ca și pentru câinii vagabonzi, ai nimănui? Deocamdată pentru aceste patrupede nefericite funcționează castrarea, să nu se mai înmulțească, să îmbătrânească și să moară și așa scăpăm de ele odată pentru totdeauna.

Aceste mentalități și acest mod de organizare și funcționare a societății noastre (care s-ar numi creștină?), mă revoltă și mă înspăimântă. Mi se pare la fel de cinic ca și cea nazistă, ca și cea comunistă combatantă, agresivă, care a închis în pușcării de exterminare, în câmpuri de muncă forțată sau chiar a torturat și ucis direct aproape 100 de milioane de oameni în secolul XX. Omul în vârstă, cel bolnav eventual este mângâiat, i se aduce ceva de mâncare, i se cântă câteva colinde pe la Crăciun de către colindători ambulanți, dar, în mentalul multora a ajuns un rebut al societății.

Trăim infestați de o mentalitate antiumană în care ”un rebut” este orice persoană care nu corespunde mentalității și intereselor noastre și modului nostru de a ne trăi viața. Rebut poate să fie vecinul de apartament, căci nu ne interesează viața lui chiar deloc, sau ne interesează doar dacă face zgomot prea mare și ne strică liniștea. Rebut poate să devină și membri ai familiei cu care nu numai că nu mai relaționăm, dar chiar ne urâm. Rebut poate să fie cel care are o altă orientare politică, cel care ne-a nedreptățit cu ceva, cel care nu este de religia noastră. Dacă am putea, i-am arunca într-un tomberon.

Oamenii ne plac și îi căutăm dacă avem un interes, dacă se încadrează în schemele noastre de gândire, dacă nu ne deranjează, dacă ne sunt utili. Altfel, nu au valoare, îi combatem, îi izolăm, ne debarasăm de ei ca de o haină veche, ca de mixerul uzat din bucătărie, sau să stea în canale cu aurolacii. Toate aceste aspecte și altele asemănătoare adineaori mi-au invadat mintea ca o avalanșă, citind o parabolă spusă de Isus, cea a "Oiței rătăcite" cfr. Lc 15,1-7: "Cine dintre voi, având o sută de oi și pierzând una dintre ele, nu le lasă pe cele nouăzeci și nouă în pustiu și umblă după cea pierdută până când o găsește?" În oița rătăcită de turmă intră orice persoană care nu mai corespunde intereselor turmei, nu mai este cu turma, a luat-o razna, sau schioapătă și nu mai poate ține pasul cu celelalte; a rămas în urma turmei, tot mai în urmă până rămâne complet singură și se rătăcește în pustiu. Parabola ne spune că stăpânul turmei lasă cele 99 de oi ale turmei și pleacă să o caute pe cea rătăcită, abandonată, singură și nu-și dă pace până nu o găsește. Iar când o găsește, o pune bucuros pe umeri și se întoarce acasă, unde îi invită pe toți prietenii să se bucure împreună cu el de găsirea oiței pierdute.

Așa se comportă Dumnezeu cu omul "rătăcit" de turmă, de grupul celor care trăiesc în siguranță, care au de toate, care se consideră drepti, care consideră că această societate, așa cum este ea, este bună. Pentru Dumnezeu, orice om are aceeași valoare. Omul este om, adică creatura lui predilectă, fie ca este președintele țării sau un aurolac, bogat sau sărac, sănătos sau bolnav incurabil.

Vai de toți aceia care au mentalitatea "rebuturilor"! Cât de departe sunt de gândirea lui Dumnezeu! Cât de cinici putem deveni noi, oamenii cei "drepti". Dacă tot spunem că suntem creștini, cred că este necesar să citim cu atenție această parabolă și să reflectăm cu toată seriozitatea la semnificația și importanța ei.

"Toți vameșii și păcătoșii se apropiau de Isus ca să-L asculte. Și fariseii și cărturarii cârteau și ziceau: „Omul acesta primește pe păcătoși și mănâncă cu ei.” Dar El le-a spus pilda aceasta: „Care om dintre voi, dacă are o sută de oi, și pierde pe una din ele, nu lasă pe celelalte nouăzeci și nouă pe izlaz și se

duce după cea pierdută până când o găsește? După ce a găsit-o, o pune cu bucurie pe umeri; și, când se întoarce acasă, cheamă pe prietenii și vecinii săi și le zice: „Bucurați-vă împreună cu mine, căci mi-am găsit oaia care era pierdută.” Tot așa, vă spun că va fi mai multă bucurie în cer pentru un singur păcătos care se pocăiește, decât pentru nouăzeci și nouă de oameni neprihăniți care n-au nevoie de pocăință.”

Nouă, celor care credem că judecăm și ne comportăm drept și corect (adică fariseii și cărturarii din parabolă), Cristos ne spune această parabolă asupra căreia ar fi tare bine să reflectăm. Nu de alta, dar dacă avem mentalitatea și cultura rebuturilor, s-ar putea ca noi înșine să devenim un rebut chiar pentru cel cu care acum stăm la masă sau dormim în același pat.

DESPRE "REPARAREA" UNUI TELEFON MOBIL

GSM Zone

Mobile Zone

Am lăsat acum cca două săptămâni la Mobile Zone un telefon Samsung Galaxy Note 5 pentru diagnoză și apoi, eventuală reparare. Mi-au promis că în maximum două zile îmi dau rezultatul. Abia astăzi, mergând acolo, mi-au returnat telefonul, spunându-mi că este stricăță placa de bază. Anterior, eu l-am scăpat și s-a stricat display-ul pe care l-am reparat la GSM Zone. Așa de bine mi l-au reparat domnii de acolo, încât după câteva zile, din bun senin nu a mai funcționat. Degeaba am mers din nou la ei și le-am prezentat problema. Doi domni de acolo mi-au replicat că eu l-am scăpat din nou și s-a spart display-ul, ceea ce nu este adevărat. Telefonul nu a mai funcționat așa, dintr-o dată și a apărut o lumină pe ecran care apoi a dispărut și stins a fost cu totul. Astăzi am plătit 50 lei la Mobil Zone amintit, fără să mi se dea vreo chitanță sau bon. Iar hârtia pe care mi-au dat-o când am lăsat telefonul la dumnealor nu avea trecută pe ea nici data predării telefonului, nici semnătura cuiva, nici vreo stampilă. Greșeala sau imprudența mea a fost că nu m-am uitat cu atenție pe hârtia primită la predarea telefonului, iar astăzi, necăjit

de ce mi-au spus despre telefon, am plecat repede și nu le-am cerut măcar un bon de casă. Am luat telefonul a cărui placă de bază ei au zis că este stricată, deși anterior cei de la GSM Zone au spus că este bună și că doar display-ul este stricat, dar am pățit cu el ce am menționat deja; și nu înțeleg cum un telefon reparat se poate strica din senin după câteva zile de funcționare. Acum, luându-mi înapoi telefonul de la Mobil Zone, nu mi-am dat seama să probez în fața domnului de acolo să văd dacă stylus-ul iese din lăcașul lui. Pe drumul de întoarcere l-am probat și stylus-ul care înainte ieșea și intra în lăcașul lui, acum era blocat. Nu m-am mai întors la ei să le prezint acest aspect, căci sunt convins că aveau deja pregătită minciuna cu care să își acopere necinstea lor. Concluzia mea: Domnii de la Mobil Zone mi-au sustras telefonul meu și l-au înlocuit cu un altul al cărui stylus era blocat în el, pentru a-l refolosi pe al meu, cel puțin telefonul, dacă display-ul schimbat de cei de la GSM Zone nu a funcționat decât câteva zile.

Concluzie generală: Cei de la GSM Zone mi-au improvisat o reparație pentru care mi-au luat 1300 de lei, iar cei de la Mobile Zone s-au împosesat de telefonul meu pentru a face o altă eventuală afacere necurată cu un alt client.

Concluzie de ordin etic: Mulți în România au învățat mai mult să înșele pe semenii lor decât să fie corecți. Ne plângem că în România există corupție și sunt multe alte rele. Din cauza cui? Sfat: Tot pășitul este priceput. Dacă aveți un telefon care s-a stricat, mai bine cereți să vi-l repare sub privirea voastră, iar dacă nu se poate, mai bine încercați să vă cumpărați unul nou. Dacă vă bazați pe cuvântul unor astfel de persoane, puteți păți ce am pățit eu.

CONFESIUNE (fericirea mea depinde de tine!)

Nu am ajutat pe nimeni să devină erou, pentru că eu însumi nu sunt un erou.

Nu știu dacă am ajutat pe cineva să devină tare în credință. Nimeni până în prezent nu a venit la mine să-mi spună că eu pentru el am fost un model care să-l determine să creadă cu tărie în Dumnezeu, să devină un creștin dintr-o bucată.

Am spus, am scris multe, foarte multe cuvinte, dar nu știu dacă acestea au pătruns adânc în conștiința și în inima cuiva. Nu știu dacă râurile de cuvinte pe care le-am spus până acum în viața mea au spălat gândurile și dorințele rele, negre ale cuiva și le-au albit, le-au transformat în lumină.

Nu știu dacă am ajutat pe cineva să devină mai atașat de Dumnezeu și de valorile spiritului, din moment ce eu am bunuri materiale pe care alții nu le au.

Nu știu dacă am determinat pe cineva să devină mai harnic, să-și gătească, să-și spele singur hainele și să le calce, din moment ce mie îmi gătesc zi de zi niște măicuțe, și tot ele îmi spală și calcă lenjeria.

Nu știu dacă am contribuit la consolidarea bisericii lui Dumnezeu în lume, din moment ce constat că numărul celor care frecventează biserica și sacramentele ei scade mereu. Nu știu dacă am convins pe cineva de valoarea sacră a vieții, de importanța omului ca și creatură a lui Dumnezeu, de splendoarea de a fi pe acest pământ, din moment ce numărul nașterilor este în scădere.

Nu știu la ce anume a fost bună preoția mea de până acum, din moment ce nu a venit încă nimeni să-mi spună că datorită mie, datorită exemplului meu, el s-a decis să devină preot.

Chiar dacă am combătut comunismul ateu și sunt contra laicismului și egoismului lumii actuale, am impresia că sunt un fiu al acestor timpuri confuze și schimbătoare. Am impresia că nu am oprit mersul înainte al laicizării gândirii și vieții oamenilor. Am impresia că sacralitatea mea ca preot, adică un alt Cristos, nu a strălucit mai puternic decât luminile acestei lumi.

Am impresia că puterea mea de convingere este atât de slabă, încât în acest ceas al confesiunii îmi declar slăbiciunea și neputința, nu falimentul, ci slăbiciunea și neputința mea. Și dacă totuși, ceva bun a rămas până acum în urma mea; dacă, totuși, cineva a văzut și a învățat ceva bun de la mine, cred că în acest caz, aceasta se datorează în primul rând harului lui Dumnezeu și nu mie.

Eu nu știu cât valorează tot ceea ce am spus și am făcut în viața mea de până acum. Dacă a fost, sau dacă este ceva de valoare în viața mea, aceasta o pot spune sau o vor spune alții. Cam aceasta-i tot ce pot spune despre mine. De fapt, nu aștept să vină nimeni să-mi spună că am contribuit la fericirea lui. Ceea ce vreau, este să văd oamenii fericiți în jurul meu. Atât. Căci atunci sunt fericit, când îi văd fericiți pe cei din jurul meu. Vreau să fiu fericit, contribuind la fericirea altora. Pentru aceasta îl invoc pe Dumnezeu în fiecare zi și îmi pun mintea la contribuție ca să pricep mai bine ceea ce trebuie să fac. De aceasta sunt sigur și aceasta voi face și de acum înainte.

...În fond, fericirea mea depinde de tine! Cel care vei citi aceste cuvinte, cel cu care m-am întâlnit sau mă voi întâlni pe drumurile mele; fericirea mea depinde de voi toți. Nu înțeleg sensul vieții mele decât în solidaritate cu toți semenii mei.

VIAȚA: BUCURIE SAU ABSENȚĂ?

Zilele trecute mă uitam cu drag și satisfacție la copiii care se jucau în spațiile largi de la Palas, pe alei sau pe iarbă. Erau tot prinși de bicicletele, trotinetele, mingile, jucăriile, rolele lor. Nu se opreau o clipă; o viață plină de bucurie și satisfacție ieșea prin toți porii pielii lor, iar pe chipurile lor senine, fragede, îmbujorate surâdea bucuria de a trăi, participarea 100% la ceea ce făceau, la mișcarea și jocurile lor.

Mă uitam și la câțiva metri mai departe la tinerii sau adulții care ședeau la mesele barurilor din vecinătate. Fiecare avea în față o delicatose de prăjitură sau altceva bun în farfurie și băutura aferentă...și telefonul mobil. Poate 10 % din toți cei care ședeau la mese vorbeau între ei. Toți ceilalți priveau pierduți în zare, parcă absenți la joaca copiilor, absenți la cei care treceau pe lângă ei pe frumoasele alei ale Palasului, sau erau cu ambele mâini pe ecranul tactil al smartphone-ului, butonând de zor. Ei erau la Palas, la mese, dar mintea și gândurile lor nu erau nici la vecinii de masă, nici la copiii care se jucau, nici la trecătorii de pe aleile de lângă mese. Gândul și atenția lor erau absente de la toate și de la toți aceștia.

Nu este prima dată când mă uit cu atenție la oamenii care merg pe trotuare sau prin magazine. Cei mai mulți merg în pas liniștit, cu o față și o privire absentă la toți și la toate. Nu sunt nici veseli, nici triști, nu par nici convinși, nici nemulțumiți de tot ceea ce este în jur. Nu schițează niciun gest, nici de bucurie, nici de durere față de întreaga realitate din jurul lor. Ai impresia că sunt niște manechine umblătoare, fără nicio reacție la tot și la toate. Chiar și când cumpără ceva, dacă persoanele din magazine încearcă în diferite maniere studiate dinainte să-i convingă să cumpere, mulți intră în dialog cu aceeași față, cu aceeași mimică absentă și impersonală.

Mă uitam cu atenție la credincioșii din biserici, participând la Sfânta Liturghie. Majoritatea afișează aceeași față impersonală. Nu plâng dacă preotul le predică despre suferințele Domnului; curios că nici preotul nu plânge și nici măcar un sentiment de durere nu se vede pe chipul lui. Nu! Nici dacă predică despre Învierea Domnului, chipul lui nu exprimă bucurie; bașca dacă are barbă, nici nu ai cum să-i vezi expresia feței. Eventual, poți să-i vezi ochii care, durere; au și ei o privire absentă, pierdută undeva într-o lume a lor.

Nu mai vorbesc despre politicieni și analiști politici, despre jurnaliști, despre toți cei care se dau pe sticla televizoarelor. Cât de convinși sunt de ceea ce spun sau scriu? Greu de spus. Acum a demarat campania alegerilor locale. Să vedem ce s-a mai schimbat și chiar mă interesează cine candidează la Primăria Iașului și am de gând să votez în cunoștință de cauză.

Mă întreb de ce toată această lume a uitat să fie prezentă la jocul vieții asemenea copiilor? De ce oare, fie că mergem la biserică cu regularitate, fie că nu mergem, nu suntem mai sfinți, eventual mai păcătoși, decât am fost în urmă cu 10, 20 de ani sau mai mulți?

De ce oare, locuind în satele sau orașele noastre, de zeci de ani satele noastre nu au șanțuri, străzile au aceleași gropi în asfalt, peturile și mizeriile sunt la fel, peste tot pe unde ne facem simțită prezența?

Cunosc de zeci de ani persoane care au rămas la fel de când le știu, nici mai bune, nici mai rele. Cu trecerea anilor, nu au progresat în virtute, au aceleași năravuri. Le-au mai slăbit forțele

trupului, le-a mai oboșit psihicul, mintea, dar esențial nu s-au schimbat cu nimic în bine.

Mă întreb cât de convingși și de bucuroși suntem noi, fiecare dintre noi de propria viață, de ceea ce facem, de ceea ce spunem. Îi văd pe studenți venind în aulă, în amfiteatru prea puțin convingși de ceea ce spune profesorul de la catedră și își pun pe bancă în fața lor telefonul mobil, iar dacă pot mai șușotesc între ei, sau gândul le este cine știe pe unde, sau își mai lasă impresiile scriind pe bănci. Iar după terminarea facultății se plâng că nu găsesc niciun loc de muncă.

Ne plângem de corupție, de lipsa locurilor de muncă, de salarii mici, de lipsă de iubire și relații profunde și de durată între oameni. Păi, cum să nu fie toate acestea și încă multe altele, dacă toată această lume este absentă atunci când la masă este de fapt departe de vecinul de care își freacă coatele. Dacă este absentă de profesorul și de majoritatea colegilor de an din facultate. Dacă este absentă și nepăsătoare de vecinii de la bloc și dă muzica la maximum, sau își face reparațiile, îmbunătățile la locuință la orice oră, fără să-i pese că strică liniștea celorlalți. Dacă scuipă semințe în fața blocului, aruncă hârtii și chiștoace de țigări și nu-i pasă că lasă mizerie.

Suntem absenți, străini de semenii noștri, ba chiar dușmanii lor, atunci când le vindem alimente cu tot felul de toxine în ele. Nu ne interesează că îmbolnăvim pe ceilalți, că astfel îi trimitem la farmacii și în spitale sau chiar la cimitir. De ani de zile sau poate de când ne știm, ducem o viață duplicitară. În public, avem un comportament rutinat, parțial fals și ipocrit ; în privat, avem o altă viață, alte preocupări, alte relații și acolo gândim altfel despre persoanele cu care ne întâlnim zi de zi. Purtăm niște măști ale absenței, falsității, duplicității și ipocriziei, ale convențiilor sociale, ale unor protocoale de care nu suntem convingși, și nici alții. Dar, este "politically correct"; aiurea!

!Poate că ar fi bine ca stând lângă vecinul nostru de casă sau de la serviciu să învățăm a vedea tot ceea ce este bun și frumos în el, să-l prețuim și să nu-l ignorăm și să nu-l mai mințim niciodată. Să-i spunem tot ceea ce gândim și despre noi și despre el, fără jumătăți de măsură și fără ipocrizie, inclusiv șefilor, sau în primul rând lor, căci de comportamentul și deciziile lor depinde în bună măsură bunăstarea și progresul nostru, al tuturor.

Poate că ar fi bine ca pe orice persoană pe care o întâlnim să o privim cu simpatie, cu iubire chiar, așa cum ne privește Dumnezeu din ceruri pe noi toți, buni și mai puțin buni. Poate că ar fi bine să redescoperim și să începem a re trăi bucuria și inocența copilului din noi. Dacă am uitat cum, să mergem într-un loc unde se joacă copii. Chiar dacă suntem adulți, bătrâni și ne sprijinim în baston, chiar dacă ne credem aproape perfecți și împliniți în viață, avem așa multe de învățat de la copii, mai ales bucuria de a trăi cu sinceritate și simplitate.

LUMEA ARE CULOAREA OCHILOR ȘI PRIVIRII NOASTRE

Se spune că frumusețea stă în ochii privitorului, deși nu știu cum se face că pe mine, de exemplu, mă atrag instinctiv frumusețea operelor marilor sculptori sau pictori, sau muzica marilor compozitori și nu mă atrag kitsch-urile și nici manelele. Eu cred că simțul, gustul și dragostea pentru frumos și armonie pornesc în primul rând din inima, gândurile și înclinațiile, pasiunile noastre. Iar, din acest punct de vedere, viața îți oferă ceea ce cauți și cere inima ta. Cred că mulți dintre cei care se plâng că în viața lor nu au avut parte de prea multe bucurii, nici nu au avut inima și mintea pregătite pentru a le avea. Nu au știut sau nu au dorit, de exemplu, să acorde atenție lucrurilor simple, mici și neînsemnate, și să se bucure de ele. Viața noastră, cel mai adesea nu este compusă din fapte mari, ci din fapte mici, banale chiar, care se repetă zilnic, ba de multe sau nenumărate ori în aceeași zi. De exemplu, cine poate număra respirațiile noastre și clipirea pleoapelor ochilor noștri? Dacă însă fiecare inspirație a acestui aer pe care toți îl primim gratuit de la mama natură ar fi însoțită de bucurie și curaj, de poftă de viață și dorințe de bine, cred că în acest caz muncile noastre de fiecare zi ar fi făcute cu mai mult elan și plăcere și le-am da o idee bună și celorlalți, să facă la fel. Dacă fiecare privire a noastră, fiecare deschidere a ochilor noștri la lumina fiecărei noi zile ar fi însoțită de candoarea și inocența din privirea copiilor, cu siguranță am descoperi zilnic noi frumuseți în viața semenilor noștri și în tot ceea ce ne înconjoară.

Cei care se plâng că lumea este urâtă, rea, egoistă și fără suflet, ar trebui să se întrebe întâi de toate cât efort și inteligență au investit ei pentru ca să fie frumoși la suflet. Câte cărți frumoase, sublime chiar, ale literaturii românești și universale au citit? Cât de mult s-au interesat să-i cunoască și să se apropie de oamenii mari și frumoși sufletește? Câți alpiniști cunosc, pentru a le urma drumurile lor spre înălțimi? Câți mari compozitori cunosc, pentru a învăța de la ei să cânte în viață, în loc să tacă precum mușii sau, în cazul în care își deschid gura, nu fac decât zgomot, iar dacă improvizează o melodie, nu-s în stare nici măcar de un acord frumos; și chiar dacă au absolvit licelul, nu cunosc bine nici măcar notele portativului în cheia sol. Chiar, câte persoane cu suflet mare cunoaștem noi și de câte dintre ele suntem atașate mintal, sentimental? Cât de mult suntem interesați precum albina să căutăm nectarul din oameni? Cât de interesați suntem să descoperim frumusețea din viața lor, din ceea ce gândesc și doresc? Iar dacă am văzut urâtenii, răutate, duritate, egoism la alții, cum am procedat? Ne-am grăbit să-i condamnăm, să-i dezaprobăm, sau am făcut o mișcare mai inteligentă și mai folositoare, adică să ne întrebăm de ce se comportă așa. Ne-am gândit la faptul că poate răutatea celui alt este mai mult rezultatul răutăților de care a avut sau are parte, căci se spune, și este adevărat, că nimeni nu poate da ceva ce nu a primit mai înainte? Purtăm cu noi ceea ce alții ne-au oferit și fie că vrem, fie că nu vrem, tot ceea ce alții au făcut sau nu au făcut pentru noi, ne marchează.

Și cu toate acestea, suntem înzestrați cu libertate și inteligență și chiar și din cel mai adânc noroi, cât timp mai suntem încă vii, avem puterea să ne ridicăm și să mergem drepti, cinstiți, corecți și frumoși prin viață. În fiecare om, mai murdar sau mai curat, strălucește chipul și imaginea lui Dumnezeu. Depinde însă de fiecare, cum știe să descopere acest chip în ființa lui. Aici este marea artă a vieții, marele pariu pe care îl facem cu viața noastră. Cât de interesați suntem să sculptăm și să șlefuiim în noi capodopera care se ascunde în adâncul ființei noastre. Inima noastră este capabilă de o iubire mult, mult mai mare decât cea pe care o simțim și o dăruim altora, dacă dăruim cu adevărat iubire, sau oferim altora doar cuvinte frumoase și nimic mai mult. Iubirea lui Romeo și Julieta este prezentă în fiecare inimă, la fel

cum inteligența geniilor este prezentă în neumărate minți care hibernează; la fel cum voința de fier a celor care reușesc să meargă zămbind prin viață, dar nu cu picioarele lor, ci cu proteze, este prezentă în mulți dintre cei care preferă să-și încrucișeze brațele și să stea comozi în micimea lor. În noi, Creatorul a sădit un potențial enorm, a sădit paradisul său. Misiunea și chemarea, vocația noastră este ca în scurta trecere prin această lume să descoperim acest paradis în noi și să-l împărțim cu generozitate cu toți ceilalți.

Sunt atâtea frumuseți în noi și în tot ceea ce ne înconjoară! Cine dintre noi cunoaște în detalii cum o albină culege nectarul florilor și cum își construiește această mică operă de artă numită fagurele? Cine dintre noi cunoaște misterul tăcut al creșterii firului de iarbă? O iarbă pe care o călcăm în picioare fără cel mai mic gest de recunoștință pentru Creatorul ei sau pe care o murdărim cu peturile pe care le lăsăm după ce ne-am bucurat de ea. Cine dintre noi se lasă mângâiat de adierea vântului și își întinde obrazul pentru ca să-l sărute primele raze ale soarelui de dimineață? Cine dintre noi ține în căușul palmei picurii de rouă sau stropii de ploaie și-i mulțumește Creatorului pentru toate aceste daruri care întrețin viața pe pământ? Cine dintre noi îmbrățișează îndelung un copac și încearcă să comunice cu seva și viața care urcă în el din adâncul pământului până în cea mai înaltă și îndepărtată frunză?

În sufletul cui încă mai răsună cântecele de leagăn pe care ni le-a cântat mama când eram mici? Cât de atenți și plini de grijă am fost ca să păstrăm căldura și frumusețea primei declarații de iubire? Cât de atenți și încântați am fost ca să păstrăm în noi parfumul pe care persoana iubită l-a folosit, știind că ne place atât de mult? Cât de mult am știut sau știm să păstrăm în noi ca pe o comoară sacră dragostea pe care i-am jurat-o celei, celui cu care ne-am unit viața? Cât de mult îl iubesc eu pe Dumnezeu (dacă îl cunosc cu adevărat) căruia i-am consacrat viața? Cât de mult știu să-i iubesc pe toți oamenii? Și oare ce așteaptă ei de la mine, dacă nu iubire?

Viața este foarte frumoasă, dacă știm să o trăim cu adevărat iar lumea are culoarea ochilor și privirii noastre.

UNDE TE UIȚI PRIMA DATĂ PE FACEBOOK?

- Când intru pe Facebook, unde privesc întâi:
- a. La numărul celor care au dat like la ceea ce eu am postat?
  - b. La ce au mai postat alții?
  - c. La imaginile mici din dreapta ecranului unde sunt chipurile minuscule ale celor din lista noastră?

a. Cred că răspunsurile la aceste întrebări ne arată, de fapt, cum ne raportăm noi la viața noastră și a celor cu care împreună ținem umbră acestui pământ. Din păcate, cred că cei mai mulți ne uităm prima dată la câți și cine a dat like pentru ceea ce noi postăm aici, imagini sau cuvinte. Să fim realiști și sinceri cu noi înșine: Persoana pe care o iubim cel mai mult în această lume suntem noi înșine; o iubire aproape narcisistă. Ne place să ne fardăm, să ne cosmetizăm, să ne arătăm cât de inteligenți suntem, cât de corecți suntem, ce mușchi avem, să ieșim în prim plan indiferent de faptul că sunt alții în jurul nostru care ar vrea și ei să spună ceva și față de care suntem atenți doar dacă ei sunt atenți la ce avem noi de spus, și altele asemănătoare. Ne interesează câte sute sau mii de persoane sunt în lista noastră de prieteni, nu pentru că dorim să le fim prieteni, adică să-i cunoaștem cu adevărat și să le oferim ceva ce le trebuie (de exemplu, unui student să-i oferi 30 lei lunar să-și cumpere o carte; într-un an i-ai cumpărat 12 cărți, iar în trei ani, cât durează ciclul de licență, i-ai cumpărat 36 de cărți necesare pentru pregătirea lui). Dorim cu aviditate like-urile altora așa cum doresc candidații la primării sau în politică voturile alegătorilor. Hm!

b. Sau poate că ne interesează în primul rând ceea ce au postat alții. Vă mărturisesc cu sinceritate că eu aceasta urmăresc în primul rând. Și îmi este dat să citesc sau să văd lucruri care mă alimentează cu lumină, cu idei noi și frumoase, îmi clarifică multe dubii și întrebări pe care mi le pun față de viață și față de oameni, îmi dau motive de curaj. Sunt tineri și tinere care postează gânduri și aspirații ale lor care îmi readuc în memorie și în inimă vârsta când credeam cu fermitate că lumea este bună și că menirea mea este aceea de o ajuta să fie și mai bună, fiind eu mai bun în primul rând. Cu trecerea anilor, dușurile reci pe care le-am primit (îmi este greu să recunosc și dușurile reci pe care eu le-am dat altora) poate m-au făcut mai realist, dar și mai pesimist referitor la bunătatea din oameni; poate am obosit puțin, poate

mi-a scăzut curajul și m-au făcut mai critic, uneori chiar acru și înțepător față de semenii. Ei bine, citind postările acestor tineri, recapăt entuziasmul și frumusețea primei tinereți; retrăiesc visurile de a doborî barierele dintre oameni, de a urca împreună cu ei pe culmi și de a privi de pe înălțimi frumusețile cerului, cum zboară vulturii și de a vedea de acolo de sus frumusețile de pe acest pământ. Doar fiind sus poți cuprinde cu privirea tot ce este, tot ce se mișcă pe pământ. Dacă stai jos, în găoacea ta, nu vei vedea decât pereții ei și nu te vei vedea decât pe tine însuși; vei deveni mic și egoist. Găsesc în cuvintele și imaginile adulților atâta înțelepciune și experiență de viață. Citesc îndărătul cuvintelor lor pașii lor, mersul lor demn, puterea brațelor și gândurilor lor, împlinirile lor care sunt rodul multor eforturi, poate prea puțin cunoscute și apreciate. Cu inteligență și fantezie, ei culeg și ne oferă spre delectarea privirii și a inimii imagini care redau frumusețile naturii sau urâteniiile cu care o murdăresc unii oameni. Un întreg univers se perindă sub privirile noastre în ceea ce alții postează aici. Iar dacă din tot ceea ce vedem, știm să culegem frumusețile și bogăția lui, cu siguranță devenim și noi mai frumoși și mai bogați sufletește.

c. Privesc de multe ori în dreapta ecranului și văd chipurile mici, minuscule din lista celor care mi-au cerut prietenia. O derulez mai în grabă sau mai încet și constat că despre majoritatea acestor persoane (2.160) nu știu mai nimic. Există o întreagă lume în jurul meu care îmi este străină și care, totuși, există. Fiecare dintre acești oameni, ca și mine, are visuri și aspirații, împliniri și deziluzii, bucurii și dureri. Sub fiecare chip se ascunde o întreagă istorie pe care doar el sau ea o știe în detalii. Suntem împreună cu toți cei din listele noastre și cu toți cei care mișună pe pământ niște simple furnici în furnicarul lumii. Dar ne-ar plăcea să fim văzuți și considerați ca niște elefanți. Culmea este că chiar am putea fi. Dar pentru aceasta, cred că intrând pe Facebook, ca și în viața noastră de zi cu zi, prima dată ar trebui să ne interesăm de ce au mai spus și au făcut bun alții și, de ce nu, să ne interesăm de ce face bun pentru noi Dumnezeu. Cred că dacă am proceda astfel, am fi cu toții mult mai buni, mai frumoși, mai puternici.

Drumul spre succesul și împlinirea noastră trece prin mintea și inima semenilor noștri.

ACUM, CE VEI FACE?

Căsătoria voastră devine din ce în ce mai apăsătoare. Răceala și tăcerea dintre voi sunt prea grele și într-o zi, la o cafea, ți-ai deschis inima celei mai bune prietene ale tale. Când ai terminat tot ce aveai de spus, ea și-a întins mâna peste masă și și-a pus-o peste mâna ta tremurândă; ți-a strâns-o ușor, te-a privit în ochi și te-a întrebat: Și ce vei face acum? Apoi s-a uitat la ceas, căci i se cam terminase pauza de la serviciu. Și-a cerut scuze că trebuie să se întoarcă la muncă, te-a îmbrățișat la plecare, iar tu ai rămas mută în durerile tale, închisă și tăcută, sub povara falimentului unei iubiri care se vestejise deja cu mult timp în urmă. Nu vezi nicio cale de revenire la ceea ce a fost odată. Totul aparține trecutului și fără să vrei, trebuie să recunoști dura și dureroasă realitate: Acum, nu știi ce vei face.

În viață, poate la toți ni se întâmplă să ne găsim în situații similare, când din partea celorlalți nu primești mai mult de o întrebare: Ce vei face acum? Conștiința fără să vrei că doar tu trebuie să găsești căi de ieșire din impas, sau măcar de supraviețuire. Doar în tine trebuie să cauți calea pe care să mergi mai departe. În astfel de situații îți dai seama că nimeni nu poate să-ți ofere o rețetă a fericirii tale. Dacă pentru orice boală a trupului există un medicament și un tratament de vindecare, pentru boala interioară de care suferi, nimeni nu-ți poate oferi o rețetă.

Cred că de mici ar trebui să începem a învăța cum poți merge prin viață fără să primești nimic de la alții, chiar fără să ai pe nimeni alături. Pare dur, prea dur ca un copil să învețe ce-i aceea foame și sete, dar oare cum altfel poate învăța prețul și valoarea mâncării și a apei? Și mai mult decât atât, el trebuie să înceapă a învăța să și le câștige de unul singur, cu propriile lui capacități și forțe. Biologic și psihic, pe la vârsta de 20 de ani, tinerii ar trebui deja să fi învățat să se descurce singuri în viață, să și-o ia în propriile mâini; ba mai mult, în jurul acestei vârste ar trebui să fie capabili să-și întemeieze propria familie. Însă mentalitatea și mersul economiei nu sunt în sprijinul persoanei, în favorizarea împlinirii ei în familie, ci, invers, familia este văzută ca un corolar al unei împliniri materiale: Când ai suficiente bunuri și condiții materiale, te poți și căsători. Dacă aceasta ar fi logica corectă și mersul normal al lucrurilor, în cazul acesta, ce

ne facem cu cei care niciodată nu vor avea propria locuință, un serviciu stabil și suficiente bunuri materiale? Aceștia nu trebuie să se căsătorească?

De mici trebuie să învățăm a ne cunoaște bine potențialul pe care îl avem în ființa noastră și să-l folosim, eliberându-ne de propriile frici, ca și de neîncrederea în semenii noștri, căpătând astfel curaj de înfruntare a vieții, de construire curajoasă a prezentului și viitorului nostru.

Mi se pare simptomatic și îngrijorător un aspect în sistemul educațional actual, în care elevilor și studenților li se tot repetă că sunt capabili, sunt buni, că sunt puternici, că viitorul este al lor și depinde de ei. Sunt îmbătați cu această apă rece, fără să fie antrenați în a deveni puternici cu adevărat, inteligenți și pricepuți, curajoși și optimiști, creativi și inventivi, fără a fi ajutați suficient de mult și bine să se cunoască pe ei înșiși, să-și descopere și să-și folosească din plin talentele, înclinațiile, puterea minții și a voinței lor. Așa se face că mulți dintre ei ajung slab pregătiți intelectual după terminarea liceului și a unei facultăți, dar, mai grav, slab pregătiți pentru viață, pentru a-și trăi din plin propria viață (și cu toate rigorile și exigențele ei). Din cauza acestor carențe educaționale, încadrate într-o societate și o mentalitate a consumului, a acumulării de bunuri, a primirii și mai puțin a oferirii, a creării de bunuri, dar nu atât materiale, cât mai mult bunuri ale spiritului (căci prin acestea din urmă omul devine puternic cu adevărat, independent și stăpân pe el însuși), din aceste cauze mulți tineri nu știu să scrie corect românește, dar mai grav este că nu știu să-și scrie bine propria viață.

O persoană care a învățat bine să-și cunoscă și să-și folosească din plin potențialul minții și voinței (alături de darul vieții, acestea sunt cele mai mari daruri pe care le-a primit de la Creator), acela nu va falimenta niciodată. Va ști să se ridice din orice cădere, să depășească orice obstacol, să meargă pe propriile picioare, să judece și să găsească soluții la toate cu propriul creier. Cunoscându-și potențialul, nu se va teme de nimic. Căci, de exemplu, ce este frica de întunericul din afara noastră, dacă nu frica de necunoscutul din noi? Ce este lipsa de curaj și de perspectivă în fața vieții, a viitorului nostru, dacă nu lipsa de cunoaștere a ceea ce mintea noastră poate cunoaște din tot ceea ce ne înconjoară, a ceea ce voința noastră poate realiza? Cea mai importantă lecție pe care trebuie să o învățăm nu este

despre alții, despre cum sunt alții, ci despre noi, despre cum și ce suntem noi. Căci în noi există o parte din inteligența fără margini și din atotputernicia lui Dumnezeu și degeaba îl vom căuta în fumul de tămâie sau în rugăciunile îndelungi din biserici, dacă nu-i vom descoperi prezența în ființa noastră.

Avem nevoie ca de aer de autocunoaștere, de descoperirea și antrenarea pentru lupta vieții a capacităților, talentelor, înclinațiilor, a fanteziei noastre creatoare. Oamenii puternici sunt cei care știu să-și valorifice potențialul lor, să-și folosească mintea și voința lor. Oamenii puternici nu se proptesc de alții, nu spun niciodată că nu pot, nu se resemnează niciodată în fața greutăților, plâng foarte rar și rămân fermi și dreți în picioare toată viața, iar unii dintre ei mor precum copacii, tot în picioare. Când te plângi cuiva de greutățile tale, iar el îți răspunde printr-o întrebare: Și acum, ce vei face?, atunci ar trebui să-i mulțumești căci, poate fără să-și dea seama, el te trimite acolo unde este rezolvarea problemelor tale, adică în tine însuți. În fond, însăși mântuirea ta veșnică nu-ți vine din nu știu care cer, ci din cerul care este în inima ta, de la Dumnezeu care este în tine. Poți să mergi la toate locurile de pelerinaj din lume, căutând acolo fericirea ta; până nu vei parcurge drumul de pelerinaj din tine însuți, nu vei găsi fericirea. Poți să mergi la Ierusalim și să iei direct de la sursă lumina de Înviere. Dacă nu se aprinde în tine lumina lui Cristos, degeaba porți în mână o lumânare aprinsă direct la mormântul Domnului. Poți să mergi în fiecare zi la biserică; dacă nu-l vezi, nu-l simți pe Dumnezeu din inima ta, nu vei fi mai sfânt și nici mai drept decât cel care nu prea calcă pragul bisericilor.

Nu vei deveni câștigător în viață jucând alba-neagra și sperând să ai norocul să pui mâna pe cartea câștigătoare, ci construind zi de zi în tine omul învingător care știe să câștige pariul cu viața, să iasă din orice necaz și să rezolve orice problemă.

Calea spre fericire trece neapărat prin mintea și inima noastră și se construiește cu sudoarea frunții noastre. Așa cum un părinte îți poate oferi orice, dar nu propria fericire, așa este în general în viață, putem primi orice, dar fericirea proprie trebuie să învățăm fiecare dintre noi să ne-o construim. Cine îți vorbește de alte căi, îți indică alte drumuri pe care să mergi, acela îți vinde iluzii.

DESPRE PREOȚI ȘI PROGRAMUL DE LUCRU

Preoții, ca și politicienii, și comercianții, și vânzătorii de la tarabe, vor neapărat să câștige pe cât mai mulți. Depinde însă de motivație, de interes, dar mai ales depinde de convingerea interioară a fiecărei categorii de persoane. Căci, uite, mă gândeam că programul de deschidere al multor market-uri și supermarket-uri începe la 8 dimineța și se termină la 22. Ba chiar sunt unele magazine, ca și farmaciile, care sunt deschise 24 de ore din 24. În schimb, anumite birouri parohiale au un program cu publicul cam ca și la primărie sau la alte instituții de stat. La fel, ca și unde lucrez eu, programul este de la 7.30 la 16, cu pauză de jumătate de oră la prânz. Acest program este valabil pentru secretare, căci personalul didactic și de cercetare își urmează propriul program și cât timp din cele opt ore zilnice pentru care este salarizat îl folosește pentru ceea ce este angajat, rămâne de văzut și aceasta o știe fiecare în parte. Aceasta depinde de convingerea fiecăruia. Revenind la preoți și programul lor de lucru, cred că am pus problema complet greșit. Preoția nu este o meserie, ci este o vocație care îți cuprinde toată ființa și tot timpul; ea te face fericit, împlinit. Nu mai este cazul și nu mai este niciun motiv, așadar, să-ți faci și să publici pentru alții un program, eventual ca la instituțiile de stat, de opt ore zilnice (40 de ore săptămânale); zic, un program în cazul preoților, al exercitării fericirii și împlinirii lor. Ar părea de-a dreptul ridicol și absurd. Este ca și cum ți-ai fixa un program de 40 de ore săptămânale în care să respiri.

Luând "ad litteram" ceea ce am fost învățat din prima zi când în îndepărtata toamnă a anului 1973 am pășit pe poarta seminarului diecezan din Iași, cam așa ar trebui să stea lucrurile: Preoția este cea mai nobilă și mai sfântă chemare pe care Dumnezeu o adresează cuiva, iar preotul este un "alt Cristos"; iar din câte am învățat eu, Cristos nu a avut program de opt ore zilnice cu apostolii lui și cu oamenii de atunci, iar Dumnezeu de când este El, nu are un anume program cu oamenii. Noi, muritorii, putem apela la El în orice clipă din zi și din noapte. El este mereu prezent, mereu dispus să ne asculte, să ne ajute. El este cu noi oricând.

Constat însă că preotul nu este oricând cu oamenii. Are și el familie și tot felul de probleme de rezolvat. Bașca, mai are în

grijă și administrație niște terenuri agricole și câte o mică afacere sau treburi prin grădină, pe la cotețul sau grajdul de animale, că de acolo trăiește (parțial, alături de mila credincioșilor și contribuția de la stat). Sau trăiește datorită altor persoane care-i fac de mâncare, îi spală și calcă hainele, îi fac curat prin casa parohială, chiar și prin curte; ba chiar îi fac curat și în mașină. Iar pentru serviciile religioase sunt stabilite și niște tarife, sunt cerute niște prețuri.

Preotul are și el un ”contract de muncă”, cu toate clauzele și precizările care stabilesc activitățile lui? Nu stau să le analizez în detalii, nici să controlez exactitatea îndeplinirii lor. Nu-i datoria mea. Datoria mea este însă aceea de a mă gândi la mine și mai ales la Dumnezeu care cred că m-a chemat și mi-a încredințat o anumită misiune pe acest pământ. Și, revin, dacă este adevărat ceea ce mi s-a spus de foarte multe ori, că eu sunt un ”alt Cristos”, atunci mă cuprind fiorii și mai mult decât să mă laud sau să încerc să ies în evidență cu ceva, mă plec în fața lui Dumnezeu și îl rog cu toată umilința: Dumnezeule, ai milă de mine, păcătosul!

Prea multă lume are nevoie de iubirea lui Dumnezeu, inclusiv eu; iar eu, oamenilor în loc să le arăt iubirea lui Dumnezeu, le-am afișat un program de opt ore (ca la stat) și nici măcar pe acela nu l-am respectat?

Măi, să fie, dar nici mamele nu mai au suficient timp pentru copiii lor și, dacă își pot permite, își iau o babysitter! Sunt prea ocupate cu serviciul și, iată că au un program cam redus când sunt cu rodul cel mai mare al iubirii lor. Așa și preotul, are și el atâtea alte activități și probleme de rezolvat. Apoi, mai și obosește și trebuie să se odihnească, etc.

Oare ce s-ar întâmpla cu lumea aceasta dacă, de exemplu, Dumnezeu ar pleca în concediu? În prima clipă în care s-ar întâmpla aceasta, nu numai pământul, dar întregul univers s-ar întoarce în neant, așa cum a fost înainte ca Creatorul a toate să bată primul gong, înainte de Big Bang. Sau ce ar fi ca Dumnezeu să ne ceară să-i plătim pentru ceea ce ne oferă? De exemplu, pentru darul vieții? Am avea cu ce să-i plătim?

Din fericire, Dumnezeu nu-și retrace mâna protectoare și rămâne pentru totdeauna și pentru toți iubire fără margini. Pentru fericirea preotului și a tuturor celor încredințați grijii lui pastorale, el trebuie să rămână mereu ”un alt Cristos”, exact așa cum mi s-a

spus din prima zi a intrării mele în seminar. Și cred că așa au fost învățați toți preoții, catolici sau ortodocși; cred că și pastorii protestanți au fost învățați la fel.

CE S-AR ÎNTÂMPLA DACĂ?

Ce s-ar întâmpla dacă toți oamenii ar fi sinceri cu ei înșiși și cu semenii lor? Exceptând, bineînțeles, acele intimități și acel privacy inerent oricărui om și oricărei relații de cuplu. Ce s-ar întâmpla dacă, de exemplu, toate persoanele publice din această țară ar declara verbal și în scris venitul lor lunar, toți banii și toate proprietățile lor, dar absolut totul, și ar spune clar și răspicat și cum le-au obținut?

Ce s-ar întâmpla dacă în viața de cuplu, soțul și soția și-ar spune unul altuia absolut toate gândurile și dorințele lor atunci când au învățat canalele de televiziune și atunci când au privit persoane mai atrăgătoare decât sunt ei unul pentru celălalt? Ce s-ar întâmpla dacă la serviciu angajații le-ar spune clar și deschis șefilor lor absolut tot ce gândesc despre ei, despre modul cum relaționează cu angajații, despre salariile lor (dacă le cunosc), despre faptul că ei au o casă mare și vin la serviciu cu mașini scumpe?

Ce s-ar întâmpla dacă, într-adevăr, noi am fi sinceri cu noi înșine și privindu-ne în oglindă, ne-am spune că astăzi, munca noastră am făcut-o cu un chef și o determinare de nota 6 și puteam să o facem de nota 10, dar ne-a fost lene și nu am avut chef?

Ce s-ar întâmpla dacă fiecare dintre noi s-ar întreba și și-ar răspunde cu maximă sinceritate cât de legat se simte de propriile dorințe, de propriile lucruri sau dorința de a avea cât mai multe altele, și cât de legat se simte el de semenii săi? Și ce facem noi pentru a ne satisface propriile dorințe și ce facem și cât facem pentru fericirea altora; sau cât de mult ne interesează fericirea altora?

Ce s-ar întâmpla dacă măcar într-o zi noi am fi curați, transparentți, și mai ales coerenți între ceea ce declarăm ca fiind bun, demn, de valoare și ceea ce facem în faptele noastre? Ce s-ar întâmpla oare dacă soții prietenii, logodnicii și soții ar fi

sinceri în totalitate? Oare ar dispărea prietenii, s-ar destrăma iubirile, ar crește numărul divorțurilor? Înclin să cred că nu, ci, dimpotrivă, iubirea între oameni ar fi mult mai puternică și mai strălucitoare, iar viața noastră a tuturor ar fi mult mai caldă, mai frumoasă și mai plină de farmec.

Ce s-ar întâmpla dacă la muncă, angajați și angajatori și-ar spune clar și deschis tot ce gândesc unii despre alții? Oare s-ar închide și ar falimenta toate instituțiile? Înclin să cred că nu, ci, dimpotrivă, în scurt timp i-am ajunge din urmă pe japonezi în ceea ce privește eficiența muncii noastre.

Mă amuză următorul gând: Oare cât se amuză Dumnezeu atoateștiutorul, când vede cât de mici sunt cei care se dau mari și cât de falși și duplicitari sunt cei care se dau drepti și corecți? Dar despre mine, oare ce gândește? Și dacă spun că eu cred în El, oare de ce nu mi-e rușine să mă prezint în fața lui, când știu că de atâtea ori am fost și sunt fals, iar El știe aceasta și, totuși, niciodată nu m-a tras de urechi pentru asta?

Ce s-ar întâmpla dacă am fi sinceri? De ce fugim de această întrebare, dar mai ales de răspunsul la ea? De ce, în fond, fugim de întâlnirea cu noi înșine și cu fericirea noastră?

ȚINE-ȚI GURA!?

Stăteam zilele trecute la rând la un oficiu poștal din cartierul Păcurari pentru a trimite cuiva niște bani printr-un mandat online. Eram vreo 10 persoane așteptând liniștite să ne vină rândul și să ne servească singura persoană de serviciu, o doamnă tânără, amabilă și care se mișca destul de repede. În spatele meu era un tânăr care vorbea încet la telefon cu nu știu cine, căci nu mă interesează să aud ce vorbesc alții; de altfel, vorbea cu o voce destul de joasă. După câteva minute văd cum intră în oficiul poștal doi tineri cam urât și neglijent îmbrăcați, iar unul dintre ei ținea de mână un copilaș. Dându-l în grija celui alt, văd cum acesta se duce direct la ghișeu și se așează acolo în fața angajatei, probabil pentru a o întreba ceva, ceea ce și face după un timp în care i-a privit cu un fel de tupeu mascat pe toți cei de la rând. Doamna i-a răspuns la întrebarea lui iar apoi, prevăzând-i parcă intenția, l-a rugat politicos să se așeze la rând ca toți

ceilalți. Nu prea i-a plăcut tânărului această invitație; s-a uitat cam în scârbă la dumneaei și după câteva clipe, agale, a venit și s-a așezat lângă mine, deși în spatele meu, alături de tânărul care continua să vorbească la telefon, mai erau vreo cinici-șase persoane. M-am uitat lung la el și i-am spus politicos că este bine să-i respecte pe toți și să se așeze la rând, adică după ultimul venit. Tânărul nostru s-a proptit bine pe picioarele acoperite cu niște pantaloni cam murdari și care îi stăteau pe vine, semănând cu șalvarii turcești și privindu-mă cu dispreț, mi-a replicat: Ține-ți gura! În spatele meu, tânărul care vorbea la telefon, cu siguranță l-a auzit, dar a preferat să vorbească mai departe, fără să spună nimic, deși el era primul nedreptățit, căci acest tânăr cu șalvari pe vine și cu un tricou la fel de murdar ca și pantalonii, se așezase tocmai în fața lui. L-am mai rugat odată pe acest tupeist să se așeze la rând ca toți ceilalți și să-i respecte, dar mi-a răspuns cu aceeași replică impertinentă și amenințătoare. Nu m-a impresionat cu nimic amenințarea lui, căci sunt antrenat de zeci și zeci de ani să întâlnesc astfel de persoane fără educație, fără bun simț, fără respect pentru ceilalți, șmecheri și profitori. Nimeni nu a reacționat în niciun fel, deși toți l-au văzut unde s-a așezat. A continuat să freamăte de nemulțumire lângă mine până ce mi-a venit rândul. Mi-am rezolvat problema și am plecat, iar după mine a urmat tânărul despre care vorbeam, fără ca nimeni să spună un cuvânt, să protesteze în vreun fel față de aroganța și nepăsarea cu care tânărul cu șalvari și tricou murdar i-a tratat pe toți.

De ce oare există acești profitori impertinenți și fără respect pentru semenii și îi vezi nu numai la un oficiu poștal, îmbrăcați sărăcăcios și murdar și care au absolvit cu greu poate doar opt clase? De ce există însă atâtea persoane cu un comportament asemănător în toate funcțiile publice, pornind de sus și coborând în jos, până în cele mai mici sectoare ale vieții publice statale și private? De ce există atâția în România care au supt sângele acestui popor, care i-au mințit și disprețuit cât au putut de mult și, paradoxal, românii i-au votat din nou? Spălarea creierelor și îndoctrinarea comunistă forțată, sistematică, de aproape jumătate de secol, slujită de un întreg aparat birocratic, mai ales de către securitate, a îmbolnăvit grav mintea românilor, făcând din ei o masă de manevră, o turmă fricoasă și fără o gândire critică, fără o atitudine civică corectă și

constructivă, fără simț de responsabilitate mai ales pentru binele comun. Din cauza acestei triste moșteniri, astăzi trăim așa cum trăim, nicidecum bine, așa cum ne-a urat domnul Băsescu. Prima cauză, cred eu, a marelui decalaj economic și social dintre țara noastră și țările vest-europene o constituie tot acest popor care s-a scaldat și se scaldă în mediocritate și care prin nepăsarea, indolența și prostia lui a permis, ba mai mult, a votat sistematic un sfert de veac urcarea la putere a tot felul de parveniți, dornici de averi, oameni fără scrupule și fără morală care nu au făcut altceva decât să-și urmărească propriile interese, profitând de prostia, de ignoranța și indiferența celor mulți, iar tânărul cu șalvari murdari de la oficiul poștal amintit este un exemplu care ilustrează o stare generală, o boală de care acest popor încă nu s-a vindecat.

Sper ca actuala generație, mai puțin contaminată de boala cripto-comunistă, să contribuie la crearea unei alte Româнии. Dar dacă în fața realităților zilnice, bune sau rele, tânăra generație se va retrage pe tabletele și smartphone-urile ei, butonând de zor, mi-e teamă că se vor găsi suficient de mulți profitori, tupești și șmecheri care vor pune mâna pe putere și vor domina în continuare această țară, așa cum au făcut-o mulți alții înainte. A propos, se apropie alegerile locale; știm bine pe cine vom vota? Schimarea țării în mai bine depinde de votul nostru și de atitudinea noastră zilnică în fața vieții.

NU SE POATE!?

Discutam ieri cu o persoană, mai bine zis o ascultam, căci eu nu prea încăpeam la vorbă, și în turuiala lungă și rapidă de vorbe care nu mai conteneau, mi-a spus așa, în treacăt, între două probleme urmate de a treia și a patra, și că o cunoștință apropiată "nu poate" să se lase de fumat. În repeziciunea cu care îmi vorbea, nu am reținut mare lucru, dar expresia aceasta "nu poate să se lase de fumat" mi-a atras atenția și mi s-a fixat imediat pe creier. Am rugat-o să se oprească puțin din lunga perorație și să-mi explice cum adică acea persoană nu poate să se lase de fumat, căci eu nu pricep chiar deloc de ce nu poate. M-a privit puțin nedumerită, a ridicat din umeri și a repetat aceeași afirmație, fără

să aducă niciun argument cât de cât valabil, rațional; pur și simplu, mi-a repetat doar atât: ”nu poate”. Apoi și-a reluat ritmul foarte rapid al listei fără sfârșit a ceea ce nu contenea să-mi vorbească. De ieri până astăzi, am uitat mai tot ce mi-a zis, asta și pentru faptul că pe dumneaei nu o interesa să-mi explice de-a fir a păr vreo problemă, ci pur și simplu, să scoată vorbe, multe, foarte multe vorbe. Le-am uitat pe toate ca și visele care atunci când deschid ochii, se șterg, se evaporă ca niște aburi care dispar în aer. Dar expresia ei ”nu poate să se lase de fumat” mi-a rămas înfipă în creier ca un spin și nu-mi dă pace. Întrucât ea nu mi-a adus niciun argument în favoarea lui ”nu poate”, de fapt, nici nu s-a străduit să caute, de vreo oră îmi tot bat eu capul să înțeleg cum adică acea persoană nu poate să se lase de fumat. Îmi vin în minte nu atât anii când eu am fumat, ci acel moment, acea clipă (căci a fost doar o clipă, acum 21 de ani) când m-am întrebat dintr-o dată de ce fumez, și nu am găsit alt răspuns decât acesta: fumez ca un prost și ca să-mi fac rău singur și încă să și plătesc pentru aceasta. A fost ca o lovitură în cap dată prostiei mele. Și întrucât nu-mi place nicidecum ca cineva să-mi spună că sunt prost, cu atât mai puțin să mi-o spun singur, am stins țigara, am pus pachetul în sertarul de la birou (acolo se află și acum) și nu mi-a mai trebuit niciodată să fumez. M-am lăsat de fumat dintr-o dată și, gata.

Dar, să revin la exprimarea aceea de ieri, atât de grăbită și fără niciun argument valabil ”nu poate”. Eu cred că acest mod de a gândi face parte din stereotipiile, automintirile și autopăcălelile noastre, din acele modalități false de afirmare sau consolare care ne domină mintea și viața. Îmi vine în minte expresia de atâtea ori auzită ”păi, atâta plăcere mai am și eu”, sau ”acesta să fie singurul viciu pe care îl am”. În frustrările vieții, în nemulțumirile pe care le avem și nu le putem depăși, în modul nostru de a ne afirma, fumatul reprezintă nimic altceva decât una din formele de manifestare ale prostiei omenești, prin care omul se încapățânează să rămână în propria neputință și mizerie, deși în același timp vrea să pară important și puternic.

Omul nu se poate lăsa de fumat fiindcă refuză să gândească și se lasă dus de un clișeu de gândire fals și păgubos care i s-a lipit pe creier ca o pecingine și de care nu vrea să scape, nu vrea să se elibereze. Expresia aceasta ”nu poate” este doar un clișeu de gândire transformat din păcate în fapte, la fel de fals ca

și altele care ne infestază gândirea și comportamentul și ne fac să batem pasul pe loc.

Fumatul reprezintă una din mentalitățile care țin omul în loc și nu-l lasă să progreseze, la fel de falsă și de nocivă ca și cea a studenților care consideră copiatul o bravură, ca și "copy-paste"-ul, ca și criticarea la nesfârșit a guvernanților fără a te întreba cât ești de brav tu în ceea ce faci, ca și votarea primarilor (în curând), fără a ști care este fișa postului celui pe care îl vei vota, ca și multe altele. A propoz, câți dintre noi cunoaștem ce este scris pe fișa postului (adică drepturile și obligațiile) unui primar? Nu de alta, dar în viitorul apropiat s-ar putea să constatăm faptul că în comunitatea în care este alesul nostru "nu se poate" face nimic bun, că totul rămâne ca mai înainte, ca și în cazul fumătorului care "nu poate să se lase de fumat". Eu sunt convins că se poate și încă foarte ușor, cu un simplu act al rațiunii noastre. Dar mă întreb de multe ori de ce oamenii fug de rațiune ca dracul de tămâie și continuă să tot repete: Nu se poate ca în România să fie bine; nu se poate ca soții să nu mai divorțeze; nu se poate... Ba se poate și încă foarte ușor, dacă ne trezim din somnul prostiei noastre.

Să nu creadă cineva că aș fi un puritan, că mă consider aproape de perfecțiune, că sunt acru sau că-mi place să-mi înțep semenii, iar acum m-a apucat un acces de critică farizaică. Nicidecum! Am spus toate acestea doar din convingerea că SE POATE!

PAȘII MAMELOR NOASTRE

Astăzi (17 mai) m-am alăturat familiei îndoliate și am condus-o pe ultimul drum pe mătușa Clara. În drumul de la casa unde a trăit spre biserică, în rugăciunea liniștită care îmi însoțea pașii m-a pătruns un gând, o întrebare venită instantaneu, ca din senin:

În viața ei, oare câți pași a făcut spre biserică? Cine poate ști numărul pașilor care au purtat-o spre casa Domnului? Nimeni! Oare știm de câte ori a fost obosită mama noastră, dar nu a încetat să ne îndrume pașii spre Dumnezeu?

Oare știm de câte ori mama noastră ne-a condus la grădiniță, la școală, la spectacole, festivități, la plimbare, în parc, în atâtea locuri frumoase?

Oare știm de câte ori pașii ei au îndreptat-o spre casă, după o zi lungă de muncă și nu am așteptat-o în prag cu un zâmbet, spunându-i: Te rog, scumpa mea mamă, odihnește-te acum, căci ești obosită; voi pregăti eu masa, voi pune eu totul în ordine?

Oare știm câți pași a făcut mama noastră spre locul de muncă pentru ca să ne procure nouă pâinea cea de toate zilele și să nu ne lipsească nimic?

Oare știm cât de dureroși au fost pașii mamei noastre când, negăsind în țara ei de muncă, cu inima îngrijorată sau frântă de durere a plecat din casa în care am văzut lumina vieții, din cuibul ei cel mai drag și s-a îndreptat spre țări străine, bătând pe la uși străine, cerșind de muncă, pentru ca nouă să nu ne lipsească cele necesare? Oare vom ști vreodată câte umiliri au suferit mamele noastre pe ușile altora pentru ca nouă să ne fie bine? Poate că numărăm în fiecare zi like-urile pe care alții le dau imaginilor sau cuvintelor noastre. Dar pașii pe care îi fac mamele noastre în fiecare zi pentru ca noi să fim fericiți, i-am numărat vreodată?

Fiecare pas al mamelor noastre, fiecare respirație și bătaie a inimilor lor sunt înmiresmate cu iubirea lor fără margini, iubire pe care poate niciodată nu o vom pricepe îndeajuns. Poate doar atunci când pașii noștri o vor conduce pe ultimul drum, poate abia atunci când ea nu va mai putea pași pe acest pământ pentru ca noi să fim fericiți, poate abia atunci vom pricepe că numărul pașilor ei pentru fericirea noastră îi știe doar Dumnezeu, căci sunt atât de mulți încât ajung la ceruri, acolo unde se află acum și unde ne așteaptă ca să ne mai îmbrățișeze încă odată; odată pentru eternitate, căci iubirea pașilor ei este veșnică ca și Dumnezeu.

ACASĂ

Acasă este o stare de bine a minții, a inimii și trupului nostru în care mulțumirea și împlinirea ni se citesc în privire, în mers, în gesturile și cuvintele noastre.

Acasă este iarba verde-crud pe care călcăm cu picioarele desculțe; sunt florile din curtea casei și de la ferestrele noastre. Acasă este masa la care întreaga familie se așează mulțumită, veselă și fericită pentru a mânca împreună pâinea caldă și aburindă, pentru a-și povesti toate realizările și toate planurile ei. Acasă este poarta curții în care este casa noastră și pe care o deschidem cu drag; sau este ușa apartamentului nostru dintr-un bloc liniștit, curat și în care ne cunoaștem toți vecinii, în care ne bucurăm sau suferim împreună toate evenimentele vieții. Acasă este pământul sfânt, curat, îngrijit și plin cu flori al țării noastre pe care îl sărutăm cu drag și recunoștință ori de câte ori ne întoarcem din străinătăți.

Acasă sunt toți oamenii satului, orașului și țării noastre; sunt toate turlle bisericilor, toate școlile și spitalele, toate primăriile, toate casele și blocurile, toate parcurile, toate drumurile și șoselele, dar mai ales sunt toți oamenii neamului nostru.

Acasă sunt mormintele bunilor și străbunilor noștri; sunt toate maternitățile neamului nostru.

Acasă sunt toate cântecele noastre de dor și jale; sunt toate strigăturile noastre de la nuntă, ca și toate bocetele de la înmormântare.

Acasă sunt toți oamenii mari ai neamului nostru, sunt toți bătrânii, tinerii și pruncii din leagăn.

... Și tu, acum, român pribeag, rătăcitor prin lume, unde este casa ta, unde este neamul tău, unde este credința ta, unde sunt fetele tale frumoase îmbrăcate de sărbătoare și cu flori în păr? Unde sunt flăcăii tăi frumoși și înalți ca brazii? Unde sunt oamenii tăi mari și înțelepți care să-și pună viața pentru demnitatea și fericirea neamului tău?

Unde este casa ta, român pribeag, în căutare de euroi? Milioane și milioane de români au părăsit casa și neamul lor și

rătăcesc prin lume iar copiii lor prind rădăcini în alt pământ, străin, al altor nații.

Acasă! Acasă este o stare de bine a minții și a inimii, o liniște și o mulțumire pe care demult nu o mai citesc pe fețele românilor. Sunt prinși românii noștri de grija zilei de mâine, nesigură ca și cea de astăzi, ca și cea de ieri, ca și cea de un sfert de veac încoace. Acasă! Nu mai au casă tinerii noștri și umblă de ici colo, unde îi aruncă vânturile și valurile vieții; dorm în casele și paturile altora, sau stau în casele părinților.

Acasă! Acasă în țara noastră, sunt prea multe gropi pe străzi, prea multe peturi și gunoaie, prea mult egoism și încălcare a legilor, prea multă fățarnicie și mândrie, prea multă ignoranță și prostie, prea mult spirit de minciună și căpătuială.

Acasă! Vor mai fi capabili românii să-și ridice casa neamului lor? Va fi vreodată o Românie mare și puternică care să stea cu fruntea sus între națiile lumii? Vor dori vreodată românii să fie uniți la bine și la rău, să fie cinstiți, corecți și solidari unii cu alții? Sincer, nu știu! Ceea ce știu însă este faptul că eu vreau să am casa mea în neamul meu cel românesc, o casă în care să fie loc pentru toate bucuriile și durerile neamului meu, o casă peste care să strălucească soarele lui Dumnezeu.

Mai vrea cineva acasă? Sau acasă înseamnă acum Satul Global al celor 24 de meridiane ale Pământului.

DRAMA LUMII

Am trăit într-o lume în care în secolul trecut, în numele ideologiei comuniste, au fost uciși aproximativ 100 de milioane de oameni, adică mai bine de cinci ori populația țării noastre. Trăim într-o lume în care omul are în stăpânire atâtea bombe atomice încât este în stare să ucidă popoare întregi și probabil să se ucidă pe el însuși. Și în aceeași lume alți oameni ucid deja nenumărați prunci fără vină încă din sânul mamei lor. Trăim într-o lume în care unii, puțini, dețin bogății imense și bani nenumărați, iar milioane și milioane de oameni suferă sau chiar mor de foame.

Cine ar putea număra numărul acelorora al căror sânge nevinovat a udat acest pământ? Cine ar putea număra numărul

înfometaților și al morților din cauză că le-a lipsit un colț de pâine?

Nenumărați oameni mor împușcați, spânzurați, li se taie capul, mutilați și torturați, sau sunt uciși încă înainte de a vedea lumina zilei. Nenumărați oameni mor înfometați, strigând cu ultimele puteri ”mi-e foame”, iar alții mor de obezitate.

Trăim într-o lume în care sunt nenumărați oameni pentru care Dumnezeu nu există sau nu le pasă de El nici cât negru sub unghie, pentru că bogățiile și puterea lor, armele, banii și averile lor i-au făcut să se creadă atotputernici, stăpâni a tot pământul. Și-au întins puterea neagră a morții peste tot globul și nu mai este loc pentru Dumnezeul vieții. Au acaparat atâtea averi și bogății, încât strălucirea lor i-a orbit în așa hal că la urechile lor nu mai ajunge strigătul săracilor și înfometaților, iar inima lor plină, îmbuibată cu de toate nu mai bate decât pentru ceea ce au adunat și nu mai este loc pentru niciun necăjit și înfometat. Pentru ei, atât Dumnezeu cât și săracul au murit.

Dar, din păcate, Dumnezeu nu a murit, căci El continuă să trăiască în plânsul disperat și în durerile tuturor acelor care au fost omorâți de la Abel încoace și vor continua să fie uciși până la sfârșitul timpurilor.

Din păcate, Dumnezeu nu a murit, căci El a trăit și va trăi în plânsul și durerea tuturor înfometaților lumii, chiar și al aurolacilor cu fețele desfigurate și care puteau de la câțiva metri, pe care i-am văzut zilele trecute zăcând lângă peretele unui bloc din centrul orașului unde locuiesc.

Din păcate, Dumnezeu nu a murit, căci El continuă să trăiască în strigătul pentru dreptate al tuturor nedreptățiților lumii, din toate locurile și din toate timpurile.

Cine ne va judeca pe noi, cei bogați și fără milă? Toți aceia pe care i-am ucis fără milă, pe unii dintre ei, paradoxal, chiar în numele lui Dumnezeu, autorul și dăătorul vieții. Ne vor judeca toți aceia pe care i-am nedreptățit sau i-am lăsat să moară de foame. Ei vor fi acuzatorii noștri în fața tronului dreptății lui Dumnezeu.

Nu vom fi acuzați și judecați pentru că am avut bunuri, bani și putere, căci în sine toate acestea nu sunt rele. Vom fi acuzați și judecați pentru că cu bunurile, banii și puterea noastră l-am ucis pe semenul nostru, pe cel care poartă în ființa lui chipul și asemănarea lui Dumnezeu.

Între criminali și oameni fără milă pe de o parte, și săracii și mulțimea nesfârșită a celor uciși, pe de altă parte, se joacă marea dramă a unei lumi în care Dumnezeu este cu atât mai necesar, cu cât omul încearcă să-l scoată din istoria și din viața lui.

Vor înceta vreodată oamenii să se mai ucidă între ei? Și ce i-ar trebui omului pentru a deveni înțelept, bun și drept cu semenul său? Este el capabil de bunătate și dreptate? Poate că răspunsul la aceste întrebări se află în glasul conștiinței și consultându-ne inima noastră.

Cât de orbi putem să fim și să nu vedem că salvarea, mai mult, fericirea noastră și a lumii întregi se află atât de aproape de noi, în conștiința și inima noastră, căci în ele trăiește Dumnezeu: Căci fericirea noastră depinde de iubirea pe care o nutrim pentru semenii noștri.

ECOUL

În casa mea ca un ecou, aud acum vorbele tale,
Cuvinte dulci care cobor în inimă, agale.
Ți le trimit, cântând cu dor, mi-e tare dor de tine,
Și vreau să vii acum din nou, din nou iarăși la mine.

Și ochii mei nu-s altceva decât sclipiri divine,
Căci în orice stea te văd din nou, te văd numai pe tine.
Parfumul florilor de mai sunt vraja iubirii tale,
Cu care iar mă-mbraci în ale florilor mii de petale.

Și mersul meu nu-i altceva decât pasul iubirii tale
Pășind mereu pe drumul meu presărat cu bucurii și jale.
Am șchiopătat de multe ori, dar ți-am simțit suflarea și parfumul,
Înmiresmat, eu mi-am urmat al vieții mele drumul.

Un cânt în doi, duios și cald este acum viața noastră,
Frumos și discret ca floarea albă din fereastră.
Cu tine mă-nsoțesc îmbrăcat în razele veșnicului soare
Căci eu sunt ecoul tău, al unei vieți mereu în sărbătoare.

Aș vrea să-ți cânt, o, dulce iubire, cântecul iubirii mele,
Dar în cuvinte nu-i altceva decât un ecou venit dintre stele.

Din fereastra casei cerului îmi zâmbești iar pe-o rază de soare,
Ți-o dau înapoi ca un ecou al unei iubiri care în veci nu moare.

ÎNCETINEȘTE-ȚI RITMUL!

Încetinește-ți ritmul!

Trebuie neapărat ca atunci când te trezești, întâi să privești pe fereastră cât de frumos este afară și apoi să vezi cât este ceasul.

Înainte de a te gândi că trebuie să mergi la serviciu și la tot ce te așteaptă acolo, gândește-te la cei de lângă tine și îmbrățișează-i cu toată căldura și dragostea de care ești capabil. Înainte de a te gândi la ce ți-ai mai dori, la ceea ce crezi că îți lipsește, la ultimul model de smartphone apărut, încearcă să scrii cel mai cald și mai din inimă mesaj unei persoane la care ții tu mult de tot.

Înainte de a te plânge că salariul este mic, pune zilnic un leu deoparte iar la Crăciun fă un cadou de 365 de lei unui bătrân care nu are cu ce să-și achite rețeta de medicamente. Înainte de a te gândi că următoarea mașină pe care ți-o vei cumpăra va avea cu cel puțin 10 cp mai mult decât cea pe care o ai acum, mergi pe jos, agale și admiră aleile de flori și chipurile oamenilor care trec pe lângă tine.

Dacă te grăbești prea mult și prea des, există riscul ca să nu vezi câte frumuseți sunt în jurul tău, dar mai grav, există riscul ca să nu mai pricepi de ce alergi pe atâtea drumuri, de ce mergi pe acest drum și nu pe un altul. Dacă te tot grăbești, s-ar putea să nu mai pricepi nici ce-i cu tine prin lumea asta și de ce faci umbră pământului.

Dacă o să ajungi la Luvru și, ca orice vizitator, o să privești tabloul cu Mona Lisa, oprește-te în fața ei și admir-o îndelung, chiar ore în șir, pentru ca în mintea și mai ales în inima ta să pătrundă ceva din misterul frumuseții ei. Sau, dacă o să ajungi la Casa Julietei din Verona, nu te grăbi doar să-i atingi sânul, așa cum fac cei mai mulți dintre turiști. Oprește-te îndelung în fața ei și întreabă-te dacă vreodată ai înțeles și apreciat suficient de mult iubirea celei care cândva ți-a jurat dragoste pe viață.

Dacă vei ajunge în casa lui Coșbuc de pe valea Sălăuței, recitește fără grabă poezia Mama și vezi dacă în inima și gândurile tale gingășia și iubirea ei mai sunt așa de vii cum erau odată când te ținea în brațe, strâns la pieptul ei. Nu mai alerga după himere ! Nu te grăbi, căci iubirea, frumusețea și bunătatea sunt cele mai mari comori pe care cerul ți le-a dăruit și singurele care te vor face fericit cu adevărat, căci în ele îți surâde, te sărută și te îmbrățișează însuși Dumnezeu.

UN OM SFIOS

Cunosc un om cu o poziție profesională destul de înaltă, tobă de carte, care atunci când îți vorbește, simți în cuvintele lui un fel de sfială iar privirea lui îmi amintește de cea a femeilor din tribul Gabbra din nordul Kenyei sau a multor bunici din vremea copilăriei mele, care parcă evitau să te privească direct în ochi și întorceau puțin capul într-o parte atunci când erau în fața ta. Are un limbaj delicat acest om, parcă își alege cuvintele, căutându-le pe cele mai frumoase, ca și merele pârguite dintr-un coș. Când îl întâlnesc, simt o plăcere deosebită unită cu un soi de respect tăcut și reverențios, cu un fel de admirație aproape sacră, căci îmi crează senzația apropierii de un templu al sfioșeniei și al unei frumuseți interioare acoperită de un văl al unei modestii care te atrage prin frumusețea și noblețea ei. Când discut cu el, îmi dispare repede orice dorință de a vorbi eu și fără să i-o spun, se naște în mine o dorință unită cu o plăcere enormă de a-l asculta, de a-i sorbi înșiruirea cuvintelor lui frumoase, alese, pline de sens, atrăgătoare, scoase dintr-un vocabular al limbii române folosit de poeți, sau de mistici, de sfinți și de mari înțelepți. În prezența lui simt o plăcere de a-i sorbi vorbele asemănătoare cu plăcerea înfruptării dintr-un măr domnesc, cu plăcerea admirării unui trandafir alb sau roșu, cu plăcerea ascultării muzicii lui Mozart și cu multe alte plăceri pe care le-am descoperit în oameni sau în frumusețile naturii.

Sfiala aproape sacră, ruptă parcă de pe chipurile sfinților din icoanele din casele bunicilor sau de pe pereții mănăstirilor, vorbirea în cuvinte alese, pline de farmec, de sens și înțelepciune, gesturile delicate, discrete ca ale unei fete mari de odinioară, toate acestea îmi vorbesc în acest om de o măreție și noblețe care parcă

este pe cale de dispariție, iar când mă despart de el (îl întâlnesc rar, ocazional), simt în inimă un fel de durere și un regret, o pierdere a ceva ce mi-aș dori să simt mereu în preajma mea. Sunt și atâtea alte frumuseți pe care le văd în jurul meu, în fiecare zi, în oamenii pe care îi întâlnesc. Văd atâtea frumusețe și chiar farmec în modelele vestimentare din vitrine sau în îmbrăcămintea și gesturile multor oameni, în decorațiunile și amenajările interioare și exterioare. Dar, a început să mă obosească, ba chiar să mă deranjeze publicitatea ostentativă, ca și lipsa de modestie, tupeul care merge până la agresivitate sau chiar bătărbănie pe care îl văd în mass media, ca și în comportamentul multora dintre noi. Fanfaronada și trâmbițările cu care unii își declamă importanța și valoarea, condamnăm în același timp incompetența și lipsurile altora (reale sau inventate), reprezintă niște clișee de gândire și comportament care uneori mă fac să râd, dar adesea mă întristează sau chiar mă revoltă. Constat că mândria și prostia cresc mereu pe aceeași creangă iar copaci cu astfel de crengi sunt cam mulți în societatea noastră.

În comerț, ca și în economie funcționează legea concurenței și câștigă (bani și putere) cel care este mai agresiv, mai șiret, care știe să-și convingă (să-și îmbrobodească) mai ușor clienții. Poate că și în relațiile de cuplu a pătruns acest morb, această filoxeră, iar câștig de cauză în fața unei fete are tânărul care știe să-și etaleze mai bine mușchii, forța și capacitățile lui; sau invers, câștig de cauză are fata care știe să-și etaleze mai bine acel vino-ncoace care nu redă neapărat valoarea și frumusețea ei. Ba chiar și în cv-uri, acum este la modă să-ți notezi abilitățile de comunicare și convingere, chit că atunci când unii deschid gura, nu sunt capabili să-ți vorbească coerent și corect gramatical nici măcar cinci minute.

Mă întorc din nou la omul sfios, modest, atât de frumos și de profund în vorbire și mă întreb dacă nu cumva el exprimă modelul omului primar, creat de Dumnezeu și nefalsificat încă de prostia și mândria omenească? Mă întreb dacă nu cumva acest model de om care emană un parfum discret asemănător cu cel al busuiocului de pe grinda din casa bunicilor, este cel spre care în adâncul sufletului nostru încă aspirăm cu toții? Aștept să-l întâlnesc din nou pe omul sfios și discret, frumos, profund, calm și plin de respect. Adesea l-am căutat în mine pe

acest om și recunosc că mi-a fost destul de greu, dar când l-am descoperit, m-am simțit atât de bine în prezența lui.

SINGURĂTATE

În fața suferințelor sau a neînțelegerii tale din partea oamenilor ți se întâmplă să trăiești profund sentimentul fragilității tale, a omului din tine, dincolo de cum apare el în fața celorlalți. Chiar dacă te afli în mijlocul mulțimilor, sau antrenat în rutina zilnică, te simți atât de singur, ca un copil care nu-și mai vede părinții în jurul lui. În acele momente, din instinct, cauți să te agăți de ceva, de cineva, să fugi din acel loc al singurătății tale care te sperie sau chiar te panichează în așa măsură încât inima o ia la galop, respirația se accelerează, începi să transpiri și să tremuri din toate încheieturile. Sunt fricile din tine, nesiguranțele și legăturile false cu lumea, tensiunile și conflictele acumulate de-a lungul timpului cele care te aduc în această stare.

În aceste momente în care te vezi atât de singur, de fragil, tremurător ca o trestie în bătaia vântului, în aceste momente trebuie să cobori în tine însuți, să te descoperi nud pe tine însuți și să tai orice legătură cu lumea, căci, paradoxal, tocmai legăturile tale cu lumea și mediul înconjurător sunt cele care te-au făcut prizonier și ți-au confiscat cel mai important lucru de care ai nevoie acum, și anume libertatea ta.

Ai multe dorințe, ai multe visuri în tine pe care ți le-ai legat de oameni și fiindcă aceștia nu pot sau nu vor să răspundă dorințelor și așteptărilor tale, tocmai din acest motiv însăși dorințele tale devin cătușele care te fac prizonier în propriul trup, frustrat din cauza propriilor neîmpliniri, sclavul propriilor dorințe. Dacă nu vei încerca să te eliberezi de ele în relațiile cu oamenii, nu vei cunoaște libertatea și toate împlinirile tale vor fi parțiale, frânturi sau firimituri ale fericirii de o clipă, de o zi, de un timp oarecare.

Când nu vei mai aștepta nimic de la alții (dar nici nu vei refuza ceea ce ți se oferă), și vei merge doar pe propriile picioare, doar prin propriile forțe; când nu vei mai judeca cu mintea altora și nu vei mai iubi cu inima altora, abia atunci vei fi tu însuți; abia începând din acel moment vei vedea cât de puternic sau cât de slab ești, pentru că atunci vei fi tu singur, tu cu tine însuți, tu cu Dumnezeu din tine.

Nu trebuie niciodată să hulești lumea, să-i scuipi și să-i înjuri pe cei răi. Nu trebuie niciodată să ignori, să contești, să nu te folosești de roadele inteligenței altora, să nu admiri frumusețea și bunătatea celorlalți. Nu trebuie niciodată să-ți pierzi simțul critic față de ceea ce fac oamenii și să refuzi a fi constructiv. Ceea ce trebuie însă, este să te rupi de lume, de ceea ce te leagă de ea, adică de nevoile, așteptările și dorințele tale. Abia atunci vei vedea cât de mic și neînsemnat ești în comparație cu mulțimea semenilor tăi; cât de fragil și vulnerabil ești fără medic; cât de neștiutor ești fără dascăli; cât de păcătos ești fără preoți. Dar tot atunci vei descoperi că ai fost legat de lume, că ai rămas mic și neputincios tocmai din cauza fricii tale de singurătate. În momentul ruperii tale de lume vei simți un dramatic sentiment al singurătății, când sufletul în tine plânge, așa cum poate și s-a întâmplat cu ocazia marilor sărbători, când totul în jur semăna a veselie și voie bună, a fraternitate, dar inima ta plângea de singurătate.

Abia atunci când vei rămâne complet singur cu tine însuți, abia atunci vei simți mai puternică, mai caldă îmbrățișarea lui Dumnezeu. Și aceasta fiindcă teama noastră de a fi abandonată, de a fi singuri, este o consecință a rătăcirii, a fugii de noi înșine și de Dumnezeu din inima și conștiința noastră.

Societatea și mass media ne vând adesea iluzii, ne mint și ne înșeală, spunându-ne că suntem mari, deștepți, frumoși, puternici; ne încătușează în mrejele lor, condiționându-ne gândirea și comportamentul, standardizându-ne viața după clișee mercantile și egoiste și care privesc totul doar pe orizontală, fără referire la transcendent, la absolut, la divin. Ființa noastră în intimitatea ei cea mai profundă ne așteaptă însă să ne percepem așa cum suntem în realitate, singuri, fragili, neînsemnați și slabi. Când ne vom simți așa, abia atunci vom transcende tot ce-i omenesc și vom lăsa loc divinului din noi să lucreze, să ne forjeze ființa după chipul și asemănarea lui Dumnezeu.

În fond, frica noastră de a ne trezi singuri printre oameni, neînțeleși sau chiar părăsiți de ei nu este altceva decât frica de Dumnezeu. Frica noastră de a fi și a rămâne singuri este, de fapt, frica noastră de a merge către adevărata iubire pentru oameni; o iubire care nu este motivată de nevoi sau interese personale, egoiste, de dorințe și așteptări de la oameni, ci este o iubire în care se revelează puterea și măreția lui Dumnezeu.

Ne vom elibera de frica de singurătate și de propria fragilitate, când nu vom mai cere nimic de la nimeni, când vom intra în adâncurile ființei noastre și în deplină libertate îi vom iubi pe toți cu iubirea lui Dumnezeu.

În singurătatea și fragilitatea ființei noastre se va manifesta în deplină libertate puterea Celui Atotputernic.

DOAR IUBIREA

Mama și tata se oglesc în ochii copiilor lor. Artistul se privește în ochii operelor sale. Tu în ochii cui te privești? Care sunt realizările tale și ce anume te reprezintă și vorbește despre tine? Ce anume ai lăsat în urmă în ziua de ieri, de alaltăieri și de când faci umbră pământului? Ce anume vei lăsa urmașilor tăi?

Câmpul ne oferă gratis florile sale, pădurea copacii ei, cerul norii și setelele lui, păsările cântecul și zborul lor, soarele lumina lui, izvoarele apa lor cristalină. Dar tu, om călător care astăzi ești și mâine vei muri, în scurta ta trecere prin această lume, ce lași semenilor tăi? Ce va rămâne după tine? Doar un nume pe o cruce și câteva lacrimi care se vor șterge repede pe obrajii celor care te vor însoți pe ultimul drum?

Folosește-ți până în prima tinerețe și scrie iubitei tale cea mai frumoasă poezie de dragoste. Scrie-o astăzi și mâine, și poimâne. Scrie-o în toate zilele vieții tale, până când nu vei mai putea ține până în mână și cântă-i cântecul tău de iubire până la ultima suflare. Fă din ea minunea vieții tale. Iubirea din tine o va face cea mai frumoasă de pe tot pământul, cum nu sunt nici fiicele împăraților din poveștile de odinioară. Iubirea fără margini a inimii tale îți va lumina chipul, îți va înflăcăra voința și va străluci mai puternic decât tot ceea ce acum strălucește în cele mai mari vitrine, pe ecranele televizoarelor și calculatoarelor și în cele mai reușite tablouri și imagini. Iubirea fără margini a inimii tale, chiar dacă nu vei avea conturi în bănci, case sau mașini, te va face bogat și puternic în virtute, demnitate, frumusețe și noblețe sufletească și vei fi apreciat de toți. Iubirea fără margini a inimii tale te va face pe tine, cel neînsemnat, care nu provii din

familii mari și bogate, cunoscut și iubit de toți. Vei deveni omul de care toți au nevoie. Iubirea pentru aleasa inimii tale te va feri de cârciumi și orice formă de infidelitate, de patimi și vicii, de ură și răutate, de lene și nepăsare, căci toate energiile din tine le vei folosi din plin pentru a alimenta iubirea pe care i-ai jurat-o și care va fi cel mai sfânt legământ al tău.

Fiecare dintre noi ar trebui să trăiască o mare și unică poveste de iubire.

Căci iubirea reprezintă însăși sensul vieții noastre și în afara ei totul devine rătăcire, întuneric și orice drum fără iubire duce spre moarte. De aceea doar iubirea dă naștere unei noi vieți; doar iubirea încălzește și înflăcărează inimile și face frumoasă viața omului pe pământ.

Poate nu vom putea lăsa după noi nicio casă; nici bani, nici alte bunuri de valoare. Dar fiecare dintre noi putem lăsa în urma noastră bătăile unei inimi care vor încălzi o altă inimă și o vor face să trăiască și să fie fericită. Cred că aceasta va fi cea mai mare realizare în scurta noastră trecere prin lume.

PUNEȚI OSUL LA TREABĂ!

Îmi pare rău pentru toți aceia din actualele generații care trec prin școli ca găscă pe apă și nu pricep că destinele politicii și economiei sunt în mâinile unor oameni mult mai pregătiți decât ei și că dacă vor continua să rămână la fel de slab pregătiți și în viitor, viața lor va fi marcată pentru totdeauna de sărăcie și dependență de alții. Toți tinerii care stau ore și ore în șir, pierzând timpul în navigări pe internet care nu au legătură directă cu pregătirea lor profesională; toți cei care sunt atrași mai mult de locurile de destindere și distracție decât de biblioteci, săli de cursuri, amfiteatre, muzee, teatre și săli de operă, toți aceștia sunt destinați sărăciei și neputinței până vor coborî în mormânt. Ceea ce nu pricep sau nu vor să priceapă mulți din actualele generații este că bunăstarea în viața lor depinde de angajamentul lor total pentru a trăi într-o lume în care concurența nemiloasă a devenit legea ei fundamentală.

Mă mir că mulți din actualele generații, trăind pe banii statului și ai părinților, nu-și dau seama că sunt ca frunza pe apă

până la vârsta de 30 de ani, sau chiar depășind această vârstă. Iar apoi, dacă au un serviciu cât de cât stabil, pentru a avea o locuință, trebuie să-și facă un credit în bancă care-i leagă de mâini și de picioare pentru cel puțin 20 de ani. Deci până la vârsta de aprox. 50 de ani, foarte mulți din actuala generație sunt dependenți în totalitate de bănci și stau cu frica în spate că firma sau instituția în care lucrează ar putea falimenta, sau ar putea fi concediați, caz în care nu-și vor mai putea plăti ratele și vor ajunge pe drumuri.

Greșeala gravă din mintea și comportamentul actualei generații este tentația acelei "la dolce vita", ceea ce este nimic altceva decât o mare iluzie. Sclavagismul în forma lui antică a dispărut demult, la fel și înregimentarea omului din perioada comunistă. Astăzi, însă, în democrația în care trăim, oamenii au căzut în alte capcane, sunt dominați de alți puternici ai lumii, de alte angrenaje și sisteme sociale, ideologice și politice. Iar actualele generații, dacă vor cu adevărat să fie libere și să trăiască bine, trebuie să învețe pe ce lume trăiesc și să depună orice efort pentru a-și construi cu propriile forțe o viață care să-i mulțumească.

Cred că toți acei studenți care nu acordă pregătirii lor cinci zile din șapte ale săptămânii (câte 10 sau 12 ore zilnic) sunt destinați unei vieți în care vor trăi pe treapta de jos a societății. Comparând societatea de acum cu cea dinaintea de 1989, cu durere trebuie să le spun că din punct de vedere al siguranței unui serviciu și al unei locuințe, viața lor este mult mai grea decât a generațiilor din perioada comunistă.

Ceea ce trebuie să facă tinerii de astăzi este să deschidă larg ochii la școlile pe care le urmează și la societatea în care trăiesc și să dea totul din ei, tot ce au ei mai bun, toată ingeniozitatea lor, toată inteligența și voința lor creatoare pentru a fi cât mai bravi la școală și cât mai competitivi în societate. Viața de astăzi este ca o luptă continuă corp la corp în care în momentul când te oprești, deja ai început să pierzi. Pregătindu-se bine, zi de zi, lună de lună și an după an, tinerii de astăzi vor forma societatea de mâine în care puterea și bogățiile le vor aparține lor și se va micșora acest mare decalaj care există în prezent între gruparea celor puțini și care dețin cea mai mare parte a bogățiilor și cei mulți, care trăiesc într-o condiție economică modestă sau chiar în sărăcie.

Le-aș sugera părinților să nu-i mai îmbuibe pe copii cu tot felul de lucruri, ci să-i învețe cum să-și folosească mai bine talentele și capacitățile pe care le au; iar dacă seara părinții pun pe masă pâinea câștigată cu sudoarea frunții lor, copii să pună și ei pe masă carnetul cu nota zece dobândită prin efortul și inteligența lor. În caz contrar, corupția, șiretenia și setea de avere și putere a altora îi vor transforma pe copiii noștri în niște amărâți ai sortii, asemănători cu cei care se hrănesc din mila altora sau de la containerele cu resturi ale societății. Și tot părinților le-aș sugera să nu mai comită enorma greșeală de a le da copiilor lor bani de șpagă să-și plătească examenele. Atâta șpagă se dă în unele facultăți sau universități, mai ales din sistemul privat, așa cum se dă din plin prin spitale. Cum pot părinții să comită o astfel de greșeală cu copiii lor? Vor ca odraslele lor să se realizeze în viață, să devină oameni mari și cinstiți, și tocmai ei sunt cei care înveninează mintea și comportamentul copiilor lor!

Le-aș sugera apoi absolvenților de liceu să caute doar acele facultăți sau universități unde li se cere să muncească pe brânci, unde profesorii sunt exigenți, unde cerințele sunt mari, pentru că doar de pe băncile acelor facultăți pot ieși pregătiți pentru a intra în competițiile din câmpul muncii; le-aș sugera să fugă de facultățile sau universitățile unde diplomele se obțin ușor sau pe bani.

Un student, la sfârșitul facultății trebuie să vorbească fluent măcar o limbă internațională (mai bine, două), să stăpânească la perfecțiune cunoștințele teoretice și abilitățile practice (dobândite și prin mult voluntariat) ale specializării scrise pe diplomă și să fie capabil să propună oricărui angajator un proiect de job competitiv. Să fie convinși tinerii de acum că sloganele sau clișeele de gândire vânturate pe canalele media nu-i ajută prea mult în dezvoltarea lor profesională sau umană, iar emoticoanele pe care le folosesc în discuții pe net sau sms-uri nu-i reprezintă chiar deloc și exprimă mai mult încercările lor bîlbăite de a se defini, decât personalitatea lor.

Tânăra generație este în căutarea propriei identități și a propriului rol într-o societate în continuă schimbare. În prezent lucrurile sunt atât de confuze și de nesigure încât un tânăr are nevoie de o mare vigilență și perspicacitate pentru a se orienta și a reuși să-și croiască un rol și o siguranță a vieții. Societatea actuală nu este cea de ieri când de sus li se dicta tuturor ce și cum

să facă. În prezent, fiecare este artizanul propriei vieți și cine este absent la apelul zilnic de la prima oră a dimineții, să fie convins că pentru el acea zi reprezintă o pierdere care îl costă acum și îl va costa și în viitor.

Trebuie să înțeleagă apoi toți studenții că oriunde ar merge, nu li se va oferi mai nimic gratis, ci vor fi întrebați ce anume știu ei să facă, să ofere. Când își vor băga în cap convingerea că nu trebuie să se întrebe ce le poate oferi societatea, ci ce pot ei să ofere societății, atunci vor începe să devină învingători. Mentalitatea de leneș, de milog, de profitor sau șmecher începe să nu mai aibă șanse de reușită nici măcar în corupta societate românească. Bunăstarea vieții de mâine a elevului și studentului de astăzi depinde de ceea ce este el capabil să realizeze bun în prezent.

Curaj, actuală generație; pune osul la treabă și construiește-ți singură propria fericire!

SUNTEM FERICIȚI?

Gustăm din plin sau doar frânturi de fericire? În iureșul și stresul vieții cotidiene, mă întreb dacă mai avem timp să ne bucurăm de noi înșine și de semenii noștri, sau ne mulțumim doar cu firimituri de fericire mâncate din fugă? Iar când ajungem seara acasă, sau în weekend, suntem obosiți și nu mai avem forțele și buna dispoziție de a ne bucura în tihnă de fericirea de a fi împreună cu persoanele iubite (dacă nu cumva suntem singuri, fie fizic, fie în doi). Reflectam asupra lipsei de înțelepciune ca fond al derulării vieții multora, antrenați în malaxorul fără milă al unei civilizații în care omul este confundat cu o mașinărie care este forțată să dea mereu un randament cât mai ridicat, să producă mai mult și în mai puțin timp, asemenea pomilor altoiți, plantelor modificate genetic sau animalelor (vacă, găini, curcani, porci etc.). Într-o asemenea lume, într-adevăr, omul face în așa fel încât pământul să producă mai mult la hectar, animalele să devină mai mari, în uzine să se producă mai mult, iar informațiile din spațiul cibernetic să devină și mai multe și mai variate. Între acestea din urmă, de exemplu, lumea lui Google conține informații fără

număr; câte or fi, sigur niciun om nu știe, ci doar singur Dumnezeu. Dacă atât de multe sunt informațiile stocate în spațiul virtual, nu știu dacă aceasta reprezintă neapărat o cucerire cu care omenirea să se poată lăuda, când în creierul oamenilor suma cunoștințelor memorizate pe scoarța cerebrală este mică, iar mulți tineri de astăzi nici măcar nu se mai străduiesc să învețe pe de rost tabla înmulțirii, din moment ce pot afla imediat orice rezultat pe smartphone-ul sau tableta din buzunar. Astăzi oamenii au devenit mai bogați, doar că bogățiile lor nu se află în creierul și buzunarele lor, ci pe Google și în conturile din bănci. Nu este suficient ca Google să fie dolidora de informații, dacă acestea nu îmbogățesc și nu înnobilează și mintea omului. Iar apropo de bani, din păcate mulți oameni nu înțeleg faptul că banii nefolositi, neinvestiți sunt ca și cum nu i-ai avea. La fel este și cu toate acele cunoștințe și informații, cu toată acea știință pe care oamenii o posedă în calculatoare, dar nu în propriul creier. Poți să ai miliarde în conturi și toate informațiile posibile pe un calculator conectat la cea mai puternică rețea de internet; dacă nu știi să-ți investești banii și nu folosești din plin bogăția cunoștințelor, poți să rămâi o persoană jalnică, așa cum, de exemplu, mi se pare a fi Becali și mulți alții asemenea lui. Transferul științei din creierul omului în spațiul cibernetic și al banilor din buzunarul omului în conturile din bănci consider că este un transfer destul de păgubos pentru binele real al semenilor noștri.

În acest caz, mă întreb în ce constă adevărata înțelepciune a omului care să-l conducă la fericire? Unde este fericirea noastră, pe ce drumuri merge, cum arată ea și în ce constă? Dincolo de autostrăzi, de case și mașini, de conturi în bănci, de înalte funcții publice, sau de informațiile și știința adunată în cărți sau în spațiul virtual, cred că fericirea constă în trăirea valorilor care stau la baza vieții pe pământ și care nu sunt altceva decât un reflex al divinității.

Cred că fericirea constă în trăirea cu recunoștință a darului vieții, a primirii și transiterii ei generațiilor de după noi. Viața nu doar a oamenilor, ci și a plantelor și animalelor reprezintă un cadou al cerului care trebuie apreciat și păstrat ca pe cel mai scump nestemat. Călugării tibetani nu omoară niciun vierme, nicio muscă și bine fac. Chiar dacă nu sunt creștini, au înțeles mai bine decât noi sacralitatea și inviolabilitatea vieții; în viața fiecărei făpturi trăiește Cel care există din veșnicie.

Fericirea constă în darul tuturor oamenilor de a gândi, de a se exprima și de a se asocia în deplină libertate. Ideologiile, ca și religiile, trebuie să favorizeze gândirea matură și liberă a oamenilor; trebuie să-i ajute să-și manifeste și să trăiască în libertate convingerile și viața lor de fiecare zi. Ca atare, orice formă de manipulare, de instrumentalizare, de limitare sau negare a libertăților omului constituie un delict și un atentat la unul din darurile de bază prin care omul devine fericit.

Fericirea pentru om constă în căutarea liberă și constantă a adevărului despre el și despre lume, despre tot ceea ce există. Ce este omul? Cine și pe baza căror principii se poate da un răspuns la această întrebare? Noi afirmăm că omul este creatură a lui Dumnezeu și frate cu toți semenii săi. Doar cunoașterea și trăirea adevărului îl eliberează pe om din formele de sclavie ale minții; îl eliberează din pornirile dezordonate ale voinței capricioase și egoiste; îl propulsează spre noi orizonturi în drumul lui spre Cel care este Adevărul.

Fericirea constă în cultivarea a tot ceea ce este frumos în om și în jurul său. Frumusețea este o exprimare a curăteniei, purității interioare, a armoniei sub toate formele ei. Frumusețea înseamnă descoperirea și contemplarea plină de bucurie a armoniei din univers, a tot ceea ce bucură privirea și încântă auzul.

Fericirea constă în a face binele, chiar și atunci când semenii îți răspund cu rău. Bunătatea minții și a inimii îl păstrează pe om în viață; bunătatea este cel mai bun aliment al omului, ca și cel mai bun medicament care îi vindecă rănila și-i redă sănătatea minții și voinței, ba chiar și a trupului.

Se spune că banii nu aduc fericirea, dar o întrețin. Înclin să cred că este o afirmație falsă, întrucât dacă ar fi adevărată, majoritatea oamenilor ar fi nefericiți, iar o mică parte, cei care au bani, ar fi fericiți, ceea ce nu mi se pare a corespunde cu realitatea. Personal, eram mai fericit când aveam salariul la fel ca majoritatea colegilor mei. Atunci mă căutau mai mulți pentru ceea ce sunt eu; acum mă caută pentru banii sau poziția mea. Și apoi, nu știu de ce, dar, în general, m-am simțit mai bine în compania oamenilor cu mai puțini bani, decât în compania celor bogați. Însă fiecare are propriul răspuns la această afirmație.

AUTOPORTRET OCCIDENTAL

Privindu-ne în oglindă, ce vedem ?

Eu sunt eu și nu reprezint pe nimeni, ci doar pe mine însumi ; nu gândesc cu mintea nimănui, ci doar cu a mea ; nu vorbesc cu limba nimănui, decât cu a mea. Iar CNP-ul meu, nu numai că este unic pe glob, dar eu știu că în definirea propriei identități, în aureola mea încap doar eu și nu vreau să o împart cu nimeni și, la fel, nimeni să nu mi-o umbrească.

Eu sunt liber, m-am născut, voi trăi și voi muri liber. În emanciparea mea, mă eliberez de valori mucegăite, de tot ceea ce este învechit, îmbătrânit, ca și de toți aceia care aparțin trecutului sau nu trăiesc emancipați de orice tabu și de orice condiționare a trecutului. Mi-am pus în plan să refac lumea din temelii doar cu ajutorul inteligenței și voinței mele capabile să revoluționeze totul, inclusiv pe mine însumi. Eu sunt artizanul propriei mele vieți și al lumii. Eu îndrăznesc nu doar să domin acest pământ, ci chiar să cuceresc universul. Eu voi fi stăpânul absolut a tot ceea ce există. Și vreau ca tot ceea ce există și tot ceea ce fac să-mi fie util în primul rând mie, iar apoi și semenilor mei.

Vreau să ajung la plenitudinea capacităților mele, să-mi folosesc inteligența și voința pentru a ajunge la gloria la care visez adesea, glorie pe care vreau ca toți să o cunoască și să o admire. Nu sunt prieten cu timiditatea, nici cu discreția, cu ceea ce nu se vede, nu se aude și nu se impune în fața altora. De aceea, nu știu la ce sunt buni călugării și rugăciunea tăcută și, de fapt, nu cred că au vreo utilitate în societate toți aceia care nu produc ceva ce se poate vedea, cântări, măsura. Pentru o bună organizare și funcționare a societății trebuie să produci bunuri care să-l îndeustuleze pe om, iar religia și tot ceea ce este legat de ea o pot păstra ca pe un mobilier vechi, moștenire a familiei, un obiect de decor undeva în casa mea, care nu mă va împiedica deloc în a-mi trăi viața așa cum îmi place mie.

Nu am nevoie de creștinism, de creștinătate și de nici o altă religie ; de fapt, datorită eforturilor mele de emancipare, aproape că am ras religia de pe agenda activităților lumii mele. Nu au decât să și-o mai cânte și să o mai predice preoții prin biserici, dacă mai au cui...

Am lăsat trecutul în urma mea și nu mă mai interesează nici măcar ce au făcut părinții sau bunicii mei. Important este ceea ce fac eu astăzi. Eu îmi determin gândirea și faptele mele și nu am nevoie de niciun preot ca să-mi spună ce să fac și ce să nu fac și în cine să cred. Știu în cine să cred: în mine și-n Dumnezeu din mine, care sunt eu. Eu sunt făuritorul unei lumi noi al cărei Dumnezeu sunt eu.

...Mă îngrijorează perspectiva autodivinizării omului, căci mă tem că se va repeta ceea ce s-a întâmplat la începutul lumii, când omul a dorit să devină ca Dumnezeu: A fost izgonit din paradis.

DOAR 1,68 % LUI DUMNEZEU?

Mântuirea sau fericirea noastră veșnică se dobândește cu o singură oră pe săptămână de mers la biserică, sau chiar și fără aceasta, dacă înainte de a închide ochii te spovedești sau mori cu lumânarea aprinsă la căpătâi.

Cam așa stau lucrurile pentru creștinii noștri, cărora li se pare și așa prea mult să-i acorde Celui de Sus o oră din cele 168 ale săptămânii, iar dacă în timpul vacanței de vară preoții ar predica mai puțin sau chiar deloc la liturghia duminicală, iar aceasta ar dura mai puțin de o oră, creștinii noștri ar considera toate acestea o binefacere și o atenție deosebită din partea preoților lor.

În gestiunea timpului lor, având atâtea și atâtea probleme importante de rezolvat, Biserica ar face bine să fie cât se poate de atentă la tot ceea ce oamenii au de făcut și să nu-i mai streseze și ea cu Liturghii lungi sau cu alte ceremonii religioase, inclusiv cu trasul clopotelor duminica dimineața, când lumea ar vrea să se odihnească mai mult după o săptămână stresantă și atât de obositoare. În plus, duminica oamenii au și ei nevoie să se relaxeze, să iasă la iarbă verde în sezonul cald, sau să meargă la schi iarna, iar Liturghia aceasta de duminică le încurcă planurile și le strică buna dispoziție; ca atare, Biserica să le zică merci dacă ei vor merge la Liturghia de duminică, sâmbătă seara.

Și la urma urmei, viața nu-i mai frumoasă și fără biserică și ceremoniile ei? Și la ce-mi ajută mie biserica, de exemplu, în găsirea unui loc de muncă? Îi interesează pe preoți că eu sunt șomer, sau dacă am un serviciu, îi interesează pe preoți de tot

stresul la care sunt supus, ca și de toate problemele pe care le am acasă ? Așadar, să zică merci dacă îi ascult și merg duminica la Liturghie ; dar, să ia aminte și să nu lungească predica și slujba mai mult de o oră, că-mi pierd răbdarea și duminica următoare nu mă mai prind ei la biserică.

Cam așa stau lucrurile pentru mulți: Timpul acordat lui Dumnezeu (maxim o oră din 178 ale săptămânii) reprezintă un favor pe care omul emancipat și ocupat de astăzi îl acordă preoților și Celui de Sus. De partea lor, și preoții, pentru a nu-i pierde definitiv pe acești credincioși atât de ocupați, ajung cu ei la tot felul de concesii și compromisuri: Fiilor, vă înțeleg că sunteți așa de ocupați cu tot felul de probleme, că viața este grea, că duminica vreți să vă odihniți mai mult, sau să ieșiți la iarbă verde. Uite, facem așa : Veniți sâmbătă seara la Liturghie, în contul zilei de duminică (care este ziua Domnului), iar duminică vedeți-vă de treburile voastre. Voi celebra eu Liturghia cu cine o veni, nu-i mai este somn dimineata sau chiar dacă ar vrea să iasă la iarbă verde, nu poate, căci abia de se târăște până la biserică.

Eu mă întreb cam cum vede treaba aceasta Cel de Sus? Privind de sus pe fiii și fiicele sale care gândesc așa, o fi El oare mulțumit cu creaturile sale care, în multele lor ocupații, îi acordă și lui hatârul unei ore pe săptămână în care să-și amintească de El ? Dacă Cel de Sus este ocupat cu acești fii și fiice ale sale doar o oră din cele 168 ale săptămânii, în celelalte 167, ce face? Mai bine zis, invers, ce fac acești credincioși cu Părintele lor ceresc în cele 167 de ore în care nu au treabă cu El ? În alți termeni, cântărind lucrurile în procente, acești creștini îi acordă lui Dumnezeu 1,68 % din timpul lor săptămânal. Adică, Dumnezeu în viața lor atâta importanță are, 1,68 % ? Să mai adăugăm totuși și scurtele rugăciuni pe care mulți le mai fac chiar zilnic, și ajungem la procentul de 2 %. Sau, lucrurile stau altfel și nu pricep eu? Ceva îmi scapă ? Help !

ÎN LUMINA SOARELUI

Ne-am întrebat vreodată cum ar fi viața noastră fără vedere? Sau cum ar fi dacă soarele n-ar mai răsări?

Am trăi într-un întuneric fără sfârșit și nu ne-am da seama de tot ce există în această lume; am trăi ca într-o celulă de pușcărie, izolați de toți și de toate, vecini doar cu zidurile reci ale întunericului din noi.

Nu știu dacă am apreciat suficient de mult primele raze ale soarelui de dimineață, când lumina lor a alungat întunecimile nopții și ne-au făcut să vedem din nou frumusețile lumii în care trăim.

Nu știu dacă am apreciat suficient de mult căldura primelor raze ale soarelui de dimineață care ne-au mângâiat fața, au strălucit în ochii noștri și ai persoanelor dragi nouă; au luminat și mângâiat și fețele celor care ne sunt antipatici, ba chiar și chipurile dușmanilor noștri.

În călătoriile mele, am privit îndelung razele soarelui jucându-se în valurile mării, scânteind pe suprafața apelor întinse până la orizont, dincolo de care se întinde un alt orizont pe care privirea mea nu-l mai poate cuprinde.

Am privit cu o satisfacție aproape vrăjită razele soarelui filtrate de ramurile și frunzele copacilor, căzând blânde în lumini multicolore pe covorul verde al pădurilor.

Am privit cu admirație și cu un fel de respect sacru razele soarelui scaldând culmile ascuțite și semețe ale munților, unindu-le parcă cu cerul. M-am înclinat în fața lor și mi-am zis în același timp că voi ajunge și eu acolo sus, să mă îmbrace și pe mine în măreția lor care îmi aduce aminte de începuturile lumii. În lumina soarelui și în căldura lui m-am jucat jocurile copilăriei mele; am simțit-o prin toți porii pielii în munca câmpului, în drumurile lungi și obositoare, dar atât de frumoase și folositoare. În lumina soarelui strălucesc florile câmpului și macii în luna mai, în toată frumusețea lor, pe care nu o egalează nimeni, nici măcar rochia celei mai frumoase mirese.

În lumina soarelui se scaldă chipul copiilor noștri, jucându-se jocurile pe care noi, adulții, am uitat să le mai jucăm.

În lumina soarelui strălucesc casele noastre, blocurile, grădinile, parcurile și tot ceea ce mâinile noastre harnice au ridicat pe acest pământ.

În lumina soarelui cer să fie purtați de pe paturile neputinței lor bolnavii și bătrânii, ca să se mai bucure încă odată de ceea ce Creatorul le-a oferit și lor, ca și nouă tuturor. În lumina soarelui strălucește toată frumusețea și măreția acestui pământ. Totul se oglindește în razele lui dătătoare de viață. În razele pline de lumină și căldură ale soarelui ne îmbrățișează pe fiecare dintre noi Cel care l-a creat spre bucuria și fericirea noastră.

Poate că îmbrățișarea razelor calde și blânde ale soarelui ar putea să ne învețe cum să ne îmbrățișăm și noi, unii pe alții. Cred că așa lumea ar deveni mai luminoasă, mai frumoasă și mai plină de căldură.

TĂCEREA ȘI ZÂMBETUL

Tăcerea și zâmbetul sunt două puteri extraordinare ale omului:

-Zâmbetul rezolvă multe probleme pe care rațiunea sau puterile omului nu sunt în stare să le rezolve.

-Tăcerea evită multe probleme pe care oamenii, vorbind, și le creiază.

-De aceea, spre diferență de noi, Dumnezeu folosește atât de puține cuvinte, ba chiar preferă să tacă; și ne zâmbește mereu, chiar și din cele mai neînsemnate frumuseți ale acestei lumi.

CREDINȚĂ...

Cred în Dumnezeu, căci El rămâne singura explicație a legăturii mele cu părinții. În afara Lui, nu există nicio explicație a faptului că eu exist. Ei mi-au dat viață complet gratuit, doar din iubire și doar din iubire m-au crescut și tot ceea ce au făcut pentru mine nu este decât rodul iubirii lor, hrănind o viață pe care ar fi putut să nu o aducă în această lume, dar au adus-o iar iubirea cu care m-au înconjurat a fost singura lor rațiune de a fi.

Doar din iubire, fără nicio explicație logică, doar în baza credinței în veșnicie, doar în baza unui miracol al cărui nume este Dumnezeu, părinții mei continuă să trăiască în cerul Lui și în cerul inimii mele.

Dacă Dumnezeu nu ar exista, cu siguranță oamenii l-ar inventa, căci fără El iubirea nu ar fi posibilă, iar științele ar transforma chipul părinților, bunilor și străbunilor noștri în pământ, praf și cenușă, în moarte și uitare veșnică. Dacă pentru unii Dumnezeu nu există, tinerii îl inventează din nou în îmbrățișarea iubirii lor, iar El îmbobocește din nou și iese de sub gheața și zăpada rațiunilor noastre precum ghiocelul. Și așa omul ajunge să țină în brațe chipul inocent și fermecător al lui Dumnezeu și îi va îngriji viața și creșterea cu o iubire fără margini.

L-am căutat pe Dumnezeu în fumul de tămâie și nu l-am găsit. L-am căutat în sunetul solemn al clopotelor și nu era nici acolo. L-am căutat privind spre înălțimea boltilor catedralelor, iar ele m-au trimis spre ceruri și de atunci și până acum tot îl caut pe Dumnezeu în ele și nu l-am găsit. Stăteam pe marginea mormintelor părinților mei și am vrut să-i îmbrățișez din nou, să le simt iubirea inimii lor. Dincolo de dimensiunile înguste ale pământului care cuprinde trupurile lor, bătea inima lor, bătea și inima mea, la unison cu a lor, într-o îmbrățișare fără sfârșit, plină de viață și căldură, plină de seninătate și curaj, iar acestei plinătăți a îmbrățișării cu cei din pământ nu am reușit să-i dau alt nume decât Dumnezeu.

La fel, cum nu reușesc să dau alt nume nici îmbrățișării cu care mama își ține strâns pruncul la pieptul ei. La fel cum nu reușesc să dau alt nume mâinii tatălui care cuprinde mânăța copilului lui ca să nu cadă, ca să-l învețe să meargă singur, ca să crească mare și să poată la rândul lui să țină mânuțele copiilor lui. Dacă unii vor să-l ucidă pe Dumnezeu cu mintea lor, iubirea celor ce se odihnesc în morminte și iubirea celor cărora noi le dăm viață îl va reinventa mereu pe Dumnezeu. Și pe El îl găsim atât de ușor dacă ne ascultăm glasul inimii care ne unește pe toți într-o unică și eternă îmbrățișare a iubirii.

Dumnezeu ar muri doar când rațiunea noastră ar cânta prohodul iubirii, ceea ce nu cred că-i posibil, pentru că El nu va permite aceasta omului, niciodată.

A CREDE ÎN VISURI

Mă uitam la tinerii din comuna natală, Tămășeni, coalizați acum în PACT (Platforma Acțiunea Civică a Tinerilor), care visează o viață mai bună pentru ei și semenii lor. Îi admiram sincer pentru seninătatea și entuziasmul dorințelor lor pe care le-au transmis din casă în casă tuturor concetățenilor lor. Nu știu dacă la votarea de mâine tot ceea ce ei visează se va concretiza într-un primar din mijlocul lor. Mi-aș dori aceasta. Și dacă ar câștiga, nu știu dacă acest primar, împreună cu echipa lui, pe durata mandatului va putea concretiza idealurile și visurile pe care acum le citești cu ușurință pe chipurile lor. Este posibil ca cei experimentați în ale corupției, lupi versați, să le taie aripile. Este posibil ca boala generalizată în mintea și practica oamenilor de a nu merge pe lege, ci pe lângă lege să nu susțină acest entuziasm. Este posibil ca ei înșiși, cei care acum doresc o altă față pentru comunitatea lor, să se lase corupți de tentația banului, a puterii, a interesului egoist și cu trecerea timpului, să se alinieze la aceeași realitate generalizată a unei corupții generalizate. Toate sunt posibile. Și totuși, ceea ce cu adevărat contează este visul lor și al tuturor acelor care simt și gândesc ca ei acum. Cred că doar visurile lor și ale tuturor celorlalți ca ei vor schimba fața comunei noastre. De ceea ce este nevoie acum, este ca lumea să viseze că o altă lume este posibilă; că această nouă lume este în mâinile noastre, că se construiește cu munca mâinilor noastre, că este în mintea și în inima noastră. Ceea ce pare vis sau utopie, de fapt, se află în puterile noastre. Trebuie doar să avem curajul de a visa cu ochii deschiși, chiar dacă aceasta recere sacrificii, dăruire de sine, încredere în forțele proprii și încredere în Dumnezeu.

Același vis al unei lumi mai bune l-a avut și Martin Luther King și pentru aceasta a fost împușcat. Dar sacrificiul lui și al tuturor celorlalți care au visat ca el a adus egalitatea negrilor cu albi. Același vis l-a avut și Mahatma Gandhi și a fost împușcat și el. Dar visul și sacrificiul lui și al tuturor celorlalți

care au gândit și simțit ca el a adus indienilor eliberarea de sub englezi și a format o nouă Indie. La fel a visat și Nelson Mandela și pentru aceasta a făcut mulți ani de pușcărie. Dar visul lui și al tuturor celorlalți ca el a adus eliberarea negrilor, a abolit apartheidul și a format o țară nouă.

Visurile costă mult. Pot costa chiar viața, dar sunt singurele care pot schimba lumea aceasta într-una mai bună și mai dreaptă. A îndrăzni să ieși din mizerie, corupție, din blazare și nepăsare, din mentalitatea lui ”se poate și așa”, a îndrăzni să-ți iei destinul propriei vieți în propriile mâini și să nu mai permiți ca alții să decidă în locul tău reprezintă drumul sigur spre victorie, spre împlinirea propriei vieți și a celor care vor veni după tine. Cu siguranță că mult bine au făcut și cei care au condus până acum, iar acest bine trebuie recunoscut, apreciat și dus mai departe. Dar ceea ce acum trebuie scos din mintea și comportamentul multora este ceea ce am spus: mentalitatea lui ”se poate și așa”, sau, mai grav, ”nu se poate”. Ba se poate! Iar acești tineri ne arată că nu primarul și consilierii lui ne decid viața, ci fiecare dintre noi, împreună cu primarul și consilierii lui, ne decidem viața în comunitatea noastră. Dar pentru aceasta, cu adevărat trebuie să ne pese acum la vot și apoi în fiecare zi de pe durata mandatului de tot ceea ce aleșii noștri vor face și de tot ceea ce noi, fiecare dintre noi vom face pentru binele nostru. Și mai mult decât să ne întrebăm ce ne va putea da noul primar, trebuie să ne întrebăm ce putem da noi comunității noastre. Și, mai mult decât să credem în promisiunile candidaților noștri, trebuie neapărat să credem în noi înșine și în visurile noastre. Și mai mult decât să ne lamentăm de relele pe care le vedem în jurul nostru, trebuie neapărat să smulgem din gândurile și inima noastră buruienile otrăvitoare ale nepăsării, fricii, blazării, și să votăm nu numai mâine, dar în fiecare zi pe care o mai avem de trăit pe acest pământ, să ne votăm propria fericire.

DE CE MERGEM LA ȘCOALĂ? DE CE MUNCIM?

1. De ce mergem la școală?

Chiar, de ce trebuie să mergem la școală dacă după absolvire tot nu găsim un loc de muncă? La ce ne folosesc diplomele de bacalaureat, licență, master, ba chiar și de doctorat?

La ce o mai fi bună și școala aceasta? Nu ar fi suficient să imităm multe fete din etnia rromilor, de exemplu, care se mulțumesc cu școala elementară, adică să știe doar să citească și să-și scrie numele?

Oamenii tot nu au priceput că puterea lor cea mai mare constă în cunoaștere și că adevărata democrație se bazează în primul rând pe forța cunoașterii. Simplu: Dacă oamenii ar fi cunoscut bine tot ce fac aleșii noștri din politică și administrație, cu siguranță această țară ar fi acum mult mai dezvoltată decât este. Dar, din prostie, lăsându-se manipulați și spălați la creier mai rău decât în perioada comunistă, românii de astăzi, ignorați, nepăsători, clevetitori și plângăreți, se găsesc din nou furați, păcăliți, săraci, constrânși să împungă fuga prin străinătăți, pentru că aici în țara lor nu-i interesează de obligațiile și drepturile lor cetățenești; nu au încredere în lege și nu o respectă, așa cum nu au încredere în școală, de la clasa I până la cursurile postuniversitare și nu-i respectă nici pe dascălii lor; se trag de curea cu ei.

Din cauza ignoranței și nepăsării lor, de un sfert de veac încoace românii se scaldă în aceeași corupție și mizerie. Românii sunt păcăliți și furați de aleșii lor, pentru că nu cunosc fișa postului persoanelor pe care le-au votat și care au ajuns să aibă funcții publice. Toți cei care au funcții publice sunt persoane publice, alese și plătite de către cetățeni. Toată activitatea lor este publică și este absolut necesar ca publicul să cunoască tot ceea ce fac aleșii noștri. Cu siguranță, acești aleși au multe interese ca ceea ce fac ei să nu fie cunoscut de către cetățeni, sau să fie cunoscut doar ceea ce le convine lor și cum le convine lor. Când se vor trezi la realitate românii și vor merge la domnul primar, cerându-i să-și prezinte toată activitatea? Dacă a făcut lucruri bune și folositoare pentru comunitate, să fie pus la panoul de onoare. Iar dacă a comis ceva contra sau în afara legii și a binelui comun, să fie pus la panoul rușinii, așa cum erau puși pe vremea comunismului cei care furau de la CAP o baniță cu cartofi. România ar arăta mult mai bine, dacă românii ar cunoaște activitatea persoanelor și instituțiilor care conduc această țară. Dar, din păcate, cum am spus deja, românii sunt nepăsători și neîncrezători în fața instituțiilor politice și administrative, așa

cum sunt nepăsători și neîncrezători în școală, ba chiar și în biserică.

Luminarea minților noastre și cunoașterea a tot ceea ce ne înconjoară sunt armele cu care reușim să ne facem o viață frumoasă și demnă. Iar ignoranța, nepăsarea, lamentările ne vor menține într-o permanentă stare de mizerie, din toate punctele de vedere. Pe ce cale alegem să mergem, depinde de noi și nimeni nu ne poate împiedica în alegerea noastră, la fel cum nimeni nu poate merge în locul nostru. Să alegem calea cunoașterii și a participării la construirea binelui nostru și al semenilor noștri.

2. De ce muncim?

Probabil că mulți dintre noi vor răspunde: Ca să câștigăm bani. Normal; fără bani, nu poți trăi. Sau mergem dimineța la muncă ca să nu stăm acasă, să ne plictisim și să ne compătimească alții, sau să ne plângem singuri de milă. Și dacă am avea bani, am mai merge la muncă? Probabil că nu, ci ne-am gândi cum să ne construim o casă mare și cu tot confortul, cu tot luxul de pe lume. Sau ne-am gândi cum să ne trăim viața, profitând de toate desfătările ei. Chiar, dacă am câștiga la loto un milion de euro, am mai merge la serviciu? Ne-am mai pune osul la treabă, suportând greul zilei sau șefi antipatici?

Oare când vor înțelege oamenii noștri că doar prin muncă cinstită și inteligentă noi contribuim la zidirea unei lumi mai bune și mai drepte decât este cea în care trăim? Prin muncă, omul sculptează și șlefuieste blocul de marmură, scoțând din ele capodopere care încântă toată lumea. Prin muncă, din corzile tăcute ale unei viori, sau din clapele fără viață ale unui pian, omul crează capodopere ale muzicii universale și care nu vor muri niciodată, încântând auzul omului și ridicându-l spre sfere unde se întâlnește cu divinitatea. Prin muncă, pământul ne dă roadele sale și ne hrănește. Prin muncă, medicul ne redă sănătatea. Prin muncă, dascălul ne luminează mințile și ne înflăcărează inimile, ne face apti pentru lupta cu viața. Prin muncă inteligentă, asiduă, curajoasă fiecare dintre noi contribuie la evoluția familiei din care face parte și a comunității pe care o clădește cu toți ceilalți. Doar prin muncă visurile noastre prind aripi și devin realitate. Doar prin muncă, pasiunile din noi se transformă în fapte care ne înobilează. Doar prin muncă, plăcerile pe care le avem ne fac

mai plăcuți în ochii altora. Prin muncă, omul devine om. Munca este un drept și o obligație a tuturor, iar fără muncă, omul își pierde demnitatea și nu-și mai află rostul pe lume. Fără muncă, omul dezertează de la menirea pe care i-a fixat-o Creatorul său. Fără muncă, omul fuge de el însuși, de semenii săi și de Cel ce l-a creat și i-a încredințat tot pământul spre administrare.

POVESTIRE ÎN ZIUA NUNȚII

A fost odată un tată, iar dacă fiul nu-și dă seama cine era acel tată, într-o zi, adică în ziua nunții lui, la altar, tatăl i-a spus fiului direct în față că era tocmai el, cel care acum îi vorbește. Și tatăl își începe povestea: Acest tată avea un băiețel simpatic, frumusețel și inteligent și era foarte fericit din acest motiv. Într-o zi tatăl a aflat că soția lui îi va dăruia un alt copil, și atunci tatăl s-a rugat Domnului ca acel nou copil să fie o fetiță; și așa s-a întâmplat. După mamă, tatăl a fost primul care a ținut-o în brațe; s-a uitat îndelung la fetița lor și l-a rugat pe Dumnezeu ca să o facă frumoasă ca și mama ei, iar Domnul i-a ascultat ruga. A făcut-o iubitoare, darnică, bună și blândă.

Copiii lor creșteau, zburând din ce în ce mai departe de cuibul lor, iar tatăl și-a dat seama că începe să rămână pe dinafară. Atunci, l-a rugat pe Cel de sus ca să o facă pe fata lui ca pe el; și Domnul l-a ascultat. Fata lor poate conduce un camion, un tractor, ară, sapă pământul, ba chiar și fumează.

Amândoi copiii lor creșteau și într-o zi fiul îi spune tatălui că și-a găsit aleasa inimii cu care vrea să se căsătorească. Fericirea a fost mare în acea familie, iar în frumoasa zi a cununiei, tatăl, privind-o pe mireasa fiului lui, îi povestește povestea vieții fiicei lor, a părinților, și a surorii lui, a fratelui. Și după ce termină de povestit întreaga și frumoasa poveste a fiicei lor și a surorii lui, îl întreabă pe fiu dacă își dă seama cum se cuvine pe cine primește el acum în căsătorie.

Atunci, fiul își privi cu satisfacție și cu o bucurie fără margini aleasa inimii, dar tatăl adaugă: Ai grijă că ea știe ce vrea, este pasională și foarte încăpăținată, și de aceea l-am mai rugat ceva pe Cel de Sus: Doamne, fă-o pe ea ca pe Tine! Iar Domnul i-a ascultat și această rugămințe și a făcut-o ca pe El. I-a dat dorința

de a-i iubi pe toți, de a-i ajuta, de a-i înțelege și ierta pe toți ori de câte ori greșesc.; ea îi iubește pe toți oamenii. Îi iubește atât de mult încât acolo unde lucrează, în spital, face orice ca oamenii să-și recapete sănătatea și să se întoarcă fericiți în casele lor. Îi ține de mână și pe cei care-și dau ultima suflare și-i privește cu iubire până când ochii lor se închid pentru această lume și se redeschid pentru lumea cealaltă; dar se redeschid purtând în ei lumina și iubirea pe care au primit-o de la ea. Și-a sădit Dumnezeu în ea inima Lui care bate pentru toți oamenii, iar fata lor a călătorit cu această inimă pe tot pământul, printre oamenii care sufereau și a încercat să-i salveze, târându-se spre ei și sub rafalele gloanțelor aducătoare de moarte. Și a făcut aceasta doar pentru a le spune tuturor că Dumnezeu îi iubește.

Și totuși, ceva îi lipsea acestei fete. Atunci, tatăl i s-a adresat din nou Celui de Sus cu o nouă rugămintă: Doamne, fă-o fericită! Și în acel moment Domnul, continuă tatăl povestirea adresându-se din nou fiului și privindu-l direct în ochi, în acel moment Domnul a făcut ca ea să te întâlnească pe tine. Mirele își privește îndelung mireasa și amândoi, tată și fiu, își dau seama că acum ea este fericită.

Dumnezeu și părinții au pus în ea tot ce au știut, tot ce au putut ei să facă mai bun. De aceea, continuă tatăl adresându-se fiului: Tu, mire și soț al soției tale, să nu strici niciodată lucrarea cea mai minunată a Domnului și a părinților celei care acum în fața ta este fericită!

DESPRE ALUNGAREA DIAVOLILOR DIN NOI

Auzim cu toții la biserică sau în alte locuri vorbindu-ni-se despre rai sau despre iad, iar dacă suntem catolici, ni se vorbește și despre purgator. Ni se vorbește despre acele locuri (unde va în altă lume) în care există suflete fericite, sau nefericite, sau pe cale să devină fericite.

Când eram copil, tare mă mai speriau predicile despre iad, despre chinurile sufletelor de acolo, dar mai rău mă speria gândul că din acel iad ies tot felul de diavoli care mișună printre oameni și pot să-mi facă rău. Mă temeam de ei, de ademenirile și ispitele lor, de cursele pe care mi le puteau întinde, de capcanele lor în

care aş putea să cad pentru ca apoi să fie vai şi amar de mine şi de viaţa mea. În plus, aceşti diavoli aveau tot felul de rude, de neamuri, în duhurile rele, în strigoi care bântuie prin podurile caselor, prin grădini, prin cimitire, mai ales noaptea. Şi din cauza aceasta, am prins o frică şi de întuneric, căci în întuneric toţi aceştia mă pot ataca. Nu ieşeam noaptea din casă, în faţa casei, în curte sau în grădină pentru nici un motiv; nici dacă m-ar fi bătut părinţii, mai ales tata, că de mama nu prea îmi era frică. Am mai crescut şi tânăr fiind, am început să uit de diavoli, chiar dacă la biserică se predica în continuare cât de răi şi de urăţi sunt; chiar dacă, intrând în biserica veche îi vedeam pictaţi undeva pe perete şi, da, erau foarte urăţi şi mi se încreţea pielea, privindu-i. Nu prea îi priveam; fugeam cu privirea în altă parte şi-mi plăcea să-l privesc pe Sfântul Anton predicând la peşti, căci oamenii nu erau dispuşi să asculte predicile lui. De fapt, privind peştii aceia atât de frumoşi şi cu gurile mari, căscate la cuvintele sfântului, îmi doream să prind şi eu tot astfel de peşti în apele Siretului sau în balta din partea cealaltă a satului; nu am prins niciodată un peşte asemănător cu cei pictaţi în biserica noastră veche.

Dar să revenim la diavoli. Am crescut mai mare şi parcă mi-a venit aşa o dorinţă de a-i înfrunta, de a-i combate. Că n-or fi ei cei mai puternici. Dar unde să-i găsesc? Am început să pricep lumea, cu bunele şi cu relele ei şi aproape în mod înconştient mi-am zis că cel mai bun lucru de făcut este să încep a combate demonii care mişună în mintea şi comportamentul oamenilor. Iar cel mai mare demon era comunismul. Nu-mi plăcea deloc propaganda aceea comunistă, atee pe care o auzeam la radio, o vedeam la televizor, o citeam prin ziare şi reviste, o auzeam la şcoală. Mă agresa toată acea ideologie şi teama, frica, neîncrederea în oameni pe care le răspândeau oamenii partidului. Şi aş putea spune multe despre aceasta.

Durerea mare este că după căderea lui Ceauşescu, am constatat că diavolii nu au murit şi că ei continuă să mişune printre noi şi să facă rău oamenilor, dar altfel, şi anume în capitalismul sălbatec sau în cripto-comunismul care încă îşi arată colţii în această ţară.

Dar, dincolo de ideologiile şi sistemele de dominare ale oamenilor din comunism sau capitalism, dincolo de demonii pe care aceste ideologii şi sisteme îi nasc în lumea noastră, am început să constat, cu durere şi neplăcere, că nu am reuşit să

înving nici un demon, nici din trecut, nici din prezent. Am priceput că duc o luptă inutilă cu demonii din afară și că lupta mea trebuie să înceapă cu demonii din mine, din gândurile și din inima mea.

Nu știu de ce am început să pricep că iadul sau raiul nu sunt în altă lume și în alte locuri, ci sunt sau nu sunt în mine însumi. Am început să pricep că nu voi avea nici un succes în a le predica oamenilor despre rai, nu-i voi atrage spre rai, dacă mai întâi raiul nu va fi în mine. Toate cuvintele mele despre rai vor fi fără succes, vor trece pe lângă urechile ascultătorilor, dacă raiul nu va fi întâi în inima și în gândurile mele. Cuvintele mele vor fi goale și moarte încă de la naștere, dacă în ele nu va trăi plinătatea și fericirea lui Dumnezeu. Dacă inima mea nu va fi plină cu iubirea Lui și iubirea semenilor, nu voi pronunța decât cuvinte goale, moarte deja din naștere, fără puterea de a transmite viață altora. Am priceput că fără raiul din inima mea, toate cuvintele mele despre rai vor fi niște semințe moarte aruncate pe un ogor care nu va rodi nimic, absolut nimic.

Mă uit la predicatorii sau legiuitorii din jurul meu. Țara aceasta este plină de preoți care predică, ca și de oameni ai legii care promulgă nenumărate legi. Nici unii, nici alții nu prea au succes, iar țara rămâne în mizerie, plină de peturi, de corupție, de încălcări flagrante ale legilor lui Dumnezeu sau ale legilor date de oameni. De zeci de ani, toți acești predicatori sau legiutori își bat gura degeaba, și aceasta pentru că ei nu au început să zidească raiul și dreptatea din inima lor, iar înainte de a-i combate pe demonii din alții sau din societate, ar fi trebuit mai întâi să combată și să distrugă demonii din inima, din gândurile și din faptele lor. Și chiar dacă au ridicat multe și noi biserici, chiar dacă s-au construit multe și noi tribunale și judecătorii, lumea noastră rămâne plină de păcate, de nedreptăți și răutăți pentru simplul motiv că nici cei mari și cu putere, nici cei mici, de la talpa țării, nu au priceput bine că demonii cu care fiecare trebuie să luptăm nu stau nici la Cotroceni, nici la Patriarhie, ci în inima fiecăruia dintre noi.

Tot întunericul din lume și toate răutățile iau naștere în noi, în inimile noastre și de aici trebuie să înceapă munca. În fiecare dimineață, de cum ne trezim, chiar înainte de a ne spăla, de a ne îmbrăca și aranja părul; înainte de a ne bea cafeaua, trebuie să ne privim cu atenție în oglindă, să ne vedem chipul

nostru interior și să măturăm afară din casa noastră orice demon ascuns în cotloanele sufletului nostru.

EU, CINE SUNT?

-Câți dintre noi suntem convinși și coerenți cu alegerile făcute? Oare un elev, când intră pe poarta școlii, știe bine unde a intrat? Probabil va descoperi pe parcurs ce este școala și ferece de el, dacă rămâne în ea din convingere.

Mă întreb dacă ceea ce facem noi, faptele noastre sunt rezultatul unor alegeri libere, conștiente, mature, argumentate, sau sunt rodul întâmplării? Suntem pe acest pământ din motivații profunde și sănătoase, sau ne aflăm din întâmplare, doar pentru că părinții ne-au plasat aici, ca să-i ținem umbră un anumit timp, după care va coborî pământul peste noi?

-Mă gândesc la timpurile comuniste, când eram duși la munca CAP-urilor sau în fabrici și uzine, fiindcă așa decidea partidul și oamenii lui. Mergea lumea la parade, manifestări și demonstrații de fidelitate față de partid și conducătorul lui iubit. Se bătea mult din palme și se ovaționau discursurile tovarășului. Era multă manipulare; de fapt, era o manipulare generală a populației.

Acum, după căderea comunismului, nu știu cât de motivați sunt tinerii de astăzi. De exemplu, nu știu cât de motivați sunt în purtarea pantalonilor rupți, sau îi poartă pentru că așa este la modă. Nu știu cât de motivați sunt în cumpărarea unor super telefoane pe care să urmărească filme UHD, când în mod normal un film îl vizionezi bine pe un televizor sau pe un ecran panoramic. Mulți, adulți sau tineri, nu au motivații profunde pentru viața lor, iar această lipsă a motivațiilor profunde în concetățenii noștri are ca efect lipsa unor lideri corespunzători care să reprezinte aceste aspirații și motivații în sfera publică, politică, economică, juridică, culturală etc. Lipsa unor motivații profunde și a liderilor care să le reprezinte explică absenteismul masiv de la votările de duminică trecută. Și fiindcă sunt puțini cei cu motivații profunde, rămân mulți nemotivați care vor fi în continuare ușor manipulați de către manipulatori, iar de această categorie de persoane nu duce lipsă societatea noastră.

-Ar trebui să alegem ca prin tot ceea ce facem, să fim utili societății și nu utilizați. Prin inteligența, inventivitatea și creativitatea lui, omul poate realiza multe lucruri bune, le poate crea; se poate schimba pe sine în mai bine și astfel poate îmbunătăți și societatea în care trăiește. Orice om poate deveni artizanul propriei fericiri, ca și a semenilor săi. Din nefericire, constat că există nenumărați oameni care sunt utili mai mult pentru manevrele și jocurile de interese ale altora, iar când nu mai corespund dorințelor și intereselor altora, sunt scoși afară așa cum scoți un dinte cariat din gură. Nimeni nu se mai uită la ei și nu le mai acordă nicio importanță.

-Constat că sunt oameni care se adaptează situațiilor, se mulează pe contextul locului unde sunt; sunt de acord cu cine este de rând la putere, iar ceea ce până mai ieri era negru, astăzi devine alb, sau invers. Compromisul devine o regulă de viață, iar principiile, legalitatea, valorile devin cuvinte goale, fără nici un conținut. Sunt oameni care nu se schimbă și preferă să se scalde toată viața în aceleași mizerii moștenite de la alții, sau pe care și le-au creat singuri. Cu astfel de oameni, societatea nu progresează, așa cum nu progresează autostrăzile în România de 26 de ani încoace. Sau, dacă se inaugurează un segment, la scurt timp acesta începe să se surpe. Sau, dacă termini acoperișul la o casă, trebuie intervenit din urmă cu reparațiile.

-Nu mi-a plăcut niciodată comportamentul acelor persoane care vor să exceleze, scoțându-i pe alții din concurs, sau denigrându-i și punându-i într-un con de umbră. Nu înțeleg de ce există persoane care vor să se ridice pe spatele altora, sau dându-i la o parte, eventual culcându-i la pământ, pentru ca să iasă ei în față și să-i vadă toată lumea. Consider că fiecare om are dreptul la un loc demn sub soare. Fiecare om este egal cu oricare altul în demnitate și fiecare trebuie ajutat să se dezvolte pe deplin în conformitate cu calitățile pe care le are. Din concurs, nimeni nu trebuie scos.

-Nu-i înțeleg pe oamenii care nu conținesc să se lamenteze de necazurile și lipsurile vieții, de greșelile și păcatele altora, de corupția din societate, de toate relele care se întâmplă pe lume. De pe buzele acestor persoane aș vrea să aud mai mult cuvinte de stimă pentru ceea ce ei sunt și pot să facă bun în

profesia lor, în familie și pentru semenii lor. Aș vrea să-i aud pe acești oameni stimându-se pe ei înșiși și stimându-și semenii, căutând chiar și în cel mai mare răufăcător ceva bun și demn de cinste și admirație. Binele nostru și al semenilor noștri nu se construiește cu bârfirea altora, cu lamentări și critici interminabile, ci cu descoperirea și promovarea binelui din noi și din ceilalți. A te lamenta mereu, a critica sau denigra este ca și cum ai avea în fața ta un câmp plin cu buruieni pe care le tot critici și te plângi de ele, în loc să le smulgi și să cultivi grâu sau altă plantă sau legumă folositoare.

-Sunt oameni foarte atenți și grijulii la ce spun alții despre ei, dar care sunt total neatenți la glasul interior al conștiinței lor, la vocea interioară din inima lor. Sunt oameni care-și conduc viața după calapoade stabilite de alții și care sunt străini de ei înșiși. Oameni nehotărâți, nesiguri care oscilează mereu, care nu au nicio convingere profundă, căci nu se știe din ce direcție bate vântul și ce ar putea spune alții despre ei. Sunt oameni care nu-și aparțin lor înșiși, ci rămân creații ale unei societăți care îi taxează pe toți, dar care, paradoxal, nu se interesează cu adevărat de nimeni. Sunt oameni care se tem să facă o alegere, să ia o decizie, pentru că se tem de ce vor spune alții și nu-și dau seama că, de fapt, nimănui nu le pasă cu adevărat de alegerile și deciziile lor.

Eu, din care categorie fac parte?

O STUDENTĂ

Din întâmplare, m-am întâlnit zilele trecute cu o studentă pe care nu o mai văzusem de cel puțin trei ani. Îi cunoșteam puțin viața și problemele, dar cu atâtea evenimente, fapte și activități care se scurg zilnic, uitasem multe din ceea ce știam despre dânsa.

Am întâlnit aceeași față senină și liniștită, același zâmbet cald, aceeași privire înțelegătoare, cu o doză de inocență într-însa. Parcă se mai maturizase, iar munca pe care o desfășoară și din care își asigură un minim de existență decentă cu siguranță au ajutat-o să priceapă mai bine și ce este viața și ce sunt oamenii. M-au surprins însă mai multe lucruri la dânsa și, la prima vedere

și la o judecată pripită și superficială, parcă îți vine greu să crezi că lucrurile stau chiar așa cum ți le spune ea.

Primul lucru care m-a surprins a fost faptul că această tânără, cu un comportament atât de simplu, care nu vrea să iasă cu nimic în evidență, care parcă se pierde în anonimatul atâtor persoane care nu-ți spun nimic nici prin gesturi, nici prin cuvinte, zic, această studentă este absolventă deja a trei facultăți și a unui ciclu de studii de masterat. Și din lunga discuție pe care apoi am avut-o cu ea, nu a fost nici un moment în care să încerce măcar să facă apologia studiilor ei. Dimpotrivă, parcă evita așa ceva. Punea însă multe întrebări, se interesa de tot felul de probleme și situații, își spunea părerea cu modestie și cu multă precauție. Pare că vrea să citească oamenii și viețile lor cu multă discreție, iubire și dorință de înțelegere a ceea ce este dincolo de aparențe. Știu că nu are în spate o familie înstărită și că studiile și le-a făcut cu multe sacrificii, chibzuind fiecare bănuț. În fața vieții ei, când dimineata s-a gândit de două ori dacă să-și cumpere și un iaurt pe lângă un covrig, m-am simțit rușinat. Nu are lucruri multe și de valoare, nu cred că și-a cumpărat vreodată ceva de la vreo mare casă de modă; și totuși, privind-o în toată simplitatea ei curată, decentă, am văzut o frumusețe care m-a făcut să o admir mai mult decât dacă ar fi avut pe ea haine de la Prada. A absolvit trei facultăți cu simplitate și naturalețe, fără să se laude și fără să se caine. Și probabil că ar mai putea absolvi alte trei cu aceeași naturalețe.

Ca să se poată întreține, îi ajută pe copiii autiști să-și depășească cât pot handicapurile lor. Mă întrebam: În munca ei, cine știe cât de mult a înțeles ea ce este omul, și cât suflet pune pentru ca aceste persoane să se bucure mai mult de ceea ce noi, oamenii complet sănătoși, avem din plin, dar nu știm să prețuim îndeajuns. Mă întrebam cum poate ea să trăiască lunar cu o sumă pe care mulți alții o cheltuie în câteva zile. Și totuși, trăiește, în chirie, ca mulți alți tineri ai zilelor noastre. Cred că și-ar dori să aibă o casă a ei, dar nu are. Poate că și-ar dori să aibă familia ei, dar nu o are. Reflectând în mine la toate acestea, mă întrebam în tăcere de ce oare societatea noastră este alcătuită atât de strâmb și nedrept pentru atâția oameni, mai ales din generația tânără care, ca și ea, trăiesc prin casele altora; au venituri cu care trăiesc la limita de jos a sărăciei; nu-și pot permite un concediu normal; nu-și pot permite o mașină; nu au cu ce să-și întemeieze o familie.

Ce fel de societate a construit România de un sfert de secol încoace? Ce oferă această țară fiilor ei? Mă întrebam: Noi, generația adultă, ce oferim fiilor noștri, ce moștenire le lăsăm? Îmi spunea această studentă că ea se roagă zilnic și tot zilnic merge la biserică, la Sfânta Liturghie. Când mi-a zis acestea, mi-am amintit de un îndemn al ei pe care mi-l transmitea cu ani în urmă: Nu uita să-ți faci rugăciunile înainte să te culci. Prima dată când mi-a zis aceasta, am luat-o ca glumă. Apoi, nu știu de ce, ori de câte ori îmi transmitea îndemnul acesta, în fața ochilor îmi veneau chipurile părinților mei care în fiecare seară înainte de culcare se rugau cu fața la icoană.

În această lume atât de strâmbă și nedreaptă, printre noi sunt studenți absolvenți a trei facultăți și a unui masterat, simpli, harnici, modești, pe fețele cărora citești mai multă seninătate, mai multă bunătate, mai multă inteligență decât pe fețele multora care ocupă înalte funcții publice.

Poate că ar trebui să căutăm printre noi astfel de persoane și să ni le facem prieteni apropiați. Cred că am deveni mai buni decât suntem, iar Dumnezeu ar fi mai prezent în lumea noastră. În fața ei, mă întrebam dacă eu sunt mai convingător decât felul ei de a fi, atât de simplu și lipsit de sonoritate. Sunt lucruri care te înalță în fața lui Dumnezeu și a semenilor care nu au nimic de-a face cu funcțiile sau titlurile pe care unul sau altul le are. Iar aceste lucruri demne de toată admirația le putem descoperi în persoane care trec tăcute pe lângă noi în fiecare zi.

VA DISPĂREA CREDINȚA? DACĂ VA DISPĂREA "OMUL"

Trăind aici, în estul Europei, îi aud pe mulți spunând că astăzi a slăbit credința, sau că, mai grav, este pe cale de dispariție în țările Occidentului decadent, iar ortodoxismul va salva credința, spre diferență de catolicism și protestantism, care se laicizează din ce în ce mai mult, până când vor dispărea în propriul lor raționalism, individualism și materialism. Sau, altă afirmație și mai alarmantă: Vin musulmanii (parcă ar veni hunii lui Atila) în număr din ce în ce mai mare și ne spun direct sau indirect că noi aceștia, europenii, mai ales cei

occidentali, vom trece în minoritate, iar pe pământul Europei creștine, în locul Crucii se va ridica triumfătoare Semiluna.

Din aceste confruntări între vestul european decadent, catolic sau protestant, și estul european ortodox și triumfător, s-ar putea crede că acesta din urmă va salva cumva creștinismul pe bătrânul continent.

Din confruntarea vestului european cu islamul din interiorul lui sau cu cel venit proaspăt din afară, s-ar deduce același lucru, tragic, și anume că vestul european creștin este destinat pieirii, sau vor mai rămâne în viitor niște resturi și niște vestigii care vor vorbi celor din viitor despre niște timpuri demult apuse.

În fața acestor constatări, care mi se par mai mult ciocniri de culturi, religii și civilizații, dacă ar fi să dau crezare mersului istoriei, înclin să cred că Europa de Vest va fi în viitor mult diferită de cea care a fost în trecut, iar creștinismul va reprezenta o minoritate. Nu prevăd însă un viitor bun nici creștinismului est-european, căci și el va fi mâncat, nu de musulmani, ci de propria-i decadentă și de raționalismul, individualismul și materialismul care-i acaparează din ce în ce mai mult și pe ortodocși. Culturile și civilizațiile creștine ale Europei sunt decadente și bolnave cronic. Adaptarea lor la modernitate este grea, iar noile culturi și civilizații care se ridică nu țin cont de valorile creștine și de mesajul mântuitor al lui Cristos; se ridică o lume care nu vrea să depindă nici de Cristos, nici de bisericile Lui. Este o lume laică. Aici este toată problema și nodul ei. Lumea laică și omul laic reprezintă coloanele noului edificiu al modernității, iar bisericile cu mesajul lor religios sunt tratate ca niște appendix-uri, niște opționale la un mecanism, la un angrenaj social bazat doar pe rațiune, nu și pe credință.

După mine, marele pericol cu care se confruntă creștinismul occidental, nu îl reprezintă islamul, ci raționalismul și laicismul absolut pe care se fundamentează statele. Iar ortodoxismul, dacă i se pare cumva că creștinismul occidental este decadent, ar trebui să privească mai bine în propria curte și să vadă în ce măsură în propria-i ogradă a pătruns același inamic imbatibil numit raționalismul absolut și laicismul; iar ambele atrag cu sine materialismul și individualismul ca mod de gândire și de viață.

Înclin să cred că actualele forme religioase creștine sunt decadente, iar dacă nu se adaptează la noile culturi și civilizații, vor fi strivite de acestea și bisericile pe care, de exemplu, România le-a construit după 1989 în viitor vor fi goale și vor deveni obiecte de muzeu, dacă nu cumva vor fi demolate sau transformate în cu totul altceva decât sunt în prezent. Văzând lucrurile în această perspectivă, ne întrebăm dacă în viitor va mai fi sau nu va mai fi credință?

În îngrijorarea noastră și răspunsul la această întrebare, poate ne scapă din vedere un lucru simplu, dar esențial, fundamental chiar, și anume faptul că credința nu este un rod al unei determinate culturi, trăită într-o determinată civilizație, iar când respectiva cultură și civilizație dispar, să dispară și credința. Credința este ancorată în adâncul ființei omului, independentă de orice formă de exprimare culturală și de orice formă de civilizație. Credința și exprimarea ei în forme religioase aparține esenței omului, creatură a lui Dumnezeu. Credința este înaintea oricărei forme de cultură și civilizație. Răul și pericolul grav intervin atunci când oamenii instrumentalizează credința omului și o pun în slujba unei anumite culturi și a unei anumite civilizații, iar acestea două, cultura și civilizația, sunt istorice, schimbătoare; ele apar și dispar în cursul istoriei, așa cum a fost dintotdeauna.

Ceea ce cred că oamenii ar trebui să înțeleagă bine, este în primul rând identitatea lor. Cred că de la definiția care se dă omului depinde în mod esențial destinul oricărei forme de credință, catolică, ortodoxă, protestantă, islamică, evreiască, etc. Cred că drumul lui Dumnezeu prin această lume îl reprezintă omul concret, așa cum este el. Ceea ce va salva credința nu ca veni de la o religie sau alta, ci va veni de la om, așa cum este el de când l-a creat Creatorul (homo religiosus). Și cine ne poate spune cel mai bine ce este omul? Și Biblia și Coranul afirmă că omul este creatura lui Dumnezeu (chipul și imaginea lui Dumnezeu), iar acesta este Tatăl și Mântuitorul omului. Când oamenii vor înțelege și vor respecta acest adevăr fundamental al existenței pe pământ, și anume că omul este creatura predilectă a lui Dumnezeu, că este creat pentru El, iar fericirea lui depinde de legătura de iubire pe care o poartă cu Creatorul și Răscumpărătorul lui, atunci și credința este salvată și nu va dispărea de pe pământ niciodată, chiar dacă actualele forme

ale religiilor vor dispărea. În alte forme, pe care încă nu le știm, adevărul despre om și despre Dumnezeu (credința) se va manifesta în alte religii, în alte culturi și civilizații. Credința nu va dispărea atâta timp cât omul nu va deveni un străin pentru el însuși și pentru semenii lui.

ORGOLII ȘI ORGOLIOȘI

Discutam zilele trecute cu o persoană și-mi spunea că este foarte fericită deoarece o bună prietenă a ei, în sfârșit, a acceptat cererea în căsătorie a logodnicului, după ce l-a tot amânat un an de zile. Motivul? Ambii sunt orgolioși și nu vor să depindă unul de celălalt; cu nimic. Reflectam în sinea mea la tot ce-mi spunea și mă gândeam că unul dintre marile obstacole care stau în calea fericirii omului este tocmai orgoliul.

Nivelul de pregătire sau serviciul pe care cineva îl are, condiția socială, anumite calități, adevărate sau pretinse, pot fi cauze ale unei superiorități nocive în raporturile respectivei persoane cu ceilalți, începând de la nivelul familial și ajungând apoi la locul de muncă, în societate, etc.

În învățătura bisericii, orgoliul sau mândria stă în fruntea păcatelor capitale și este cel care-l pune pe om în conflict direct cu Dumnezeu și cu semenii.

În afară de prostie (prostul dacă nu-i și fudul, nu-i prost destul), cred că banii și funcțiile sunt cele mai frecvente cauze ale orgoliului.

Chiar dacă pe undeva, în adâncurile ființei noastre, orgoliul înseamnă și o ascundere a fricilor din noi, iar mai adesea reprezintă și aspirația noastră spre perfecțiune, în practică, orgoliul este cauza marilor nenorociri pe care oamenii și le provoacă unii altora; este cauza rivalităților și conflictelor dintre etnii și popoare, a intrigilor de tot felul, a războaielor și crimelor împotriva umanității. Orgoliile au creat marii tirani ai omenirii; orgoliile au orbit dreapta judecată a multor șefi de state; orgoliile celor ajunși în funcții înalte îi dezumanizează pe mulți dintre ei, care se văd doar pe ei înșiși și interesele lor și-i fac insensibili față de necesitățile și durerile semenilor lor. Câți dintre cei ajunși cu bani și putere nu sunt insensibili la suferințele și lipsurile angajaților din instituțiile pe care le conduc! Chiar dacă ei

încasează șase, opt, zece mii de lei lunar, sau chiar mai mult, nu le pasă că persoanele de serviciu (mame cu copii și multe greutăți în familiile lor) primesc mai puțin de o mie de lei lunar. Ei se consideră îndreptățiți în averile pe care le acumulează și sunt insensibili la durerile celor care cu greu se târaie de la o lună la alta. Orgoliul te dezumanizează.

Orgoliul minții îl face pe om să creadă că are totdeauna dreptate sau că, oricum, el gândește cel mai corect, indiferent câte argumente ar aduce altcineva. Orgoliosul se consideră deasupra celorlalți și-l recunoaște ușor după felul de a vorbi, după cum gesticulează. Orgoliosul nu te va întreba niciodată ce părere ai tu despre el sau despre ce spune. Sau chiar dacă te va întreba, nu va face cum îi spui că ar fi bine să procedeze, căci el, oricum se crede superior ție. Iar dacă îl contrazici, este foarte probabil să ți-l faci dușman și nu are liniște până nu te culcă la pământ, la propriu sau la figurat. În fața lui nu suportă nici un fel de rival, iar cine nu este de acord cu el, devine dușmanul lui. Orgoliosul inclut este mai din topor, rudimentar și nu-i atât de periculos ca orgoliosul cult, studiat, deștept. Acesta din urmă își croiește cu abilitate și măiestrie propria ascensiune, iar celor care îl contrazic sau i se opun le pregătește răzbunarea cu multă dibăcie. Orgoliul minții este sinistru; este o față a diavolului. Să ne gândim, de exemplu, la dictatura comunistă, care i-a ridicat pe unii peste cadavrele a milioane și milioane de victime. Și să ne întrebăm câți dintre mai marii acestui regim ateu și antiuman și-au recunoscut propriile rătăcirii și propriile crime? Niciunul. Iar fostul nostru președinte continuă să zâmbească, deși este artizanul principal al tragediilor din anul 1989 și din perioada imediat următoare.

PARFUMUL FLORILOR DE TEI

Cât de frumos și de plăcut este ca dimineața să te trezești în cântecul păsărelelor și să simți în piept aerul proaspăt îmbălsămat cu parfumul florilor de tei! Este o bucurie și o delectare pe care natura mi le oferă gratis și din plin în fiecare zi din acest minunat mijloc de iunie. De la fereastră văd teii încărcăți cu flori înmiresmate și-i simt ca pe niște prieteni care-mi dau binețe în fiecare zi. Sunt înconjurat de o natură verde, plină

de viață și parfum care-mi transmite o stare unică de bine. În mijlocul parcului Copou tronează solemn și fără de pereche teiul lui Eminescu, regele teilor Iașului. La umbra lui, marele poet se odihnea, visa, stătea împreună cu Veronica sau cu bunul lui prieten, Ion Creangă. La umbra lui stau tineri și bătrâni, ieșeni sau oaspeți și toți recunosc în teiul acesta multisecular un simbol al orașului care transpiră cultură, poezie, iubire, și acum mult parfum de tei. Da, Iașul este orașul teilor înfloriți, înmiresmați. Orașul acesta este orașul iubirii plină cu parfum de tei pe care în aceste zile îl simți din plin dintr-un capăt în altul al urbei celor șapte coline. Teii cu parfumul lor unic reprezintă pentru oraș un brand unic, așa cum ieșenii sunt unici, cetățeni pentru totdeauna ai marelui poet și ai unei mari iubiri pe care cred că fiecare inimă o poartă cu discreție și cu recunoștință pentru persoana cu care o împărtășește.

Parfumul florilor de tei ne cuprinde cu vraja lui așa cum ne cuprinde pe fiecare o mare iubire, sau măcar visul și dorința unei mari iubiri.

Fiecare putem oferi ceva din frumusețea și parfumul pe care ni le oferă din abundență natura care ne înconjoară. Îmi place ideea de a mă simți înconjurat de persoane care emană viață, frumusețe, parfum, așa cum îmi transmit teii aceștia frumoși pe care nu mă satur să-i admir. Plimbându-se agale pe străzile orașului flancate de teii înfloriți, ieșenii și oricine vine aici, cu toții sunt cuprinși acum de parfumul atât de plăcut al florilor de tei și cred că în inima fiecăruia se strecoară sau trăiește ceva din vraja iubirii marelui poet. Moștenirea lui nu va muri, așa cum nu va muri parfumul teilor înfloriți. Iașul va dăinui veșnic, ca și iubirea oamenilor lui; ca și parfumul teilor înfloriți care în aceste zile ne cuprinde pe toți. Cui oare trebuie să-i mulțumim pentru toți teii orașului nostru care acum își revarsă din plin mireasma florilor? Primarului sau lui Eminescu? Sau tuturor acelor care au iubit și iubesc teii aceștia minunați, care fac parte din blazonul spiritual, cultural al orașului nostru?

Vreți să știți cine sunt ieșenii? Sunt oamenii care iubesc parfumul florilor de tei și nimeni în țara aceasta nu-i poate egala. Niciun oraș nu are tei cum are Iașul; niciun oraș nu are teiul marelui poet; în nici un oraș, în aceste zile nu există atâta parfum

al florilor de tei; acesta se simte peste tot, în aer, în case, dar mai ales în inimile ieșenilor.

CUM TREBUIE SĂ CÂNTĂRIM BANANELE?

Multă lume cumpără banane de la supermarket și nu de la magazinașele de la parterul blocurilor, și aceasta pentru că în marile complexe comerciale prețul este mai mic, mai convenabil. La fel procedez și eu. Stăteam în dimineața aceasta la rând, la cântar, în Kaufland-ul din cartierul Păcurari să-mi cântăresc punga cu banane și nu înțelegeam de ce doamna din fața mea nu lăsa locul liber la cântar, ci tot ținea cu o mână punga cu bananele care abia dacă atindeau cântarul și cu cealaltă mână apăsa pe o tastă a cântarului, așteptând să iasă bonul din aparat, pe care apoi să-l lipească pe pungă. A repetat de câteva ori mișcarea aceasta, și, în sfârșit, a ieșit și bonul pe care l-a lipit repede pe punga doldora cu banane. Apoi, s-a depărtat grăbită de cântar, cu o privire plină de satisfacție. Pe moment, nu am înțeles ce se petrecea, dar venindu-mi rândul să cântăresc, am încercat să imit gestul cumpărătoarei dinaintea mea, însă mi-am dat seama imediat că procedând astfel, de fapt, eu săvârșeam un furt, întrucât cântăream o cantitate mai mică de banane decât era în realitate. Aaaa, mi-am zis în sinea mea, deci așa se poate proceda; din acest motiv, doamna a plecat de la cântar atât de satisfăcută. Ieșind din supermarket, mi-au venit în minte tot felul de gânduri: Cum se lamentează populația țării acesteia, rămasă în interiorul granițelor ei sau plecată printre străini, că aici guvernării și politicienii fură și înșeală poporul. Mi-au venit în minte studenții care încearcă să copie la examene. Mi-au venit în minte oamenii de la sate care din generație în generație se tot ceartă sau mor în dușmănie de la haturile dintre grădini sau de la gardurile cu care unii intră în terenul celorlalți. Mi-au venit în minte toți cei care pe drumurile publice nu se simt satisfăcuți dacă nu fură măcar 5 km peste viteza legală de trafic. Mi-au venit în minte mulți taximetriști care nu se simt bine dacă nu te duc la destinație pe rute ocolitoare. Mi-au venit în minte toate avertismentele pe care le-am văzut în diferite țări din Europa scrise în limba națională, dar și în românește (Atenție la hoții de buzunare). Mi-au venit în

minte remarcile multor străini precum că românii sunt hoți. Mi-au venit în minte și cei pe care eu i-am împrumutat și care apoi au dispărut complet, fără să-și achite datoria.

Spunem că în țara aceasta lucrurile nu merg bine pentru că aici toți fură sau iau mită: politicienii, guvernanții, doctorii, juriștii, cei din administrația publică, etc. Îclin să cred că necinstea, furtul, ca și minciuna și lenea reprezintă vicii adânc înrădăcinate în ființa acestui neam. Cine o fi pervertit gândirea și comportamentul românilor? Turcii, fanarioții, comuniștii, guvernanții actuali? În plus, ne mai declarăm și creștini, iar porunca a șaptea este clară, tranșantă: Să nu furi! Cine a determinat-o pe doamna dinaintea mea să fure la cântar? Cu siguranță nici turcii, nici fanarioții, nici comuniștii, nici politicienii de acum. Se pare că pe teritoriul României tentația fructului oprit este mai mare decât pe teritoriile altor state; cel puțin, aceasta este impresia mea.

Oare când o să înceapă să ne stea în gât ceea ce mâncăm și nu este rodul muncii noastre cinstite? Când or să ne frigă banii din buzunarele noastre câștigați pe nedrept, exploatându-i pe alții? Când o să ne fie rușine de notele obținute prin fraudă? Când se vor întâmpla lucrurile acestea, atunci cu toții vom trăi mai bine. Schimbarea în mai bine a României depinde de cum ne cântărim bananele pe cântarele din supermarket-uri.

SCENĂ LA O TRECERE DE PIETONI

Stăteam pe trotuar, la o trecere pentru pietoni semaforizată. Semaforul era verde și mă pregăteam să trec pe cealaltă parte a străzii, când deodată în plină viteză zvâcnește pe lângă mine o tânără pe bicicletă. În același timp, de pe șoseaua principală virează spre dreapta o autoutilitară și ajunge pe aceeași trecere de pietoni pe care se afla și tânăra de pe bicicletă. Aproape să se ciocnească, dar din fericire șoferul o ocolește iar tânăra se retrage speriată pe celălalt trotuar. În câteva clipe am asistat la o scenă care s-ar fi putut încheia tare neplăcut, sau chiar tragic. Tragic nu s-a încheiat, dar neplăcut, da, căci din mașină șoferul a început să țipe la ea și să o facă în toate felurile, folosind expresii nu doar jignitoare, ci chiar josnice. Tânăra încă nu-și

revenise din spaimă și stătea înțepenită, ținându-se de bicicletă să nu cadă. M-a revoltat limbajul șoferului și mi-am permis să-i atrag atenția că chiar dacă fata a fost imprudentă, el nu se cade să-i vorbească în limbajul acesta de mahala. Ca răspuns, m-am ales și eu cu o serie scurtă de invective, după care a accelerat și a dispărut în trombă. După câteva clipe, fata și-a revenit din spaimă, mi-a mulțumit politicos și a plecat mai departe. Probabil că lecția aceasta îi va folosi, și altădată va fi mai prudentă la orice trecere de pietoni și la orice semafor.

Nu știu însă ce trebuie să facă mulți dintre connaționali noștri pentru ca în situații tensionate să nu se mai manifeste în formele acestea atât de degradante, atât pentru ei, cât și pentru cei cu care discută. Nu este prima dată când în trafic aud tot felul de vorbe urâte, de injurii și jigniri, de manifestări gregare. Am circulat prin multe state occidentale, dar astfel de bătărării nu mi-a fost dat să văd.

De ce oare astfel de comportamente se întâlnesc la români? Mă gândesc că sunt forme de refulare ale unei populații disprețuită, mințită, manipulată decenii de-a rândul și care, când se ivește ocazia, răbufnește în astfel de forme care nu sunt demne pentru un om normal. Atitudinea aceasta lipsită de orice respect pentru semenul tău am văzut-o de nenumărate ori în manifestările stradale, antistatale, contra pardidelor și guvernelor, contra oamenilor politici sau din administrație. Poate că în subconștientul lor, oamenii care nu-și mai folosesc rațiunea și respectul pentru semeni, chiar dacă aceștia greșesc; zic, poate că acești oameni cred că manifestându-se în aceste modalități lipsite complet de civilitate, ca să nu mai spun de respect sau dragoste pentru semenul lor, își exprimă personalitatea lor. Fiind dominați jumătate de secol de regimul comunist, apoi manipulați și instrumentalizați în fel și chip încă un sfert de secol, mulți dintre românii noștri răbufnesc în forme care nu exprimă altceva decât lipsa de respect cu care au fost tratați generație după generație. Poate că acestea ar fi unele din cauzele unor astfel de răbufniri care scot din oameni hidoșenia care zace în adâncul ființei lor. Mi-a fost milă de acea fată pentru spaima pe care a tras-o, dar m-am și bucurat că a scăpat doar cu o spaimă. De șoferul care s-a exprimat în formele acelea atât de mizerabile, nu am putut avea niciun sentiment, de niciun fel. M-am uitat mut, nedumerit cum a dispărut după curba străzii. Apoi mi-am zis că, atât cât mă vor

ține puterile, niciodată nu voi fi necivilizat cu cineva, chiar dacă mă înjură și mă face în tot felul. Îi voi răspunde politicos. Mi-am văzut apoi de drumul meu, dar mult timp în fața ochilor vedeam fața speriată a fetei și chipul șoferului, urâțit de propriile vorbe și mă întrebam când se va vindeca poporul român de astfel de boli. Cred că vindecarea începe cu noi, cu fiecare dintre noi, în fiecare zi și în fiecare relație cu semenii noștri.

ÎNTREBARE

Cine ar putea să spună de ce în limba română numeroase cuvinte precum: bunătate, frumusețe, delicatețe, tinerețe, puritate, eleganță, grație, distincție, splendoare, gingășie, fidelitate, armonie și multe altele asemănătoare, sunt de genul feminin?

ÎNVĂȚĂMINTE

Învăță să înfrunți dificultățile, să le depășești și nu să fugi din calea lor. Dacă vei fugi de greutate, acestea vor alergeră după tine, te vor prinde, ți se vor urca pe spate și te vor transforma în sclavul lor.

Când vei reuși să-ți atingi scopul, nu uita că nici gloria, nici banii nu sunt scopuri în sine, iar dacă te vei lăsa dominat de succes, de bani sau putere, vei deveni sclavul lor. Dacă nu știi să te folosești bine de succesele tale, acestea te vor distruge, la fel cum te distruge și îți anihilează forțele frica sau descurajarea. Dacă ești căzut, ridică-te chiar dacă pentru a învăța să mergi din nou pe picioarele tale îți vor trebui ani de zile, așa cum îi trebuie unui copil până ajunge să alerge liber, fără ajutorul părinților. Dacă ai ajuns pe culmi, nu uita de unde ai plecat și rămâi solidar cu toți cei care sunt în urma ta. Căci cea mai mare satisfacție a vieții este să fii alături de toți semenii tăi, să plângi și să râzi împreună cu ei.

Multe sunt tentațiile și capcanele vieții. Și sărăcia și bogăția, și gloria și eșecul pot deveni în egală măsură pericole și

gropi adânci în care omul poate cădea și din care cu greu mai poate ieși.

Realizarea și succesul în viață depind în primul rând de înțelepciunea minții și a inimii, de modul cum știm să ne comportăm atunci când ne este foame și când suntem sătui; atunci când suntem înconjuțați de prieteni și atunci când urlă singurătatea în noi; atunci când suntem sănătoși și atunci când suntem bolnavi. Când ne este bine, să nu uităm de momentele când nu ne-a fost bine; când avem de toate, să nu uităm de timpul când nu am avut mai nimic. Când nu ne doare nimic, să ne reamintim de clipele când am plâns. A avea un echilibru în toate, înseamnă a fi înțelept și a umbla pe căi drepte. Iar acest echilibru ne este dat de o minte deschisă și dornică să cunoască cât mai multe și de o inimă caldă și generoasă, capabilă să plângă și să râdă cu cei care plâng sau râd în jurul nostru, dar mai ales capabilă să nu trădeze niciodată și să-și păstreze fidelitatea față de persoana căreia i-a jurat iubire până la sfârșit. Fericirea vieții noastre depinde de fidelitatea inimii noastre.

ANGLIA=OUT?

„Deci, la referendum-ul din 24 iunie a.c., cu excepția scoțienilor, a londonezilor și a celor din Gibraltar, 52 % dintre englezi au votat pentru ca Anglia să iasă din Uniunea Europeană (Leave, Brexit).

Interesantă atitudinea englezilor! În anul 1973 această țară insulară, ereditară a unui mare imperiu, a aderat la Comunitatea Europeană. Acum vrea să iasă din UE. Curios gest! De ce oare? Nu le mai place concurența cu celelalte state? Nu vor să mai mănânce la breakfast ouă și cârnăciori de pe continent? Nu le mai place de imigranți și de toți cei care vin să lucreze pe teritoriul lor? Nu mai vor să meargă la Disneyland-ul de la Paris? Nu le mai place de cei aprox. 200.000 de români care muncesc acolo, sau nu le mai place de pickpocket-ii și rromii noștri (pardon, ai UE)?

Drept să spun, nici mie nu-mi plac fast food-urile de niciun fel, nici chinezăriile, nici roșiile olandeze sau turcești, nici

multe alte produse venite de peste granițe. Mi-e dor de hainele făcute din lâna mioarelor noastre, de borșul făcut de mama mea, de cântecele și horele din satul copilăriei mele și de multe, multe alte lucruri, obiceiuri și tradiții frumoase care au fost aici la noi și acum nu mai sunt, sau sunt pe cale de dispariție. Dar să revenim le referendum-ul englezilor. Deci, de ce nu le mai place UE?

Poate că ar trebui să punem o altă întrebare: Dar, politicienilor și englezilor în general, le-a plăcut vreodată integrarea în UE? Din câte îi cunosc eu pe englezi, mai mult din studiu sau din auzite, ca și din vizita pe care am făcut-o doar odată în țara lor, pot să spun că autorităților și multor englezi le place și nu le place să facă parte din UE.

Din istoria multiseculară a imperiului britanic, ba chiar și de mai înainte, de când există Anglia, acesteia i-a plăcut de populațiile de pe continent doar în măsura în care prietenia cu aceste popoare i-a servit propriile interese, în primul rând ale celor puternici. Când legătura cu populațiile sau problemele continentului nu le-a mai convenit, nu și-au făcut scrupule să creieze tot felul de dificultăți multor țări sau multor interese, nu doar economice sau politice, ci și religioase. De exemplu, când regelui Henric al VIII-lea nu i-a convenit poziția papei și a Bisericii Catolice față de legăturile lui amoroase, nu și-a făcut nici un scrupul să se rupă de Biserica Catolică, dar nu numai el, ci să rupă de catolicism întreaga țară. Iar politica lui a urmat-o și fiica Elisabeta.

Și apoi, de nenumărate ori, pentru a-și păstra o poziție predominantă, Anglia s-a aliat cu orice nație contra altei nații, doar pentru a le menține divizate și a-și păstra o oarecare hegemonie. Angliei nu i-a convenit niciodată o Europă puternică și, din câte pricep, nu-i convine nici acum. Noi, caprele acestea cam râioase de la porțile Orientului, stăm și privim acum la englezi și spunem: Noi nu suntem ca ei! Oooo! Ce bravi suntem! Aproape că-l întrecem în demnitate pe gentleman-ul de pe Podul Londrei! Dar noi de ce vrem în UE? Pentru că ne plac banii europeni cu care să ne facem căsoaie de prost gust, să ne cumpărăm mașini cu mulți cai putere (cunosc un caz când cineva și-a cumpărat mașină, dar nu avea permis de conducere), să ne cumpărăm ultimul model de Iphone pe care să ne uităm la filmulețe deșuchate și să scriem sms-uri agramate,

etc. Ne plac banii europeni și UE, pentru ca să trăim în continuare într-o țară mizerabilă și plină de peturi. Nu că ne-ar place de UE și de binele comun al tuturor cetățenilor lor. Nu pentru acest motiv vrem să rămânem în UE, ci pentru motive mult mai egoiste și prostești. Uite că nici englezilor nu le place de binele comun al tuturor cetățenilor din UE. Doar că ei au cu totul alte motive decât avem noi, cei care formăm granița de est a Uniunii. Frumos este faptul că în al Doilea Război Mondial, englezii s-au unit cu americanii pentru a-i învinge pe ruși; pentru ca apoi, uff, să ne lase pradă în gheara lui dabai ceas! Acum, de fapt, ce vor? Să se retragă pe propria insulă și de acolo să combine ce fel de jocuri, cu cine, pentru cine (sigur pentru ei) și contra cui? Interesul poartă fesul; dar ce fel de fes poartă englezii acum?

CĂLĂTORIA CU MAXI-TAXI

Zilele trecute călătoream cu microbuzul de la Iași la Roman. Nimic de obiectat: Vehiculul era curat, cu scaune tapitate, perdele la ferestre și nici nu era aglomerat. Șoferul, amabil și politicos, mi-a dat bilet de călătorie (20 lei) și am pornit la drum într-o atmosferă liniștită, chiar plăcută. Sau, așa mă simțeam eu în interiorul meu. Mintal, mi-am făcut un calcul și am ajuns la concluzia că dacă merg cu maxi-taxi, mă costă mai puțin decât dacă aș fi mers cu mijlocul propriu de transport. Deci, avantaj eu.

Pe drum, însă, m-am convins că nu numai eu sunt în avantaj financiar (am plătit cinstit și am primit și biletul de călătorie, cum am menționat deja), dar și șoferul este în avantaj financiar. Cum? Păi, din loc în loc au tot urcat și coborât diferiți călători, mai ales adulți și persoane în vârstă, cu sacose mai mari sau mai mici, îmbrăcați mai cam ca la sate, adică mai puțin îngrijit. Dar nu asta mi-a atras atenția, ci faptul că pe distanțele scurte pe care călătoreau (de la un sat la altul), toți au plătit (un leu, doi, trei, cinci), dar niciunul nu a cerut bilet de călătorie, și nici șoferul nu le-a dat. Toți erau mulțumiți, călătorii la gândul că pot ajunge unde doresc cu un preț mai mic decât cel pe care ar fi trebuit să-l plătească dacă li se elibera biletul de călătorie, dar mai ales șoferul, pentru că în felul acesta aduna ceva bani în buzunar,

care să se adauge la salariul lui mic (presupun). Deci, toată lumea mulțumită.

Nici dacă mergi la o mănăstire și cumperi lumânări să le aprinzi pentru vii sau răposăți, nu ți se dă bon de casă, căci nu am văzut să existe case de marcat. Nici fostul primar din comuna mea natală nu a eliberat un bon, o chitanță sau alt document care să legalizeze banii pe care i-a dat formației muzicale care a cântat la hramul comunității. Nici dacă vinzi sau cumperi pe OLX nu ți se cere bon fiscal, factură sau alt document. Și am putea face o lungă listă de ilegalități fiscale care se comit zilnic în această țară. Și, se pare că toți sunt mulțumiți cu starea aceasta de lucruri. Dar toți sar în sus de indignare când aud că politicianul sau demnitarul cutare sau cutare a adunat averi imense. Cum? Păi, cred că în aceeași manieră (cu aceeași mentalitate) în care oamenii noștri urcă și coboară din maxi-taxi, mulțumiți că au plătit mai puțin decât prețul legal al călătoriei. Mulțumit este și șoferul, așa cum am spus deja. Mulțumită toată lumea dacă a putut să mai fenteze (eludeze) legea. Și de ce să fie pe lege și cinstită? Asta ar însemna să fii ”prost”, respectând legea, căci oricum alții o vor încălca; vor ieși în câștig, iar tu, prostul care respectă legea, vei ieși în pierdere.

Cu aceeași mentalitate, pleacă mulțumiți de la iarbă verde toți românii care lasă în urma lor o mulțime de peturi. Doar nu or fi proști să le strângă, căci sigur se vor găsi alții care să lase toate mizeriile pe locul unde s-au distrat.

Și, uite așa, cu această mentalitate, pecingine generalizată pe trupul României, de un sfert de veac ne scăldăm în propriile ilegalități (mici și mari), de la vlădică la opincă, de la președinte la ultimul cetățean. Dar am vrea să avem autostrăzi ca toți vecinii noștri dinspre vest (a propoz pentru cine nu știe încă: autostrăzile au ajuns la granița de vest a țării noastre și nu se surpă după ce li s-a tăiat panglica). Am vrea să avem salarii bune, să putem merge cu toții în vacanță și concediu, să avem ceva economii în cont, etc.

Ca să avem toate acestea, ar trebui, printre altele, ca atunci când urcăm în maxi-taxi ca să mergem până în satul vecin ca să-i ducem cuiva o sticlă cu lapte în sacoșa de rafie, să-i cerem șoferului să ne elibereze biletul de călătorie.

Dincolo de instituții, există oameni. Dincolo de ideologii, există gândirea liberă. Fii om=Gândește liber!

FRICA

Care este cel mai mare dușman al omului?

Un om religios va răspunde: diavolul.

Un pesimist va răspunde: omul, semenul său.

Un ateu va răspunde: Dumnezeu și credințele religioase.

Eu afirm că cel mai mare dușman al omului este frica! Copilului îi este frică să nu cadă și de aceea se agață de părinții lui, și dacă nu va avea curajul să se desprindă de ei, va rămâne un neputincios toată viața.

În tinerețe, oamenilor le este frică de semenii lor, că vor fi trădați de ei când poate mai puțin se așteaptă, și dacă vor continua așa, niciodată nu vor deveni maturi, capabili să trăiască o mare iubire, adică să se împlinească ca persoane umane. La bătrânețe, oamenilor le este frică de tot felul de boli sau neputințe și dacă nu se vor elibera de acest sentiment, vor muri ca niște neputincioși, cu sentimentul falimentului și al inutilității proprii vieți.

Frica este demonul negru ascuns în cele mai adânci cute ale ființei noastre, care ne urmărește la fiecare pas; vrea să ne domine, creând în mintea noastră tot felul de pericole, în fața cărora trebuie să ne luăm mereu măsuri de precauție și siguranță. În familie, părinții își urmăresc copiii ca nu cumva să facă nu știu ce rele.

În societate, în stat există nenumărate activități și instituții de supraveghere și control și penalizare pentru ca nu cumva cetățenii, angajații să comită tot felul de ilegalități. Iar deasupra tuturor, oameni, stat și societate, instituții de tot felul, tronează Dumnezeu cel drept, judecătorul universal care cu ochiul său atotvăzător și cu dreptatea sa implacabilă, răsplătește binele și pedepsește răul.

Emancipându-se de legăturile (controalele) familiale, eludând legile și ignorându-L pe Dumnezeu, omul contemporan

s-a eliberat de frici și face ce crede el că-i bine să facă. Dar, paradoxal, nu s-a eliberat de nicio frică, căci contestând autoritatea părinților, a legilor publice sau a legii divine, el nu demonstrează altceva decât o imensă frică față de părinți, stat și societate și Dumnezeu. Nu mai are încredere în nimeni și nimic, căci se teme de toți și de toate, ceea ce-l încâtușează, de fapt, într-o profundă teamă de el însuși; îl face neputincios, scalvul propriilor frici. În Europa cei mai numeroși consumatori de anxiozitate trăiesc în țările cu cel mai mare venit pe cap de locuitor (Elveția și țările scandinave).

Pentru a se realiza, pentru a-și împlini menirea sa, omul are absolută nevoie de Dumnezeu din el însuși. Doar El îi va descoperi adevărata lui față, descâtușând într-însul imensele energii creatoare, adică chipul și imaginea Celui care a creat cea mai frumoasă capodoperă: Omul-Dumnezeu.

De aceea, tot ceea ce omul vrea bun și frumos de la această viață se află de partea cealaltă (opusă) a fricii.

FEMEIA

Poate cineva să cunoască tot ceea ce a reprezentat și reprezintă femeia în istoria omenirii? Nu, niciodată! Întrucât și textul biblic a fost scris în istorie, iar istoria are sinuozitățile ei, vă propun spre lectură și reflecție un fragment dintr-o scrisoare a Sfântului Ioan Paul al II-lea adresată femeilor: Ioan Paul al II-lea, Scrisoare către femei

2. Mulțumirea adusă Domnului pentru planul său referitor la vocația și misiunea femeii în lume devine și o mulțumire concretă și directă adusă femeilor, fiecărei femei, pentru ceea ce reprezintă ea în viața omenirii.

Mulțumire ție, femeie-mamă, care devii sânul ființei umane în bucuria și în chinul unei experiențe unice, care te face zâmbetul lui Dumnezeu pentru copilul care vine la lumină, te face călăuza primilor săi pași, sprijinul creșterii sale, punctul de referință în drumul vieții care va urma.

Mulțumire ție, femeie-soție, care-ți unești irevocabil destinul tău cu destinul unui bărbat, într-un raport de dăruire reciprocă, în slujirea comuniunii și a vieții.

Mulțumire ție, femeie-fiică și femeie-soră, care porți în nucleul familial și apoi în ansamblul vieții sociale bogățiile sensibilității tale, ale intuiției tale, ale generozității și statorniciei tale.

Mulțumire ție, femeie-muncitoare, angajată în toate domeniile vieții sociale, economice, culturale, artistice și politice, pentru indispensabila contribuție pe care o aduci la elaborarea unei culturi capabile să unească rațiunea și sentimentul, la o concepție despre viață mereu deschisă sensului "misterului", la edificarea de structuri economice și politice tot mai bogate ale umanității.

Mulțumire ție, femeie-consacrată, care după exemplul celei mai mari dintre femei, Mama lui Cristos, Cuvântul întrupat, te deschizi cu docilitate și fidelitate la iubirea de Dumnezeu, ajutând Biserica și întreaga omenire să trăiască în raporturile cu Dumnezeu un răspuns "sponsal", care exprimă în mod minunat comuniunea pe care el vrea s-o stabilească cu creatura sa. Mulțumire ție, femeie, pentru însuși faptul că ești femeie! Cu percepția care este proprie feminității tale, tu îmbogățești înțelegerea lumii și contribui la adevărul deplin al raporturilor umane.

Vatican, 29 iunie 1995.

NOUL TESTAMENT: DESPRE FEMEI

-1 Corinteni 14, 34-35: La fel în toate comunitățile creștinilor, femeile să tacă în adunări, căci nu le este permis să vorbească; să fie în schimb supuse, după cum spune și Legea. Dacă vor să învețe ceva, să-i întrebe acasă pe bărbații lor, pentru că este rușinos pentru o femeie să vorbească în adunare.

-Coloseni 3, 18: Voi, femeilor, fiți supuse bărbaților, așa cum se cuvine în Domnul.

-Efeseni 5, 22-24: Femeile să se supună bărbaților ca Domnului; pentru că bărbatul este capul femeii, așa cum și Cristos este capul Bisericii, trupul său, al cărui mântuitor este. Și cum Biserica se

supune lui Cristos, tot așa și femeile să fie supuse bărbaților lor în toate.

-1 Petru 3, 7: Și la fel voi, bărbaților, tratați cu respect pe soțiile voastre, pentru că trupul lor este mai slab și cinstiți-le pentru că sunt părtașe cu voi, la harul vieții: astfel rugăciunile voastre nu vor fi tulburate.

-Tit 2, 3-5:... bătrânele ... să știe ... să învețe la bine, să le educe pe cele tinere să-și iubească soții și copiii, să fie ... supuse soților lor.

-1 Timotei 2, 11-15: Femeia să învețe în tăcere și să fie supusă în toate. Nu permit niciunei femei să învețe pe alții, nici să domine bărbatul; ci să stea în liniște. Pentru că mai întâi a fost plăsmuit Adam și apoi Eva; și nu Adam a fost cel înșelat, ci a fost femeia care, înșelată, s-a făcut vinovată de nesupunere. Ea va putea fi mântuită născând fii, cu condiția să persevereze în credință, iubire și sfințenie cu modestie.

-1 Timotei 5, 9-15: O văduvă, ca să fie înscrisă în lista văduvelor, trebuie să n-aibă mai puțin de șaizeci de ani, să nu fi avut decât un singur bărbat, să fie cunoscută pentru faptele ei bune, să fi crescut copii, să fi fost primitoare de oaspeți, să fi spălat picioarele sfinților, să fi ajutat pe cei nenorociți, să fi dat ajutor la orice faptă bună. Dar pe văduvele tinere să nu le primești, pentru că, atunci când le desparte pofta de Hristos, vor să se mărite din nouși se fac vinovate de faptul că își calcă credința dintâi. Totodată se deprind să umble fără nicio treabă din casă în casă; și nu numai că sunt leneșe, dar sunt și limbute și iscoditoare, și vorbesc ce nu trebuie vorbit. Vreau, dar, ca văduvele tinere să se mărite și să aibă copii, să fie gospodine la casa lor, ca să nu dea potrivnicului niciun prilej de ocară, căci unele s-au și întors să urmeze pe Satana.

CEASUL ADEVĂRULUI

Vin momente în viață în care ajungi, în sfârșit, să înțelegi sau să accepți că ceea ce tu ai crezut despre alții a fost doar în mintea ta; a fost doar dorința ta ca ei să fie așa cum credeai și doreai tu, dar, în realitate, lucrurile stăteau altfel. Începi atunci să înțelegi că ți-ai făcut iluzii despre anumiți oameni și că lumea în

care tu ai fi dorit să trăiești, ei bine, acea lume nu există. Poate ți s-a spus de mic că lumea în care vei crește, va fi o mare familie, dar, în realitate, viața ți-a tot dat exemple, ți-a tot dat palme ca să te trezești și să pricepi faptul că lumea în care trăiești nu este o mare familie, ci o sumă de interese, mai complicate sau mai simple, mai egoiste sau mai puțin egoiste, dar tot interese se numesc.

Vin momente în viață în care ajungi la ceasul adevărului și parcă ți se ia un vâl de pe ochi și începi să vezi clar, limpede că cei pe care i-ai crezut prietenii tăi, de fapt, inima lor nu bate la unison cu inima ta, iar gândurile tale nu sunt și în creierul lor. Și mai ales în ceasurile încercării, te-ai trezit singur și ai constatat că necazurile și problemele tale trebuie să ți le duci doar tu, iar ei, prietenii tăi, au drumurile și problemele lor. Atunci începi să pricepi că prietenia cu ei a însemnat o listă lungă de vorbe frumoase și nimic mai mult.

Vin momente în viață în care începi să pricepi că ceea ce tu ai iubit sau pe cine ai iubit nu a fost altceva decât exprimarea dorinței tale de a fi iubit, de a simți căldura unei inimi, de a nu te mai simți singur. Dar, de partea cealaltă, din partea celeilalte persoane nu a fost nimic care să rezoneze, să răspundă, să completeze dorurile tale. Ai iubit o himeră, o persoană care nu există pentru tine așa cum o dorești tu. Ea este doar o închipuire a visurilor tale frumoase și plăcute; nimic altceva.

Vin momente în viață în care ajungi la ceasul adevărului și începi să te vezi pe tine exact așa cum ești. Un visător care s-a tot hrănit din iluzii. Sau unul care și-a tot lins rănile, s-a autocompătimat fără încetare. Ți-ai tot spus că nu ești înțeles, că alții sunt de vină pentru tot ce ți s-a întâmplat. Că, de fapt, tu ești bun și drept, iar alții sunt răi și nedreți și din această cauză ție acum îți merge rău. Vine și un astfel de ceas în viața ta în care îți dai seama că tot te-ai mințit, păcălit pe tine însuți, că te-ai scăldat în propriile slăbiciuni și nimicnicii. Tare bine ar fi ca în acel ceas al adevărului despre tine să ai atâta umilință încât să recunoști sincer că da, așa ești, un plângăcios, un leneș sau iresponsabil, o persoană lipsită de curaj și verticalitate. Și tare bine ar fi în acel ceas al adevărului despre tine însuți ca să ai și curajul să te ridici din propriile mizerii, să-ți speli ființa ta de tot răul care s-a depus pe chipul ei și să începi din acel moment să trăiești cu demnitate. Pentru a fi oameni cu adevărat, toți avem nevoie de un ceas al

adevărului. Indiferent cât de neplăcut sau de dur ar fi acel ceas, avem nevoie de el ca de aer. Avem nevoie de ceasul adevărului nostru pentru a înțelege odată pentru totdeauna că schimbarea în bine a lumii pe care am visat-o încă de mic copil începe obligatoriu, aici și acum, cu schimbarea din noi înșine. Lumea din jurul nostru va deveni așa cum este cea din noi înșine, din inima și din gândurile noastre.

OAMENI CARE NU CER NIMIC

Lumea este colorată și pestriță.

Sunt persoane care nu te deranjează niciodată cu nimic; nu te aprobă, dar nici nu te contrazic. Nu se știe dacă le ești indiferent, sau pur și simplu își văd liniștite de treburile lor și nu tulbură viața nimănui.

Sunt persoane iederă, care se agață de tine cu orice ocazie, care nu au liniște dacă nu se încolăcesc în vreun fel sau altul de ființa ta și nu sug ceva din seva pe care o ai; probabil că fără seva suptă de la alții, astfel de persoane încep să se usuze, să agonizeze.

Sunt alte persoane care vor să domine, să iasă mereu în prim plan; care nu pierd nicio ocazie de a deschide gura, chiar dacă nimeni nu le-a cerut părerea; de fapt, nici nu le interesează persoana celorlalți decât pentru a spune cine sunt ei. Pe acestea le suport cam greu.

Există însă o categorie de persoane pentru care am un fel de slăbiciune și căroră instinctiv le zâmbesc și aș vrea oricând să le fiu la dispoziție, să le ofer ceva; nu știu ce anume, dar simt că orice mi-ar cere, aș fi dispus să le ofer tot ce pot eu. Acestea sunt persoanele care nu cer nimic. Nu știu de ce-mi vine să cred că aceste persoane merită totul. Nu caută atenția celorlalți, deși îi respectă pe toți cu un fel de discreție, de delicatețe chiar. Nu se bagă niciodată în viața și în sufletul altora și nu-i auzi niciodată nici lăudându-se, dar nici lamentându-se. Nu aduc elogii zornăitoare altora, dar nici nu-i critică. Când te privesc, în ochii lor vezi liniște și seninătate. Dacă ai greșit, nu se grăbesc să te acuze; mai degrabă, se grăbesc să te ia în brațe dacă ai făcut ceva bun. Nu se umflă în pene pentru a le admira frumusețea precum

păunul, dar nici nu se acuză; și nu umblă cu capul plecat, într-o smerenie gheboasă.

Acestea sunt persoanele care își câștigă silențios existența și chiar dacă mănâncă o pâine sărăcăcioasă, chiar dacă nu se îmbracă niciodată de la o casă de modă, chiar dacă nu-și pot permite un concediu la mare, chiar dacă nu au mașină și locuiesc cu chirie într-un apartament modest; ei bine, aceste persoane nu cer nimănui nimic, niciodată. Nu-și revendică nicio prerogativă; nu se simt lezați în nu știu ce drepturi sau onoare de care alții nu ar ține seamă. Sunt persoanele care nu cerșesc nici de la oameni și nici chiar de la Dumnezeu. Dacă se închină pe la icoane sau aprind lumânări, sau își fac cruci în biserică, o fac mai mult pentru a-i mulțumi Celui de Sus pentru tot ceea ce au, pentru ceea ce sunt.

Sunt persoanele tăcute și senine pe lângă care trecem poate zilnic, dar nici nu le sesizăm prezența. Sunt mulțumiții acestei lumi; din păcate, prea puțini. Dacă mă gândesc bine, deși astăzi mulți dintre români au un cu totul alt nivel economic decât cel din timpul comunismului, astăzi aud mai multe lamentări, mai multe văicăreli și plângeri (viața este grea, prețurile sunt mari, locurile de muncă sunt insuficiente, etc.) decât auzeam în perioada ceaușistă.

Caut în jurul meu persoanele mulțumite; persoanele care nu cer nimic nimănui și cărora nu știu ce aș putea să le ofer; dar sigur, simpatia și stima mea le au asigurate.

NEO-COMUNISM "ÎNCREȘTINAT" (Made in Romania)

Ieșeam ieri seara la un tur cu bicicleta spre marginea orașului, în direcția Breazu. A propoz pentru cine este din partea locului și nu știe: La marginea poienii care te întâmpină înainte de a intra în această localitate nu mai sunt atât de multe peturi și mizerii cum erau în anii precedenți; semn că ne-am mai civilizat puțin. Pe drum m-am întâlnit cu doi profesori pensionari și mi-a făcut plăcere să-i ascult povestindu-mi din trecutul vieții lor, trecut marcat de ideologia și sistemul comunist. Amândoi sunt oameni cu minți luminate și cu o judecată echilibrată asupra

trecutului, oameni care știu să deosebească binele de rău, grâul de neghină și să nu confunde cele bune cu cele rele. Printre altele, îmi vorbeau despre aranjamentele pe care odinioară le făcea primăria orașului în alocarea locuințelor, ca și despre faptul că blocul în care locuiește unul dintre ei nu a fost racordat la încălzire de pe strada pe care se află, întrucât pe această stradă, nu departe, locuia și un om important al regimului care se temea ca în cazul în care blocul acesta va fi racordat la termoficare, să-i scadă lui debitul la încălzire și așa să rămână) în frig. Ca atare, pentru a salva încălzirea locuinței în care era omul partidului, al regimului și al primăriei în același timp, un întreg bloc a fost racordat la încălzire printr-o conductă destul de lungă, ajungând pe o altă stradă, când ar fi fost mult mai simplu să fie racordat la conducta de lângă el. Deci, oamenii puterii comuniste au fost privilegiați încă de la început; privilegii de care s-au bucurat până la căderea regimului comunist; privilegii, scutiri și favoruri la care aspiră sau pe care și le procură și în prezent. Reflectând asupra celor spuse de cei doi profesori pensionari despre timpuri pe care le-am trăit și eu, în urechile mele au început însă să revină glasurile tuturor acelor români, creștini buni și îngăduitori, zic ei, care de după căderea lui Ceaușescu și până în prezent, influențați de o viziune creștină greșită (nu știu dacă au citit vreodată Evangheliile în întregime și cu atenție), lipsiți de simțul critic al realității, acești ”buni creștini” de astăzi nu-i judecă pe alții, adică pe toți cei care jumătate de secol au dominat cu brutalitate gândirea și viața întregii societăți românești. Invocând faptul că în perioada comunistă toți aveau de lucru, primeau prin sindicat bilete pentru concediu la munte sau la mare, etc., trec cu vederea toate relele care au decimat societatea românească și nu cer convertirea nimănui. Printr-un act de toleranță universală, atitudinea acestora este aceeași în fața binelui, ca și în fața răului, fie că acest bine sau rău aparțin trecutului sau prezentului.

Acestor creștini neo-comuniști care, paradoxal, trăiesc într-un capitalism sălbatec, nu le crează insomniilor faptul că valorile acestei țări au fost întemnițate și decimate, iar astăzi sunt luate în derâdere sau ignorate; sau trebuie să plece peste granițe, așa cum, în alt context, au plecat în perioada comunistă. Influențați cum am spus de o viziune creștină falsă (doar atât a putut să le transmită biserica majoritară?), ei spun că nu-i bine să

arunci piatra asupra păcătosului; mai întâi trebuie să-ți vezi bârna din ochiul tău și apoi să încerci să scoți paiul din ochiul fratelui tău. Nu știu dacă atunci când afirmă acest citat evanghelic al lui Cristos, acești neo-comuniști creștini își dau seama de faptul că ororile și crimele împotriva umanității săvârșite de atâtea și atâtea tortionari nu sunt paie în ochii lor, ci bârne imense, piroane care au răstignit trupul societății românești și care au lăsat răni adânci în acest trup încă nevinedecat până nu i se va pune adevăratul diagnostic și i se va aplica adevăratul și necesarul tratament.

Mi-a venit acum în minte un exemplu care ne arată cât de grav a fost pervertită gândirea oamenilor în perioada ceaușistă: Un elev de la liceul militar din Cîmpulung Muscel se întoarce acasă în prima lui vacanță și în fața părinților declară următoarele: Dacă eu sunt în postul de gardă la depozitul de muniție și vine mama mea acolo, întâi o somez, iar dacă nu se oprește, o împușc. Toți acești apărători creștini neo-comuniști refuză sistematic și cu îndârjire cunoașterea adevăratei fețe a perioadei comuniste, analiza ei critică, selectarea neghinei din lanul de grâu și aruncarea ei în foc. Fără curățarea lanului de grâu de toate plantele și buruienile rele, otrăvitoare, pământul acestei țări va rămâne în continuare infestat, contaminat și o viață "bio", "ecologică" nu vom duce nici noi, nici urmașii noștri.

Mulțimea adepților acestei noi forme de creștinism neo-comunist refuză de mai bine de două decenii să "judece" trecutul recent (din păcate încă atât de prezent printre noi) și-i "iartă" pe toți răufăcătorii trecuți și prezenți, deși aceștia nu au dat niciun semn de convertire și nu și-au cerut niciodată iertare pentru relele comise. Dimpotrivă, de exemplu, fostul președinte, Iliescu, continuă să ne zâmbească cu nonșalanță. Acești curioși creștini neo-comuniști nu vor să priceapă că a fi tolerant, că a iubi pe toți oamenii nu înseamnă deloc a nu mai percepe diferența dintre bine și rău, dintre virtute și viciu. În această formă generalizată de religiozitate neo-comunistă, oamenii aceștia au pierdut simțul critic și scara valorilor, atât față de trecut, cât și față de prezent. Refuzul sistematic al cunoașterii în profunzime a societății de ieri, cu toate aspectele ei rele, hidoase, antiumane și anticreștine, are ca și consecință nu numai punerea în practică pe același plan a binelui cu răul (ceea ce permite perpetuarea răului), dar și o atitudine păguboasă pentru prezentul în care trăim, ca și pentru generațiile care vin după noi.

Toți acești creștini neo-comuniști care trăiesc într-o formă de gândire lipsită de simț critic și de verticalitate, ca și într-o formă de religiozitate contrară Evangheliei nu-și dau seama sau refuză cu încăpăținare să înțeleagă faptul că România de astăzi este clădită pe mult sânge nevinovat, pe multă nedreptate. Indiferent că suntem în UE sau nu vom mai fi (cum a decis Anglia), indiferent că ne vom pune multe flori la ferestre sau în curțile caselor noastre, țara aceasta nu va fi demnă, nu va fi frumoasă, nu va fi durabilă peste secole, atâta timp cât la temeliiile ei încă se mai aud gemetele și plânsul milioanei de oameni persecutați și decimați pentru credința și demnitatea lor. România de astăzi este așa, ca o familie care s-a format după așa-zisa revoluție din 1989, în urma unui compromis mizerabil, a unei mezialianțe cu un prezent corupt și plin de ilegalități, murdar ca și peturile pe care le aruncăm peste tot pe unde trecem. Poate avea viață lungă și fericită o astfel de familie? Nu! Cine are urechi de auzit, să audă! Căci, ne spune Cristos: Da-ul vostru să fie da, iar nu-ul vostru să fie nu! Ce este în plus, vine de la diavol.

GÂNDURI DESPRE UN OM "MARE"

Pe data de 3 iulie am primit un e-mail scurt trimis de episcopul de Chișinău, Anton Coșa, prin care mă înștiința că a murit unul din colegii cu care am studiat istorie ecleziastică la Roma, în universitatea pontificală "Gregoriană" în ultimii ani înainte de căderea regimului comunist. Decedatul este episcopul diecezei de Joinville din Brazilia, Irineu Roque Scherer, în vârstă de 66 de ani.

Citind mesajul și apoi căutând tot felul de informații pe internet, nu puteam să cred, să accept o astfel de veste. De când ne-am despărțit la Roma, după finalizarea studiilor și până acum, am mai schimbat cu el doar câteva mesaje și odată am vorbit la telefon, căci intenționeam să-i fac o vizită, iar el s-a arătat foarte bucuros să ne vedem.

Spun că mintea mea refuza și refuză și acum să accepte moartea acestui fost coleg de studii, întrucât de când l-am întâlnit prima dată și până ne-am despărțit, el a fost mereu o persoană care s-a impus în modul cel mai simplu, fără ostentație, fără nicio

dorință de a ieși în față, și pe care aş putea să-l cuprind în câteva cuvinte: înalt, atrăgător, sincer, simplu, inteligent, bun la suflet. De cum l-am văzut prima dată, ceva m-a atras la el și îi căutam prezența. Era șeful clasei noastre, deși la început a avut grele probleme cu limba latină, iar cu ieziuiții se făcea școală serioasă. Nu l-am văzut niciodată trist; nu l-am auzit niciodată să vorbească răutăcios despre cineva. Chiar dacă era critic față de realități sau fapte ale cuiva, își expunea punctul de vedere cu zâmbetul de buze și cu o mare doză de bunătațe sau umor. Era generos Irineu și de multe ori mi-a oferit câte ceva, mie, unui student care veneam dintr-o țară săracă, de după cortina de fier. Avea o inimă largă, mare, așa cum era și fizicul lui. Era conștiincios la școală; nu lipsea de la ore și-i plăcea să afle cât mai multe despre țara colegilor din facultate.

Un fapt trebuie neapărat să-l spun despre acest om care mi-a rămas viu în memorie și în inimă. Aveam un coleg de clasă din Angola, un preot care în țara lui avusese o viață foarte grea și care din cauza comuniștilor și a altora care dominau sau terorizau populația, cu greu a reușit să termine studiile. Ajuns la Roma, la universitatea aceasta condusă de ieziuiți, preotului acestuia îi venea foarte greu să se ridice la înălțimea cerințelor și era în pericol de a fi exmatriculat. Îmi era drag acest preot angolan și în același timp parcă îmi era milă de situația lui și mă durea sufletul să-l văd cum se străduia să facă față cerințelor din facultate. Atunci mi-a venit ideea să vorbesc cu Irineu și să-i propun să ne asociem cu acest coleg din Angola; să învățăm împreună toți trei pentru toate examenele și așa să-l ajutăm pe colegul african să își depășească limitele. Când i-am propus acest lucru, îmi amintesc privirea și zâmbetul satisfăcut al lui Irineu. Imediat a fost de acord cu propunerea și din acel moment toate examenele din facultate le-am pregătit împreună și așa l-am ajutat pe preotul angolan să finalizeze studiile. Ne întâlneam toți trei la mine în colegiu, unde era și preotul din Angola; sau mergeam noi doi la Irineu în colegiul brazilian, unde locuia și parcurgeam împreună toate cursurile. Înainte de a ne întâlni, fiecare se pregătea individual, iar apoi când eram împreună, fiecare expunea cursul în fața celorlalți doi și nu ne despărțeam până nu eram siguri că toți trei știm bine ce avem de prezentat la examene. Câtă solidaritate a fost între noi! Câtă satisfacție se citea pe fața preotului din Angola! Nu-l lăsam niciodată până nu ne

convingeam că a învățat tot ce trebuia știut. Nu voi uita niciodată cum studiam noi împreună, cum ne examinam unul pe altul, fiecare fiind pe rând și profesor și elev. Iar Irineu zâmbea mereu. După ce ne însușeam tot ce era de pregătit, ieșeam împreună la o bere și ne simțeam foarte bine. Chiar dacă profesorii erau foarte exigenți, pentru noi trei pregătirea examenelor a fost adesea o delectare, pentru simplul fapt că eram solidari, că învățam totul împreună.

Nu-l pot uita pe Irineu, nici pe preotul angolan. Citesc că episcopul Irineu a fost înmormântat în catedrala din Santa Catarina, centrul diecezei pe care a păstorit-o din 2007 până în noaptea de 1 spre 2 iulie, când a murit de infarct; dimineața l-au găsit trecut la cele veșnice.

În inima și mintea mea, Irineu nu va muri niciodată. Zâmbetul, bunătatea, jovialitatea și sinceritatea lui le simt ca niște comori vii. Am fost un privilegiat că am putut să cunosc un astfel de om. Am auzit că și ca episcop a rămas același om; nu l-au schimbat nici anii, nici funcția (slujirea). A cerut să nu i se spună Excelență sau Monsenior, ci simplu, ca oricărui preot, "Dom". Uitați-vă cu atenție la diploma pe care o ține în mâini și vedeți că este scris tot "Dom".

Mă întreb acum: Dacă ne vom întâlni în viața de dincolo: eu, el și preotul din Angola, ce vom face? Vom pregăti alte cursuri, ale examene? Parcă aș vrea să se repete asta; prea au fost frumoase acele momente petrecute împreună la Roma!

ICOANE ȘI ICONIȚE

Îmi place să intru în magazinașele de la parterul blocurilor ca și în tot felul de dughene din zonele mărginașe ale orașului, pentru că acolo întâlnesc lumea simplă, fără nicio pretenție elitistă; acolo întâlnesc generația bătrânilor cu pensii mici și cu neputințe și boli mari, care își numără fiecare bănuț, ca să vadă dacă le ajung pentru o legătură de ceapă și pentru câteva pastile cu care să-și mai aline durerile. În mai toate aceste mici market-uri, cum li se spune acum, că sună mai occidental, vezi și icoane, în general mici și fără ramă, prinse pe perete cu scotch, lipite sau bătute în cuie de mici dimensiuni. În funcție de vechimea lor pe pereții market-urilor noastre, aceste icoane sunt mai mult sau mai

puțin îndoite, ondulate, decolorate sau chiar rupte, pe la colțuri mai ales. Icoane, mai mari sau mai mici, mai la vedere sau mai dosite vezi peste tot: pe parbrizele sau bordurile mașinilor, în birouri, lipite pe toți pereții spitalelor și la căpătâiul bolnavilor, în farmacii, în sălile de așteptare din gări și autogări și în multe alte spații publice; am văzut lipite și pe stâlpii iluminatului public. Sunt și vânzători ambulanți de iconițe pe care să le pui în portofel sau în buzunarul de la piept al sacoului. Și să nu uităm că icoane există în orice casă de om credincios. Hmmm, bapțiștii, penticostalii, adventiștii și toți cei din multe alte confesiuni, oare ei nu sunt credincioși? Desigur că sunt; și atunci, de ce nu au icoane? O bătrână ortodoxă dintr-un sat unde există și credincioși ne-ortodocși îmi spunea că toți aceștia nu au nicio lege și nu se știe dacă se vor mântui; probabil că nu.

Dar să revenim la mulțimea icoanelor prezente în atâtea spații în care viețuiesc oamenii noștri. Faptul că le văd prinse cu scotch, lipite, învechite și decolorate, unele rupte pe la colțuri, plasate nu chiar în fața ochilor, ci mai pe laterale, să nu-ți sară în ochi de la prima vedere, toate acestea îmi crează un sentiment de jenă, de nemulțumire; un fel de insatisfacție interioară greu de explicat. Privindu-le, nu-mi trezesc neapărat venerație față de sfinții reprezentați, sau adorație față de Dumnezeu, ci un sentiment de jenă, stânjeneală sau compasiune, sentimente pe care le simt și atunci când privesc persoanele în vârstă îmbrăcate sărăcăcios, cu fețele îmbătrânite înainte de vreme sau atacate de boală, care stau la rând pentru a-și cumpăra doi ardei și trei roșii. Pentru mine, sfinții sunt personalități marcante ale credinței și ale istoriei creștinilor. Iar Dumnezeu reprezintă absolutul în fața căruia mă văd atât de mic și totuși, în micimea mea, iubit de Creatorul cerului și al pământului, eu, o simplă furnică în furnicarul acestei lumi. Reprezentările acestea sărăcăcioase și adesea neglijente ale sfinților și mai ales ale lui Dumnezeu, repet, îmi trezesc milă, compasiune și chiar nemulțumire, așa cum milă, compasiune și nemulțumire simt pentru toată lumea aceasta a noastră care trăiește pe treapta de jos a existenței.

Oare nu cumva mulțimea nenumărată a acestor icoane și iconițe, reprezentări sărăcăcioase și neglijente ale personajelor sfinte și mai ales ale lui Dumnezeu, oare nu cumva ele redau sărăcia și neglijența religioasă a oamenilor noștri? Așa cum săraci

și neglijenți (poate din toate punctele de vedere) sunt milioane și milioane de români.

Personal, vreau ca atunci când intru într-un magazin să-mi cumpăr două banane sau un iaurt, dacă cumva vânzătorii de acolo sau patronul vor să aibă și o icoană, atunci acea icoană să vrea să fie de calitate, să fie înrămată, acoperită cu sticlă, să strălucească de curățenie și să fie plasată la loc de cinste. Sfinții sau Cel de trei ori sfânt merită mult mai mult decât niște icoane dintr-un colț al magazinului, lipite cu scotch pe un perete murdar. Sau poate, fără să-și dea seama, cei care se folosesc de toate aceste icoane și icoane de slabă calitate, sărăcăcioase și dosite parcă prin colțuri sau după rafturi și lădițe cu zarzavaturi, toți aceștia nu redau altceva decât realitatea unei credințe de aceleași dimensiuni și de aceeași calitate îndoielnică?

TRĂIREA PREZENTULUI

Înălțimile munților există pentru a fi admirate sau pentru a urca pe ele, indiferent cât efort ne costă acest lucru? În ADN-ul omului caucazian (adică noi), al lui homo faber (tot noi) există dorința de autodepășire, de a cunoaște mai mult, de a produce mai mult. Niciodată nu suntem mulțumiți cu ceea ce suntem și cu ceea ce avem. Așa cum în sport există lupta continuă de a atinge noi recorduri, așa și în gândirea și modul nostru de viață există lupta pe toate planurile pentru perfecționarea și îmbogățirea noastră.

Culturile și civilizațiile create mai ales de omul caucazian, dar și de rase asiatice (de exemplu, japonezii) se bazează pe îmbunătățirea, perfecționarea și dominarea naturii și a oamenilor, în același timp. Între ceea ce omul este acum și ceea ce el "trebuie" să devină există o tensiune continuă, sau chiar un conflict.

Însăși religia noastră ne pune în față un Dumnezeu model și ideal al oamenilor spre care trebuie să ne îndreptăm, să aspirăm, iar calea spre El, spre comuniunea cu El înseamnă o asceză continuă, adică și o sursă continuă de efort și nemulțumire, pentru că nu suntem ceea ce Dumnezeu ne cere să fim. Modul acesta de a ne gândi pe noi înșine și rostul nostru în lume

are inconvenientele sale destul de mari și greu de purtat, întrucât niciodată nu ne permite să trăim din plin clipa și prezentul vieții noastre. Mereu suntem propulsați spre un viitor care nu va deveni niciodată prezent. Niciodată nu ne vom simți acasă, pe deplin mulțumiți, pentru că mereu vom aspira la mai mult și la altceva. Trăim din niște aspirații, din niște visuri care niciodată nu vor lua pe deplin chipul omului din noi care trăiește aici și acum, în aceste condiții.

Acest mod de a ne proiecta mereu împlinirea vieții cu mai mult decât suntem și avem acum, ne privează de comuniunea deplină cu noi înșine și cu tot ce este în jurul nostru acum, în această clipă, în prezentul fiecărei clipe a vieții noastre. Cred că o lecție foarte importantă pe care trebuie să o învățăm, diferită de ceea ce ne propune gândirea, societatea și civilizația în care suntem acum, este acceptarea noastră așa cum suntem și acceptarea lumii așa cum este ea. Îmbrățișarea plină de iubire, de pasiune chiar a propriei noastre ființe, cu limitele și calitățile ei ne întoarce acasă, în propria casă, acolo unde suntem noi cu adevărat și nu acolo unde ne poartă visurile noastre sau dorințele și cerințele altora.

Ceea ce cred că trebuie să învățăm și să practicăm mai mult este bucuria de a trăi prezentul vieții noastre. Nu știu cât de mult ne iubim atunci când ne privim chipul în oglindă, sau mai mult ne gândim cum am putea să ni-l înfrumusețăm, să-l facem mai atrăgător, sau mai competitiv și mai puternic în raport cu semenii noștri. Cred că acceptarea de noi înșine ne ajută să acceptăm universul în care suntem. Comuniunea deplină cu prezentul nostru ne introduce în comuniunea cu prezentul celorlalți, așa cum sunt ei, nu așa cum am dori noi să fie. Ne-am gândit vreodată suficient de mult și de profund la faptul că Dumnezeu ne iubește cu o iubire infinită pe fiecare dintre noi așa cum suntem astăzi, așa cum am fost ieri și așa cum vom fi mâine?! Probabil că nu am reflectat suficient de mult la iubirea generoasă și necondiționată a divinității pentru fiecare dintre noi. Și deoarce nu am înțeles lecția iubirii fără limite a lui Dumnezeu creatorul pentru creaturile sale, din această cauză nu înțelegem și nu trăim nici iubirea generoasă și necondiționată de noi înșine și pentru toți semenii noștri, ca și pentru întreaga creație. Cred că atunci când privim chipul oricărui om, privirea noastră nu ar trebui să însemne altceva decât iubire. Când privim

frumusețile naturii și tot ceea ce ne înconjoară, din mintea și din inima noastră nu ar trebui să iasă altceva decât o iubire fără margini pentru această lume în care rostul nostru este de a ne iubi și de a trăi în iubire cu tot ceea ce există.

Cred că sensul vieții omului este de a se iubi pe el însuși și pe toți semenii săi; de a iubi tot ceea ce a primit în dar de la Creatorul său. În fond, Dumnezeu a creat o lume bună sau o lume rea? Eu cred că tot ceea ce a creat Dumnezeu, inclusiv pe mine însumi, este o lucrare a bunătății sale fără margini. În acest caz, de ce oare nu am fi mulțumiți cu ceea ce Domnul ne-a lăsat aici și acum pentru binele și fericirea noastră?

ÎNTREBĂRI EXISTENȚIALE (religioase)

Mă întreb adesea de ce fac parte dintr-o instituție care atrage din ce în ce mai puțini oameni. Mă întreb nu atât de ce am intrat oficial în ea, nici neapărat de ce rămân în ea, cât mai mult mă întreb de ce eu și atâția alții ca mine convingem pe atât de puțini oameni de importanța învățăturii creștine.

Mă întreb de ce pe ușile bisericii din satul meu natal, și nu numai, cândva păseau mai mulți credincioși decât acum, în prezent. Cu siguranță, la aceste întrebări laicii (mirenii) au răspunsurile lor, iar clericii pe ale lor; și nu cred că există un numitor comun al răspunsurilor celor două tabere.

Mă întreb dacă nu cumva răspunsul adevărat la întrebările și neliniștile mele referitoare la declinul creștinismului (catolic, ortodox, protestant etc.) se află tocmai în faptul că învățătura lui Cristos este astfel înțeleasă și practică încât urmașii Lui s-au împărțit în două tabere, mireni și clerici, și în mai multe biserici. Așa cum oamenii (clericii mai ales), au rupt cămașa necusută a lui Cristos, formând numeroase biserici și confesiuni religioase, la fel, toți, clerici și laici, s-au constituit în două mari grupări, două mari tabere, una a clericilor, în continuă scădere numerică, și o alta a laicilor, și ea, tot în continuă scădere numerică. Iar dacă citim cu atenție cuvintele testamentare ale fondatorului creștinismului, Isus Cristos, El s-a rugat Tatălui "Ca

toți să fie una!”, ceea ce nu prea se verifică în creștinismul actual, ca și în cel de ieri și de multe secole încoace.

Mi se pare că declinul creștinismului este cauzat în primul rând de îndepărtarea lui de Dumnezeu și de voința Lui. Și, este logic: Cu cât te îndepărtezi mai mult de izvor, de sursa de viață și energie, cu atât devii mai slab, până agonizezi și mori în propria neputință.

În dimineața aceasta, cineva mi-a scris un mesaj scurt, dar care mi-a îmbunătățit considerabil starea de spirit cauzată de întrebările și neliniștile mele mai sus exprimate. Mi-a spus: ”Mulțumesc că ești!” Nu știu dacă mi-a declarat acest lucru pentru că sunt preot sau pur și simplu pentru că exist. Am tot citit și recitat aceste trei cuvinte și mă tot întreb: Oare cu adevărat sunt eu important pentru acea persoană?

Cu adevărat, noi creștinii suntem importanți pentru alții? Dacă da, tot nu pricep de ce tot mai puțini oameni se arată interesați de Dumnezeu și de Biserică?

În fond, unde este nodul problemei? Sau, noi înșine suntem tot mai puțin convinși de creștinismul nostru? În acest caz, alții ce să vadă important la noi? Casele noastre, banii și mașinile noastre? Sau, ce anume?

PS: De multe ori, unul sau altul, știindu-mi funcția și salariul aferent, în discuțiile cu mine nu a avut altceva mai important de discutat decât salariul meu mare. Totdeauna am afirmat că este mare; dar, de multe ori le-am replicat: Altceva în afară de salariu vă mai interesează la mine?

La fel, mulți m-au întrebat la ce este bună facultatea de teologie romano-catolică? Asigură ea un loc de muncă absolvenților săi? Le-aș răspunde tuturor care pun o astfel de întrebare și care, eventual, merg și la biserică: De ce mergi la biserică? Ți asigură biserica un loc de muncă? Nu prea! Cumnata mea a fost angajată șase ani la biserică, iar acum este pensionară. Nu știu ce salariu avea, dar dacă am înțeles bine de la ea, valoarea pensiei pentru cei șase ani de muncă la biserică este doar de 60 de lei.

Deci, noi de ce mergem la biserică? Sau, dacă nu prea mergem, de ce nu mergem?

Operații estetice și înfrumusețări

Astăzi, operațiile estetice sunt la modă, alături de toate trucurile de înfrumusețare. Fiecare are dreptul și poate chiar obligația să arate cât mai bine, cât mai frumos. De ce? Fiindcă din natura noastră suntem înclinați spre a vedea frumosul și spre a fi frumoși. Și aceasta fiindcă în natura noastră locuiește Frumusețea absolută și ar reprezenta un act de impietate să nu manifestăm sub toate formele, cu toată ființa noastră pe Cel care reprezintă frumusețea absolută. Deci, din natura noastră, de la bazele ființei noastre suntem frumoși și trebuie să manifestăm frumusețea, sub toate formele ei, ale spiritului ca și ale trupului. Frumusețea, de altfel, nu este un lux inutil sau dăunător, ci una din calitățile de bază ale omului, ca și ale întregii creații.

Nu sunt însă nici împotriva persoanelor care își ascund frumusețea, nici a călugărilor și călugărițelor care din spirit ascetic și de mortificație renunță de bună voie atât la manifestarea propriei frumuseți trupești, cât și la a căuta frumusețile trecătoare ale lumii. Femeile musulmane intră și ele în această categorie? Se spune, de altfel, că frumusețea exterioară este trecătoare și că nu trebuie nici să o căutăm în mod expres, nici să apreciem o persoană în baza a ceea ce este în exteriorul ei, căci adevărata valoare a omului stă în gândurile și inima lui și mai ales în faptul că este chip și imagine a lui Dumnezeu. Ceea ce este perfect adevărat.

Ceea ce însă mă surprinde este faptul că orientarea multora este predominant spre exterior, spre ceea ce apare la prima vedere. Impresia mea este că toate implanturile, tatuajele, piercing-urile, toate produsele de înfrumusețare denotă un drum parțial greșit pe care merge omul și care-l falsifică atât în fața propriilor ochi, ca și în ochii semenului său.

Un soț poate fi atras mai mult de soția lui după ce vine de la cosmeticiană sau după o intervenție de chirurgie plastică și estetică. Ce ne facem însă în cazul în care ea nu poate sau nu vrea să apeleze la chirurgia estetică, iar soțul s-a cam obișnuit cu anumite modele mediatizate îndelung și care i-au modificat și lui gândurile și dorințele vis-a-vis de cum trebuie să arate o femeie, inclusiv soția lui?

În fața angajaților săi, la întruniri de lucru sau în multe alte ocazii, un domn patron trebuie să fie îmbrăcat conform unui

anumit trend, să aibă frizura tot conform unui anumit trend, iar dacă va coborî dintr-o mașină de o anumită marcă, atunci cu siguranță corespunde modelului de patron, director, manager în vogă.

Mai grav este că și preoții catolici (mai puțin cei ortodocși, care alături de călugări stau pe cealaltă baricadă) copie mai cu succes sau mai stângaci trendul zilei; doar că în cazul lor, nu știu dacă vor reuși să convingă enoriașii (a se citi privitorii) lor și să-i apropie mai mult de Dumnezeu. Căci nu știu de ce, dar cred că Dumnezeu este atât de revoluționar, de avangardist și de conservator în același timp, încât harul și voința lui nu pot fi vehiculate nici pe cel mai la modă trend vestimentar al clericilor săi. Și nici pe modelul opus, ortodox. Nu cred că pentru a ne mântui, Dumnezeu are nevoie de veșmintele noastre, indiferent cum arată ele.

Nu știu de ce tentația aceasta de a apărea ceea ce de fapt nu ești (sau ești doar pe jumătate, sau un sfert) a cucerit atât de mult oamenii timpurilor noastre. De ce oare look-ul a devenit atât de căutat și costă atât de mult? De exemplu, pe fostul prim-ministru l-a costat pierderea titlului de doctor și, indirect, pierderea funcției de prim-ministru. Și aceasta doar pentru că a ținut morțiș ca multe pagini din teza lui să spună că sunt ale lui, când de fapt, nu erau ale lui.

La fel este și cu diplomele de licență, master sau doctorat, pe care mulți absolvenți spun că sunt ale lor, dar de fapt, sunt doar parțial ale lor, căci în mai mică sau mai mare măsură ce scrie pe ele aparțin cărților din care au copiat, colegilor de la care au copiat, sau fabricatorilor de lucrări de licență, master și doctorat. Așa apar anual, ca ciupercile după ploaie, mii și mii de titrați care în veșminte solemne universitare și post-universitare, cu alai de fotografi după ei, își sărbătoresc falsa și rușinoasa absolvire a studiilor și nici măcar nu roșesc în fața aparatelor foto sau camerelor de filmat, deși știu sigur că "gloria" la care au ajuns nu le aparține decât în mică sau mai mare măsură, glorie aureolată nu de demnitate, ci de fals și falsitate.

Oamenii apar ceea ce nu sunt și se încadrează în anumite clișee și șabloane la modă, consumând energii, timp și bani mulți pentru a se înregimenta în rândurile unei lumi care zice că trăiește în libertate și democrație, dar de fapt este dusă de nas sau se aruncă singură în forme de sclavie în care se complace să trăiască

și pe care ajunge să le considere normale, ba chiar obligatorii. Ținând cont de toate acestea, mă întreb cum merg lucrurile în fața lui Dumnezeu? Păi, să dăm un exemplu: Venim la biserică și aici lucrurile trebuie să se desfășoare după un anumit tipic, după anumite reguli. Conform acestui tipic religios și regulilor aferente, în biserică totul se desfășoară frumos, impecabil chiar, căci, să o recunoaștem: Preoții mai ales au marele merit în a face ca toate ceremoniile să fie la înălțime. Cum este viața lor în afara bisericii, tot frumoasă și la înălțime? Cum este viața laicilor în afara zidurilor bisericii? Rămâne de văzut. Ceremoniile religioase edifică, dar doar până la ușa bisericii. De ce? Cauzele sunt multiple. Dar cu siguranță una o reprezintă dorința noastră de a apărea ceea ce, de fapt, nu suntem.

A nu se înțelege că sunt înclinat să mă aplec prea mult asupra falsităților și duplicităților din oameni. Îmi place să văd și să savurez frumusețea sub toate formele ei. Dacă am sesizat aceste aspecte mai puțin pozitive, este doar cu scopul de a fi atenți fiecare și de a promova adevărata noastră frumusețe care, cu siguranță, este mare, multă. Așa cum și din creierul nostru nu ne folosim decât, poate, o treime, la fel este și cu frumusețea din ființa noastră. Să nu-l încătușăm în noi pe Cel care ne-a oferit-o cu atâta dărnicie; iar formele de manifestare ale frumuseții sunt nenumărate; este bine ca toate să fie folosite din plin.

LA RĂSCRUCE DE ANI

Dacă privesc în urmă, constat că de la ultimul aniversar soarele a răsărit în fiecare zi pe drumul meu, sau chiar dacă a mai fost acoperit de nori, știam sigur că va străluci din nou și pe strada mea.

În fiecare zi din anul care s-a scurs m-au întâmpinat zâmbetele și cuvintele frumoase ale multor oameni, cunoscuți sau mai puțin cunoscuți. Nu știu dacă am meritat aceasta, dar privind în urmă văd fețele senine ale atâtor persoane încât mă minunez și nu pot să fac altceva decât să le mai mulțumesc încă odată pentru toată căldura inimilor lor care m-a ajutat la rândul-mi să zâmbesc și eu altora și să le spun o vorbă bună.

Privind înapoi la cele 365 de zile care s-au scurs, aș vrea să cred că mâna mea întinsă a însemnat solidaritate și sprijin

pentru mâini mai slabe sau mai goale decât ale mele. Înclin să cred că dacă eu aş fi întins mai des mâna pentru a cere ajutor, aş fi simţit mai mult iubirea şi sprijinul multora.

Privind la anul care s-a scurs, încerc să derulez filmul înapoi şi descoper cu uimire şi recunoştinţă pentru Cel de Sus că harul şi puterea Lui m-au însoţit în fiecare zi şi mi-au vegheat somnul în fiecare noapte.

Câte locuri frumoase am văzut în anul care s-a scurs! Câte frumuseţi am admirat! Nu mi-a lipsit nimic, dar absolut nimic din tot ce înseamnă lucruri şi bunuri materiale. Sunt convins că nu am meritat toate acestea şi că sunt mulţi alţii care le merită mult mai mult decât mine şi nu le au. Cui trebuie să-i mulţumesc pentru tot ce am primit, pentru tot ce am? Lui Dumnezeu şi multor oameni; le mulţumesc sincer şi din toată inima.

Nu privesc cu nostalgie în trecut, căci aceasta ar însemna o enormă ingratitudine. Privesc înapoi doar cu un profund sentiment de recunoştinţă. Dacă sunt mai în vârstă cu încă un an? Ceea ce constat acum este faptul că am devenit mai bogat sufleteşte şi mai conştient de tot ceea ce am primit, fără meritul meu. În raport cu anul trecut, cred că am devenit mai puternic şi mai conştient de frumuseţea şi farmecul vieţii, ca cel mai mare dar ce-mi este oferit cu multă generozitate de Dumnezeu. Dacă am planuri pentru noul an şi, în general, planuri de viitor? Am multe: Să scriu şi să public; să comunic la cât mai mulţi comorile ştiinţei pe care am acumulat-o până acum; să cunosc cât mai multe locuri frumoase şi importante; şi mai mult decât toate acestea, să fiu mai aproape de Dumnezeu şi de oameni, adică să devin mai mult om şi fiu al Tatălui de Sus.

Dacă am nemulţumiri pentru ceva din anul care s-a scurs? Da, am! Sunt nemulţumit pentru puţina mea iubire cu care i-am privit pe semenii mei şi pentru slaba mea încredere în Dumnezeu. Şi în pofida limitelor şi greşelilor mele, privind retrospectiv, văd în anul care a trecut mult mai mult decât aş fi meritat. Viaţa îmi este plină. Ar putea să fie şi mai bună, dacă m-aş elibera şi mai mult de lucruri inutile, de capricii şi comodităţi. De multe ori privesc paginile multora din lista mea de FB; vreau să le citesc gândurile şi să le ascult bătăile inimii dincolo de cuvintele sau imaginile pe care le postează. Mult m-am îmbogăţit din ceea ce am citit şi văzut la alţii. Le mulţumesc tuturor şi le

doresc ca în viața lor să aibă chiar mai mult decât am avut eu în anul care s-a scurs.

Ce aş aştepta de la ceilalți? Nu am dreptul să cer nimic nimănui. Nimeni nu-mi este dator cu nimic. Dar dacă ar fi să-mi exprim o dorință, aceasta ar fi: În fiecare zi să ne privim cu iubire și recunoștință pentru tot ceea ce suntem și pentru tot ceea ce avem. Iar pe semenii noștri, buni sau răi, prieteni sau dușmani, să-i privim măcar cu un strop de iubire, deși sunt convins că putem mult mai mult.

CINE EȘTI TU?

În ghinda mică și neînsemnată este ascuns stejarul falnic pe care nu-l poate doborî nicio furtună. În bobul de grâu se ascunde spicul mănos care hrănește viața omului pe pământ. În semințele mici și neînsemnate se ascunde viața și frumusețea pe care niciodată nu le vom putea cunoaște și aprecia îndeajuns de bine. Viața pe pământ cu toate minunățiile ei știute și neștiute se zămislește și este legănată în forme mici și care aproape scapă privirii și atenției noastre. Creatorul a toate este prezent în formele cele mai umile, misterioase chiar, iar dacă uneori ne speriem de El din cauza trăsnetului, de cele mai multe ori El este prezent în formele cele mai silențioase. Nu doar misterul firului de iarbă sau al stejarului născut dintr-o simplă și micuță ghindă, dar întregul univers ale cărui granițe nimeni nu le cunoaște reprezintă o infinită manifestare tăcută a puterii, măreției și frumuseții Celui pe care nici cerul, nici pământul nu-L pot cuprinde.

Și dacă misterele, măreția și frumusețea a tot ceea ce există ne încântă atât de mult și nici cel mai mare geniu al omenirii nu va putea reda decât o fărâmə din miracolul lumii, cine poate cuprinde, cine ne poate spune ce este omul, capodopera creației lui Dumnezeu? Cine va putea vreodată reda în cuvinte puterea și măreția iubirii tatălui și a mamei, datorită cărora omul vine pe lume? Cine va putea vreodată să cuprindă în gânduri și cuvinte dorurile și ofurile infinite pe care omul le poartă în inima lui? Cine va putea vreodată să cunoască pe deplin gândurile, sclipirile inteligenței omului, capacitatea lui de a pătrunde cu mintea în misterele cele negrăite ale tuturor ființelor

și în rosturile lumii? Cine va putea vreodată să înțeleagă și să aprecieze suficient de bine puterea mamei care este capabilă nu doar să-i cânte odorului ei, dar chiar să-și sacrifice viața pentru ca el să trăiască? Cine va putea vreodată să cunoască sublimul iubirii din inima omului? În vasul său de lut, trupul omului poartă sămânța divinității; omul este templul lui Dumnezeu și singurul său stăpân este Cel care locuiește în mintea și inima lui și care este acolo nu pentru a-l domina, ci pentru a-l înălța spre El, măreția și libertatea absolută.

Dacă ținând în mână o ghindă, contemplăm măreția stejarului, privind chipul omului, contemplăm măreția lui Dumnezeu.

LA CE ESTE BUNĂ PROSTIA OMENEASCĂ?

De un timp trec pe lângă un om, așezat cât este ziua de lungă pe o lădiță, lângă ușa unui magazin și care mi-a declarat cu mândrie în glas (atât cât mai putea vorbi) că el de 25 de ani nu a luat apă în gură.

Această epavă umană mi-a readus în fața privirii minții o mare categorie de persoane care populează planeta și care nu au nicio răspundere nici față de ei înșiși și nici față de semenii lor. Nu-mi fac iluzii că acest alcoolic va renunța la alcool, căci sunt convins că va muri în propria mizerie care i-a cuprins întreaga ființă (Și este greu de priceput de ce a ajuns în starea aceasta). În paralel, cred că există o mare categorie de persoane care și-au osificat prematur neuronii și trăiesc într-o stare avansată de prostie din care nu-i poate scoate nimeni.

Problema prostiei omenești nu este gravă atât pentru această categorie de persoane care până vor închide ochii vor refuza cu ostentație să gândească, cât mai ales pentru cei mulți care au de-a face cu ei. Grupul celor care se nasc, cresc și mor în prostia omenească este mai periculos decât traficanții de droguri, decât politicienii corupți, decât concernele de armament, decât ideologiile totalitare de dreapta sau de stânga, decât fundamentalismul islamic, deoarece toate acestea pot fi identificate și combătute, pe când grupul proștilor nu are un contur, nu are un conducător, nu are o organizare, un statut de

funcționare. Acest grup întunecat și lipsit de orice logică este cel care împiedică progresul și fericirea omenirii întrucât este răspândit capilar și fără posibilitate de eradicare în toate structurile societății. Pe un răufăcător inteligent îl poți identifica, depista și combate. Pe un prost nu-l poți combate, nu-l poți distruge, pentru că este precum cancerul: de nevindecat. Și culmea este că oricine se confruntă cu un prost, pierde; dar pierde și prostul, doar că el nici măcar nu-și dă seama de aceasta și moare cu surâsul pe buze în propria-i prostie, precum sunt convins că va muri și alcoolicul de pe lădița de lângă ușa micului magazin de care am pomenit la început.

Ceea ce mi se pare grav la majoritatea cetățenilor este faptul că subestimează mereu numărul proștilor și nu realizează niciodată gravitatea efectelor negative cu care aceștia contaminatează țesutul social.

Ce se poate face în fața prostiei omenеști? Să ne resemnăm, încrucișând brațele? Din firea lui, omul este combativ și caută o rezolvare la orice problemă sau situație. În fața prostiei omenеști și mai ales a efectelor extrem de grave pe care le are asupra omenirii, o primă atitudine o reprezintă educația, adică munca de a domestici animalul sălbatec sau de a altoi copacul sălbatec. Nimeni nu crede că poți construi o locuință solidă, durabilă în timp folosind chirpici. Trebuie să folosești cărămidă sau piatră. Pentru a construi o lume sănătoasă și durabilă în timp, în educație trebuie investit cel mai consistent buget. Privind la țările din extremitățile nordică și sudică ale planetei, găsim Finlanda și Africa de Sud, țări care au investit cel mai mare procent din PIB pentru educație; și au progresat enorm. Prin educație, populațiile acestor țări au trecut de la faza de minori la majorat, de adulți maturi, stăpâni pe propriul destin, artizani ai propriei vieți.

Și ca să venim în curtea noastră românească, un simptom evident al decadentei minții în neamul nostru românesc îl reprezintă grava deteriorare și urățire a limbii române. Așa cum, pentru a fi un om demn, este absolut necesară o folosire intensă a apei și săpunului, la fel este necesară o toaletă, o baie spirituală. Un pas spre ieșirea din prostia cronică îl reprezintă folosirea corectă și demnă a limbii române. Un om care vrea să evolueze, atunci când vorbește trebuie să aibă dicție, să nu repete la nesfârșit sloganuri sau expresii împrumutate și vânturate de mass

media. Trebuie să aibă un vocabular bogat, variat și original. Trebuie apoi să știe să asculte și să înțeleagă ce vor să spună vorbitorii, să aibă umor și să pronunțe corect numele străine. Vorbirea, ca și scrierea corectă și de calitate sunt semne clare ale unor oameni care cresc în corectitudine și calitate. Să nu ne facem iluzii însă și să credem că prin educație prostia sau imbecilitatea vor fi eradicate dintre oameni. Nu, nicidecum. Dar, educația reprezintă o garanție că prostia și imbecilitatea pot fi măcar circumscrise și combătute, deși mereu își vor arăta colții și rânjetul. Lupta contra prostiei omenști va dura cât va fi această lume. Aceasta este una din sfidările fundamentale cu care se confruntă omul de când lumea și pământul. Dar cum tot răul este și spre un bine, ne întrebăm cum ar putea progresa omul dacă nu ar exista prostia?

UNDE DOI SAU TREI

Isus Cristos ne spune în Evanghelie: ” Căci, acolo unde sunt doi sau trei adunați în Numele Meu, sunt și Eu în mijlocul lor.” (Matei 18, 20)

La invitația unei tinere pe care o întâlnesc adesea la întruniri sau momente spiritual-culturale, am participat aseară în casa ei la ora de rugăciune a grupului Taizé. De la ușă am avut impresia că intru într-un loc al seninătății și păcii interioare. Când mă cufund în liniștea și frumusețea naturii, am sentimentul comuniunii cu pacea și armonia universală. Aseară, de la intrare, am avut sentimentul comuniunii cu pacea și frumusețea interioară a sufletelor celor prezenți. Eram adunați acolo vreo 17 persoane, dintre care cea mai tânără era de fapt un copilăș însoțit de părinții lui.

Poate cu toții căutăm să ne simțim bine și să vedem în cel de lângă noi pe fratele și sora noastră. În iureșul vieții și în mulțimea celor care mișună pe lângă noi, sau pe care ni-i aduc în fața ochilor mijloacele mediatice, adesea, de fapt, ne găsim singuri, iar solitudinea este una dintre cele mai grele poveri pe care o cară umerii omului. Ei bine, aseară m-am simțim într-o familie în care toți eram egali. Iar egalitatea aceasta era oferită în liniștea meditației sau în cântecul liniștit de crucea specifică mișcării spirituale Taizé.

Eram adunați pentru a ne simți bine împreună în fața Dumnezeului nevăzut reflectat într-o cruce (asemănătoare cu crucea sfântului Francisc) în jurul căreia din noi și dintre noi dispăruse ca prin minune orice barieră. Nu știu dacă vreo lege umană va reuși vreodată să realizeze miracolul egalității tuturor oamenilor. Eu aseară am simțit-o în ființa mea, alături de copilașul luat în brațe când de tânăra lui mamă, asistentă sanitară, când de tatăl lui, șofer. O fărâmă din spiritul egalității tuturor în fața Creatorului plutea în aer în rugăciunile spontane, în cântecele liniștitoare, în seninătatea fețelor tuturor celor adunați de Duhul lui Dumnezeu. Marea majoritate erau studenți sau absolvenți de studii universitare, cu pasiunile lor, cu visurile lor, cu dorințele de a fi fericiți și împliniți, cu aspirații normale pentru orice om normal. Dincolo însă de normalitatea pe care fiecare o avem, am simțit puterea spirituală venită ca printr-un miracol simplu a egalității și fraternității de care am constatat pentru a nu știu câta oară că am atât de mare nevoie. În rugăciune înălțată la Domnul, fiecare și-a spus liber și nestingherit dorințele profunde ale inimii și în ele au intrat: ucișii nevinovați de ieri și de astăzi, bolnavii, bătrânii uitați în casele lor, tânăra Monica din corul Juvenes Ecclesiae plecată la Domnul, familiile noastre, copiii fericiți și cei nefericiți, tinerii, toți cei prezenți. În rugăciunea spontană venită din inimă, inimile tuturor erau deschise spre toți și toate. Acel homo universalis pe care l-au visat atâtea mari înțelepți ai lumii era prezent în modul cel mai simplu în cuvintele și gândurile celor prezenți.

Știu că fiecare ne purtăm povara mai mare sau mai mică a propriilor probleme. Știu că oamenii de știință și toți cei cu funcții publice caută rezolvări la multiplele probleme cu care societatea se confruntă. Aseară, măcar pentru câteva ore, inechitățile și inegalitățile sociale, diviziunile și conflictele dintre oameni au căzut în apartamentul frumos și curat al tinerei care m-a invitat. În fața unei simple cruci, în cântec și rugăciune, în discuții simple și fără niciun protocol, m-am simțit egalul tuturor, iar aceasta mi-a transmis o stare interioară de bine de care nu știu cui să-i mulțumesc.

Nu știu dacă tot ceea ce ne învăluie existența de fiecare zi este neapărat benefic ființei noastre. Sunt însă sigur că există locuri unde miracolul egalității și fraternității oamenilor poate fi trăit, unde zidurile de diviziune pe care oamenii le-au ridicat în

inimile lor cad instantaneu. Mulțumesc grupului Taizé! Pacea și fraternitatea universală pornită din localitatea franceză plutește și la Iași. Cine simte că are nevoie de ele, să le caute; sunt atât de aproape de noi!

LUMINĂ ȘI PARFUM DE BUSUIOC

M-am întrebat de multe ori cu ce sunt eu mai bun, dacă am fost la școală 26 de ani (și tot în școală sunt de câteva zeci de ani) și mama mea, care a fost la școală doar patru ani? Priveam adineaori miile de cărți care sunt în biblioteca mea, unele din ele citite din scoartă în scoartă, altele mai puțin iar altele încă deloc și mă întrebam dacă lumina și înțelepciunea lor sunt și în mintea mea și mai ales, dacă le-am răspândit, dacă le-am oferit și altora.

Mă întrebam apoi dacă eu, care spun că îl cunosc pe Dumnezeu și voința Lui, dacă viața mea este o trăire în El și dacă cineva s-a apropiat mai mult de Dumnezeu, cunoscându-mă pe mine? Sincer, nu știu pe câți am convertit la Dumnezeu; mă consolez cu gândul că harul și convertirea vin de la Cel de Sus, iar mie îmi revine misiunea doar de a arunca sămânța cea bună în ogorul lumii.

Sunt întrebări de fond pe care mi le pun adesea. Ca să mă lărgesc cadrul, mă întreb adesea cu ce este mai bună viața creștinilor decât cea a celor care nu-l cunosc pe Dumnezeu? Din scurta experiență pe care am avut-o în Japonia, unde nu prea sunt creștini, pot să spun că viața lor este mai demnă decât a multor creștini.

Poate este bine să ne punem fiecare aceste întrebări și mai ales să ne răspundem cu sinceritate și simț de răspundere. Nu știu cât de convinși suntem noi înșine de ceea ce știm și de ceea ce credem ca și creștini. Poate nu numai că nu am atras pe nimeni la Dumnezeu, dar însăși pașii vieții noastre, cu trecerea anilor, dacă am prins gustul banilor sau al bogățiilor, s-au îndepărtat de căile Domnului.

Am cunoscut oameni simpli, dar și oameni cu multă carte, care cu trecerea timpului au rămas buni la inimă și deschiși la minte și care m-au edificat; de la care totdeauna am avut ceva

bun de învățat. Nu se băteau în piept cu credința lor și nu mi-au dat citate din Biblie, dar viața lor era limpede ca apa de munte iar prezența lor era totdeauna agreabilă, plăcută. Oamenii care emanau un fel de parfum interior pe care eu îl asemănam cu cel al busuiocului, căci acesta este singurul parfum care era în casa noastră sau în casa bunicilor și mi-a rămas imprimat adânc în minte încă din primii ani, când am deschis ochii asupra acestei lumi. Am cunoscut oameni luminoși și a căror viață emana un parfum plăcut și foarte discret. Mă întrebam adineori dacă dintre cei pe care i-am cunoscut, vreunul dintre ei a avut numărul anilor mei de școală sau numărul cărților mele. Din câte știu, nu. Și totuși, pentru mine ei au răspândit multă lumină, iar parfumul vieții lor îl simt și acum, la fel de discret și plăcut ca și parfumul busuiocului de pe grinda casei bunicilor mei. În memoria mea se perindă chipul multor oameni datorită cărora viața mea este mai bună și pot să privesc în jurul meu cu admirație și recunoștință.

CUM MÂNCĂM LAPTELE?

Eram un copilandru și parcă s-a petrecut aseară; mi-a revenit viu un memorie un fapt petrecut în primii ani ai copilăriei. Era iarnă, seara târziu și stăteam cu toții în jurul mesei, tata, mama, fratele și eu. Mâncam laptele fiert în ceaunul în care fusese făcută mămăliga, iar acum gustul laptelui proaspăt muls de la vacuța noastră purta și gustul la fel de plăcut al cojii crocante a mămăligii. Luam cu toții laptele gustos din ceaunul așezat de mama în mijlocul mesei pe un fund de lemn. Nu-mi mai amintesc dacă lingura mea era din metal sau din lemn, dar îmi amintesc bine că cea a tatălui era din lemn, cu o coadă lungă. Îmi amintesc apoi că eu făceam moțoc și între două înghițituri mă tot plăgeam că laptele este prea fierbinte. Fratele meu nu zicea nimic și mânca grăbit, ca de obicei. Mama, cu glasul ei dulce și duios, îmi spunea din când în când: Suflă în lapte, dragu mamii, nu te grăbi. Tata se uita cam nemulțumit și din când în când îmi zicea: Mă, taci din gură și mănâncă! Dar, eu continuam cu moftul și moțocul meu. Și așa decurgea cina noastră, în casa liniștită din satul meu natal, casă care nu mai este, dar pe care o port mereu în inimă și-n gând. Era o cină, ca toate celelalte, obișnuită, cu aceleași mâncăruri simple, sănătoase, gătite cu multă dragoste de mama mea. Doar

că la acea cină, la un moment dat, când tocmai mă văicăream că laptele este prea fierbinte, m-am trezit cu o lingură în creștetul capului. Era tatăl meu, care nu a mai putut să rabde moțocul meu și în loc să-și ducă lingura cu lapte la gură, s-a întins peste masă și mi-a trântit-o în cap cu lapte cu tot. Brusc s-a ridicat în picioare și mi-a spus aceste cuvinte: Mâncarea este darul Domnului și tu să nu mai faci moțoc niciodată! La lumina slabă a lămpii cu gaz de pe colțul sobei, i-am văzut mâna lui bătătorită de muncă întinsă amenințător spre mine și am uitat instantaneu durerea din creștetul capului. În urechi îmi răsunau cuvintele lui iar în fața ochilor aveam mâna lui cu palmele mari, zdravene, bătătorite de muncă. Nici cuvintele lui, nici palma lui, ca și a mamei mele (la fel de bătătorită) nu le-am uitat vreodată și ele au reprezentat o lecție de viață pe care am priceput-o din plin începând cu acele clipe de la cina noastră, într-o seară liniștită de iarnă. Din acel moment, pentru mine a face moft, sau moțoc la masă, cum spuneam noi, a început să reprezinte un fel de impietate, un act grav de lipsă de recunoștință față de Dumnezeu și față de brațele muncite și palmele bătătorite ale părinților mei. Nu citisem nimic despre demnitatea sacră a părinților și respectul pe care trebuie să-l avem față de ei. Știam pe de rost porunca a patra a lui Dumnezeu, căci repetam poruncile lui Dumnezeu și ale Bisericii cu toții în fiecare duminică dimineața înainte de a începe celebrarea Sfintei Liturghii, dar din acel moment petrecut în casa noastră, acea înșiruire de cuvinte din porunca divină a prins contur și viață și mi-a intrat în sânge recunoștința pentru darul Domnului și pentru brațele celor care muncesc pentru ca mie să nu-mi lipsească pâinea de pe masă. Pâinea cea de toate zilele a căpătat o valoare sacră, iar munca demnă a omului, a oricărui om îmi amintește mereu de munca părinților mei care nu au furat niciodată nimic de la nimeni și care nu au avut nici un alt mijloc de câștig decât brațele lor harnice și cinstite. Din acel moment, am înțeles sacralitatea darurilor lui Dumnezeu și sacralitatea muncii omului.

Zilele trecute eram la Carrefour să-mi cumpăr un iaurt Sana și mă uitam pe eticheta sticlei ca să-i văd procentajul de grăsime și eventual, e-urile menționate. Comparativ cu lecția de viață oferită de părinții mei, cu trecerea anilor, atitudinea noastră față de alimente s-a modificat și încă destul de mult. Este posibil

ca întrebându-l pe un copil de la oraș de unde vine laptele, să-ți răspundă repede și simplu: din frigider. Industria alimentară a luat o amploare pe care părinții mei nici măcar nu puteau să și-o imagineze. Prelucrarea și comercializarea alimentelor, sursa noastră de viață, a devenit o industrie bolnavă, infestată grav nu doar de nitrați, e-uri și conservanți, ci mai ales îmbolnăvită grav de dorința de câștig cu orice preț a multor semeni ai noștri. Nu știu câți dintre noi, atunci când ne așezăm la masă îi mulțumim Celui de Sus pentru mâncarea pe care o avem în fața noastră; nu știu cât de recunoscători suntem pentru cei datorită cărora nu suferim de foame.

Poate că suntem îngrijorați de gradul de nocivitate al alimentelor, așa cum suntem îngrijorați de aerul infestat de noxe pe care-l respirăm. Poate că suntem îngrijorați că nu ne putem permite să cumpărăm alimente cu eticheta verde "Bio" (dacă or fi cu adevărat bio).

Poate dacă am vedea în tot ceea ce noi cultivăm pe câmp, în tot ceea ce creștem în ferme sau în curțile noastre "darul Domnului", poate că am avea o criză de conștiință și nu le-am mai modifica genetic, nu le-am mai otrăvi cu tot felul de produse chimice dăunătoare sănătății noastre. Chiar, de ce otrăvim noi darul Domnului? Tot ceea ce a creat și a lăsat Dumnezeu pe acest pământ pentru noi, totul este bun. Noi, de ce modificăm (alterăm) creația lui Dumnezeu?

Când eram copil, era doar un singur fel de lapte și nu pot spune că nu am crescut mare. Acum avem nenumărate sortimente și tot nemulțumiți suntem. Oare când vom deveni recunoscători și mulțumiți pentru ceea ce părinții ne oferă prin munca lor cinstită?

În fond, ce ne lipsește? Pâinea de pe masă sau spiritul de recunoștință și respect pentru Cel care face să cadă ploaia pe pământ și pentru munca cinstită a părinților noștri?

DESPRE DEPRESIE ȘI SINGURĂTATE

Citeam ceva ce m-a surprins și m-a pus pe gânduri: Depresia are și un efect benefic, și anume acela că îți trezește atenția asupra a ceea ce ai cam neglijat înainte, adică propria ta ființă. În general, oamenii cad în depresie fie că sunt părăsiți de persoana cea mai apropiată a vieții lor, fie că au făcut excese mari și pe termen lung, muncind prea mult sau risipindu-se în tot felul de activități; fie pentru că au primit în casa sufletului lor neîncrederea în sine și în ceilalți, invidia și tot felul de răutăți; fie pentru că a venit peste ei o nenorocire.

Constrâns de noua stare a lucrurilor, omul este obligat să se întoarcă în el însuși și să-și vadă propria ființă, așa cum este ea, dezgolită de orice, slabă și singură, fără toate proptelele de care se sprijinea înainte.

Depresia este soră geamănă cu solitudinea, cu singurătatea interioară, dar reflectând adânc, investigând în viața altor persoane, sau a personajelor importante ale istoriei, paradoxal, am descoperit că marile realizări, marile opere ale oamenilor importanți s-au născut din cea mai profundă singurătate interioară. Geniile și-au lăsat amprenta în istoria lumii singuri, fără sprijinul nimănui. Mozart a început să compună încă de la vârsta de 5 ani, fără să-i țină cineva pana în mână și să-i scrie notele și le-a cântat singur cu propriile degete, nu cu ale altcuiva. Beethoven a compus capodoperele lui nemuritoare în stare de surzenie și de profundă singurătate.

Coborând în adâncul ființei sale, omul descoperă darurile pe care le are și măreția lui. Omul nu se cunoaște în ovațiile mulțimilor, în aplauzele altora, ci atunci când este singur cu el însuși, când își privește chipul cu atenție și răbdare și începe să se înțeleagă, să priceapă mai bine cine este el.

Citind istoriile vieților oamenilor mari, descoperim cum din singurătate ei au ieșit mai puternici și au reușit să schimbe destinele lumii.

Însuși Isus Cristos, ne spun Evangheliile, se retrăgea adesea, el singur, pentru a se ruga Tatălui în singurătate, departe de apostolii săi, departe de mulțimea oamenilor.

Singurătatea nu este doar o mare durere și povară pentru om, ci și o mare binecuvântare; un izvor de putere, care-l face mai puternic, mai înțelept și mai util semenilor săi.

Întrebați-i dacă sunt fericiți, mulțumiți pe cei care-s mereu prin mulțime, care caută mereu atenția altora, care sunt mereu ocupați cu ceva, care nu au niciodată timp liber, care sunt într-o continuă agitație; întrebați-i dacă sunt fericiți. Dacă sunt sinceri cu ei înșiși, probabil vor zice că nu au timp să răspundă la această întrebare. Și aceasta, pentru că nu au timp să fie ei cu ei înșiși. Într-o bună zi, pe oameni de acest fel îi vei auzi plângându-se că prietenii și prietenia adevărată nu există; și este foarte posibil ca astfel de persoane să consume anxiolitice, alcool în exces sau alte droguri. Și toate acestea fiindcă au fugit mereu de întâlnirea cu ei înșiși în singurătatea conștiinței și inimii lor.

Da, paradoxal, depresia și singurătatea au și un rol pozitiv, pentru cine știe să profite de ele. Căci geniul omului îi permite acestuia să renască chiar și din propria cenușă. Acesta este misterul omului ca parte din misterul Fiului lui Dumnezeu făcut om care a înviat din propria-i moarte.

***FILMUL VIEȚII NOASTRE* (scurt metraj)**

Cu toții cred că am vizionat multe filme, cu eroi și canalii, victorii și înfrângeri, bucurii și mari dureri; cu de toate! Văzând un film premiat cu multe Oscaruri, nu știu câți dintre noi s-au gândit vreodată să scrie scenariul filmului propriei vieți. Nu știu dacă vreodată ne-a prins entuziasmul și motivația mai ales de a scrie scenariul unui film în care noi să fim în rolul principal. Personal, îmi place actorul Robert de Niro; este unul dintre preferații mei. Poate că dintre noi, în prima tinerețe unii am scris poezii de dragoste persoanei iubite. Nu știu însă dacă le-am păstrat până la maturitate sau chiar până la bătrânețe, dacă le mai recitim și dacă mai gustăm farmecul lor de odinioară, din momentul când le-am compus. Sau poate că pe sentimentele de odinioară s-a depus praful rutinei, al nepăsării sau chiar al uitării complete. Sau, mai grav, poate că iubitul (iubita) de odinioară a devenit dușmanul vieții noastre, sau invers.

Nu știu dacă vreunul dintre noi s-a gândit să-și pună în scris scenariul propriei existențe, cu visurile și dorințele pe care le are, cu planurile mari, mărețe chiar, de lungă durată, care să se

sfârșească doar atunci când va închide ochii pentru această lume. Câți dintre noi, privind un film bun, ne-am întrebat dacă nu cumva am putea să fim precum actorul principal, sau chiar să-l depășim prin planul măreț pe care îl avem în această viață? Chiar, ce ne dorim de la noi și de la viața pe care o trăim? Am cunoscut persoane scunde de statură, care nu știu din cauza cărui defect al semenilor lor, erau privite de sus, cu superioritate; persoane care, tocmai datorită acestui mic "handicap", au făcut orice pentru a se evidenția în fața celorlalți, dezvoltându-și cât mai mult posibil propriile aptitudini, devenind astfel cât mai vizibili în mulțimea mai înaltă fizic a semenilor lor.

Reacția la adversități, la ceea ce nu ne place, ne deranjează, ne incomodează reprezintă unul din motivele luptei noastre pentru afirmare a propriei personalități; de scriere a scenariului filmului propriei vieți. Eu, de exemplu, mi-am dorit să contribui la dărâmarea ideologiei și sistemului comunist, care m-au deranjat de când eram copil. Nu-mi plăcea înregimentarea nici ca pionier, nici ca UTC-ist. Nu-mi plăcea nicio înregimentare, de niciun fel, iar cravata de pionier am purtat-o doar odată, de la școală până acasă, când tata mi-a smuls-o de la gât și a legat-o la gâtul vițelului. În lupta contra înregimentării este o parte din viața mea trecută, dar și din cea prezentă. Acum, lupt pentru ca oamenii să nu se lase atrași în spiritul de turmă, nici momiți de câștiguri financiare, de bunuri materiale inutile sau chiar dăunătoare creșterii lor ca oameni. Mă lupt pentru ca și cei din jurul meu să rămână oameni și nu marionete sau sclavi nedeclarați ai unor sisteme economice, sociale și politice pervertite. Însă mai mult mă lupt pentru propria independență într-o lume care vrea să mă transforme într-un număr sau un obiect de consum.

Filmul vieții mele are ca actor principal un simplu om care vrea să rămână om, alături de alți oameni. Un om aproape alergic la orice formă de manipulare. Un om cărui îi place să se scalde în soarele de dimineață, să se îmbrace în frumusețile naturii, să împartă bucuria simplă de a trăi cu cât mai mulți; din păcate, nu prea găsesc, căci mai toți sunt prinși în muncile lor de fiecare zi, în grijile care-i domină și le taie aripile. Încerc să scriu zilnic scenariul propriului film, filmul independenței mele. Până în prezent, nu am primit niciun Oscar și, de fapt, nu m-am prezentat la niciun concurs cu juriu. Nimeni nu mi-a dat nicio

medalie, nu mi-a construit niciun soclu pe care să-mi fixeze statuia, căci nici aceasta nu există.

Există în schimb un juriu invizibil, format dintr-un singur membru, Dumnezeu, care sigur urmărește fiecare mișcare a mea, fiecare pas, știe chiar fiecare gând încă înainte de a se naște în mintea mea. Fiindcă simt, intuiesc bunătatea și înțelepciunea Lui, deocamdată nu m-a penalizat cu nimic, dar nici nu mi-a acordat vizibil niciun premiu, nicio medalie. Nu știu de ce am impresia că acest membru unic al juriului ceresc, este cumva și regizorul discret, ascuns al scenariului vieții mele, dar mă lasă liber să-mi joc rolul. Aici este ceva misterios care-mi scapă mereu de sub controlul rațiunii. În spiritul credinței mele în El, raționând, planificând ceea ce doresc să fac, îi cer lumina harului său în derularea filmului existenței mele. Fără să o pot exprima în cuvinte suficient de clare și pe înțelesul meu și al altora, pot afirma că regizorul ceresc este prezent în regia filmului meu, iar acest fapt îmi dă curaj și încredere să merg înainte cu seninătate. Sunt realist și nu cred că viața mea bate filmul. Însă fug de banalitate, de falsitate și compromis, de a cădea victimă capcanelor întinse de semenii mei (*homo homini lupus*). Din aceste motive, adesea mă găsesc singur cu aspirațiile și visurile mele. Și, nu știu de ce am impresia, presentimentul chiar, că voi muri cu visurile mele; singur, eu cu visurile mele pentru o lume înveșmântată în soare. Ceea ce ador în lumea aceasta este soarele, lumina și căldura lui; îmi place să mă scald în razele lui, așa cum, copil fiind, ieșeam dimineața pe malul șanțului și stăteam îndelung acolo, semiamorțit, întinzându-mi obrazii pentru a fi mângâiați de razele blânde ale soarelui de dimineață. Așa stăteam până mă striga mama sau bunica să vin să mănânc. Aș vrea ca atunci când voi închide ochii pentru această lume, ultima privire să se scalde în razele soarelui și ale celor pe care atât de mult îi iubesc; și sunt mulți, foarte mulți oameni. Nu știu dacă vreunul îmi va fi alături în ultima clipă, pentru a-mi zâmbi. Cunosoc părinți minunați care cred că în ultima clipă vor fi înconjurați de copiii lor pentru care au fost în stare să-și dea și viața. Eu nu știu de cine voi fi înconjurat. Dar am o dorință care cred că-i realizabilă: Aș vrea ca ultima scenă din filmul vieții mele să fie o îmbrățișare a soarelui cald și luminos de dimineață.

RECONVERSIE PROFESIONALĂ

Stăteam astăzi pe la amiază la o masă, la un suc și alături se așeză un tânăr, tatuat bine. Nu știu de ce nu i-am căzut cu tronc, căci după câteva clipe mă întreabă brusc cu ce mă ocup. I-am răspuns scurt că sunt preot profesor. Aruncându-mi o privire disprețuitoare, pe un ton categoric tânărul tatuat mi-a zis: ”Bă, nu mai umba cu vrăjelile astea ale tale religioase. Nu mai păcăli lumea, că oricum religia e pe moarte. Fă și tu ceva util societății, așa în etapa asta a vieții tale, că doar nu o să mai trăiești o sută de ani.”

Nu prea mi-a căzut bine ce mi-a zis, dar i-am dat ascultare și astăzi după amiază mi-am tot frământat mintea, întrebându-mă cum aș putea să fiu util societății. Dacă tot nu mai sunt nici în funcția de decan, mi-a venit o idee de reconversie profesională cu care să-mi câștig onest existența. Tot învârtindu-mă prin mulțime ca să văd ce preferințe are noua generație, am decis să mă fac vânzător de îmbrăcăminte. Adineauri am găsit și niște mostre, așa cum se poate vedea în fotografie; cred că stau în trend cu acest stil....

PS: Fiindcă nu sunt lacom după bani, voi practica cel mai mic adaos comercial. Pentru a fi mai convingător, mă voi îmbrăca și eu în ton cu trendul vestimentar și mă voi așeza în fața buticului meu, care va fi o căsuță de lemn pe care o voi cere domnului primar Chirica, cu care mă cunosc din vedere. Ca să am vad bun, căsuța cu articolele de îmbrăcăminte o voi plasa pe b.dul Ștefan cel Mare, între Mitropolia ortodoxă și Catedrala catolică.

DIN LUMEA ÎN CARE TRĂIM

Tânărul tatuat care mi-a spus acum câteva zile că religia e pe moarte și că ar trebui să mă apuc de făcut ceva util pentru societate m-a pus pe gânduri și am încercat să înțeleg mai bine lumea în care și el și eu, și noi toți ne scăldăm și pe care noi o construim, sau de la construirea căreia absentăm și-i lăsăm pe alții să facă ce vor și cum le dictează interesele.

Mă gândeam că în perioada comunistă eram mai uniți unii cu alții, petreceam mai mult timp împreună pentru că nu eram atât de legați de ecranul televizorului, calculatorului, tabletei sau telefonului mobil și nici nu erau atâtea oferte și

tentații în jurul nostru. Acum, relațiile interpersonale, adânci, profunde au slăbit, ceea ce a atras cu sine și o slăbire a spiritului comunitar, la nivelul parohiilor, al localităților, mari sau mici, ca și al societății în ansamblul ei. Solidaritatea umană există, dar este destul de slabă, pentru că ea este combătută de spiritul competiției fără limite, unde cei slabi sunt scoși din joc iar cei bolnavi și bătrâni considerați inutili.

În fața acestor situații, mulți își pierd încrederea în ei înșiși, devin confuzi și fără perspective, încrucișează brațele și doresc să încredințeze altora (celor mari și puternici) rezolvarea problemelor care frământă de fapt întreaga societate. De exemplu, frica și nesiguranța în care se scaldă Vestul Europei din cauza valurilor de imigranți și a atentatelor, îi pot duce pe mulți pe un drum greșit, acela al baricadării în zone închise și bine protejate, păzite de forțele de ordine. Așa, în interiorul Europei se vor ridica noi ziduri care să-i protejeze pe autohtoni de riscurile, capcanele și pericolele pe care le reprezintă sau le produc noii sosiți. Ce ar reprezenta aceste "ziduri de apărare" ridicate de europeni? Ar reprezenta exact contrarul planurilor fondatorilor UE care au dorit distrugerea zidurilor de separare dintre oameni și crearea de poduri de comunicare între toți locuitorii Europei. Vocile care se aud acum sunt cu totul contrare idealurilor părinților fondatori ai UE, contrare însă și spiritului creștin, ca și drepturilor fundamentale ale persoanei umane. Pericolul actual este acela al favorizării intereselor egoiste și al ridicării de noi bariere, de noi ziduri în interiorul Uniunii, ceea ce ar crea ghetouri asemănătoare celor de tristă pomenire și care au existat multe secole pe continentul nostru.

Unul din pilaștrii Europei îl reprezintă libertatea. În numele ei am construit o lume care însă nu știe să-și trăiască libertățile și a creat multă nesiguranță. Mulțimea celor simpli se vede agresată în acest climat de libertate, se vede atacată, ucisă prin atacurile teroriste care în loc să scadă, se înmulțesc. În acest caz, oamenii, cetățenii UE strigă după siguranță. Vor ca instituțiile statului să intervină pentru a le asigura un climat în care să nu le fie teamă să iasă din casă. În acest climat de teamă și nesiguranță, mulți politicieni profită și pentru a câștiga ei putere și influență asupra maselor, se prezintă în fața lor cu promisiuni de rezolvare a problemelor, de înlăturare a nesiguranței și pericolelor: "Încredeți-vă în noi, acordați-ne nouă votul și vă vom

rezolva problemele”. Primirea și integrarea noilor veniți sunt probleme care trebuie rezolvate de către întreaga comunitate; dar oamenii puternici ai momentului, profitând, cum am spus, de climatul actual de nesiguranță, profită de teama și confuzia oamenilor și vor să se prezinte ei ca adevărații salvatori, ca cei care vor rezolva aceste mari și grele probleme. Într-un context diferit de cel european, dar similar ca metodă și șiretenie, acționează acum candidatul la președinția SUA, Donald Trump, iar în Ungaria, premierul Viktor Orban. Să nu uităm că în trecutul recent, profitând de greaua situație în care se afla Germania, s-a ridicat ca un fel de Mesia salvator Adolf Hitler, pentru a se dovedi în scurt timp că a fost unul dintre cei mai nocivi oameni pe care i-a avut Germania. Așa se poate întâmpla și acum, ca cetățenii comuni, fugind de propriile responsabilități, să delege rezolvarea problemelor unor personaje care nu numai că nu le vor rezolva, dar vor agrava și mai mult starea lucrurilor. Așa cum problemele importante ale unei familii nu se rezolvă prin recugerea la persoane din afara nucleului familial, la fel rezolvarea problemelor marii familii europene nu se rezolvă recurgând la măsuri polițienestre. Soluția este în mințile și comportamentul tuturor celor care locuiesc în spațiul UE, de la simplul cetățean până la cele mai înalte foruri de conducere. Este adevărat ca în interiorul continentului nostru sunt multe milioane de persoane care gândesc în logica Coranului. Problema gravă nu o reprezintă în primul rând Coranul, ci lipsa unei conștiințe cosmopolite, adică lipsa capacității noastre de a-i înțelege pe ceilalți. Musulmanii nu vor să-i înțeleagă pe creștini și invers. Imigranții nu vor să-i cunoască și să-i înțeleagă pe băștinașii europeni și invers. Iar șocul care ne neliniștește acum este doar la început. Educația interculturală și interreligioasă este prea slabă în raport cu tensiunile și problemele existente deja. Viitorul imediat al continentului nostru nu este unul roz, ci unul destul de îngrijorător.

Europa continuă să îmbătrânească, iar noii veniți continuă să crească numeric. Chiar dacă se vor înmulți controalele la aeroporturi, chiar dacă măsurile de control din partea poliției se vor amplifica, siguranța europenilor nu este asigurată. Teamă pierderii rolului primordial al europenilor în raport cu noile populații poposite pe pământul lor va continua să existe și nu aș

vrea să cred că va crește, că se va amplifica; dar am presentimentul acesta.

În acest nou context, așa cum odinioară, la sfârșitul Antichității și începuturile Evului Mediu, creștinismul a fost fermentul și liantul formării noilor popoare și al consolidării creștinătății, mi-ar plăcea să cred că în contextul actual, tot creștinismul va reuși să salveze Europa, integrând în ea, cu spiritul lui marcat de universalitate și egalitate a tuturor oamenilor, toate popoarele care sunt în ea sau care bat la porțile Europei.

Mă tem că va mai curge mult sânge nevinovat, că vor fi noi și puternice atentate pe continentul nostru, dar continui să cred în misiunea salvatoare a creștinismului în colaborare cu orice instanță care are la inimă binele real al omului, al oricărui om, creștin sau musulman, credincios sau ateu, european sau imigrant. Europa, ca și pământul întreg, trebuie să fie în egală măsură casa tuturor oamenilor, frați între ei cu drepturi și datorii egale, fii ai aceluiași și unic Dumnezeu.

Iubirea perfectă nu există între două persoane perfecte, ci între două persoane care se iubesc la perfecție cu toate imperfecțiunile lor. Iar cine așteaptă (caută) persoana perfectă, nu-și cunoaște propriile imperfecțiuni și cu multă probabilitate va îmbătrâni și va muri singur (ă).

BISERICA MĂREAȚĂ DIN SATUL MEU NATAL

Îmi amintesc cu drag și cu emoție cât de bucuros și de mândru am fost atunci când s-a fixat crucea pe primul turn al bisericii din satul meu natal. Eram acolo, sus, sus pe vârful turnului și am contribuit și eu la fixarea ei. Biserica maestoașă din satul meu natal, cu turnurile ei atât de înalte încât domină valea Siretului, face să vibreze în mine o coardă foarte sensibilă, aceea a apartenenței mele la o biserică măreață care a avut un cuvânt de spus în dărâmarea comunismului ateu și antiuman. Această biserică ale cărei turnuri se înalță maestose spre ceruri este un simbol al măreției credinței oamenilor din satul meu, al preoților ei și al multor altora datorită cărora această biserică dăinuie și va dăinui mult timp de acum înainte, vorbind celor prezenți și celor care vor veni despre puterea credinței catolice.

Comunismul ateu și antiuman a fost măturat de istorie și înlocuit acum cu un capitalism sălbatec. Capitalism care a furat satului meu natal sute sau chiar mii de tineri și i-a purtat pe alte meleaguri, departe, foarte departe de locul acesta unde părinții și bunicii lor au ridicat această măreață biserică. Satul meu s-a golit de tineri și se umple de bătrâni.

În satul meu, biserica rămâne la fel de măreață, cu turnurile ei care parcă vor să sărute norii de pe ceruri. Dar în satul meu, care s-a umplut de case noi, buticuri, magazinașe, mașini, acum în satul meu există o rețea ca o caracatiță cu nenumărate tentacule care a pătruns în inima și în mintea tuturor sătenilor și le oferă zilnic hrana și iluziile, chiar și otrăvurile programelor de televiziune care au schimbat mult în bine dar și în rău gândirea și modul de viață al sătenilor mei. În satul meu există o altă caracatiță cu nenumărate tentacule nevăzute care-și trimite undele în nenumărate computere, telefoane mobile și tablete care, alături de televiziune, sușotește multe ispite și iluzii sătenilor din satul meu natal.

Oamenii din satul meu natal privesc și acum cu admirație turnurile mărețe ale bisericii lor, dar doar cu un ochi, căci cu celălalt sunt atenți la ecranul televizorului, calculatorului sau telefonului (dacă s-ar putea, să fie Iphone 6...?). Oamenii din satul meu aud și acum sunetul clopotelor din turnurile mărețe ale bisericii noastre, dar doar cu o ureche, căci cu cealaltă sunt atenți la șoaptele lumii transmise prin tentaculele caracatiței mediatice care și-a înfipt adânc ghearele în cugetul și inima sătenilor mei. Biserica măreață din satul meu, cu turnurile ei care parcă vor să atingă norii și cerul, înalță și astăzi cugetele sătenilor mei spre ceruri, spre Cel de Sus, dar tare mă tem că acești săteni ai mei, cu voia sau fără voia lor, au devenit sclavii unori puteri străine și de Dumnezeu și de binele lor adevărat. Tare mă tem că oamenii satului meu nu mai sunt nici măcar atât de liberi pe cât erau în timpul comunismului, când ispitele erau...mai puține. Între timp, ispititorul și-a întins ghearele murdare în multe lucruri prezente acum în casele și în viața oamenilor din satul meu. Cine are urechi de auzit, să audă!

TREI PROMISIUNI (VOTURI)

Persoanele care își consacră viața iubirii (slujirii) lui Dumnezeu și semenilor fac trei promisiuni sau voturi: Sărăcia, Curăția (Celibatul) și Ascultarea.

La prima vedere, toate trei trezesc nedumerire sau chiar teamă, dacă nu cumva respingere. Nu știu, ce gânduri sau sentimente ne trezește vederea unui preot sau călugăr, călugăriță? Ce gândim despre aceste trei voturi ale lor? Probabil, nu lucruri prea bune, din moment ce seminariile și mănăstirile se golesc sau chiar se închid.

Sărăcia:

Păi, când se bucură oamenii mai mult și se simt mai în siguranță, dacă nu atunci când au în cont sau în buzunar cât mai mulți bani? Curăția (celibatul)

Ce își doresc oamenii, dacă nu o familie? Dacă nu au un partener de viață se simt cei mai frustrați. Culmea este că multora nu le mai place nici familia, dar nici singuri nu le place. Ascultarea

Ce vor oamenii mai mult dacă nu să fie independenți, stăpâni pe propria viață și să nu depindă de nimeni?

Mărturisesc că, personal, toate aceste trei voturi sau promisiuni nu mi se par deloc ușoare. Dar adesea am stat strâmb, cum se zice, și am încercat să judec drept, ceea ce încerc să fac și acum.

Am luat Biblia în mână, cartea de căpătâi a tuturor creștinilor și am încercat să înțeleg de unde și până unde aceste trei voturi sau promisiuni:

Dumnezeu coborât pe pământ nu a avut unde să-și plece capul; mă întreb de ce? Pentru că nu are nevoie de nimic din tot ceea ce a creat, nici de casă, nici de masă, de nimic, absolut nimic; și aceasta pentru că locuința Lui și tot ceea ce i-ar trebui este doar inima omului; atât și nimic mai mult. Și, într-adevăr, Dumnezeu ar deveni sărac și fără un acoperiș deasupra capului atunci când oamenii l-ar scoate afară din inima și din viața lor. Toate persoanele consacrate ar trebui să înțeleagă bine acest lucru și să facă la fel.

De ce nu s-a căsătorit Isus Cristos? Simplu: Pentru că familia lui o reprezintă întreaga umanitate. Toate persoanele

consacrate ar trebui să înțeleagă bine acest lucru și să facă la fel. Deși, Dumnezeu a constatat că nu este bine ca omul să fie singur, iar lui Adam i-a dat-o pe Eva. Și așa va fi mereu, doar că unele persoane vor să se dedice total doar lui Dumnezeu și slujirii semenilor.

Isus Cristos l-a iubit atât de mult pe Dumnezeu Tatăl încât voința acestuia era literă de lege pentru El, fără nicio excepție. Ascultarea față de Tatăl ceresc reprezenta scopul venirii lui pe pământ. Toate persoanele consacrate ar trebui să înțeleagă bine acest lucru și să facă la fel. Și persoanele neconsacrate, laicii, mirenii, ce trebuie să facă? Să se uite mirați, curioși, nedumeriți, cu neîncredere sau chiar cu dispreț la cei consacrați? Cred că nu! În viața lor de fiecare zi ar cam trebui să le imite exemplul, adică exemplul lui Cristos în care crede fiecare creștin. Ce s-ar întâmpla dacă toată lumea ar urma calea acestor trei promisiuni sau voturi? Cred că atunci acest pământ ar deveni un colț de paradis. De fapt, nu pentru aceasta a venit pe pământ Fiul lui Dumnezeu? Are cineva o altă părere? Oho! Câte păreri am auzit! Am impresia că tocmai pentru că există atât de multe păreri, adesea viața noastră este atât de grea și complicată.

UCIDERE A SPERANȚEI

Cea mai crudă lovitură pe care poți să o dai unui om este să-i furi sau să-i ucizi speranța. Lăsându-l fără speranță, omul nu mai are nicio perspectivă, nu mai vede nimic înaintea ochilor și moare înecat în ultimele lacrimi care-i mai pot curge.

CE-I CU NOI PE AICI?

Cred că o grea problemă cu care se lovesc oamenii este aceea că în mintea lor este prea mult creier și putere de judecată, prea mult simț al dreptății comparativ cu nedreptățile pe care le întâlnesc în lumea în care trăiesc.

O grea problemă cu care se lovesc oamenii este aceea că în inima lor este prea multă iubire, prea multă dorință de iubire comparativ cu răceala sau indiferența pe care le au mulți oameni față de semenii lor.

O grea problemă pe care o au oamenii este că în trupul lor atât de mic și înclinat spre rău poartă visurile și aspirațiile lui Dumnezeu care sunt infinite în cunoaștere, în iubire și în dorința de a trăi cu adevărat.

O grea problemă a noastră a tuturor este că suntem destinați a fi îngeri, dar în realitate suntem oameni. Ce este de făcut? Invocând ajutorul Celui de Sus, să schimbăm în fiecare zi fața acestei lumi, făcând-o mai dreaptă, mai iubitoare și mai plină de viață. Doar așa ne vom îndeplini menirea pentru care ne-am născut și pentru un anumit număr de ani facem umbră acestui pământ.

IADUL ESTE PE PĂMÂNT?

Credeți că există oameni după moartea cărora să poți spune: Aceștia sigur nu sunt în iad, căci iadul l-au trăit pe pământ?

Îmi revin în minte istorii de oameni care încă din fragedă copilărie au auzit în casele lor doar certuri, au văzut doar bătăi și violențe; în casa cărora de sărbători tatăl era totdeauna beat, înjura și încheia ziua cu câțiva pumni dați în nevasta lui. Persoane care apoi, fugind de acasă și dorind să-și facă un rost în viață, au falimentat în căsătoria lor, au rămas singure să-și crească copiii, așa cum au putut, cum s-au priceput, dar nu au reușit mare lucru; iar când au crescut mari, copiii lor au plecat prin lume, care încotro, în căutarea unei vieți mai bune. Persoane care s-au regăsit din nou singure și care privind îndărătul vieții lor, nu văd altceva decât suferințe, neazuri și tot felul de probleme. Persoane care ajung să-și trăiască viața pe ușile altora, persoane ale nimănui, persoane care mor singure.

Mă întreb uneori: Oare câtă suferință și neaz poate duce un om în viața lui?

Unii se văicăresc când s-au înțepat la un deget. Alții nu plâng fiindcă nu mai pot plânge; fiindcă au plâns prea mult și le-a secat izvorul lacrimilor.

Poate că, într-adevăr, pentru aceste persoane, după moarte iadul nu mai poate exista, căci l-au pătimit în lumea aceasta.

Poate fi și acesta un paradox: Ca din iadul acestei lumi, un om să intre în raiul lui Dumnezeu. Nu este scris aceasta în Biblie. Dar dacă, totuși, oamenii sunt capabili să scrie și o biblie a lor, în care din iadul lor să poți ajunge în cerul lui Dumnezeu? Nu știu ce a văzut sau ce a pățit fiecare în viața lui, dar mi-a fost dat să aud istorii care mă fac să cred că nu diavolii stau în iadul de după moarte, ci sunt oameni care au pățit sau care au adus iadul pe acest pământ.

NEDUMERIRE

Toti martirii si toti cei persecutati pentru credinta lor îi priveau cu multă iubire pe persecutorii lor. De ce oare? De ce astazi, fara sa fie persecutati, multi oameni (crestini) îi privesc pe semenii lor ca pe niste obiecte de consum?

CE NE SPUN VIZIONARELE DE LA MEDJUGORJE?

Discutam astăzi cu o persoană care a fost în pelerinaj la Medjugorje și îmi zicea că acolo Sfânta Fecioară Maria le spune cu insistență celor cărora li se arată să se roage mult pentru preoți și să transmită acest lucru tuturor. Am întrebat interlocutoarea pentru ce crede ea că Fecioara Maria insistă atât de mult ca toți să se roage mult pentru preoți și mi-a răspuns: Fiindcă preoții au o mare misiune și au mare nevoie de rugăciunile credincioșilor. Am tot reflectat asupra acestui fapt și m-am întrebat dacă nu cumva și laicii, mireni au și ei o mare misiune și este nevoie ca ei și toți ceilalți să se roage pentru ca să primească har de la Dumnezeu și să fie la înălțimea chemării lor.

De exemplu, m-am întrebat dacă Dumnezeu este mai puțin exigent cu un elev care chiulește de la școală, sau copie, sau nu-și respectă profesorii? Oare, pentru el, Dumnezeu mai închide un ochi, se face că nu-l vede și își zice: Lasă, că pe acesta nu-l voi judeca cu asprime pentru lenea, necinstea sau lipsa de respect pentru dascălii lui.

Sau, m-am întrebat dacă Dumnezeu nu-i va cere cont în detalii unui soț care-și bea banii în loc să-i aducă acasă în familie, sau își bate nevasta și își înjură copiii. Oare cumva Dumnezeu va zice: Eh, bărbatul este bărbat și câte odată știe el de ce își bate nevasta?

Sau tot mireni, laici sunt și politicienii. Oare Dumnezeu va fi mai puțin exigent cu cei care mint de îngheață apele, care

fură cât nu fură toți țărani României la un loc? Tot laici sau mireni sunt și traficanții de arme, droguri și cei care conduc rețelele de prostituție. Oare cu ei Dumnezeu este mai puțin exigent decât cu un preot care nu se pregătește bine la predică și în loc să predice Cuvântul Lui, predică despre Jocurile Olimpice sau spune pe unde a mai fost și ce a mai făcut? Nu știu de unde este mentalitatea aceasta că preotul are o mare responsabilitate, iar ceilalți mai mică și că Dumnezeu îl va lua la întrebări detaliate pe un cleric și va judeca așa, mai sumar, mai superficial pe mireni, pe laici? Oare în fața lui Dumnezeu nu suntem toți egali și toți responsabili de faptele noastre? Și chiar nu știu de ce viziunile de la Medjugorje nu ne spun că Dumnezeu este îngrijorat de faptul că laicii ajutați de medici comit milioane de avorturi anual? Oare Dumnezeu nu este îngrijorat că oamenii își bat joc de lucrarea Lui și otrăvesc aerul, solul, apa, taie pădurile și contribuie la creșterea încălzirii globale? Oare nu trebuie să ne rugăm ca să le vină mintea la cap la toți cei și cele care comit astfel de fărâdelegi?

Eu cred că întreaga omenire, laici și clerici, creștini și necreștini ar trebui să se întrebe cu toată seriozitatea cine este Dumnezeu și ce vrea de la fiecare dintre noi. Și dacă trebuie să ne rugăm, trebuie să ne rugăm pentru fiecare dintre noi și pentru toți locuitorii planetei.

Ba chiar trebuie să ne rugăm și pentru sănătatea animalelor, pentru binele plantelor; chiar și pentru eventualii locuitori de pe alte planete. Toți și toate aparțin aceluiași și unic Dumnezeu, Creator, Tată și Răscumpărător al întregii creații.

MARIA

Îmi amintesc cum elev fiind în școala din satul meu natal, o profesoară ne spunea că Biblia este o carte care relatează tot felul de povești și minciuni. Și venea cu un exemplu: Este o mare minciună ceea ce se spune despre Fecioara Maria, căci nu se poate ca o fecioară să nască, așa cum spune Biblia că Fecioara Maria l-a născut pe Isus Cristos. Nu știu de ce spusele acelei tinere profesoare m-au supărat, ba chiar m-au jignit profund în sufletul meu de copil; mi-au făcut o rană în sufletelul meu pentru că eu mereu, din instinct, legam numele Fecioarei Maria de

numele, mai bine zis de persoana mamei mele. Iar această profesoară (cine știe dacă mai trăiește) prin vorbele ei mă rănea pe mine, copilul mamei mele. Cred că nu-și dădea seama nici ce spune și nici ce durere îmi provoca; nu-i port pică. Mă gândesc astăzi cu drag și dor, în ziua ridicării cu trupul și cu sufletul la cer a Fecioarei Maria, Mama lui Dumnezeu, la mama mea și la toate mamele de pe pământ.

Mamele noastre sunt cele care nu numai că ne-au născut pe acest pământ, dar mai mult, ele sunt acelea care ne-au născut pentru cer. În ochii lor, noi am văzut frumusețea cerului. În glasul și cântecul lor, ele ne-au făcut să ascultăm glasul îngerilor. În brațele lor calde și primitoare, noi am trăit îmbrățișarea lui Dumnezeu. În viața pe care am supt-o la sânul lor, ele ne-au dat viața pe care să o oferim altora cu aceeași generozitate fără margini.

Mamele noastre sunt cele care au coborât cerul pe pământ, așa cum Fecioara Maria l-a coborât din ceruri pe Fiul lui Dumnezeu. Contemplăm măreția cerului înstelat în frumoasele seri de vară. Astăzi, să ne oprim o clipă și să contemplăm frumusețea mamelor noastre, care mai mult, mult mai mult decât stelele cerului, ne-au oferit cerul prin tot ceea ce au făcut și fac pentru noi. Și cred că tocmai din acest motiv, numele cel mai răspândit în lumea creștină este numele de Maria. Ba chiar și profetul Mahomed pomenește numele ei în Coran.

Dar, indiferent ce nume ar purta o femeie mamă, ea este ca și Fecioara Mamă Maria, cea care nu doar ni-l arată, dar ni-l oferă pe Dumnezeu. Mama noastră este cea mai mare minune a lui Dumnezeu pe acest pământ. Fără ea, noi nu am exista, nimeni nu ar exista, ba chiar nici pe Dumnezeu nu ar avea cine să-l cunoască. Fără mama noastră, Dumnezeu ar locui singur în cerurile Lui. Cu mama noastră, ca și odinioară la Betleem, Dumnezeu coboară și rămâne printre noi.

La mulți ani, Maria! La mulți ani tuturor mamelor! La mulți ani tuturor femeilor!

FIDELITATE

Multi dintre noi nu inteleg niciodata suficient de bine "misterul" vietii lor de oameni creati de un Dumnezeu care ii iubeste mai mult decat se iubesc ei insisi.

Multi dintre noi, oamenii, nu intelegem niciodata suficient de bine limitele si slabiciunile care sunt innascute in orice om: Ne scandalizam si ne doare raul pe care il observam sau care ne raneste direct si care poate veni chiar si de la cele mai sus puse persoane. Sau noi insine, mai mult sau mai putinconstienti de ceea ce facem, provocam suferinte altora. Mereu a fost asa si mereu va fi asa, cât va dura lumea aceasta.

Ceea ce cred ca ar trebui sa intelegem noi in aceasta lume plina de lumini si umbre este fidelitatea, dragostea si devotamentul nostru fata de un crez, fata de un juramint de iubire facut cândva, cuiva. In pofida tuturor relelor sau durerilor noastre, acel crez, acel juramânt de iubire nu ar trebui sa-l încălcăm niciodata, pentru niciun motiv. Nici daca papa ar deveni eretic si imoral, la puritatea credintei noastre nu ar trebui sa renuntam. Nici daca am fi tradati de cea mai scumpa persoana a vietii noastre (parinti, sot, sotie), la iubirea noastra pentru ei nu ar trebui sa renuntam niciodata.

Fidelitatea noastra totala fata de un crez, fata de o iubire este singura care ne face sa ramânem oameni adevărați, oameni care poarta in ei chipul si imaginea lui Dumnezeu, iar Dumnezeu nu tradeaza niciodata. Fidelitatea totala este cheia fericirii noastre.

DESPRE FEMEILE BADANTE

Sunt multe lucruri în viața aceasta pe care nu prea le înțeleg, iar altele chiar deloc.

Printre cele pe care nu prea le înțeleg este și condiția umană a badantelor, adică a acelor femei, soții și mame, care pentru a aduce un ban în plus în casa lor, au decis să plece de lângă copiii și soții lor și să lucreze în alte țări, să trăiască pe ușile altora. Și aceasta nu pentru o zi, o săptămână sau câteva luni, ci pentru ani buni de zile.

Dacă le întâlnesc pe stradă, îmi vine să mă plec în fața lor, căci dacă mă gândesc la condițiile în care eu trăiesc și muncesc și le compar cu ale lor, mă rușinez și îmi zic că eu trăiesc o viață de burghez.

Dacă stau ani de zile departe de soții lor și sunt cu ei doar o lună pe an, mă întreb cum se simt ele ca soții și cum se simt soții lor ca soți.

Aud că sunt copii care din fragedă copilărie și până când ajung să sărbătorească majoratul, cu mamele lor au fost din când în când, câteva săptămâni pe an. Mă întreb cum pot aceste mame să stea atât de mult timp departe de copiii lor. Și mă întreb apoi cum se simt acești copii cu mamele lor, pe care le văd atât de rar și atât de puțin timp?

Celula de bază a societății, ca și a bisericii este familia, formată din mamă, tată și copii. Dacă această celulă este sănătoasă, societatea și biserica sunt sănătoase. Dacă însă această celulă suferă sau se destramă, societatea și biserica intră în criză și se îmbolnăvesc grav.

Mă întreb ce fel de societate formăm noi, ce fel de biserică formăm noi atunci când membrii familiei locuiesc la mii de km distanță unii de alții.

Nu știu dacă banii sau bunurile materiale pot înlocui căldura familiei formată din mamă, tată și copii.

Iubirea este baza și legătura care ține unită familia. Dacă soții nu sunt împreună, dacă mama nu locuiește împreună cu copiii și cu soțul ei, în acest caz, despre ce fel de familie vorbim? Vor putea vreodată banii să înlocuiască prezența mamei lângă soțul și copiii ei? Femeile badante pot răspunde la această întrebare grea, fundamentală chiar pentru ele și pentru familiile lor.

M-aș bucura mult dacă femeile badante și-ar spune sincer, direct și fără ocolișuri viața lor, cum se simt ele ca soții și ca mame.

CONVINGERI RELIGIOASE DEZOLANTE

Sunt persoane ferme și de neschimbat în convingerile lor religioase nu pentru că îl cunosc pe Dumnezeu mai bine decât cei care nu prea calcă pe la biserică, ci pentru că în îndârjirea cu care își proclamă credința, de fapt vor să-și justifice starea dură a vieții lor.

De exemplu, aceste persoane sunt intransigente față de cineva care încalcă o regulă religioasă pentru că ele însele respectă anumite reguli (indisolubilitatea căsătoriei) nu din plăcere și bucurie interioară, ci pentru că, având copii, le este foarte greu sau nu au curajul să nu mai stea lângă o persoană pe care nu o mai iubesc, sau pe care, de fapt, nu au iubit-o cu adevărat niciodată.

În alte cuvinte, cei intransigenți, radicali în convingerile lor religioase, îndatărătul unui astfel de comportament ascund propriile dureri și insatisfacții din care nu vor sau nu pot să iasă. Sau, spus și altfel, conform înțelepciunii populare: Limba bate unde doare dintele.

Mi-a fost dat să ascult o lungă perorație despre unitatea și insolubilitatea căsătoriei de la doi soți care în timp ce vorbeau, nu se țineau de mână, nu se priveau cu drag unul pe altul, ci continuau să spună multe cuvinte despre cât de sublimă este căsătoria. La fel, cum mi-a fost dat să aud cuvinte sublime despre celibat de la clerici triști și cu o privire absentă. În ochii unui creștin adevărat strălucește din plin pacea și bucuria trăirii în Dumnezeu.

DESPRE FERICIRE (IUBIRE)

Fiindcă suntem creați ca ființe sociale, ne putem considera fericiți atunci când în viața noastră există măcar o singură persoană despre care suntem siguri că nu ne va trada niciodată și în care putem avea încredere în orice moment din zi și din noapte. Putem face fericită măcar o singură persoană pe care nu o vom trăda niciodată și pe care o vom iubi mereu, fără a ține cont de limitele sale.

Deasupra și în inimile noastre, ale tuturor, există un Dumnezeu Iubire universală, infinită și eternă.

Vom fi cu toții fericiți atunci când inimile noastre vor bate la unison cu inima Lui. De aceea, singura religie adevărată este cea a iubirii.

Iubirea este acel punct fix al omului care îl face să se regăsească fericit și liniștit în brațele semenului său, adică în brațele Creatorului său.

Paradoxal, intrarea pe poarta strâmtă în împărăția lui Dumnezeu înseamnă dărâmarea, anularea porților pe care noi le-au ridicat. Și, de fapt, ce avem de ascuns în spatele porților noastre? Oare binele, frumosul, adevărul trebuie ascunse și ferecate cu multe lacăte? Sau îndărătul porților noastre ne ascundem egoismul, micimea și răutățile noastre?

PRIVIND MAREA

De câte ori ajung pe malul mării, privesc în zare la orizont, acolo unde cerul se unește cu apele ei mereu neliniștite. Îmi place să cred că undeva, departe cerul se unește cu pământul, iar îngerii lui Dumnezeu coboară printre oameni. Aș vrea să văd Duhul lui Dumnezeu plutind peste ape, înconjurat de îngeri și de oameni, iar deasupra lor să se întindă curcubeul păcii dintre cer și pământ, ca în timpurile lui Noe. Privind apele întinse până dincolo de puterea privirii mele, mă unesc cu neliniștea valurilor în așteptarea păcii veșnice, care să aducă în sfârșit liniștea pe acest pământ; să liniștească valurile mai mici sau mai mari care mereu se zbat în inimile oamenilor și se lovesc, se sparg de țărmul neputinței lor.

Îmi place să privesc marea la asfințit, să văd cum soarele coboară și se topește în ea, iar valurile ei încet încet sunt cuprinse de întunericul liniștitor al nopții. Iubesc marea cu valurile ei și tare mult mi-ar place să fiu o pasăre, un albatros zburând deasupra, între cer și mare. Infinitul apelor unduitoare înseamnă bătaia lină, cadentă a aripilor mele și zborul spre alte zări, mereu mai departe, purtând ofurile și dorurile unei lumi întregi. Mă simt obosit uneori; parcă am o aripă lovită, frântă și-mi vine să schimb ruta, să mă întorc la țărm. Așa cum se întoarce copilul la pieptul mamei, așa-mi vine să mă întorc din zbor la țărmul mării. Așa cum din larg, valurile vin spre țărm și se pierd pe nisip

sau se sparg de stânci, așa-mi vine acum să mă întorc din zbor spre țărmul pe care să-mi odihnesc trupul obosit.

Viața mea nu-i decât un zbor spre infinitul unde cerul sărută marea, pentru ca apoi, la căderea nopții să mă întorc din nou pe țărmul ei. Stau obosit în port, pe debarcader, dar vraja valurilor mă cheamă iar în larg. Va trece doar o noapte de odihnă, iar a doua zi, purtat de razele soarelui de dimineață, îmi voi lua din nou zborul spre locul acela unde cerul se unește cu marea, unde îngerii lui Dumnezeu își unesc glasurile cu cele ale oamenilor.

Vraja valurilor mării, chemarea ei te îndrăgostește pentru totdeauna, iar visurile tale nu-s decât unduirea fără sfârșit a valurilor ei.

DESPRE MINE, DESPRE NOI

A. Am citit și am auzit de atâtea ori expresia: Nimeni nu este indispensabil!

Nu știu câți dintre noi credem în adevărul acestor cuvinte. Mi s-a întâmplat de multe ori să-mi apăr poziția și convingerile cu îndârjire; nu cu răutate sau încercând să-mi elimin interlocutorul, dar, oricum, mi-am expus și mi-am apărat ideile și convingerile cu multă tenacitate și nu mi le-am schimbat chiar dacă din această cauză, de mine s-au îndepărtat persoane, sau eu m-am îndepărtat de ele. Mă gândeam adineaori că procedând astfel, eu, în fond, am contrazis acest principiu că nimeni nu este indispensabil, făcând din ideile mele principii absolute, absolut necesare; așa am crezut eu.

Nimeni nu este indispensabil înseamnă că chiar nu sunt necesar, eu cu tot ceea ce reprezint, cu ceea ce cred și simt. Pentru ca lumea aceasta să meargă mai departe, eu cu ideile mele pot să dispar, să nu mai fiu, și poate că în acest caz oamenii se vor simți mai bine.

A nu ne considera indispensabili, necesari pentru lumea aceasta, înseamnă a lăsa loc să respire și să se simtă bine și vecinului care nu ne salută niciodată, și musulmanului care nu crede în Dumnezeuul nostru, și bogatului care s-a îmbogățit pe

nedrept, pe spatele nostru, și multor, multor altora. Da, fără noi, s-ar putea ca alții să trăiască mai bine.

B. M-am tot gândit la o expresie a actualului papă, care, în treacăt fie spus, bucură pe mulți, mai ales laici sau creștini care nu prea calcă pe la biserică, expresie care sună cam așa: Păstorii bisericii trebuie să poarte mai mult mirosul oilor. Uf! Expresia aceasta vine așa, ca una în moalele capului dată multora. Prima dată când am citit aceste cuvinte (îndemn sau reproș) ale papei Francisc, mi-au venit în minte cuvintele Evangheliei despre Isus Cristos, care s-a făcut întru totul asemenea nouă, în afară de păcat. Și mi-am zis imediat că papa are dreptate, că însuși fondatorul religiei noastre a purtat mirosul oamenilor, a solidarizat cu ei în toate, în afară de păcatele lor. Gândul următor a fost însă o privire spre mine însumi și am constatat cu îngrijorare și neplăcere că eu nu prea miros a oaie (deși nu am decât un singur parfum, discret, pe care însă plecând în vacanță, din grabă am uitat să-l iau cu mine). Nu miros a oaie, pentru că am un [#serviciu#](#) stabil, sigur, iar milioane de oameni sunt șomeri sau trăiesc cu frica în spate că mâine vor pierde locul de muncă, care este singura lor posibilitate de a avea ce mânca, de a putea să pună pe masa familiei pâinea cea de toate zilele. Nu miros a oaie, pentru că nu știu să gătesc, nu-mi spăl, nu-mi calc, locuiesc într-o casă care are un confort deasupra multor oameni (oi), iar Cristos nu a avut unde să-și plece capul. Nu miros a oaie, pentru că sunt mulți oameni ale căror bucurii sau dureri, reușite sau eșecuri îmi sunt străine.

Nu miros a oaie pentru că în singurătatea (celibatul) meu sunt prea singur pentru a putea spune că solidarizez cu bucurie cu omenirea aceasta, în care, dacă ar fi să iau ad litteram învățătura lui Cristos, ar trebui să fiu un slujitor al tuturor, și nu sunt, sau sunt prea puțin.

Da, acest papă devine din ce în ce mai simpatice pentru mulți, și mai puțin simpatice pentru mine, cleric, sau pentru mulți clerici, care, dacă ar avea curajul și umilința să-i ia în serios cuvintele, ar trebui să schimbe multe în viața lor. Aș vrea să se întâmple aceasta în viața mea, dar nu știu de ce îmi tot vin în minte apostolii care în fața suferințelor și morții lui Cristos, au

fugit de lângă el, care unde a apucat. Mă tem că în fața radicalismului Evangheliei și astăzi, ca și acum două milenii, oamenii (clerici și laici) fug, care unde apucă, unde îi taie capul. Isus Cristos și papa Francisc sunt incomozi, deranjați pentru mulți. Și totuși, Isus Cristos și papa Francisc exercită asupra mea o fascinație care-mi face zilele frumoase; nu toate, dar multe din ele.

PRIVIND MAREA

De câte ori ajung pe malul mării, privesc în zare la orizont, acolo unde cerul se unește cu apele ei mereu neliniștite. Îmi place să cred că undeva, departe cerul se unește cu pământul, iar îngerii lui Dumnezeu coboară printre oameni. Aș vrea să văd Duhul lui Dumnezeu plutind peste ape, înconjurat de îngeri și de oameni, iar deasupra lor să se întindă curcubeul păcii dintre cer și pământ, ca în timpurile lui Noe. Privind apele întinse până dincolo de puterea privirii mele, mă unesc cu neliniștea valurilor în așteptarea păcii veșnice, care să aducă în sfârșit liniștea pe acest pământ; să liniștească valurile mai mici sau mai mari care mereu se zbat în inimile oamenilor și se lovesc, se sparg de țărmul neputinței lor.

Îmi place să privesc marea la asfințit, să văd cum soarele coboară și se topește în ea, iar valurile ei încet încet sunt cuprinse de întunericul liniștitor al nopții.

Iubesc marea cu valurile ei și tare mult mi-ar place să fiu o pasăre, un albatros zburând deasupra, între cer și mare. Infinitul apelor unduitoare înseamnă bătaia lină, cadențată a aripilor mele și zborul spre alte zări, mereu mai departe, purtând ofurile și dorurile unei lumi întregi.

Mă simt obosit uneori; parcă am o aripă lovită, frântă și-mi vine să schimb ruta, să mă întorc la țărm. Așa cum se întoarce copilul la pieptul mamei, așa-mi vine să mă întorc din zbor la țărmul mării. Așa cum din larg, valurile vin spre țărm și se pierd pe nisip sau se sparg de stânci, așa-mi vine acum să mă întorc din zbor spre țărmul pe care să-mi odihnesc trupul obosit. Viața mea nu-i decât un zbor spre infinitul unde cerul sărută marea, pentru ca apoi, la căderea nopții să mă întorc din nou pe țărmul ei. Stau obosit în port, pe debarcader, dar vraja valurilor

mă cheamă iar în larg. Va trece doar o noapte de odihnă, iar a doua zi, purtat de razele soarelui de dimineață, îmi voi lua din nou zborul spre locul acela unde cerul se unește cu marea, unde îngerii lui Dumnezeu își unesc glasurile cu cele ale oamenilor.

Vraja valurilor mării, chemarea ei te îndrăgostește pentru totdeauna, iar visurile tale, în zbor, nu-s decât unduirea fără sfârșit a valurilor ei.

NU LĂSA PE MÂINE CEEA CE TREBUIE SĂ FACI ASTĂZI

Până când copilul nu va învăța să meargă pe propriile picioare, va fi considerat puternic doar adultul.

Până când omul nu se va elibera de prostie și de blazare, vor fi considerați puternici și importanți doar cei șireți și care știu să-și facă loc, dând din coate.

Până când oamenii nu vor învăța să-și scrie propria istorie, le-o va scrie alții, conform intereselor lor.

Până când cei mici nu vor învăța să fie mari, vor fi considerați mari doar cei mari.

A amâna pe mâine ceea ce poți și trebuie să faci astăzi, înseamnă a-ți amâna sau chiar anula propria demnitate și propria menire în această lume.

Viața frumoasă și adevărată este acolo unde creatura se intersectează cu Creatorul ei.

OAMENI TRANSFIGURAȚI?

Sunt în Danemarca și în puținele zile pe care le trăiesc aici, încerc să surprind cât mai multe aspecte din viața oamenilor acestei țări plină de verdeață și de ferme agricole. Printre atâtea altele, un lucru care m-a surprins pozitiv a fost liniștea și calmul pe care le-am citit pe fețele danezilor. Știu și care este explicația acestui fapt: Starea materială suficient de bună și stabilă care le permite să nu se agite prea mult și să-și trăiască zilele fără mult stres sau teamă că mâine sau poimâine nu vor mai avea ce să mănânce.

Din cele aflate de la alții, danezii, ca și mulți alți occidentali, nu prea gândesc pe verticală, adică nu prea se gândesc la Dumnezeu sau la cele sacre, iar în discuțiile lor

problemele religioase sunt cvasi inexistente. Nu știu dacă din acest motiv, când se lovesc de o dificultate mai mare, când sunt încercați de diferite probleme sau de boală, foarte mulți dintre dânsii cad în depresie, fug la psiholog și consumă anxiolitice. Mă întrebam în paralel, de ce mulți dintre românii noștri care merg mai mult sau mai puțin regulat la biserică, care își fac semnul crucii când trec prin fața ei, care o scurtă rugăciune o fac zilnic, de ce chipurile lor sunt adesea absente, posomorâte sau chiar triste? Oare din cauza greutăților materiale?

De fapt, cum ar trebui să arate chipul unui om care s-a întâlnit cu Dumnezeu? Copil fiind, preotul din sat era pentru mine o persoană pe care o priveam cu un aer mirat, cu admirație și respect și chiar dacă știam că fumează țigări Mărășești (tatăl meu fuma Naționale), pentru mine era ca un om din altă lume, omul lui Dumnezeu, pentru care aveam un fel de venerație inexplicabilă; și aceasta pentru că el stătea mult timp în biserică și se ocupa de lucrurile lui Dumnezeu.

Dar cei mulți care se ocupă de lucrurile acestei lumi, dar au și ei contact cu divinitatea, cu lucrurile lui Dumnezeu, care se spovedesc, se împărtășesc, se roagă, chipurile lor cum ar trebui să arate?

Cât de frumoși, plăcuți, plini de bucurie sunt cei care se întâlnesc după o lungă pauză! Cât de strâns se îmbrățișează, cât de multe au să-și spună! Și aceasta fiindcă se întâlnesc cu persoana dragă inimii lor. Dar întâlnirea noastră cu Dumnezeu în rugăciune, în spovadă sau împărtășanie schimbă ceva în viața noastră? În fond, cât de important este Dumnezeu pentru noi și pentru viața de fiecare zi? Înțeleg că în fața Lui trebuie să fim plini de respect și reculegere interioară, dar nu înțeleg fețele absente ale tuturor acelor care se împărtășesc și care nu emană bucurie, fericire, nici în momentul împărtășirii, nici după. Am văzut persoane ale căror chipuri radiau de fericire și admirație în fața unui pahar cu vin sau a unei mâncări gustoase și nu conteneau să laude calitățile vinului și savoarea mâncărilor de pe masă, dar pe aceleași persoane nu le-am văzut transpirând de fericire în fața lui Isus Cristos pe care îl primeau în Euharestie și nici să laude apoi bunătatea și măreția lui Dumnezeu cu care s-au împărtășit. Cum se explică acest lucru?

În ziua Primei Împărtășanii, copiii sunt îmbrăcați în alb, iar la biserică și apoi în familie se face o mare sărbătoare, pentru

că în acea zi, acel copil l-a primit pentru prima dată pe Isus Cristos în Sfânta Împărtășanie. Cum se explică faptul că după acest eveniment extraordinar din viața lor, pe mulți din acești copii nu-i mai prinzi la Împărtășanie decât după mai mulți ani, când vin din nou pentru a primi sacramentul Mirului? Iar apoi, și mai rău, nu-i mai vezi la Împărtășanie până hăt după mulți ani, când vin să se căsătorească?

În fond, în concretul vieții noastre, care este efectul, impactul întâlnirii noastre cu Dumnezeu? Ne transfigurează El chipurile noastre?

OMUL PROTAGONIST

Sunt oameni care ajung în locuri îndepărtate nu atât pentru că îi interesează acele locuri, istoria, cultura și viața oamenilor care locuiesc acolo, ci pentru că vor să treacă în palmaresul lor și să se laude cu faptul că au ajuns în locuri unde mulți alții nu au ajuns.

Sunt oameni care adună tot felul de lucruri care nu le sunt utile, dar fac aceasta pentru că vor să aibă ceea ce mulți alții nu au.

Sunt oameni care fac orice pentru a cuceri inima unei alte persoane nu pentru că o iubesc cu adevărat, ci pentru că vor să treacă în palmaresul lor o cucerire, sau încă o cucerire. Iar după ce au cucerit-o, satisfăcuți de bravura lor, pornesc în cucerirea alteia.

Sunt oameni care merg la biserică sau se implică în activități organizate de preoți doar dacă au un rol de protagoniști, dacă ies în evidență cu ceva; altfel, sunt cu totul absenți din viața comunității din care fac parte.

Sunt oameni care, dacă ar putea ar cuceri tot pământul (vezi istoria tuturor puterilor coloniale), dar nu pentru a-i face fericiți pe oameni, ci pentru a-și alimenta setea lor de cucerire, de dominare.

Oamenii, în afară de instinctul de conservare, au un alt instinct, acela de dominare, iar îndărătul activităților lor trebuie să cauți unul din aceste două instincte, pentru a le înțelege faptele. Oamenii cu adevărat oameni acționează însă conduși și de

filantropie, de caritate și de iubire, iar acțiunile izvorâte din aceste motive, izvorăsc de fapt din Dumnezeu.

Dumnezeu, deși este creatorul întregului univers și salvatorul omului, acționează fără a ieși în evidență, în mod silențios, discret, fără a căuta lauda cuiva. Unde vedem fapte de iubire discretă, generoasă, constantă, acolo cred că este mâna lui Dumnezeu.

SUNT PROFESORI SUBIECTIVI?

Fiindcă de zeci de ani sunt printre studenți și am această mare și nu prea ușoară responsabilitate de a fi profesor, m-a pus pe gânduri ce mi-a povestit un student.

Nu s-a considerat niciodată un eminent, un fruntaș al clasei, dar s-a implicat mereu în tot felul de activități și inițiative frumoase din facultate și din afara ei.

În raport cu un profesor, îmi spune că oricât de mult s-a străduit să învețe și să ia o notă cât mai bună, respectivul profesor nu i-a acordat niciodată o notă mai mare de 7. Cu siguranță poate mai mult, căci la alte materii a avut și note mari, dar acest profesor îi repeta mereu la examen că poate mai mult, iar nota era aceeași, veșnicul 7.

S-a ambiționat studentul nostru și dacă a văzut că pe căi cinstite nu poate obține mai mult, l-a rugat pe un coleg să-l ajute să copie. Acestuia i s-a făcut milă și l-a ajutat. Amândoi au reușit să copie toate ideile din cursul profesorului. Satisfăcut în inima lui, se gândea studentul nostru că, în sfârșit, va avea o notă mai mare la materia respectivului profesor și aștepta cu nerăbdare să i se aducă lucrarea și să i se comunice nota; aceasta pentru a-i demonstra acestuia că poate mai mult.

Vine și ziua comunicării rezultatelor, iar când îi vine rândul, studentul nostru are neplăcuta surpriză de a i se comunica exact același lucru ca la toate examenele anterioare: Nota 7 și completarea: Poți mai mult.

Studentul rămâne stupefiat și după un moment de tăcere și ezitare, își ia inima în dinți și-i spune profesorului în fața tuturor colegilor: Să știți că am copiat totul din cursul d.voastră, iar dacă mi-ați dat doar nota 7, aceasta nu înseamnă că este o notă corectă.

Ceea ce este corect, este altceva: Cursul d.voastră este doar de nota 7, dar probabil puteți mai mult.

Cine a spus că profesorii nu au ce să învețe de la studenți, s-a înșelat amarnic. Povestirea studentului m-a pus serios pe gânduri. Mă consolează doar ideea că încă nu a venit niciun student să-mi spună și mie așa ceva; dar mai știi...stau cu gheața în spate...

MĂ TEM DE TĂCERE

Nu știu de ce mă neliniștesc nu vorbele oamenilor, cât mai mult tăcerile lor.

Adesea, sub cuvintele multe pe care le rostesc, mă interesează de fapt ce au dorit oamenii să spună și ce se ascunde în spatele vorbelor lor.

La fel cum, nu exteriorul omului mă preocupă, mă bucură sau mă neliniștește, ci ceea ce ascunde el. Pot să umble oamenii cu pantalonii ruși pe fiecare centimetru pătrat, să-și facă părul, frizura în toate manierele posibile, să se tatueze în modurile cele mai stranii, să-și pună piercing-uri câte vor, să-și facă operații estetice; toate acestea mă interesează puțin sau chiar deloc. Ceea ce aș dori să înțeleg sunt ofurile sau bucuriile inimii oamenilor, gândurile lor, dorințele și sentimentele, căci acestea formează acel ocean adânc în care este cufundat misterul omului. La fel, nu mă neliniștește o persoană dispusă să se certe cu mine de mai multe ori pe zi. Mă neliniștește, în schimb, omul care tace, care trece pe lângă mine ca și cum nu aș exista, care nu are nimic de spus, nici de bine, nici de rău.

Mă tem de omul care tace; la fel cum mă preocupă omul care trece neobservat prin viață.

În tăcerile profunde se ascund marile drame ale omului, drame care merg până la tăcerea absolută a morții. Un om care tace este un om care merge spre mormânt.

ACASĂ

A trecut aproape o lună de când am plecat de acasă, iar acum sunt pe drumul de întoarcere, înapoi acasă. În tot acest timp am întâlnit și am vorbit cu mulți români la lucru în Italia sau Danemarca. Nu vreau să vorbesc despre multele și frumoasele experiențe avute, ci despre simțul și sentimentul de ACASĂ. Cândva, fiind departe de casă, trăiam aproape dureros nostalgia de acasă, de locurile natale.

Cu trecerea anilor, am început să pricep mai bine că întregul pământ este casa noastră a tuturor și că toți avem drept egal de cetățenie pe oricare din meridianele lui.

Cineva stabilit cu familie cu tot în străinătate îmi spunea că acasă este pentru el acolo unde este familia lui, unde lucrează și unde plătește taxe și impozite.

Romanii spuneau cândva că acasă este acolo unde îți este bine. Ca și creștin, îmi vine în minte acum un cântec care începe cu aceste versuri: Patria mea este sus, sus în cer. Însă din cele ce constat la mulți creștini este faptul că se țin cu dinții de acest pământ și de bunurile lui, iar ceea ce spune acest cântec sunt un fel de vorbe goale care nu corespund mai deloc cu gândirea și viața lor de zi cu zi.

Cu cât mă gândesc mai mult, cu atât pricep mai puțin ce este și unde este acel acasă pentru mulți români din interiorul granițelor țării lor sau din afara lor.

Despre acasă, așadar, îmi rămâne să spun ce simt eu acum, pe drumul de întoarcere:

Am nevoie de o țară, chiar dacă uneori doar pentru a-mi satisface gustul și dorința de a pleca din ea.

Oricând am fost în străinătate, chiar dacă nu mi-a lipsit nimic material, m-am simțit, așa cum spune și cuvântul, în străinătate, adică un străin printre străini. Sentimentul acesta de înstrăinare mi-l dă însă și prezența în lumea internetului. Orice navigare în spațiul virtual, și în prezent mai toată lumea se perindă prin acest spațiu anonim, îmi accentuează sentimentul de străin pe o planetă sau pe o mare virtuală, care nu există, ci reprezintă o continuă călătorie într-un spațiu fără contur precis, fără pământ sub picioare, fără stabilitate.

O țară reală ne este însă necesară pentru a nu mai fi singuri, pentru a simți alături persoane concrete, prieteni sau mai

puțin prieteni, dar, totuși oameni lângă care am crescut. Acasă înseamnă a te întoarce și la mormintele celor pentru care ai vărsat lacrimi de durere. Acasă înseamnă a fi acolo unde ai transpirat din greu pentru a-ți câștiga onest o pâine. De acest acasă ai nevoie ca de aer, chiar dacă nu-ți place, chiar dacă ți-e greu să recunoști aceasta.

Te întorci acasă pentru că ai nevoie să revezi lumea ta, lumea care îți aparține și căreia îi aparții. Acasă vezi drumurile pe care au obosit picioarele tale, vezi plantele, râurile, dealurile, munții și văile pe care le-au admirat ochii tăi și le-ai simțit ca ale tale. Acasă înseamnă să fii acolo unde în orice colțișor prin care te învârti respiră ceva din ființa ta.

Acasă este toată acea lume care te așteaptă să te întorci la ea, chiar dacă nu îți spune aceasta prin cuvinte. Doar îți șoptește, doar îți zâmbește, doar își deschide brațele cu drag, pentru a te primi la sânul ei. Acasă este mama care te așteaptă cu brațele deschise și care a suferit în absența ta; acasă este persoana dragă, iubită, care te-a visat în fiecare noapte, simțindu-ți lipsa, simțind-o adesea la modul cel mai dureros.

Oricând vei fi departe de casă, nu vei fi nicio clipă liniștit, pentru că acel acasă este inima și sufletul tău care vor să se întoarcă înapoi la locul lor, în trupul tău rătăcitor pe alte meleaguri care, oricât de frumoase ar fi, nu vor fi niciodată casa ta.

SUNTEM TOTAL NEPUTINCIOȘI ?

Stăteam ieri seara în aeroportul Otopeni în așteptarea avionului care să mă aducă la Iași. În fața mea așezată pe bancă, veselă și cu chef de vorbă, stătea o doamnă cam de vârsta pensionării și se întreținea de zor cu vecina de lângă mine. Mai bine zis, ea turuia fără întrerupere iar cealaltă abia apuca să spună o vorbă în scurtele pauze pe care doamna vorbăreată trebuia să le ia pentru a mai trage aer. Nu aș spune că mă deranja cu ceva; dimpotrivă, zâmbetul, râsul și glasul ei plăcut mă făceau să mai uit de oboseala drumului de întoarcere. Ceea ce însă mi-a atras atenția la ea și m-a făcut ca ulterior să cad puțin pe gânduri a fost repetarea de câteva ori a cuvintelor: ”Fără Dumnezeu, nu putem face nimic. Noi suntem total neputincioși; suntem un nimic fără El”.

Chiar dacă sunt de inspirație evanghelică („despartiti de Mine nu puteti face nimic,,: Ioan, 15, 5), aceste cuvinte pe care cel mai adesea le repetă preoții, spuse de o femeie, m-au făcut să reflectez mai adânc asupra unui aspect paralel și, cred, parazitărilor prezent în viața și gândirea oamenilor noștri. Întrucât le este mai comod și costă mai puțin efort să treci pe lângă realități neplăcute decât să încerci a le schimba în bine, oamenii noștri trec de ani și ani de zile pe lângă peturi sau pe lângă mizeriile de lângă bloc, și conduși de vorbele ”suntem total neputincioși”, nici nu le atrag atenția celor care împrăstie mizerii în jurul lor, nici nu le iau ei ca să le pună în coș sau tomberon, ci se complac, chiar surâzători, în veșnica mizerie și dezordine în care s-au născut și care a devenit un fel de a doua natură. Un anume pesimism, sau lene, sau prostie, sau credință prost înțeleasă, sau toate la un loc, au pătruns ca o pecingine în creierul multor români și în viața lor zilnică. Își fac cruce zilnic, chiar de mai multe ori, merg la biserică, țin posturi, fac pomeni, dar în fața mizeriilor, a nedreptăților și răutăților, își încrucișează brațele și surâzători declară: Suntem total neputincioși; Dumnezeu e mare și fără El nu putem face nimic. Înțelegând complet greșit Evanghelia, acești creștini care cu surâsul pe buze sunt capabili să declame texte din Scriptură, sau să-și facă multe cruci trecând pe lângă biserici, sunt imobili în fața mizeriei, răutății sau nedreptăților pe care le simt pe propria piele sau pe care ei le săvârșesc.

După un zbor scurt încheiat cu o aterizare în care se părea că am aterizat pe bolovani sau pietroaie și nu pe noua pistă a aeroportului ieșean, am urcat într-un taxi și ce m-a surprins, a fost să văd mai multe cruci prinse pe parbriz, iar domnul taximetrist îmi dădea impresia unui drept credincios practicant. Îmi place să intru în vorbă cu oamenii și l-am întrebat ce crede despre actualul primar al urbei noastre. Deodată calmul omului i-a dispărut de pe chip și a urmat o serie lungă de lamentări la adresa politicii actuale, în care toți din guvern și parlament au fost catalogați ca hoți penali, iar d.nul Chirică nu este altceva decât o slugă a fostului primar cu care a combinat toate hoțiile și ilegalitățile din primărie. Păi, i-am replicat eu: Dacă ieșenii au știut toate acestea, de ce l-au votat, de ce l-au ales? Toți sunt niște hoți, domnule, mi-a replicat el. Asta o știe toată lumea! Îi repet întrebarea: Dacă toți știu, de ce l-au votat? Și continui: Dar d.voastră, pe cine ați votat? Domnule, îmi răspunde taximetristul, eu cred că Postolache

(Andrei n.n.) era bun de primar, dar parcă mai poți scăpa de hoții ăștia?! Revin: Dar d.voastră ați fost la vot, l-ați votat pe domnul Postolache, dacă tot știți că este un om cinstit? Uf, se supără taximetristul, nimic nu se poate schimba în țara asta. Nu m-am dus la vot; ce putere avem noi, ăștia mulți? Nicio putere, concludă el cu o față tristă. Nu știu de ce în acel moment nu mi-a mai plăcut să-i văd crucile prinse pe parbriz cu un fel de ventuze, iar în fața ochilor mi-a reapărut doamna din aeroport, care, spre diferență de taximetristul cu fața tristă, declama voioasă: Noi suntem total neputincioși! Din firea mea, sunt calm, dar când aud astfel de declarații, se trezește în mine un fel de furie și-mi vine să-i bat cu urzica (poate așa le vine mintea la cap) pe connaționalii mei, "buni credincioși", adică bolnavi de un fatalism și de o doză gravă de inconștiență, de lene și prostie, care au devenit un fel de "made în România" și care mă îngrijorează mai mult decât invazia produselor "made în China". Cine are urechi de auzit, să audă!

TARE-I BUNĂ LUMEA ÎN CARE TRĂIESC?!

Tare este bună lumea aceasta în care trăim astăzi, căci spre diferență de trecutul recent de la noi, când ni se interzicea să gândim și să ne manifestăm liber, acum avem libertate deplină de gândire și de a ne manifesta public așa cum credem de cuviință. Doar că, spre diferență de trecut, când păduchele nu putea ieși în frunte, căci strica imaginea oficială a sistemului, acum păduchele poate ieși în frunte cu nonșalanță, începând de la președintele țării până la ultimul pușcăriaș sau cerșetor. Depinde de noi ce suntem: albină sau păduche; societatea actuală ne permite să ne manifestăm public în ambele ipostaze.

Da, este bună lumea în care trăim, în care, teoretic, avem toate posibilitățile de afirmare, pe toate planurile. Trăim într-o lume care a demolat barierele și zidurile dintre oameni și a adus egalitatea tuturor în fața legii, inclusiv dreptul de căsătorie a homosexualilor (or fi ei păduchi care ies în frunte?). Doar că dacă teoria o știm și este bună, conform zicalei, practica ne omoară. Debitori încă unei mentalități "pară mălăiață în gura lui Nătăfleață", nu am învățat încă suficient de bine că acum este de actualitate o altă zicală, și anume "fiecare pentru sine mâncător

de pâine”. Acum nu mai este Ceaușescu să ne indice ce și cum să facem, ci fiecare trebuie să-și pună mintea la contribuție, să-și suflece brațele și să se apuce serios de treabă. Nici chiar Johannis, primul gospodar al Sibiului și acum al țării, nu iese zilnic la televizor sau prin piețe să ne spună ce și cum să facem. Locul în lumea de astăzi nu ni-l oferă nimeni, ci trebuie să ni-l câștigăm singuri și adesea prin efort și transpirație multă.

Da, lumea actuală este bună căci ne garantează prin lege unul din cele mai mari drepturi, și anume libertatea. Doar că libertatea aceasta este tare pretențioasă: Ești liber, deci poți să mori de foame din cauza prostiei sau lenei tale. Și tot cu libertatea pe care o ai poți să devii un om important, să-ți împlinești aspirații demne de premiul Nobel. Ești liber să devii un demon sau un înger. Ți se oferă ambele variante. Societatea ți-a pasat mingea în terenul tău și a bătut gongul; nu-ți rămâne decât să îți joci jocul, să ieși la rampă și să-ți interpretezi rolul. Dacă însă preferi să stai în culise și de acolo să te lamentezi sau să critici, toată viața nu vei rămâne altceva decât un plângăcios și un cărcotaș.

Aceasta este lumea în care trăim: În teorie, ne oferă paradisul pe pământ, doar că în practică trebuie să-l construim fiecare dintre noi. Iar așa cum frumusețea se află în ochii privitorului, așa și lumea pe care o construim este frumoasă dacă privirea noastră este frumoasă; este bună, dacă faptele noastre sunt bune.

Iar pe gratis, lumea de astăzi ne oferă doar iluziile.

RÂUL VIEȚII CURGE...

Există un singur și unic râu al vieții care curge în venele noastre ale fiecăruia dintre noi și în egală măsură curge în lumea întreagă, iar ritmul curgerii lui este un dans care antrenează cu frenezie pe toți oamenii de la Adam și Eva până se va naște ultimul om pe acest pământ.

Nunța vieții noastre începe cu momentul solemn al dansului mirilor, părinții noștri, căci în frumusețea și vraja lui curge râul vieții noastre. Deși Biblia nu ne spune că Adam a dansat cu Eva după ce a primit-o în dar de la Dumnezeu, îmi place să cred că în raiul pământesc, prima activitate cu care

primul cuplu al lumii și-a început viața în doi a fost un lung și frenetic dans al primilor miri ai lumii, acompaniat de cântecul îngerilor iar solistul principal a fost însuși Dumnezeu Tatăl. Îmi place să stau îndelung pe malul unui râu curat și cristalin ale cărui ape jucăușe se scurg grăbite, sărind peste pietre, spărgându-se în mii de stropi jucăuși în lumina soarelui de amiază. Apele curgătoare ale râului de munte îmi vorbesc despre râul vieții care curge în mine și îmi adapă clipă de clipă setea mea de fericire. La apele lui cristaline, proaspete și pline de viață se adapă viața fraților și surorilor mele de pe întregul pământ. Zilnic ne adăpăm la apele vieții, zeita mamă din care ne-am născut și care ne va potoli setea până în ultima clipă, când din clipirea timpului vom trece în cealaltă lume, adăpându-ne la izvorul vieții veșnice. Ritmul vieții este un dans frenetic în care bărbatul cu femeia își descătușează frumusețea, energia, pofta nestăvilită de viață și strigătul după fericire. Există dansuri rituale, există hore și sârbe, ceardaș, exista vals, tangou, samba, bachata și multe, nenumărate ale forme de dans. În dansul oamenilor de oricând și de pretutindeni curge râul vieții izvorât din paradisul în care pentru prima dată în istoria lumii au dansat Adam și Eva, acompaniați de glasurile îngerilor iar solist a fost însuși Dumnezeu Tatăl. În muzica care acompaniază dansurile oamenilor, dacă am reuși să auzim dincolo de glasurile lor, dincolo de sunetul instrumentelor, am desluși vocea lui Dumnezeu. Iar ritmurile pașilor de dans ale oamenilor, lente sau grăbite, sunt alimentate din același, unic și etern râu al vieții care a început să curgă la bătaia primului gong și va continua să curgă în venele oamenilor atâta timp cât va exista Dumnezeu, adică pentru totdeauna. Să nu murdărim niciodată râul vieții noastre iar în dansul mirilor să ne amintim că acolo s-a pus la cale viața noastră, a fiecăruia dintre noi.

Unul din paradoxurile lumii: Oamenii devin mici când încearcă să se dea mari în fața semenilor lor.

SUNTEM CEEA CE IUBIM

Stăteam pe trotuar, așteptând semaforul verde, iar în fața mea pe șosea o doamnă mergea destul de încet în dacia ei care avea o mare portocală (semnul începătorilor) lipită pe parbriz. În spatele ei un taximetrist grăbit a claxonat-o scurt de două ori, dându-i de înțeles, cred, să apese puțin pe accelerație. În loc să apese pedala, doamna a întors capul spre el și i-a zis ceva ce nu am auzit, dar după gesturile care-i însoțeau cuvintele, cred că nu i-a spus ceva prea frumos și plăcut. La rândul său, taximetristul i-a răspuns scurt cu o serie de cuvinte pe măsura nervozității care i se citea pe chip. Cred că astfel de episoade sunt frecvente în orașele noastre din ce în ce mai agitate, mai pline de mașini, de smog și de persoane grăbite, nervoase sau chiar stresate. Căci, când mă gândesc cum era Iașul acum câteva zeci de ani și cum a devenit astăzi, nu aș putea spune că tot ceea ce trăiesc oamenii astăzi mă bucură; dimpotrivă. Cu siguranță, aș vrea ca lumea în mijlocul căreia trăiesc să fie mai relaxată, mai senină, mai calmă și mai prietenoasă cu cei din jur. Micul incident m-a făcut să reflectez ulterior la ceva mult mai profund care ne marchează viața, existența: Suntem ceea ce iubim.

Dincolo de un gest grăbit, necontrolat există o persoană cu problemele, cu viața ei care este mult mai profundă, mai adâncă decât ceea ce vedem noi și care nu poate fi înțeleasă doar din niște gesturi făcute din grabă, sau sub imperiul nervilor, al oboselii sau stresului.

Nici funcțiile, nici averile sau sărăcia, nici deșteptăciunea, nici vârsta nu-l definesc pe om, ci ceea ce el iubește în viața lui, dorințele lui cele mai profunde, dintre care cele mai multe noi nu le cunoaștem.

Cel mai adesea vedem doar învelișul omului sau auzim doar cuvintele lui. Dar dorințele inimii lui, le știm oare? Acolo unde este inima omului, acolo este el cu adevărat. Pentru a cunoaște o persoană, trebuie să-i cunoști inima. Trebuie să simți alături de ea bucuriile și durerile ei, aspirațiile ei, dorințele care o animă. Omul nu este în lucrurile pe care le are, nici măcar în cuvintele pe care le pronunță, nici în gesturile și faptele pe care le face. Dacă toate acestea nu pleacă din inima lui, tot ceea ce vedem și auzim la un om sunt falsități. Căci omul este acolo unde

bate inima lui. Acolo unde sunt dorurile sau ofurile lui, acolo unde este iubirea sau ura lui, acolo este el.

Poate că ar trebui să ne cunoaștem mai mult inima noastră, să ne analizăm mai cu atenție înclinațiile și dorințele ei, să pătrundem mai adânc în adâncurile și intimitățile ei. Acolo vom descoperi adevăratul nostru chip, care poate să fie foarte diferit de cel exterior pe care-l afișăm în fața celorlalți.

Iar dacă inima noastră nu bate la unison cu inima celui alt, nu cred că îl cunoaștem cu adevărat. Cam acestea au fost gândurile care mi-au ocupat mintea după micul incident stradal.

DE CE EXIȘTI ?

De ce există infinitatea de stele pe care le privesc mereu cu uimire, vrăjit de frumusețea și misterul lor? Pentru ca să mă cufund de fiecare dată în vraja negrăită a măreției și puterii tale creatoare.

De ce există firicelul de iarbă pe care mi-e milă să-l calc și pășesc cu grijă pentru a nu-l strivi sub picioarele mele? Pentru ca să simt din nou, de fiecare dată gingășia cu care mă mângâie mâna ta de mamă, plină de grijă și tandrețe.

De ce există susurul cristalin al râului ce fuge printre stânci, împrăștiind mii de stropi jucăuși în lumina soarelui de vară? Pentru ca să mă cuprindă din nou, de fiecare dată eternul fior al tinereții tale veșnice, nemuritoare.

De ce există parfumul discret, fermecător al florilor din câmp, din grădină sau din glasta de la fereastră? Pentru ca să-mi oferi de fiecare dată delectarea feminității tale cu care m-ai îmbrățișat de la început și-o simt mereu în nări; mă înfioară iar și iar frumusețea fragilă, parfumată a divinității tale.

De ce există aerul care-l respir și fără de care ființa mea ar intra în moarte? Pentru ca să-mi umplă mereu plămânii cu viața ta nemuritoare.

De ce există focul care arde totul, care încălzește, purifică și transformă bulgărele noduros în aurul cel pur și nobil? Pentru ca să arzi în mine lutul pământului și să-mi transformi chipul muritor în chipul nobil al sfințeniei și demnității tale. Pentru ce mi-ai dat gândul și cuvântul și brațele vânjoase? Pentru

ce mi-ai dat aspirația continuă spre înălțimi și nemurire? Pentru că Tu ești în mine parte din înțelepciunea veșnică și exprimarea ei prin fapte și cuvinte. Pentru că dorurile mele, multe, fără număr nu-s altceva decât dorurile munților veșnici ale căror creste caută mereu infinitul în care te cufunzi și te ascunzi. Pentru că în ele respiră veșnicia și absolutul tău.

În tine mă scald, în baia nemuririi tale. În apele tale dătătoare de viață mă hrănești și mă speli mereu de tot ce nu ești tu, puritate și frumusețe mereu aceeași, mereu proaspătă ca primul zâmbet al unui copil în brațele mamei sale.

Tu ești prea curat și de trei ori sfânt ca să te poți amesteca cu lutul mizeriei mele. Dar în același timp mă iubești prea mult ca să poți pleca măcar o clipă din ființa mea în care ți-ai ridicat altarul prezenței tale.

Cred că universul este infinit pentru ca să fie loc suficient în care să zboare dorințele și aspirațiile noastre.

VORBEȘTE-MI, IUBIRE A RESPIRAȚIEI MELE!

Am așteptat să te manifesti în tunete, fulgere și trăsnete și în potopul apelor nenumărate. Dar am văzut că stilul tău este cu totul altul: Te-am descoperit în simplitate și modestie, în pâinea de pe masă și în apa din pahar, în lumina caldă a dimineții și în adierea blândă a vântului de seară. În aceste lucruri simple, dar fără de care eu aș muri, te-am văzut pe tine, viață a vieții mele și respirație plăcută care-mi umple ființa de tine. În tine m-am simțit demn și liber sub soare. Nu m-ai încătușat, nu mi-ai pus interdicții, ci m-ai învăluit cu nemărginirea farmecului tău, învățându-mă să privesc dincolo de orizont, acolo unde te cufunzi în misterul tău atât de profund, atât de fermecător.

Tu vii la mine ca și respirație a respirației mele, ca și curaj al gândurilor și pașilor mei, nu pentru a înlătura dorurile inimii mele, nu pentru a-mi antestezia oboselile mele, ci pentru a-mi întări dorința de a merge mereu mai departe, pentru a-mi mări capacitatea de a reîncepe în fiecare zi un nou drum, pentru a o lua mereu de la capăt.

Îți aud șoaptele tale de iubire, îți simt parfumul prezenței tale ademenitoare, mă farmecă formele tale unduitoare, seducătoare, mai plăcute decât ale celor mai frumoase sirene ale mărilor. În stelele cerului clipind în noapte, în razele proaspete ale soarelui de dimineață îți simt vraja prezenței tale care îmbracă nemărginirea.

Dar mai mult decât toate acestea, respirație a respirației mele, am nevoie de un înger alături; am nevoie de bunătatea și înțelepciunea unui înger care să mă atingă, să mă vegheze, să-mi vorbească, să locuiască în deșertul inimii mele, mereu goală, mereu nesătulă, bătând mereu în căutarea fericirii.

Aștept să vii la mine sub chipul unei persoane care să meargă pe cărările vieții mele, o persoană doar a mea, numai a mea. Nu m-ai creat ca să fiu singur. Nu-mi lipsește nimic pentru a trăi, dar nu pot respira și mă sufoc dacă mă lași singur. Nu am nevoie de lucruri, ci de chipul unei persoane în care să citesc chipul tău.

Oricine dintre noi poate purta chipul persoanei de care are nevoie semenul nostru. Oricine dintre noi poate purta chipul de care fiecare dintre noi avem nevoie. Putem fi îngerul trimis de Dumnezeu pentru cel de lângă noi. Putem fi acea prezență silențioasă, frumoasă, delicată care nu reproșează și nu ține discursuri lungi, dar este mereu atentă, discretă, aproape, cât mai aproape și care ne redă voința și dragostea de viață.

DESPRE SUFERINȚE

Am impresia că durerile greu de suportat sunt cauzate de:

- Lezarea propriei demnități;
- Conștiința că cineva suferă din cauza ta.

NAȘTEREA SFINTEI FECIOARE MARIA

Astăzi, creștinătatea ortodoxă și cea catolică sărbătoresc Nașterea Sfintei Fecioare Maria. Deja din primul mileniu creștinii o venerază pe Mama Fiului lui Dumnezeu. Maria, nume a căruia semnificație este "cea dragă, cea iubită", căci ea este cea îndrăgită nu doar de părinții ei, Ioachim și Ana, ci îndrăgită atât de mult de însuși Dumnezeu Tatăl, încât în sânul ei feciorelnic a stabilit nașterea Fiului său, Mântuitorul lumii.

Dintre toți oamenii, Maria este cea mai importantă, pentru că ea a fost aleasă să fie Mama lui Isus Cristos. În spirit de credință, iubire și recunoștință ne îndreptăm astăzi către ea și prin ea, către Fiul ei și-i mulțumim pentru că există și ni-l oferă pe Mântuitorul nostru.

Maria este imaginea omului nou, răscumpărat de Dumnezeu; este imaginea Bisericii așa cum o vrea fondatorul ei, sfântă și nevinovată.

Parcă fără să conștientizăm, atunci când ne gândim la Fecioara Maria, nu atât gândul, cât mai ales inima ne îndreaptă spre mama noastră.

Fără mamă, nimeni dintre noi nu ar exista; omenirea nu ar exista, iar Dumnezeu probabil s-ar simți trist, singur în cerul său. Cine știe de câte ori am stricat somnul mamei noastre, prin plânsul nostru? Cine știe de câte ori iubirea mamei noastre nu a lăsat-o să doarmă liniștită, mai ales atunci când ne-am îndepărtat de ea? Cine știe de câte ori mama noastră și-a rupt bucățica de mâncare de la gură și ne-a dat-o nouă, ca să creștem mari și sănătoși? Cine știe de câte ori mama noastră a renunțat să-și cumpere ceva ce-i plăcea ei pentru ca să ne poată oferi nouă o înghețată, o hăinuță, o carte în plus pentru școală și multe, nenumărate alte lucruri? Cine știe de câte ori s-a rugat mama noastră pentru noi lui Dumnezeu? Cine poate număra faptele de iubire ale mamelor noastre? Cred că nici ele nu pot, ci doar singur Dumnezeu.

Suntem conștienți că ceea ce este bun și sfânt în noi, avem în primul rând de la ele? Suntem conștienți că însăși existența, viața noastră este un dar primit prin ele, de la Dumnezeu? Astăzi, mai mult ca în alte zile, să oferim mamelor noastre o rugăciune, o floare, un sărut, un gest de recunoștință sinceră și pornit din inimă.

Fie că sunt lângă noi, sau departe de noi, fie că sunt în viața aceasta sau au trecut în veșnicie, astăzi, în sărbătoarea Nașterii Sfintei Fecioare Maria, să le oferim mamelor noastre iubirea, prețuirea și recunoștința noastră.

În fața icoanei Preacuratei, sau în biserică să o venerăm pe Fecioara Maria.

În fața mamelor noastre și a oricărei Maria, astăzi să ne plecăm cu iubire, oferindu-le ceea ce merită, adică ceea ce am primit de la ele, adică ceea ce-i mai valoros în noi: iubirea noastră.

La mulți ani, Maria! La mulți ani tuturor femeilor!

DESPRE ECHILIBRU (în viață)

Toți mergem și ne menținem echilibrul pe cele două picioare pe care le avem.

Dar dacă ne gândim bine, este mult mai comod, ba chiar foarte plăcut să ne menținem echilibrul sprijinindu-ne unul de celălalt (doi prieteni, iubiți, soți).

FĂ LUMINĂ ÎN VIAȚA TA!

Dacă ai dubii sau nelămuriri în viața ta, să nu te lași, să nu-ți dai pace până nu le dai de capăt, până nu faci lumină în mintea ta, până nu vezi clar încotro și cum să mergi. În caz contrar, nelămuririle și confuziile din mintea ta îți vor complica viața, te vor aduce în starea de a nu mai ști ce-i cu tine, de unde vii și încotro trebuie să mergi și, în final, te vor duce pe un drum greșit; te vor face să falimentezi. Căci cine trăiește în ceață, va sfârși prin a ajunge într-un întuneric în care nu va mai vedea nici măcar lumina de la capătul tunelului.

BUNICII

În cimitirul vechi din Adjudeni se odihnesc unul lângă altul bunicii mei după tată, ambii născuți în secolul 19, bunicul Mihai în anul 1888, iar bunica Tereza în 1891. În minte și în inimă am păstrat ca o comoară multe lucruri bune și frumoase de la ei.

Nu cunosc mormintele străbunicilor mei. Bunicul bunicului era venit din Ardeal, iar străbunicii de pe mamă sunt din Traian (Nt). Străbunica, Roza, mai trăia când eram mic. De hramul comunității (29 iunie) mergeam cu părinții la ea, dar prea

multe vorbe nu ne puteam spune unul altuia, căci ea nu prea știa românește (vorbea ungurește), iar eu nu știam o boabă din această limbă.

Cine cunoaște mormintele străbunicilor?

Memoria noastră se termină la mormintele bunicilor? Nu ne cunoaștem stră, străbunicii? Nu putem aprinde o lumânare și la mormintele lor?

INALȚAREA SFINTEI CRUCI

Pentru un spic bogat, un bob de grâu trebuie să moară tăcut în pământ.

Nu există succes fără efort.

Un drum fără obstacole nu duce nicăieri.

Soldatul se formează în antrenament iar adevărații eroi pe câmpul de luptă.

În cer se intră doar îmbrățișând propria cruce.

Destinul nostru este simbolizat de un frumos trandafir, însă petalele lui parfumate ascund ghimpi ascuțiți.

CALEA SPRE FERICIRE

Iubirea adevărată care ne apropie mai mult de Creatorul nostru și ne face fericiți este aceea care nu caută perfecțiunea în semenii noștri, ci îi iubește pe toți (în primul rând pe cel cu care îți împarți viața) cu o dragoste și pasiune care ating perfecțiunea.

ÎMPREUNA

Bucuriile trăite de unul singur sunt, cum să zic, ca nunta fără lăutari. Chiar și o ceapă cu mămligă rece împărțită cu cineva are cu totul alt gust decât atunci când o mănânci singur.

PRIVIND LUMEA; SCHIMBÂND LUMEA

Privind lumea doar cu lumina minții noastre, s-ar putea să înțelegem de ce este așa și nu altfel.

Iubind lumea, așa cum este ea, avem puterea să o transformăm așa cum ne dorim să fie.

Și totul începe, zilnic, cu propria persoană.

OAMENII PUTERNICI

Cine sunt oamenii puternici și folositori semenilor lor? Sunt aceia care au un profund echilibru interior, o armonie și o seninătate pe care le citești cu ușurință pe chipul și în gesturile lor. Ei sunt promotorii iubirii între oameni și ai reconcilierii

acestora cu Creatorul nostru al tuturor. Când ai întâlnit un om mulțumit, împăcat cu el însuși, fericit pentru simplul motiv că a văzut lumina unei noi zile, atunci ai găsit o comoară.

Mă uit la lumea aceasta care aleargă neliniștită după atâtea și atâtea lucruri și mă întreb când se va trezi la realitate; când se va întoarce în adâncul inimii și conștiinței sale, acolo unde omul se întâlnește cu el însuși și cu propria fericire?

MĂRĂȘEȘTI

Mausoleul de la Mărășești. Parcarea.

Cum este posibil ca cei care tocmai au ieșit din acest lăcaș în care se odihnesc eroii neamului nostru să lase atâta mizerie în urma lor?

Ce au înțeles acești oameni din jertfa atâtor înaintași care și-au vărsat sângele și și-au jertfit viața pentru pământul acesta pe care călcăm noi astăzi și pe care unii dintre noi îl murdărim cu atâta inconștiență și chiar dispreț?

Pământul acesta spălat în sânge, unii dintre noi îl murdăresc cu prostia, nerecunoștința și lipsa lor totală de respect. Nu pot pricepe acest lucru. Dacă în interiorul mausoleului îmi venea parcă să plâng pentru toți morții neamului meu, în fața acestei mizerii m-a cuprins o revoltă interioară care nu mi-a trecut nici acum.

Somnul rațiunii la mulți români naște nu doar monștri, ci și mormane de mizerie; măcar de ar fi doar o mizerie exterioară...

PS: Respect orice persoană, dar dacă cineva din lista mea de FB știe că a făcut și a lăsat mizerie pe undeva pe unde a mers, unde s-a simțit bine, rog frumos acea persoană să se șteargă din această listă. Nu sunt puritan, dar anumite lucruri depășesc capacitatea mea de suportare și toleranță. Mulțumesc frumos pentru înțelegere!

CREDINȚA

Ca metodă, credința se aseamănă cu efortul omului de știință, care, folosindu-se de ceea ce cunoaște și stăpânește, se avântă mereu spre noi orizonturi încă necunoscute. Este în firea omului să se avânte mereu în larg, în necunoscut și doar așa omenirea a progresat.

Dumnezeu este infinit iar drumul spre El va avea mereu noi și noi necunoscute.

Si universul în care suntem un fir de nisip pe o planetă dintr-o infinitate de alte planete, și acest univers se pare că este tot infinit, căci el nu pare a fi altceva decât o iradiere în continuă expansiune din mâna atotputernicului Dumnezeu. Noi, aceste furnici și trestii gânditoare de pe planeta Pământ, în fața infinitului care se profilează la orizontul minții și privirii noastre, ce știm noi despre Marele Arhitect al Universului sau despre Dumnezeu prezentat de Biblie sau Coran? Cine l-a văzut pe Dumnezeu?

Credința noastră nu este decât un mic pas înainte pe un drum al cărui capăt nu-l cunoaște nimeni.

Credința, ca și știința bazată pe rațiune și cercetarea empirică, sunt singurele noastre aripi cu care ne putem avânta în zborul spre nenumăratele spații ale galaxiilor spre care ne simțim atrași instinctiv.

Avem sădită în ființa noastră nostalgia spațiului din care am fost alungați datorită păcatului nostru. Spre el tânjim mereu, spre întoarcerea acasă la Tatăl care ne așteaptă în paginile Bibliei ca și în spațiile intergalactice și dincolo de ele. La fel cum ne așteaptă tăcut în cutele creierului nostru, ca și în bățile linistite sau agitate ale inimii noastre. La fel cum ne așteaptă în orice om care ne iese în cale, în adierea vântului, în parfumul florilor, pe crestele muntelui sau pe valurile mărilor. Oriunde, El este prezent. Iar credința noastră nu este altceva decât mâna Lui întinsă care o ia pe a noastră pentru a ne susține în mersul nostru spre El, El care nu va putea fi niciodată cuprins de mintea noastră; niciodată nu va putea fi încâșus de bratele noastre. El este infinitul și libertatea absolută, care a semănat în noi ceva din calitățile sale. Credința noastră este dorința de a fi liberi în zborul nostru spre

infiniit, spre absolutul pe care nu-l vom putea cuprinde niciodată. Mult mai bine pentru noi ar fi să ne lăsăm cufundați în absolut, în transcendentul care se deschide la orizont, căci credința este zborul omului spre infiniit.

Iar bisericile si preotii sau pastorii lor, la fel ca si toate religiile pământului, decât să încerce a-i tine pe oameni între zidurile si în curtile lor, ar trebui mai mult să-i ajute pe acestia să zboare spre Dumnezeu pe care cerul și pământul nu-l pot cuprinde.

În prezent, în numele libertății si al afirmării propriei individualități, din ce în ce mai multi oameni ies din biserici si din curtile acestora si își trăiesc propria libertate, croindu-si propria religie si propriul dumnezeu asa cum cred ei de cuviință, trăind o credință după propriile calapoade. Dumnezeu revelat si religia nu mai reprezintă factorul unificator al unor întregi natțiuni si continente, ci asistăm la nasterea atâtor religii si dumnezei câți oameni sunt. Asa cum în individualismul lor, pe plan material oamenii se izolează din ce în ce mai mult în propria carapace, iar solitudinea interioară avansează, la fel si pe planul credinței si al religiei, fiecare își construiește propria bisericuță si aduce cult propriei divinități al cărei contur ia forma minții si dorintelor fiecărei persoane. În fond, este detronat un Dumnezeu public, oficial si este intronizat un altul care seamănă prea mult cu chipul omului. Neîncrederea omului în institutiile publice, oficiale se verifică din plin si pe planul credinței, al religiei si bisericilor. Am putea fiecare dintre noi să ne întrebăm dacă credința mea este si cea a bisericii oficiale si dacă nu este, de ce nu este. Înclin să cred că realizarea unei legături mai strânse dintre credința personală si cea a institutiei religioase se va realiza atunci când institutia religioasă va face mai mult cauză comună cu viața si problemele reale ale oamenilor. Asa cum Dumnezeu s-a făcut întru totul asemenea oamenilor, în afară de păcat, acelasi exemplu trebuie să-l urmeze si bisericile. Altfel, ele în numele căruia Dumnezeu vorbesc și acționează?

Deci, întorcându-ne de unde am pornit, ce este credința mea? Dar, este credința mea, sau este ceva ce am primit?

EȘTI ACASĂ?

O spun din start: Pe Facebook nu mă simt acasă.

Cine nu se simte acasă?

Eu nu mă simt acasă. Am o casă pe numele meu, unde am copilarit, unde au trăit și murit părinții mei, dar nu locuiesc acolo. Ce anume ne face să ne simțim acasă? Cred că trăirea propriilor rădăcini. Acasă este acolo unde tu duci mai departe ceea ce ai primit de la bunii și străbunii tăi. La fel cum acasă este acolo unde îți înfingi rădăcinile, iar pe tulpina copacului tău vor crește alte ramuri, viguroase și roditoare la rândul lor; vor crește copiii, nepoții și stră-strănepoții tăi.

Acasă ești acolo unde te bucuri și suferi împreună cu cineva; acolo unde iubirea a două inimi nasc și duc mai departe darul mare al vieții.

Acasă înseamnă soț-soție și copii sub același acoperiș și la aceeași masă; acasă înseamnă familie. Casa mare a societății este formată din multitudinea caselor familiilor.

Acasă înseamnă a fi acolo unde ești înconjurat de o iubire adevărată, unde oferi și ai cui să oferi toată iubirea inimii tale și toată înțelepciunea minții tale. Acasă ești acolo unde iubești și ești iubit.

Nu știi dacă o persoană singură se poate simți cu adevărat acasă. Chiar dacă deschide ușa unei locuințe al cărei proprietar este și care reprezintă domiciliul ei din actul de identitate, nu știu dacă acea persoană trăiește sentimentul lui "acasă".

Poate dacă s-ar simți acasă, multele milioane de români nu ar mai staționa timp îndelungat pe Facebook sau, în general, pe internet.

Poate dacă s-ar simți acasă, multele milioane de români nu și-ar mai fi pus traista în băț și nu ar mai fi luat calea străinătății.

Poate dacă s-ar simți acasă, mulțimile nenumărate ale celor care stau prin baruri, crâșme sau alte locuri asemănătoare, ar sta acasă, lângă cei dragi ai lor.

Poate dacă s-ar simți acasă, mulțimile nenumărate ale acelor creștini care nu mai pășesc pragul bisericilor, ar rămâne în casa Domnului.

În pragul ușii tale, te așteaptă cineva cu brațele deschise? Dacă nu te așteaptă, chiar dacă ai ajuns acasă, tu nu ești acasă.

LEGILE NEVĂZUTE ALE GÂNDULUI ȘI INIMII NOASTRE

Omul pe care îl vezi în fata ta și faptele lui sunt rezultatul gândurilor lui cele mai ascunse. Ceea ce omul face în viața lui, totul reprezintă o emanare a ceea ce are în mintea lui. Căci cea mai mare forță pe care o are omul nu este bomba atomică, ci puterea gândului și bătaia inimii sale. Vrei să știi ce gândește omul? Privește-i faptele, căci ele sunt roadele gândurilor sale. Ceea ce ni se întâmplă nouă, fiecăruia dintre noi, nu este altceva decât o oglindă a gândurilor și dorintelor, sentimentelor noastre. Când gândim bine, pozitiv, frumos, armonios atunci noi răspundem unei legi universale a binelui care este sădită de Creator în toată creația sa. Însăși Biblia ne spune în cartea Facerii cum Dumnezeu a văzut că toate pe care le crease erau bune. Binele și bunătatea sunt înscrise în ADN-ul întregii creații. Iar pentru ca nouă să ne fie bine nu ne rămâne altceva de făcut decât să rămânem înrădăcinați cu gândurile și dorintele noastre în ordinea și armonia universală pusă de Creator în noi și în tot ce există în jurul nostru.

Nu noi stabilim ceea ce este bine, frumos, adevărat și drept în lumea aceasta, ci toate acestea au fost deja stabilite de la începutul lumii de către Creator. Noi, cu gândurile, cuvintele și faptele noastre trebuie doar să punem în practică ceea ce există deja de la începutul începutului.

Toate lacrimile, durerile, conflictele, violentele și chiar moartea nu sunt opera lui Dumnezeu; nu sunt dorite de Dumnezeu, ci de noi oamenii, atunci când nu ne încadrăm în legea universală a creației, atunci când noi, creaturi, ne ridicăm împotriva Creatorului și împotriva semenului nostru, în care Dumnezeu și-a sădit chipul și asemănarea Sa.

Vrem să ne fie bine și să trăim mult pe pământ? Atunci să începem cu a gândi binele. Orice durere sau boală din organismul nostru pornește întâi în mintea și în gândurile noastre. Este

dovedit deja științific, medical că imunitatea trupului nostru crește sau scade în funcție de cum gândim și ce sentimente nutrim în inima noastră. O persoană care gândește frumos, pozitiv, care caută binele chiar și acolo unde alții nu văd decât răul, acea persoană alimentează cu gândurile și sentimentele sale pozitive celulele și mecanismele biochimice din corp care-i întăresc imunitatea. Sănătatea și chiar fericirea noastră încep din creierul și sentimentele noastre, mai mult decât din serviciul pe care îl avem, din banii din cont și din cât ne iubesc alții. Fericirea și binele nostru să nu le căutăm în afara noastră, ci în intimitatea cea mai profundă a ființei noastre. Iar această intimitate a eu-ului nostru, pentru a fi sănătoasă și fericită, trebuie neapărat să se încadreze în binele și armonia universală a întregii creații, căci totul se scaldă în lumina, bunătatea, adevărul și frumusețea care sunt fețele lui Dumnezeu.

Ceea ce civilizația actuală a creat, ignorând legile universale, se întoarce nu numai împotriva Creatorului, dar și împotriva omului, creatura lui, capodopera creației lui Dumnezeu. Toate mizeriile din jurul nostru pornesc din mizeriile pe care omul le are în mintea lui. Medicamentele nu ne vor reda sănătatea, dacă omul nu se va reîntoarce în ordinea și armonia universală care pulsează în el și în întregul univers. Cu siguranță, majoritatea fabricilor de medicamente s-ar închide iar farmaciile s-ar transforma în locuri de joacă pentru copii, dacă noi ne-am reîntoarce cu mintea și inima noastră în armonia pe care Creatorul a sădit-o în noi și în toată lucrarea mâinilor sale.

Fericirea nu ne-o vor da bunurile și nici măcar persoanele cele mai dragi nouă; fericirea noastră pornește întâi de toate dintr-o gândire frumoasă, corectă, generoasă și dintr-o inimă ale cărei bătăi înseamnă iubire, sub toate formele ei. Sănătatea și fericirea noastră înseamnă întâi de toate lumină interioară, gândire pozitivă, iubire și respect a întregii creații, adică încadrarea noastră în lumina, energia, bunătatea și frumusețea absolută; adică trăirea noastră în Dumnezeu, izvorul, calea și scopul vieții noastre și a întregului univers. Căci toți și toate sunt create pentru viață, pentru fericire și pentru a da glorie Dumnezeului a toate.

Dacă cerul (paradisul) nu există, Dumnezeu trebuie să-l creeze pentru a răspunde aspirațiilor pe care tot El le-a sădit în inima și gândurile noastre.

OMUL ESTE UN SANCTUAR

Omul este un sanctuar; fie că este curat, fie că este murdar sau degradat, tot sanctuar rămâne.

Orice sanctuar trebuie tratat ca un loc al sacralului, al unor valori transcendente, perene.

În niciun sanctuar nu se intră cu cizmele, nici nu se scuipă pe el.

Desacralizarea lui o poate face doar Dumnezeu; dar asta ar însemna să-și renege capodopera creației Lui și nu cred că o va face vreodată.

Cine are urechi de auzit, să audă și să înțeleagă, adică să pună în practică ceea ce Dumnezeu a stabilit de la întemeierea lumii.

DANSUL CĂRȚILOR PE RAFTURI

La ora 2 (24 septembrie) încă nu dormeam și-mi vedeam linistit de citit și de scris. Din activitatea mea atât de plăcută am fost întrerupt însă puțin după ora 2 de mici zgâlțâituri ale casei unde locuiesc, pentru ca apoi, la scurt timp să asist puțin panicat la un adevărat dans al cărților pe rafturile bibliotecii, acompaniat de scârtâituri stranii ale rafturilor, usilor și ferestrelor. Mai mult decât un dans al căluserilor, bătăta sau sârba tot pe loc, aveam impresia că un urias se agită în adâncurile pământului și-și trimite agitația și nervozitatea până la mine, aici la etajul 1 al clădirii. După putine secunde, totul s-a linistit și fiindcă mi-am zis că un alt cutremur nu va mai veni, m-am dus la culcare, dar cuprins de tot felul de gânduri.

Dacă doar pe un mic petic al acestui pământ, fortele din adâncurile lui sunt capabile să se joace cu tot ce am construit noi ca și cum toate nu ar fi altceva decât niste simple cutii de chibrituri, mă întreb câtă energie, câtă forță ascunsă conține mica noastră planetă Pământ, un corp nesemnificativ dintr-un univers infinit de alte corpuri cerești?

În fiinta mea am simtit, mi-a fost transmisă senzația perceperii unor forte enorme care zac sub picioarele noastre și care în câteva clipe ar putea face praf și pulbere tot ceea ce noi am construit și credem că aceste construcții sunt rezistente; credem că noi, constructorii lor, suntem mari și puternici. Pe scoarta acestui pământ, suntem ca niște pitici, minuscule chiar în mâna unui gigant mare cât pământul și care poate oricând să ne reducă la praf și cenusă, iar tot ce am construit noi să dispară într-o clipă. Energiile și forțele interioare ale pământului sunt atât de mari încât nimeni nu le va putea măsura forța lor; la fel cum nimeni și nimic nu poate stăvili focul sau revărsarea apelor; la fel cum un trăsnet într-o clipită transformă în cărbune și cel mai falnic stejar.

Dacă un mic cutremur, localizat pe un petic minuscul al planetei pământ se poate juca cu toate construcțiile noastre ca și cum ar fi niște mici cuburi de carton, își poate imagina cineva energiile (pentru noi ascunse) ale planetelor? Poate cineva ajunge printre stele și galaxii și să vadă, să cunoască ce se întâmplă acolo? Omul, care se crede atât de puternic, poate el să-și întindă mâna și cu palma lui să oprească mersul unui corp ceresc pe traiectoria lui? Nu poate. Omul poate doar să constate că în jurul lui sunt energii, forte a căror putere, intensitate doar o mirosim, o intuim, dar nu o putem nici cunoaște în întregime și nicidecum nu o putem stăpâni. Iar Prometeu care ține fulgerul în mâinile sale reprezintă mai mult o aspirație a omului decât o realizare, o împlinire.

Am putea măcar să ne imaginăm puterea și măreția Creatorului a toate care la începuturi a suflat ca un magician în bagheta lui și din ea a explodat universul? Forțele enorme, de nemăsurat ale acestui univers, forte în cea mai mare parte încă necunoscute nouă, ne vorbesc despre puterea fără margini a Dumnezeului nostru. Un Dumnezeu care deși este atât de mare, atotputernic, din iubire pentru unul fiecare dintre noi, solidar cu noi, sade umil pe paiele unei iesle dintr-un grajd; atârână și mai umil pe lemnul unei cruci pentru a ne vorbi despre iubirea lui fără margini, la fel cum fără margini este puterea lui care a făcut ca în toată noaptea eu să privesc nedumerit și puțin speriat cum în fata, pe laterale și în spatele meu, toate cârțile dansau pe rafturi. Nu

prea mi-a plăcut dansul lor; noroc că s-au oprit după câteva secunde.

RETETĂ

Nu-s nici medic si nici farmacist, dar am o rețetă pentru o lume mai bună și mai fericită:

În fiecare zi să căutăm intentionat măcar pe unul dintre semenii nostri (eventual pe unul mai puțin simpatic) și să-i spunem Bună ziua, dar din toată inima.

Nu avem nevoie de fonduri și proiecte europene pentru a deveni mai fericiți.

Constat în jurul meu atâta rutină, stres, sablonare, indiferență sau egoism încât această rețetă chiar o consider miraculoasă prin simplitatea ei.

BOGATUL ȘI SĂRACUL

În drumurile mele pe jos am trecut si prin Principatul Monaco. La intrarea în acest oras, am avut senzatia că nu calc pe pietre, ci pe bancnote de 100 euro transformate în pietre. Atât de mult m-a lovit opulenta acestui oras, căci ea mi-a amintit instantaneu faptul că în alte părți ale lumii am văzut lume murind de foame. Nu stiu dacă locuitorii acestui oras sunt direct vinovati de faptul că în multe alte părți ale globului sunt oameni care mor de foame, dar acesta a fost feeling-ul meu în trecerea prin Monaco si mai ales când am ajuns în fata cazinoului de aici. Sentimente asemănătoare am avut și când am trecut prin localitatea sătmăreană Certeze.

În calendarul catolic, astăzi (25 sept.) Biserica ne propune spre reflectie fragmentul evanghelic pe care multi îl stiu, dar prea putini cred în el, dată fiind goana după bani și avere pe care o constatăm în lumea în care trăim.

”Era un om bogat care se îmbrăca în porfiră și în subțire; și în fiecare zi ducea o viață plină de veselie și strălucire. La ușa lui, zăcea un sărac, numit Lazăr, plin de bube. Și dorea mult să se sature cu firimiturile care cădeau de la masa bogatului; până și câinii veneau și-i lingeau bubele. Cu vremea, săracul a murit; și a

fost dus de îngeri în sânul lui Avraam. A murit și bogatul, și l-au îngropat. Pe când era el în Locuința morților, în chinuri, și-a ridicat ochii în sus, a văzut de departe pe Avraam și pe Lazăr în sânul lui și a strigat: „Părinte Avraame, fie-ți milă de mine și trimite pe Lazăr să-și înmoaie vârful degetului în apă și să-mi răcorească limba; căci grozav sunt chinuit în văpaia aceasta.” „Fiule”, i-a răspuns Avraam, „adu-ți* aminte că, în viața ta, tu ți-ai luat lucrurile bune, și Lazăr și-a luat pe cele rele; acum aici, el este mângâiat, iar tu ești chinuit. Pe lângă toate acestea, între noi și între voi este o prăpastie mare, așa ca cei ce ar vrea să treacă de aici la voi sau de acolo la noi să nu poată.” Bogatul a zis: „Rogu-te, dar, părinte Avraame, să trimiți pe Lazăr în casa tatălui meu; căci am cinci frați, și să le adeverească aceste lucruri, ca să nu vină și ei în acest loc de chin.” Avraam a răspuns: „Au* pe Moise și pe proroci: să asculte de ei.” „Nu, părinte Avraame”, a zis el, „ci dacă se va duce la ei cineva din morți, se vor pocăi.” Si Avraam i-a răspuns: „Dacă nu ascultă pe Moise și pe proroci, nu vor crede nici chiar* dacă ar învia cineva din morți.” (Luca, 16, 19-31).

În această evangheliie există un contrast puternic între două dimensiuni diametral opuse: cea a plinului și cea a golului. Plinătatea este reprezentată de tot luxul și abundența în care se mișcă bogatul. Dimensiunea golului este reprezentată de Lazăr. Este golul celei mai negre dezolări, golul sărăciei totale, al foamei, al singurătății absolute.

”Cu vremea, săracul a murit”... ”A murit și bogatul”. Pentru totii, săraci sau bogați, sosește o zi în care jocul se termină. Conștiința propriei limite de viață ar trebui să fie o lecție salutară de înțelepciune. Dar cine trăiește cu mintea și vointa acaparate de bogății sau putere este dominat de o obezitate spirituală care-l împiedică să vadă departe și dincolo de el. Ce loc ar putea avea Dumnezeu acolo unde se trăiește în dimensiunea unei false plinătăți? Doar Lazăr se poate deschide spre dimensiunea divinului și a eternului; și aceasta nu pentru că este sărac material, dar pentru că plecând de la propria sărăcie, a știut să cultive în el așteptarea, încrederea, speranța, virtuți care pot să fie și în cel bogat, dacă are spiritul lui Lazăr, și care ne apropie de Dumnezeu și înlătură dintre noi falsele sisteme de siguranță care, paradoxal, ne fac să ne simțim atât de singuri și de vulnerabili.

BUCURIA INIMII ȘI DRAGOSTEA PENTRU FRUMOS

Bucuria inimii izvorăște dintr-o conștiință curată, din hărnicie, generozitate, sănătate interioară, dar mai ales din comuniunea cu o altă inimă.

Dragostea și înclinatia pentru ceea ce este frumos, armonios, elegant, cu gust izvorăsc dintr-o minte deschisă și care vede dincolo de aparente, care vede și este fermecat de armonia și frumusețea tainică a spiritului care pulsează în om și în tot ceea ce există; frumusețe care nu se ofilește și nu moare niciodată, pentru că în ea se scaldă divinitatea.

Bucuria inimii și dragostea pentru frumos sunt armele luptei noastre de fiecare zi; sunt instrumentele cu care schimbăm în bine fața acestei lumi.

Și fiindcă tot este vorba de bucurie și frumusețe, mi-ar place ca în fiecare sfârșit de săptămână oamenii noștri să se încingă la horă, iar femeile să se îmbrace în ie cu miros de busuioc și să-și prindă flori în păr.

CE BINE AR FI! CE LIBERI AM FI!

Admirăm verdele crud al frunzei de primăvară sau o călcăm în picioare veștedă toamna pe poteci.

Ce bine ar fi să fim o frunză, că să cunoaștem cântecul vântului și taina pământului cu care din nou se contopește, pentru ca la primăvară să răsară din nou, proaspătă și plină de speranță. Misterul nasterii și al morții pentru o nouă renaștere stă tăcut în orice frunză din orice copac.

Ne plecăm cu admirație spre petalele parfumante ale florilor. Ce bine ar fi să fim o floare, să ne hrănim în fiecare zi cu lumina și căldura soarelui și așa i-am înțelege misterul și rostul. Și așa am deveni noi înșine parfum și lumină.

Ce bine ar fi să fim un zâmbet de copil! Atunci toate armele s-ar topi și s-ar transforma în jucării. Atunci, toți oamenii vor avea casele deschise; nimeni nu se va mai teme de nimeni și pacea universală va umple tot pământul nostru.

Ce bine ar fi să înțelegem că răul este doar frica din mintea noastră. Atunci am prinde curaj; am urca munti, am coborî văi și adâncuri, am traversa mări și oceane, ne-am avânta spre ceruri; ce liberi am fi!

Dacă am ști, dacă am fi, ce bine ar fi, ce liberi am fi!
(In memoriam Ioan Gyuri Pascu)

DISCUȚII

Discuțiile cu prietenii sunt plăcute.

Discuțiile cu adversarii nu sunt plăcute, dar sunt utile. Ca atare, nu trebuie ocoliti. Cine știe, tot discutând cu ei, poate într-o zi vom deveni prieteni și toți vom avea doar de câștigat!

VIDEOCHAT ȘI RADIO MARIA

Istoria care urmează ar fi mai lungă, dar încerc să o rezum:

Când merg cu mașina, îmi place să iau la ocazie diferite persoane. Așa, trece timpul mai ușor și dacă ai norocul să întâlnești vreo persoană mai vorbăreată, inteligentă și cu simțul umorului, călătoria devine chiar plăcută și interesantă. Aseară, întorcându-mă spre Iași la o oră mai târzie, mi-a fost dat să întâlnesc o persoană care m-a făcut să văd cât de mare, variată și de neînțeles este grădina Domnului. Observând o tânără că făcea semne insistente și grăbite cu mâna, ca și cum s-ar fi întâmplat o nenorocire, trage mașina pe dreapta lângă trotuar și o invită să urce. Bună seara! Mergeți la Iași? Mă întreabă tânăra cu o voce alertată. Da, îi răspund, urcați, vă rog! S-a întâmplat ceva, o întreb, căci am observat că faceți semne grăbite, agitate din mână. Da, s-a întâmplat, că stau aici de jumătate de oră și nu a oprit nimeni, și întârzii la serviciu. Bine că s-a găsit o inimă bună ca d. voastră. Sper să ajungem în timp, că sefii ăștia de azi, cine-i mai înțelege? Toti vor să facă bani, cât mai multi bani, și numai la bani le e gândul; nu se mai satură de bani, iar pe tine te plătesc cu te miri ce. Asta-i lumea de azi, când ajungi la bani, uiti de toate, trage concluzia domnișoara și își scoate grăbită un ruj din poșeta

aurie, sclipitoare ca un pom de Crăciun cu toate luminilele aprinse. Nu stiu ce să zic, spun eu în timp ce domnișoara cu păr lung, negru și frumos aranjat își scoate o oglindă și începe să se rujeze. Mă scuzați, revine ea, încerc să mă aranjez mai bine, că, de, așa trebuie să dai pe sticlă. Altfel, nu te caută nimeni, că-s tare pretentiosi clienții ăștia. Nu pricep bine ce vrea să spună și o întreb: Scuzați-mi întrebarea, lucrați în televiziune și aveți emisiune nocturnă? Eeee, face dumneaei, grăbită, as vrea eu. Nu, domnule, lucrez într-un studio de videochat. Ah, fac eu scurt și fără să mai scot un cuvânt. Tânăra se uită pe furis la mine și oarecum puțin jenată, îmi zice cu o voce mai stăpânită: Să nu credeți cine știe ce despre mine, că nu-s din alea care ies la produs. Eu îs fată necăjită, chiar dacă la facultate am fost sefă de promovție la engleză. Da, să știți că vorbesc engleza fluent, de se miră unii din ei, și-s americani grei, cu bani multi, sau așa se laudă. Dumnezeu să-i mai înțeleagă, că eu nu-i înțeleg ce caută ei pe chat-ul acesta, că doar au o căruță de bani și-mi arată casa lor cu piscină și toate alea. Au de toate, dar nu pricep de ce nu au o femeie cu care să fie fericiți și vin de se întretin cu mine. Și le povestesc de toate, domnule, din literatura lor americană, de se crucesc, de unde stiu eu toate acestea, iar ei habar nu au. Aaa, intervin eu, deci d.voastră pe chat faceți lectii de literatură americană. Interesant. Da, și din astea, adaugă ea, grăbită. Apoi, se uită mai atent la mine, la bordul mașinii, la volan și mă întreabă: Sunteți catolic? Că văd o imagine cu papa asta care a răsturnat lumea, domnule, Ioan Paul. Mare a mai fost și-l admir. Am auzit că a fost și la București. Dacă eram mai mare atunci și aveam bani, vă zic că mergeam și pe jos să-l văd. Mare om a fost! Baravo vouă, catolicilor, că noi ăștia drept credincioși, ne-am pus pe construit catedrale peste tot, și una mai mare ca toate, unde să se mântuiască tot neamul. Bleah, totuși sunt niste hoti și mincinoși! Nu totuși sunt așa, intervin eu. Sunt multi preoți buni, cu credință și dragoste de oameni. Or fi, intervine ea din nou, dar eu nu i-am întâlnit. Că, să vedeți ce am pătit, că-s și eu credincioasă ortodoxă, că așa m-au botezat și educat părinții, că acum nu-i mai am, că s-au dus după bani prin străinătate și au uitat demult de mine. Zic, să vedeți ce am pătit cu preotul pe care l-am primit cu ajunul, așa cum vin ei, de dau cu aghiazmă, spun rugăciuni grăbite și întind mâna repede, să le dai banul. L-am primit, domnule, în apartamentul pe care mi l-au lăsat părinții să stau, că

ei s-au dus prin străinăătăuri, cum v-am spus. Si preotul asta care nu mi-a plăcut deloc, că-i netuns, domnule, cu barbă ca Rasputin, după ce a îngânat ceva si a dat cu agheazmă peste tot, de mi-a udat peretii, mă întreabă nemulțumit după ce i-am pus 10 lei în palmă: Dar, dumneata, domnisoară, ai serviciu, unde lucrezi? Ce se bagă el, domnule, în viața mea si mă întreabă unde lucrez?! M-a supărat, domnule, popa acesta netuns si avea si unghiile netăiate. Nu stiu, preoteasa aia a lui cum l-a lăsat să iasă așa din casă. O fi si ea, tot o nespălată. Zic, m-a supărat rău, că se uita nemulțumit la cei 10 lei si-i zic: Lucrez si eu unde pot, adică la videochat, dacă nu vă e cu supărare, si câștig destul de bine, așa ca să mă pot îmbrăca frumos. Domnule, odată se uită popa urât la mine si începe să mă ude cu aghiazmă si să-mi zică tot felul de vorbe: La videochat?! Să te spăl de păcate, fiică păcătoasă ce esti. A intrat răul în tine. Să vii la spovedanie, că ai luat-o pe drumul Satanei. Aoleu, ce m-a enervat că i-am zis să iasă repede din casă până nu sun la politie. Si a iesit popa, domnule, bodogănind si strigându-mi de pe scara blocului că am luat-o pe drumul Satanei si să merg la spovedanie. Asa vi se pare că sunt, domnule, pe drumul Satanei? Ziceti d.voastră, că păreti om mai inteligent, că dacă aveti poza papei acesta polonez, de a răsturnat comunismul, sigur sunteti un om cu scaun la cap. Dar, cine v-a zis că a răsturnat comunismul, intervin eu, încercând să schimb discutia? D.voastră sunteti tânără si când a căzut comunismul, poate că nici nu stiati să vorbiti. Da, aveti dreptate, intervine ea, dar am mai citit si eu, că-mi place să stiu multe. Si în satul bunicilor au fost comunisti, că mi-au zis părintii, si le-au confiscat tot ce aveau, când a venit colectivizarea. Mama ei de colectivizare! Ducă-se naibii toti comunistii, dar si capitalistii ăștia de azi. Toti sunt răi, domnule, toti, de la patriarh în jos. Nu se mai satură de bani. Că mie îmi dau doar o treime din ce câștig acolo. Lacomii toti, inclusiv părintii mei, că nu le-au mai ajuns banii. Mă uit mirat si tăcut la tânăra frumoasă, rujată bine, dar furioasă pe toată lumea. Ce vă uitati așa la mine, mă întreabă ea; să stiti că-s fată serioasă, ba chiar credincioasă, si la serviciu, ca să mă linistesc când mă mai jignește sau aburește unul, altul, ascult programe religioase, dar nu Trinitas, că m-a enervat popa ala de care v-am povestit, ci programe din alea de la pocăiti, ba chiar si Radio Maria, ca să mă linistesc, domnule. Si aud multe lucruri frumoase acolo. Nu-mi vine să cred ce spune domnișoara. O întreb cumva stăjenit: Deci,

dumneavoastră, la videochat, ascultati si programe religioase? Da, răspunde ea scurt si răspicat. De ce vă mirati? V-am spus că eu nu-s din alea care ies la produs. Eu am credința mea si le mai spun la ăia cu bani care se dau mari la mine: Bă, mai rugati-vă si voi, că de ăia veniti la mine aici să mă mă vedeti pe toate fetele, pentru că nu-l mai vedeti nici pe Dumnezeu si nici pe nevestele voastre. Uite așa le spun, domnule, că vă văd om serios. Dar, ia spuneti, dvoastră cu ce vă ocupați, dacă nu vă supără întrebarea? Păi, eu sunt preot si predau si la universitate. Eram aproape sigură, intervine ea, că eu am si simt de psiholog, că am văzut atâta lume. După fată, domnule, fata vă trădează. Bravo! Mă bucur că v-am cunoscut. Mă numesc.... si-mi întinde mâna, o mână fină, îngrijită cu unghii lungi și cu tot felul de mici desene pe ele.

Drumul până la Iasi a fost scurt, iar după ce am lăsat-o pe tânara domniță în oras, ceea ce m-a tot frământat până am adormit a fost o întrebare mai complicată: Cum este posibil să asculti Radio Maria în timp ce faci videochat? La anii ei, eu nu mă împăcam deloc cu ideologia comunistă. Acum, ea împacă lucruri care în mintea mea sunt la poli opusi. Ori or fi tinerii acestia niste genii pe care eu nu le înțeleg si am rămas eu în urmă de tot de cărută. Sau, la români este totul posibil? PS: Vin cu o completare:

Fiindcă nu găseam nici un răspuns și mă frământa problema, am intrat pe site-ul:

<http://luckvstudio.ro/>

unde am avut următoarea conversație scrisă:

Studio de Videochat

Buna! 😊:))

Studio de Videochat

Cu ce informatii te pot ajuta?

Eu

Aseară am luat la ocazie o domnișoară care mi-a zis că face videochat. Iar când are timp liber la serviciu, ascultă posturi religioase de radio. Este posibil așa ceva?

Studio de Videochat

De ce nu?!

Eu

Nedumerirea mea este cum se împacă într-o persoană ceea ce face în videochat cu ceea ce contin programele religioase. Adică, poti merge liniștită la biserică să te împărtășești și apoi, la fel de liniștită să mergi la serviciul de videochat?

Studio de Videochat

Desigur. Videochatul este tot un job, ca oricare altul. Se comunica online cu persoane din alte tari.

Eu

Mă refer la aspectele etice, sau să le numim morale ale continutului activității pe videochat. Acestea se pot armoniza cu exigențele învățăturii creștine?

La această întrebare nu am mai primit niciun răspuns, iar cine era în spatele ecranului mi-a închis conversația fără nici un preaviz sau explicație. Asa, am rămas mai în ceată decât eram înainte. Este ceață mare în România. Ghinion, ar spune președintele țării.

FERICIREA

Fericirea nu constă în îmbuibare și nici atunci când totii sunt de acord cu tine și cu ideile tale, căci mâncarea prea multă te îngrasă și îmbolnăvește, iar cei care astăzi te aplaudă, mâine îți pot întoarce spatele sau chiar să te condamne. Fericirea constă într-o conștiință curată și în simplitatea inimii și a vieții tale.

Fericit esti atunci când îți iei în mâini propria viață și chiar dacă trebuie să versi lacrimi, chiar dacă alții nu sunt de acord cu tine, tu îți urmezi drumul fără compromisuri și fără regrete, cu încredere în Cel de Sus și în propriile puteri. Fericit esti atunci când chiar dacă deasupra ta este un cer plin cu nori, tu știi să cânti și să-ți trăiești clipa cu seninătate și în pace cu ceilalți.

Fericit ești atunci când nu uiți că cea mai mare realizare a vieții tale nu sunt casele, averile tale, nici chiar familia ta, ci esti tu însuși și viața pe care o duci. Căci dacă tu ești fericit, vei face

fericită și familia ta. Iar dacă tu ești un nefericit, vei pierde și familia, și casa, și averea, ba te vei pierde chiar pe tine însuți. Fericit ești atunci când ai palmele bătătorite de muncă, când transpiri din greu pentru a-ți câștiga pâinea de toate zilele; când seara cazi pe pat frânt de oboseală, dar nu ți-ai vândut conștiința, nu ți-ai trădat familia și prietenii, nu ai vorbit de rău pe semenii tăi, nu ai furat și nu ai nedreptățit pe nimeni.

Fericit ești atunci când ai reușit să ierți pe oricine ți-a gresit; când ai reușit să zâmbesti celui ce s-a uitat urât la tine, te-a vorbit de rău, sau chiar te-a lovit, iar tu i-ai sărutat obrazul și i-ai întins mâna iertării și a păcii. Căci fericit este acela care nu-i tratează pe semenii conform cu răutățile lor, ci conform cu bunătatea inimii sale.

Fericit ești atunci când cu cel care te contrazice și nu este de acord cu tine, tu ești dispus să-l asculți glasul și părerile și să vezi unde are dreptate, iar propriile idei și convingeri ți le exprimi cu multă delicatete și iubire. Fericit ești atunci când cu seninătate știi să accepti și nu-l pe care ți-l spun semenii și să nu consideri că cel care te contrazice îți este și dușman, căci s-ar putea să-ți fie un bun prieten care te scapă de la pierzare.

Fericit ești atunci când plângi sau ești abătut și trist, dar reflectezi îndelung și cu calm asupra cauzelor care te-au adus în această stare și găsești căile de ieșire din nou la lumină și bucurie. Căci de multe ori lacrimile noastre sunt cele care ne spală de propriile mizerii, sau de cele cu care alții ne-au murdărit. Lacrimile îți curăță ochii și te ajută să vezi mai bine, iar cine nu-și plânge propriile păcate, va rămâne în ele; mai mult, acestea îl vor conduce la moarte.

Fericit ești atunci când înțelegi că viața aceasta este cel mai mare dar al cerului, chiar dacă lumea te ignoră și nu-i pasă de tine, chiar dacă ai căzut de atâtea ori în propriile slăbiciuni, chiar dacă multe lucruri nu le înțelegi. În toate acestea există un sens, chiar dacă tu nu-l pricepi acum. Căci viața nu este un destin tragic, ci o cucerire care se realizează zi de zi, clipă de clipă, punându-ți în joc toate forțele, fantezia și capacitatea ta de a-ți inventa propria fericire.

Fericit ești atunci când nu te consideri o victimă a fatalității, ci actorul principal care-și joacă rolul de la primul gong

până când cortina va cădea în fața scenei tale, iar tu te vei muta în veșnicie.

Fericit esti atunci când nu ti-e frică să-ti exprimi iubirea; când nu-ti reprimi sentimentele bune ale inimii tale, când știi să fii om în deplinătatea ființei tale.

Fericit esti atunci când îi lasi în pace pe semenii tăi să-si trăiască viața așa cum consideră ei mai bine și nu le impui regulile și convingerile tale. Căci dacă tu ai dreptate, este foarte posibil ca și cel de lângă tine să aibă dreptate și să fie fericit conform conștiinței lui.

Fericirea esti tu însuți, cu urcusurile și coborâsurile tale, cu râsul și cu plânsul tău, cu realizările și esecurile tale. Fericirea este viața pe care o trăiești cu pasiune maximă, cu toată inteligența de care ești capabil, dar mai ales cu toată căldura inimii tale.

CUVINTE, PEA MULTE CUVINTE!

Nu sunt adevărate decât cuvintele care curg din lacrimile tale, care iau forma gurii tale, care au căldura inimii tale, care sunt senine sau triste, îngândurate, ridate ca și chipul tău. Nu sunt adevărate decât cuvintele care iau forma îmbrățișării tale fierbinti sau a trădărilor tale nenumărate, mici sau mari. Nu sunt adevărate decât cuvintele care nasc oameni sau îiucid fără milă, fără cel mai mic sentiment de regret sau teamă de judecata lui Dumnezeu.

Nu sunt adevărate decât cuvintele care sunt obosite ca și picioarele tale umblând în căutarea ființei dragi pe care ai pierdut-o din lașitate sau din prostie.

Nu sunt adevărate decât cuvintele care iau forma trupului tău, sau care izvorăsc din mintea și din gândurile tale cele mai ascunse.

Nu este adevărat nimic care nu izvorăște din frumusețea sau din hihosenia chipului tău pe care nu ți-l știe nimeni decât tu însuși în momentele tale de sinceritate.

Este plină lumea de cuvinte, dar străzile oraselor si drumurile satelor noastre s-au golit de oameni. Cuvinte nenămărate la televizor, radio, internet, pe calculatoare, tablete, telefoane mobile, în ziare, reviste, cărți, pe reclame, bannere, postere, în difuzoare, în gura oamenilor, în vitrine, pe tricouri si cămăși, pe obiecte decorative, pe avioane, mașini si vapoare, probabil si pe navele cosmice si pe sateliți. Dar, durere: Lumea întreagă se plânge de singurătate. Poate chiar Dumnezeu din ceruri se plânge de singurătate, căci creatura lui predilectă, omul, l-a cam uitat si merge pe drumuri pe care si le-a trasat singur. Pe pământul meu nu mai este nici cerul, nici iadul, căci totul a fost invadat de cuvinte goale, simple semne fără suflare de viață. Pe pământul meu se întinde sinistru spectrul morții, adică umbra hăului dinaintea facerii lumii.

Sunt sătul de cuvinte goale si de oameni care trec pe lângă mine ca niste stafii, fără viață, fără căldură, fără nimic care să mă atragă. Nu mă atrag nici tatuajele, nici formele provocatoare, nici hainele scumpe de marcă, nimic din ceea ce nu este omul și nu ambalajul în care se camuflează.

Sunt sătul de o lume plină de cuvinte, dar goală de viață, egoistă si închisă în cuvinte din ce în ce mai sărace si mai reci, mai mecanice, mai lipsite de umanitate. O lume care comunică prin emoticoane, omuleți, sms-uri; o lume care se îmbrățișează, se iubeste, se scuiță si se trădează prin sticla Gorilla a dispozitivelor electronice portabile cu ecran.

Avem nevoie din nou de cuvântul de la începutul lumii care avea duhul si viata lui Dumnezeu, pentru ca lumea aceasta plină de cuvinte să nu dispară în neant.

Preoți și dascăli ai oamenilor, care ați spus și spuneți atâtea cuvinte goale, fără viață, uitati-vă cum cuvintele voastre goale nu-i apropie pe oameni de Dumnezeu, nici de înțelepciunea mintii, ci îi fac să meargă care încotro îi taie capul. Nu de cuvintele gurii voastre au nevoie oamenii, ci de cuvântul care izvorăște din mintea voastră înțeleaptă si din inima voastră plină de iubire. Dacă preotul si dascălul mai stiu încă cine sunt si care le este menirea, atunci să mai deschidă si gura. Dacă nu, să facă bine si să tacă din gură (să se ducă la prăsit câmpul) si să nu mai spună cuvinte goale, fără viață, căci lumea a fost deja invadată de

cuvinte goale, moarte, care anunță pustiul și hăul dinaintea facerii lumii.

Cine va salva lumea de la pieire? Cuvintele care izvorăsc din lacrimile sau din bucuriile noastre; cuvinte care izvorăsc din adâncul ființei noastre și în care se scaldă chipul Celui fără de început. Căci nu este adevărat și nu este important decât Cuvântul de la începutul lumii, Cuvântul salvator al lumii, Logosul care da sens și luminează rostul cuvintelor noastre. Toate celelalte cuvinte, în afara Logosului etern, nu sunt decât simple semne și zgomote de tinichele.

Si iar îmi amintesc de melodia cântată de Dalida în compania lui Alain Delon, melodie lansată în anul 1973, dar și astăzi la fel de actuală și de dramatică, ca și în acei ani când oamenii erau în plin proces de invadare a spațiului cu multe, foarte multe, infinite cuvinte.

Vorbiți mai puțin, gândiți mai mult și iubiți cât vă tin puterile inimii iar Dumnezeu pe care l-ați exilat în cerul lui, va coborî din nou în ochii, pe buzele și limba voastră, în mâinile, în mintea și inima voastră, ba chiar și în cuvintele voastre!

UN NOU AN UNIVERSITAR

Ieri, într-un cadru festiv, în aula Mihai Eminescu a Universității "Al.I.Cuza" din Iași a fost inaugurat noul an academic 2016-2017.

În timpul luărilor de cuvânt, ideile interlocutorilor mă duceau cu gândul și la unele lucruri pe care le expun în continuare:

Mă gândeam că dacă oamenii noștri, tineri sau vârstnici, ar cunoaște ce înseamnă să cumperi și doar doi cartofi fără bon de casă, adică să favorizeze îmbogățirea unora (putini) și rămânerea în sărăcie a majorității; zic, dacă totți ar cunoaște ce înseamnă această mică ilegalitate, oamenii noștri nu ar cumpăra nimic fără bon fiscal și așa ar deveni mai bogați, în țara noastră s-ar forma o clasă de mijloc și totți am avea de câștigat. Dacă pentru orice produs s-ar elibera bon fiscal, iar din câte constat, în majoritatea satelor din România așa ceva nu se întâmplă, zic, dacă s-ar respecta această mică legalitate, bugetul țării ar crește, s-ar

înfiinta noi locuri de muncă, ar fi bani pentru creșteri salariale și pentru mărirea pensiilor.

Ei, bine, cunoaserea lucrurilor, a realităților vietii si a exigentelor ei, toate acestea se dobândesc cel mai bine în școală. Se tot întreabă unii sau alții la ce este bună școala. Școala te luminează si te ajută să vezi bine în tine si în jurul tău. Si cunoscând bine realitățile, vei reuși să le pui în slujba ta. Școala te învață să relationezi frumos, corect si benefic cu semenii tăi. Aceasta, de la prima zi din grădiniță si până ce finalizezi studii si cursuri postuniversitare. O lume haotică si fără sens, egoistă si închisă în sine este complet incompatibilă cu școala. Școala, luată în serios, formează oameni care nu scuipă pe stradă, nu înjură, nu claxonează în trafic, zâmbesc amabil si politicos oricui, știu să spună multumesc sau scuză-mă, oferă precedentă bătrânilor si femeilor si multe altele asemănătoare. Școala ajută la construirea unei societăți inteligente, progresiste, deschisă spre nou, spre valori si idealuri care înnobilează omul. Școala formează oameni si caractere care, mai mult decât banii si bogățiile materiale, îmbogățesc omenirea, o aduc mai aproape de ceea ce trebuie să fie ea, adică oglindă a divinității încarnate. Școala te ajută să fii ceea ce trebuie să fii.

Astăzi, școala se confruntă cu mari probleme si provocări ale unei lumi în tranziție spre nu se știe încă ce anume. Una din marile provocări ale lumii actuale este lipsa de perspectivă si care atrage după sine nesiguranta pe multiple planuri, pornind de la cele strict interioare, intime, personale si până la nesiguranta la scară planetară. Ne întrebăm la ce este bună școala? Școala are misiunea de a căuta sensul si direcția de mers a indivizilor si societății. Alături de biserici, școala trebuie să-l ajute pe om să înțeleagă ce este, de unde vine si încotro se îndreaptă. Nu ne este suficient iluminatul stradal sau din casele noastre. Avem mare nevoie de lumina interioară care să ne elibereze de întunecimi generatoare de confuzii, angoase si depresii existționale. Școala nu îți oferă doar niste informații, așa cum le găsești si pe site-ul Google, ci te ajută să înțelegi lucrurile, să decantezi, să separi valorile de nonvalori, să-ți construiești, să-și întărești propria personalitate.

Scoala este leagănul valorilor omenirii. Scoala adevărată va scoate din circuit manelele și kitsch-urile din artă, îi va învăța pe oameni să despartă bine cuvintele în silabe, să scrie un eseu, o poezie, să construiască o casă frumoasă și să se îmbrace cu gust, elegantă și decentă. Scoala îi va învăța pe copii să cunoască cine sunt adulții și bătrânii și să nu se mai tragă de curea cu ei. Scoala ne va învăța pe toți să nu mai lăsăm murdăria și peturi la picnic și iarbă verde și să respectăm templul laic al lui Dumnezeu care este natura înconjurătoare.

Scoala este aceea care produce știință inovatoare, știință pe care o vezi apoi în trotuare curate și rigole cu flori, în străzi curate și bine marcate, în canalizări corespunzătoare, în igienă, în blocuri care nu vor ceda la cutremure, în alimente care nu-ți vor afecta sănătatea, în tot ceea ce înseamnă bunăstare și sănătate. Scoala este locul unde înveți că de unul singur ești slab, dar împreună cu alții, în spirit de echipă și fair play poți realiza lucruri mari. Sunt total contra modelului homeschooling, căci copiii pot învăța ce este libertatea de a învăța relationând cu ceilalți. Cine nu intră în relații existenziale cu semenii săi poate să ajungă tobă de carte, dar va fi negat pentru relații sociale benefice atât lui, cât și celorlalți. Modelul homeschooling ignoră dimensiunea socială a ființei umane, așa cum teoria gender ignoră individualitatea bărbatului și femeii, diferiți unul de altul nu doar fizic, organic, sexual, ci constituie două entități distincte care se realizează completându-se reciproc, fără a-și nega însă propria identitate.

Cu emoție, în acest început de toamnă am pășit din nouă pe porțile școlilor, unii pentru prima dată, alții purtând bucuriile și nostalgiile anilor anteriori, dar cu toții, boboci sau avansați, veterani, elevi, studenți și dascăli, personal auxiliar, cu toții ne bucurăm la acest nou început de an școlar și ne dorim unii altora lumină, cât mai multă lumină în mintea noastră. Mai mult decât atât, ne dorim ca școala să forjeze în noi caractere, persoane capabile să devină ele mai bune și așa, lumea în care trăim să devină mai bună, conformă cu idealurile, aspirațiile și principiile care se învață pe băncile școlilor.

TOTUL ESTE DAR

Evanghelia acestei duminici (Luca 17, 5-10) ne învață un lucru elementar: Dumnezeu nu are nicio datorie față de noi, iar noi nu avem niciun merit în fața Lui. Nu știu cum își închipuie oamenii relația lor cu Cel de Sus. Cred că fiecare are modul lui propriu și ar fi atâtea credințe și dumnezei, câți oameni sunt pe pământ.

Este necesar, cred, să reflectăm mai adânc asupra acestei realități fundamentale a omului în raport cu Dumnezeu. El chiar nu ne este dator cu nimic și totuși ne-a oferit totul cu o generozitate pe care doar un spirit fin și atent o poate percepe. Iar noi, în raport cu El, chiar nu avem niciun merit și niciun drept să-i pretindem ceva. Între noi și Dumnezeu, totul este dar, har, gratuitate absolută. Misterios mai este Dumnezeu! Unii îl percep ca Marele Arhitect al universului, mulți ca Cel la care mergem cu acatiste și pomelnice, cu lumânări, pomeni, colive și multe altele. Doar, doar s-o milostivi de noi, cei vii, și de cei răposați. Alții au Dumnezeul lor, așa cum și-l croiesc în independența, mintea și planurile sau capriciile lor. Pentru alții, Dumnezeu este un personaj cu care își ornamează viața în anumite ocazii. Pentru mulți, Dumnezeu nu mai există; a fost un personaj al istoriei care și-a trăit epoca iar acum a ieșit de pe scena ei și stă într-un muzeu al figurilor din ceară alături de alte personaje trecute demult la cele veșnice.

Dacă citim Biblia mai cu atenție, sau dacă avem un spirit fin și atent, așa cum am spus deja, vom descoperi că Dumnezeu este darul oferit omului, fără ca acesta să-l ceară, fără ca să-l merite sau să aibă vreun drept asupra Lui. Mai mult, Dumnezeu este marele dar al întregii creații. Par cuvinte mari, pur retorice, dar cred că ele exprimă realitatea lui Dumnezeu așa cum ni se revelează în paginile cărții sfinte și în cartea nescrisă a pământului și a întregului univers. Eu așa îl percep pe Dumnezeu, ca pe Darul la modul absolut. Într-un firicel de iarbă pe care îl ating, sau în parfumul unei flori pe care o miros intuiesc viața și frumusețea care sunt în ele și pe care le-am primit gratuit. El ne iubește fără limite și datorită iubirii lui noi existăm chiar și atunci când în primul moment ne rugăm Lui, iar în clipa următoare facem răul; chiar și atunci El ne iubește. Are încredere

în noi: ne-a oferit darul vieții, inteligența și voința pentru ca prin aceste daruri să devenim mai asemănători cu El. Și deși știe dinainte toate relele pe care le vom face, nu ne ia darurile oferite; are încredere în tot ce ne-a dat și se bazează pe bravura noastră chiar și atunci când ne batem joc de darurile primite. Crede în noi chiar și atunci când ne dovedim niște nemernici sau handicapați. În ochii noștri, iubirea și încrederea cu care ne tratează pot părea pură nebunie.

Iar noi, cum suntem? Avem sau nu avem credință în El? Poate că întrebarea este pusă greșit, căci credința nu este o achiziție, un bun precum ciorapii din sertar. Credința este mai ales trăire; este o aventură dirijată de iubire. Cine se prezintă în fața lui Dumnezeu cu credința lui ca și cu o valiză Louis Vuitton, a greșit cu totul. La fel, cine crede că dacă patriarhul sau papa, îmbrăcați în cele mai splendide haine bisericești, au credință mai multă decât un om care vine la biserică în două haine cumpărate de la second hand cu 20 de lei, iar se înșală. Credința este dar gratuit, complet gratuit oferit nouă de Cel de Sus. Iar o credință care este lipsită de iubire, nu este credință, ci un pur farizeism neplăcut în fața Lui. Iar dacă iubirea noastră ar fi mare doar cât un bob de muștar, ar fi capabilă să scoată din rădăcini un copac și să-l planteze în mare. Adică ar fi capabilă de lucruri pe care rațiunea le vede imposibile. Dar, o credință marcată de iubire este capabilă de lucruri imposibile pentru rațiune. O credință iubitoare va înțelege că totul este dar; totul este har, totul este iubire gratuită.

Evangelhia după sfântul Luca 17,5-10:

În acel timp, apostolii i-au spus Domnului: "Mărește-ne credința!" 6 Iar Domnul a spus: "Dacă ați avea credință cât un grăunte de muștar, ați spune sicomorului acestuia: «Dezrădăcinează-te și plantează-te în mare!» și v-ar asculta. 7 Cine dintre voi, având un servitor la arat sau la păstorit, când acesta se întoarce de la câmp, îi va spune: «Vino îndată și așază-te la masă!»? 8 Nu-i va spune mai degrabă: «Pregătește-mi ceva pentru cină, încinge-te ca să-mi slujești până când voi mânca și voi bea eu, după aceea vei mânca și vei bea și tu!»? 9 Oare trebuie să-i mulțumească servitorului că a făcut cele poruncite? 10 Tot așa și voi, când faceți toate cele care vă sunt poruncite,

spuneți: «Suntem servitori inutili, am făcut ceea ce eram datori să facem»"

Cu cât cunoaștem mai bine oamenii și lumea, cu atât devenim mai toleranți. Dovadă ne stă însuși Dumnezeu, care ne cunoaște cel mai bine și nu dă în cap nimănui; nici celui care-l înjură.

Cu ceva secole în urmă (1637), Descartes a afirmat: Cuget, deci exist. Fără nicio pretentie de a-l depăși sau contrazice pe marele părinte al filosofiei moderne, as spune că: Exist atâta timp cât cineva se gândește la mine, dar mai ales mă poartă în inima lui. De aceea, consider solitudinea (mai ales cea interioară) nu doar anticamera, ci chiar moartea însăși a omului ca om.

OAMENII AII LUMINII

Sunt oameni care au o lumină deosebită în privire și pe fața cărora s-a asternut ca un fond de ten invizibil un strat delicat de seninătate, pace și armonie care parcă vin din altă lume. Acești oameni transpiră o lumină ale cărei reflexe aproape imperceptibile se împletesc cu zâmbetul și seninătatea chipului lor, atrăgător, cald și plăcut ca razele calde și blânde ale soarelui de dimineată dintr-o frumoasă zi de vară.

Te simți atras de astfel de oameni și ai vrea să știi de unde au ei atâta lumină în privire, atâta pace și liniște pe chipul lor plăcut, armonios, delicat și proaspăt ca petalele unui bujor la începutul primăverii.

Este un privilegiu să întâlnești astfel de oameni și o gratie a cerului să pătrunzi sfios și cu respect în templul vieții lor. Vei descoperi acolo că ei au căutat cu pasiune constantă, cu dragoste și devotament, cu abnegatie și cu mintea mereu trează să-și urmeze steaua lor călăuzitoare, drumul în viață, chiar și atunci când nimeni nu credea în visul lor; chiar și atunci când ceilalți alergau după bani, onoruri și funcții. Ei își urmau glasul interior, crezând în destinul lor fără să critice, fără să condamne pe cei care nu-i înțelegeau. Își urmau steaua lor, care clipea printre mii și mii de alte stele și chiar dacă uneori se ascundea după nori, în nopți întunecate, erau convinși că steaua lor va apărea din nou și

le va lumina calea. Lumina din privirea si de pe chipul lor este lumina stelei lor călăuzitoare, în care au crezut mereu, la care au visat mereu.

Sunt oameni care au căutat mereu lumina pe chipul semenilor lor; au căutat-o cu înfrigurare, chiar si atunci când acestia își ascundeau chipul, chiar si atunci când în jur nu mai era nicio lumină. Ei se apropiau cu sfială cât mai aproape de fetele semenilor lor, priveau în ochii lor întunecati, încetosati, căutând un firicel cât de mic de lumină, o scânteiere, o sclipire, oricât de firavă ar fi fost. Acesti oameni sunt luminosi pentru că au căutat mereu lumina în privirea si pe chipul semenilor lor și nu și-au dat pace până nu au descoperit-o.

Sunt oameni ai luminii care au privit cu atentie florile câmpului, frunzele copacilor, crestele muntilor si întinderea nesfârșită a mărilor. Au privit cu nesat lumina care se întinde peste toate frumusetile lumii, lumina care descoperă ceva din măretia si misterul ascuns dincolo de coaja lucrurilor; lumina care vine de sus si risipeste întunericul care încearcă în fiecare noapte să acopere totul, dar care este risipit în fiecare dimineată de soarele care niciodată nu întârzie să apară, mereu proaspăt la orizontul lumii.

Sunt oameni ai luminii care stau neclintiti, atenti cu ochii deschisi si mintea trează pentru a surprinde cele mai mici nuante care dezvăluie conturul frumusetii tuturor creaturilor, în gesturile acestora, în suspinele negrăite si neînțelese de nimeni, în cuvintele lor, în tot ceea ce fac. Acesti oameni ai luminii sunt marii artisti ai lumii care ca niste albine neobosite scot nectarul din fiecare fiintă si-l transformă în lumina care te face să vezi frumuseti nebănuite, fărâme dintr-o frumusetate care te învăluie si te poartă cu ea într-o altă lume, într-o altă dimensiune a existenței care nu are nume, căci este inefabilă.

Sunt oameni ai luminii, care pentru a-si câștiga acel minim necesar în urmarea carismei si visului lor sunt în stare să facă cele mai umile munci si servicii, să se hrănească doar cu pâine si apă, să nu risipească nici un bănut si care se consideră fericiti si norocosi dacă au minimul necesar pentru viață. Sunt oameni care au credință într-un Dumnezeu care este mult diferit de al multor semeni ai lor, un Dumnezeu pe care doar ei îl înțeleg, misterios, dar cu siguranță este un Dumnezeu al luminii,

căci întreaga lor viață este o lumină în care ei se scaldă așa cum petalele florilor se scaldă în lumina soarelui.

Poate că noi ne-am obisnuit să facem lumină repede și ușor, apăsând salterul de pe perete și să vedem totul în camera noastră într-o fracțiune de secundă, la orice oră din zi și din noapte. Acești oameni, în schimb, ne dezvăluie o altă lumină, plină de vrajă, misterioasă ca și lumea pe care ei o poartă în tot ceea ce sunt, în tot ceea ce fac. Ei sunt martorii unei lumi a luminii care nu se știe nici de unde vine, nici încotro merge; sau poate vine de dincolo de timp și spațiu și ne învâluie cu nemărginirea frumuseții ei.

OAMENI STRATIFICAȚI

Eram într-un magazin de mobilă și aici am văzut că diferitele obiecte de mobilier sunt confectionate din pal, din panouri MDF, din lemn sau din lemn stratificat. Mi-a trezit curiozitatea aceasta a patra categorie a materialelor din care se confectionează mobilierul pe care-l avem în casele noastre, lemnul stratificat. În esență, un astfel de material este foarte simplu: Diferite straturi de lemn, de diferite grosimi și calități, sunt lipite între ele și formează lemnul stratificat.

Nu știu de ce mi-a venit în minte asemănarea dintre lemnul stratificat și oameni. Și ființele acestea cugetătoare, (adică noi toți) cu voință și sentimente sunt compuse din mai multe straturi. Un strat este cel de suprafață, vizibil cu ochiul liber și care formează viața noastră publică, în văzul tuturor, strat pe care-l percepem la semenii noștri cu cele cinci simțuri pe care le avem. Un alt strat, mai complicat și mai greu de cunoscut este cel al planurilor, relațiilor, intereselor pe care oamenii le gândesc, le croiesc și le practică, dar nu în văzul tuturor. Un al treilea strat este cel al vieții lor intime, afective, mai ascuns decât cel de-al doilea. Există o lege a privacy-ului care ne interzice să ne băgăm nasul în acest strat al vieții oamenilor. Ar mai fi și un al patrulea strat al acțiunilor mai puțin conștiente și controlate, dar este mai greu să te pronunți în această zonă.

Ne punem întrebarea dacă există o armonie, o unitate între aceste straturi care compun ființa umană? La unii, da, la mulți, ba. Iar dacă ne întrebăm dacă există o armonie între aceste multiple straturi și mesajul biblic sau evanghelic, de multe ori

constatăm că oamenii merg paralel sau chiar contrar cu ceea ce ne spune Dumnezeu în Cartea Sfântă.

Dumnezeu este armonie și unitate, iar oamenii acționează pe multiple planuri care nu prea intră în armonia și unitatea divină. Din această cauză creștinii sunt împărțiți în diferite biserici și confesiuni; din această cauză, familiile se destramă; din această cauză lipsește unitatea în diferitele forme de grupare și agregare a oamenilor; din această cauză, nu de puține ori nici individul nu reușește să se mai înțeleagă, să mai fie în pace cu el însuși și intră în crize existționale.

Îmi vine să mă minunez de gândurile în care am alunecat în fața unui corp de mobilier din lemn stratificat iar în oglinda prinsă pe usa sifonierului din magazin văd pe chipul meu un zâmbet dulce-amar.

DEZLEGAREA DE PĂCATE; CARE PĂCATE?

Mentinerea oamenilor într-un regim de dominare, de dependentă de alții, de neputință interioară și nemulțumire îi determină să apeleze la intermediari pentru a-și găsi linistea cugetelor lor, pentru a se elibera măcar pentru o clipă de ceea ce-i apasă în cugetul și inima lor.

Odată cu creșterea nivelului de trai și civilizație, odată cu instaurarea democrațiilor, oamenii au devenit din ce în ce mai independenți. Această independentă a omului contemporan este una din cauzele care-l duce departe de duhovnic și de sacramentul Spovezii. Simțindu-se puternici și autonomi, ce nevoie ar mai avea oamenii de un intermediar între ei și Dumnezeu, de o persoană care să-i dezlege de păcatele lor? În cel mai fericit caz, oamenii vor cere iertare direct lui Dumnezeu.

Însă ceea ce-i apasă pe mulți, nu sunt atât păcatele lor, cât mai mult griile și problemele cotidiene: Nesiguranta zilei de mâine, salariile mici, stresul cotidian, lipsa unei mari iubiri, solitudinea interioară, perspectiva bătrănetii și a bolii, dorința continuă de avea cât mai multe bunuri, vraia și tentatia atâtor lucruri care le sunt vândurate pe sub nas de mass media. Toate aceste probleme care apasă pe umerii oamenilor și altele asemănătoare îi preocupă în așa măsură, încât mărturisirea păcatelor (care păcate?) reprezintă, eventual, o activitate care pentru unii intră în cadrul unor sărbători (Paști, Crăciun), sau un

obicei al copiilor în agenda din comunitățile lor. Sau dacă îi macină nu știu ce probleme, dacă au nelămuriri care le răpesc liniștea, ce nevoie mai au de preot, când sunt atâția psihologi și consilieri care să-i ajute să iasă din impas?

Biserica ne învață că pentru a primi dezlegarea de păcate, Isus Cristos i-a orânduit pe preoți și episcopi. Din ce în ce mai mulți oameni nu cred în așa ceva și spun că preoții sunt și ei oameni, iar iertarea ne-o dă doar Dumnezeu. Influențati de mentalitățile actuale de tip nu doar individualist, ci chiar anarhic, oamenii contestă orice autoritate, orice persoană care s-ar interpune între ei și Dumnezeu.

Și apoi, prin ce anume strălucește viața preotului, prin ce anume este el atât de important sau superior în ochii semenilor lui, încât aceștia să apeleze la el ca la un intermediar între ei și Dumnezeu? Oare nu știu mai bine să se prezinte și să-și vândă marfa psihologiei, consilierii pentru tot felul de probleme, cei care citesc în zodii, astrologii, ghicitorii, clarvăzătorii și mulți alții asemenea lor?

Ieri seara l-am văzut și ascultat cu mare plăcere la inaugurarea sălii Radu Beligan a Ateneului din cartierul Tătărași din Iași pe marele actor Florin Piersic, un personaj care a fascinat și continuă să atragă în iurul său nenumărați români. Privindu-l, mă întrebam dacă eu știu să-mi joc propriul rol cu aceeași dăruire și talent cu care a făcut-o el. Prin ce anume îi fascinez, îi atrag pe semenii mei? Iar dacă mă gândesc că vocația mea este superioară celei a lui Florin, pe câți oameni i-am convins să renunțe la păcatele lor, la obiceiurile lor rele, la năravurile și patimile pe care le au și să se apropie mai mult de Dumnezeu și de semenii lor? Dar înainte de a-mi pune aceste întrebări, mă întreb cât de mult am ars și ard eu în crezul meu, cât de mult cred eu în Dumnezeu? Nu totuși avem frumusețea și sarmul lui Florin Piersic, nici calitățile lui artistice, dar cine ne limitează în dăruirea noastră pentru ceea ce trebuie să facem în viață? Cine ne împiedică să credem mai mult în Dumnezeu?

FRUMUSEȚEA NEGRĂITĂ A TAINELOR LUMII

Ni se pare sau am vrea să credem că putem cunoaște pe deplin viața altora, și de aceea ne permitem să emitem tot felul de judecăți asupra lor, afirmând că avem dreptate și că lucrurile sunt așa cum le prezentăm noi și nu altfel. Părinții afirmă sus și tare că îi cunosc bine pe copiii lor, că știu de ce anume au nevoie aceștia și cum să se comporte, și din aceste motive își permit să le dea nu doar sfaturi, ci chiar porunci ce și cum trebuie să facă. Dascălii pretind că își cunosc elevii, preoții că își cunosc bine credincioșii, politicienii că își cunosc cetățenii, oamenii de știință consideră că își cunosc bine domeniul de specialitate.

Din firea noastră, instinctiv suntem înclinați spre afirmații de acest fel, că știm noi bine ceea ce știm și nu e nevoie să ne învețe alții ce și cum să credem.

În realitate, lucrurile stau puțin altfel. Dacă stăm și analizăm lucrurile la rece, vom constata că nici măcar pe noi însine nu ne cunoaștem îndeajuns de bine, darămite pe alții. Cine a pătruns în mintea și în inima semenului său și i-a citit toate gândurile, i-a cunoscut toate dorințele și aspirațiile, i-a auzit toate bătăile inimii? Nimeni!

În fața celorlalți ar trebui să stăm cu modestie, respect și dorința sinceră de a-i înțelege, pășind în casa inimii lor doar invitați, dar și atunci stergându-ne bine pe picioare, scotându-ne pălăria de pe cap, așezându-ne pe scaun doar după ce suntem invitați, deschizând gura cu sfială și fiind atenți la fiecare cuvânt pe care îl spunem. Fiecare om reprezintă un sanctuar, locas al divinității, și trebuie să fie departe de noi orice pretentie de dominare sau de folosire în propriul interes a semenilor noștri, deoarece omul s-a născut și rămâne liber sub soare, iar deasupra lui este doar Dumnezeu.

Oamenii și viața lor ne vor surprinde mereu, căci nicio ființă omenească nu poate cunoaște pe deplin și stăpâni lumea aceasta; căci lumea aceasta este fără margini și cine o poate cunoaște este doar Creatorul ei.

Oamenii ne vor surprinde mereu cu ceva nou, cu ceva ce nu știam despre ei. Viața va avea mereu farmecul și frumusețea ei, mereu noi, mereu diferite de ceea ce știam noi. Ceea ce credeam că este vesnic și neschimbător, vom constata că se va schimba, va deveni altceva. Frumusețea și strălucirea vieții vor fi

mereu altele. Depinde cât de deschisi, atenti si inteligenti vor fi ochii nostri în a vedea ceea ce se petrece sub soare. Depinde cât de deschisă si primitoare va fi inima noastră pentru a putea simți căldura si viata mereu proaspătă a semenilor nostri.

De când este lumea si pământul, artistii au tot zugrăvit frumusetile ce le-au văzut si niciunul nu a reusit să redea toată frumusețea lumii. Niciun scriitor, niciun poet nu au reusit încă să cuprindă în cuvintele lor măestrite tot ceea ce au văzut, gândit si inima lor a simțit despre această lume. Nici un filosof nu a reusit încă să cuprindă si să ne spună care este taina acestei lumi; nu a descoperit piatra ei filosofală.

Lumea continuă să ne farmece cu frumusețea ei misterioasă. De ce? Deoarece dincolo de scoarta ei strălucește Fata lui Dumnezeu, pe care cerul si pământul nu-l pot cuprinde; cu atât mai puțin mintea noastră atât de limitată si bratele noastre atât de slabe. Decât să încercăm a cuprinde tainele ce ne ies în cale, mai bine ar fi să ne lăsăm fermecați de frumusețea lor.

SOS-COMUNICAREA?!

Discutam la telefon cu o persoană între două vârste, care a cunoscut timpurile lui Ceausescu, timpuri pe care unii le regretă, iar eu când aud asa ceva, nu as putea spune că chiar îmi face plăcere. Printre multe altele, ea mi-a zis ceva despre perioada dinainte de 1989 care m-a pus pe gânduri. Îmi spunea că în acea perioadă oamenii erau mai adevărați, că relatiile dintre ei erau mai normale, mai umane si mai profunde. Nu erau atâtea programe de televiziune ca acum, care să te tintuiască ore în sir în fata televizorului; nu era nici internetul si nici atâtea materialism si consumism, atâtea publicitate care au acaparat si subjugat pe multi. Acum, îmi spunea, oamenii relationează mult cu cei de la distantă si relationează mai puțin cu cei de aproape, de lângă ei. În felul acesta, concluda ea, oamenii s-au înstrăinat mult unii de altii si au devenit mai singuri si mai solitari în inima si sentimentele lor. Observatiile acestei persoane mi-au reamintit remarca unui italian mai în vârstă, fost profesor si apoi primar în localitatea lui natală. Acesta îmi spunea că se amuză, dar un fel de amuzament dulce-amar, când vede cum multi tineri când sunt împreună, nu prea discută între ei si trimit tot felul de sms-uri si mesaje persoanelor care sunt la depărtare. Iar când se întâlnesc cu

persoanele de la depărtare cărora le trimiseseră mesajele si sms-urile, nu prea comunică cu acestea, ci trimit sms-uri si mesaje persoanelor cu care anterior fuseseră unii lângă alții, la aceeași masă, în același loc.

Mi s-a întâmplat si mi se întâmplă, si nu de putine ori, ca persoane cu care mă întâlnesc după nu stiu cât timp, sau cu care mă întâlnesc adesea, să butoneze ecranul telefonului mobil în timp ce discută cu mine.

Este evident si, cred eu, alarmant faptul că multi sunt deja dominati de mass media si de tehnicile si mijloacele de comunicare. Oameni care nu-si dau seama că aceste tehnici si mijloace de comunicare, ca si tot consumismul si materialismul în care se scaldă, i-a înstrăinat de Dumnezeu, de semenii lor si chiar de ei însisi. Mă speria si revolta ideologia si sistemul comunist care manipula oamenii si le spăla creierul. Mă sperie si mă alarmează multi din generatia actuală care pentru a afla cât fac 2*2 scot calculatorul; sau pentru a merge pe o stradă vecină pun gps-ul. Sau pentru a-si îmbrățișa iubitul, iubita trimit câteva emoticoane. Oameni care stiu în timp real ce discută în SUA doamna Clinton cu domnul Trump, dar nu știu ce probleme au cei cu care locuiesc sub același acoperis.

Apropo, ieri mi-am făcut drum la vecinul de palier si l-am întrebat dacă nu are lipici din acela, cum se numeste. Picătura, că mi s-a dezlipit ceva din cureaua de la ceas. Voi cum procedați când vi se dezlipește cureaua de la ceas?

FERICIREA: O LACRIMĂ FURIȘĂ

Era frig afară, era frig si în casă, căci nu avea nimic să pună în soba sărăcăcioasă. Îi era frig, căci hainele erau atât de vechi si uzate si-i atârnavă pe trupul slab dar călit de muncă. Nici ferestrele căsutei lui rămasă de la părintii care s-au dus prea devreme pe lumea cealaltă nu-l apărau prea mult de frigul de afară. Stătea acum pe scaun, privind pe fereastra pe care o stia de când deschisese ochii pentru lumea aceasta si privea îndelung pe drumul satului; privea spre o casă nu departe de a lui, peste drum, așteptând fără grabă, doar-doar va apărea la fereastra luminată de flacăra lămpii fata fiintei atât de dragi inimii lui. Asa stătea el în fiecare seară, privind pe fereastră să apară de la fereastra casei de

peste drum fata ei; fata frumoasă, îmbujorată pe care o vedea si în vis, iar a doua zi se trezea fericit că i-a văzut chipul în vis. Acum era nelinistit si se tot întreba dacă ea îl iubeste cu adevărat. Tocmai se despărtiseră în seara aceasta si la despărtire a observat cum, pe furis, din ochii ei i s-a prelins o lacrimă pe care a sters-o grăbită cu mâna, dar nu într-atât de repede încât el să nu observe. Inima începu să-i bată mai repede si simți cum o căldură plăcută începe să-i cuprindă trupul înfrigurat. Se simtea din ce în ce mai bine si privind mai atent pe fereastră, desi ea nu apăru, nu dădu la o parte perdeluta si nu-i zâmbi, el vedea cu ochii inimii fata ei si mai ales lacrima furisă care i se prelingea pe obraz si ochii ei senini, negri ca mura si în care scânteia, da, scânteia o lumină caldă, plăcută, plină de dor, o lumină misterioasă în care el citi un singur cuvânt: iubire. Da, ea îl iubea cu o iubire pe care acum o vedea în lacrima ei furisă, o iubire pe care îi era greu să i-o mărturisească, să i-o arate mai fătis, dar îl iubea si lacrima iubirii ei făcu să izbucnească din ochii lui un siroi de lacrimi, calde, fierbinti chiar. Erau lacrimile fericirii lui care se uneau cu lacrima ei furisă, pe care si-o stersese grăbită, crezând că el nu o să vadă. În casa rece, înfrigurată, cu soba fără lemne, el nu vedea acum decât lacrima ei furisă si simtea cum fata îi arde, cum trupul se înfierbântă, cum inima îi bate repede, repede, parcă vrea să iasă din piept, cum o fericire fără margini îl cuprinde. I se părea că ea este acum strânsă la pieptul lui, iar inimile lor bat adânc si repede una pentru alta, cum fetele lor îmbujorate își dau una alteia căldura, gingăsia, delicatetea lor, seninătatea si bucuria lor. Da, inima ei bătea acum împreună cu inima lui; inimile lor băteau una pentru alta, fericite. Nu-i mai trebuia nimic. Îl rugă pe Dumnezeu din icoana de pe perete să îl cheme acum la El, dar împreună cu ea. Sau să-i cheme mai repede pe amândoi la altar pentru cununie. Nu-l interesa nimic altceva: Nici costum de mire, nici nuntă, nici lăutari. O dorea doar pe ea la altar, chiar si fără rochie de mireasă, dacă este prea scumpă. Poate să vină la altar doar cu bluza ei albă cu flori pe care si-a cusut-o singură. Era atât de fericit cum nu mai fusese niciodată până acum. Stătea în continuare la fereastră cu privirea fix îndreptată spre fereastra casei ei unde, într-un târziu, când se lăsase întunericul, perdeluta se dădu la o parte si apăru chipul ei, atât de frumos, atât de frumos cum parcă nu fusese niciodată. Îi zâmbi scurt, îi făcu un gest cu mâna, iar apoi dispăru. Lumina din casa ei se stinse, iar el

rămase în continuare la fereastră, privind în întuneric chipul ei frumos, scăldat în fericirea fără margini a unei lacrimi furișe.

SUFERINȚA LUI DUMNEZEU

Îl căutam pe Dumnezeu prin biserici și mănăstiri, pe la călugări cu faimă de sfințenie, în turlile aurite ale bisericilor (catedralelor) mărete, în adunări mari religioase și procesiuni cu prapuri și icoane, în fumul de tămâie și-n glasurile solemne și pătrunzătoare ale cântăretilor din strună și din cor.

...Iar Dumnezeu plânge tăcut, abandonat, uitat pe trotuarele existenței noastre, în periferiile mizere ale orașelor noastre, în satele noastre îmbătrânite în care pe acoperisurile caselor până mai ieri vesele și pline de viață, acum cântă cucuvelele. Suferă și plânge Dumnezeu în salariile mizere și umilitoare ale atâtor oameni exploatați de patronii lor. Este maltratată Dumnezeu, jignită în toate felurile în mizeria din politică și-n toată decăderea din erotismul și hedonismul împrăștiat de mass-media și înghitit hulpav de atâta amar de oameni. I se închide gura lui Dumnezeu în toate nedreptățile și ilegalitățile care se comit în tribunale, cu legea în mână. Este ascunsă fata lui Dumnezeu de toată opulenta desăntătită a vilelor cu multe balcoane, a mașinilor luxoase, a meselor pantagruelice, a burtilor nesătute și fețelor buhăite ale atâtor parveniți și nesățui post-decembristi.

Plânge Dumnezeu, este lihnit de foame, este ținut în ignoranță, mizerie și dispreț în milioanele, sutele de milioane de oameni de pe toate meridianele globului care trăiesc în case improvizate, care sunt alungați de pe pământurile lor, care sunt atâtați unii contra altora, sunt împușcați, li se pune pumnul în gură, sunt călcați pe grumaz și striviți ca un vierme.

Suferă Dumnezeu în toți aceia care spun minciuni frumoase, dulci și atrăgătoare, dar pline de venin ucigător de conștiințe și suflete nevinovate.

Suferă Dumnezeu în toate inimile vestede, în toate privirile rătăcite, în toate mintile întunecate, în toată solitudinea care urlă a pustiu în milioanele de oameni care iau zilnic antidepresive, care se uită cu disperare pe fereastră și pe ecranul calculatoarelor, doar-doar s-o găsi vreo inimă omenească care să-

i înțelegeă și pe ei și să le ofere ceea ce nu au și le lipsește cel mai mult, adică un dram de fericire adevărată.

Suntem niște rătăciti în casa Domnului și chiar dacă primim în Sfânta Împărtășanie, chiar dacă ne închinăm de nenumărate ori în fata Lui, până la pământ, nu ne sinchisim deloc că El se sufocă în averile noastre, în banii noștri din conturi, furati de la gura săracilor și a acelor pe care i-am nedreptătit sfidând legea. Suferă Dumnezeu în toate afacerile necinstite pe care le-am combinat în fel și chip, având și tupeul de a spune că toate le-am făcut pentru credință și în numele Lui.

Am uitat cine este Dumnezeu; am uitat unde să-L căutăm. Rătăcitori mai suntem într-o lume rătăcită. Ne închinăm în fiecare zi, ne facem cruce în fiecare zi trecând prin fata bisericii, iar Dumnezeu plânge lângă noi în toate suferințele semenilor pe lângă care trecem. Plânge Dumnezeu chiar și în inima noastră, căci nu-i tinem companie acolo, nu-l vedem acolo, în templul creat chiar de el încă de la începutul lumii.

Dumnezeu este în cer, pe pământ și în tot locul, în biserici, dar mai ales acolo unde El plânge și suferă.

Eu caut fata Lui, fata lui Dumnezeu în inima ta (a mea) în sufletul tău (al meu). Suntem chiar trupul său, suntem sângele său; atunci, ce am făcut din El?!

Oamenii pot fi buni sau răi, dar fără libertate sigur vor fi răi.

TĂCERILE VORBESC

Si tăcerile au glasul lor, glas care încântă, farmecă, linisteste sau nelinisteste, doare până la lacrimi, taie în carne vie. După o primă euforie care a durat mai mult sau mai puțin, între două persoane se poate aterne tăcerea. După ce s-au bucurat unul de prezența celuilalt, după ce și-au spus atâtea lucruri frumoase, și-au împărtășit atâtea și atâtea bucurii și plăceri, se întâmplă ca el sau ea să se retragă, să dispară în ceață mai repede sau mai încet, dar sigur, până când dispare cu totul și între ei se aterne o tăcere de mormânt. De obicei, unul din cei doi rămâne cu un gust amar, iar celălalt este multumit că s-a terminat, chiar dacă prin retragerea lui încalcă toate angajamentele luate. Multe din

relatiile noastre sunt doar foc de paie, pentru că ne este mai ușor să fim comozi și egoiști și dispărem în tăcere din viața altora; ne retragem în carapacea intereselor noastre egoiste.

Sunt tăceri false, mincinoase, răutăcioase chiar ale tuturor acelor care pentru a salva aparențele unei bune conviețuiri sau pentru a arăta altora o față educată, îți zâmbesc mereu, chiar te salută ori de câte ori te întâlnesc, dar în inima lor nu le pasă de tine, nu-și fac nici un plan de viață în care tu să intri cu ceva, nu se bucură cu tine și nu suferă cu tine. Nu faci parte din urzeala vieții lor, mai ales dacă ești mic și neînsemnat; caz în care pentru ei reprezintă un zero barat.

Există tăcerea tuturor oamenilor reduși la tăcere, cărora le-am pus pumnul în gură, amenințându-i că-i dăm afară din serviciu, că-i zburăm din instituție dacă continuă să revendice ceva, să critice sefii, să ceară mărirea salariului sau îmbunătățirea condițiilor de muncă. Există tăcerea acelor pe care i-am pus într-un con de umbră, apoi la întuneric, apoi i-am scos de pe scenă, pentru că ne deranjau; i-am ars de vii, i-am aruncat în gropi comune ca pe gunoaie. Tăcerea impusă acestora va fi glasul lor acuzator la judecata lui Dumnezeu.

Sunt tăceri ale tuturor acelor care devin muti în fața nedreptăților, a violentelor, a mojiiciilor, a lovirii unui om într-un miiloc de transport sau pe trotuar, iar noi devenim muți și lași în egoismul și micimea noastră.

Sunt tăceri ale timizilor, delicatilor, introvertitilor, ale tuturor acelor care poartă în ei comori de înțelepciune și bunătate, dar nu știu sau nu pot să le comunice altora. Oameni în haine modeste, fără masină și casă în proprietate, fără bani în conturi, fără servicii bine plătite, fără poziții sociale deosebite, dar foarte bogați în umanitate. Nu ar fi în stare să omoare o muscă, să înjure pe cineva sau să fure un ban. Sunt comori de bunătate și corectitudine, de cinste. Nu-i stie nimeni, presa nu scrie despre ei și fiindcă sunt săraci, modesti, nu prea sunt luați în seamă de nimeni, nici măcar de preotul din parohia lor. Tăcerea lor este glasul lui Dumnezeu, dar urechile noastre nu sunt dispuse să asculte glasul lor tainic și care ne-ar mântui de multe din păcatele noastre.

Sunt tăceri ale iubitorilor, care atât de mult se iubesc încât nu găsesc cuvinte să-și exprime iubirea lor fără margini. Sunt tăcerile iubirii atât de calde, de frumoase, de fericite încât orice

cuvânt este mic si neputincios în a o exprima. Tăcerile acestea se exprimă nu prin cuvinte, ci prin trăirile inimii, printr-o voință de declintit, printr-o fidelitate si dăruire totală, asa cum este cea a câinelui care nu poate vorbi, dar care dacă se întâmplă să moară stăpânul lui, după puțin timp va muri și el, în tăcere totală, exact pe locul pe care a murit stăpânul.

Există mai ales tăcerea lui Dumnezeu, care desi este prezent în cer, pe pământ si în tot locul, nu-i auzi glasul, nu-i vezi chipul decât dacă stii să taci si să asculti ceea ce urechea trupului tău nu poate percepe; decât dacă stii să vezi ceea ce ochiul tău din cap nu poate vedea și-ți deschizi ochiul interior din adâncul ființei tale.

Există tăcerea tuturor suferintelor lumii, necunoscute de nimeni, a tuturor singurătăților, în care ne strigă Dumnezeu pentru a-i întinde o mână si un pahar cu apă.

Există tăcerea florilor si a tuturor zâmbetelor oamenilor, care nu spun un cuvânt, dar ne vorbesc si ne învăluie în frumusețea negrăită a Celui care ne zâmbește și ne încântă mereu, dincolo de scoarta lucrurilor.

Există tăcerea vârfurilor muntilor si a adâncurilor mărilor, semeată si profundă. Există tăcerea copacilor în scoarta cărora an după an sau chiar secol după secol, apa urcă mereu tăcută până în cea mai îndepărtată celulă din frunză; tăcerea copacului care an după an, în tăcere ne dă roadele sale. Există tăcerea lunii si a tuturor astrilor cerului, care fără cuvinte ne vorbesc despre puterea fără margini, despre ordinea și inteligența unui Arhitect care a creat un univers perfect.

Există tăcerea tainelor si misterelor despre care nu stim mai nimic si în fata cărora (si nu sunt putine), rămânem muti si cu mintea blocată, căci nu pricepem de ce si pentru ce s-au petrecut unele lucruri, de ce a fost așa si nu altfel. Multe se mai petrec în inima omului, fără ca el să-si dea seama. Multe se mai întâmplă în lumea aceasta, fără ca noi să pricepem de ce s-au întâmplat. Uneori se întâmplă să se astearnă o tăcere de neînțeles chiar peste viața noastră și să nu pricepem ce-i cu noi, de ce suntem așa și nu altfel.

În toată zarva acestei lumi agitate si prea zgomotoase, există atâtea tăceri pe care dacă am fi capabili să le pricepem glasul, am muri de fericire sau de groază. Poate este mai bine pentru noi că nu putem auzi glasul multor tăceri. Cine știe?!

Dar poate că acum, în acest moment al vieții noastre, ar fi mai bine să stăm îndelung în tăcere, pentru ca să putem auzi glasul tainic al conștiinței noastre și bătăile inimii noastre, pentru a putea înțelege mai bine misterul din noi, misterul care suntem noi înșine, o fărâmă din misterul lui Dumnezeu.

ZEN SAU CREȘTIN?

Mai valoroasă este suportarea senină a contrarietăților vieții decât graba îndârjită de a-ți realiza planurile pe care le ai.

SUNTEM ÎN DEMOCRAȚIE?

Pasul din dictatură în democrație se face atunci când călăii ajung să-și venereze victimele. Vi se pare că la noi s-a produs așa ceva?

DESPRE "ICOANE"

Sfânta Evanghelie ne spune că Dumnezeu este Iubire; atunci, de ce icoanele nu-L redau în persoana unui tânăr, din moment ce iubirea este veșnic tânără?

Și dacă Dumnezeu nu este nici bărbat, nici femeie, de ce icoanele îl redau doar sub imaginea unui bărbat? Ba mai mult, dacă este să ne gândim că El este Creatorul și dătătorul vieții, parcă mai mult s-ar cădea să fie reprezentat sub chipul unei femei, din moment ce în lumea aceasta, femeia are un rol mai mare în conceperea, protejarea, nașterea și creșterea unei noi vieți.

Sau, poate că omul încearcă nu atât să devină ca Dumnezeu, ci să-L încadreze în tiparele lui omenești? Sau, poate că bărbatul încearcă să-l monopolizeze și pe Dumnezeu, așa cum vedem că de mii și mii de ani a monopolizat și scena acestei lumi?

Cine știe, răspunde?

NEDUMERIRE

Nu-i pot înțelege pe oamenii cu funcții înalte și care se înconioară de persoane lingusitoare și fără coloană vertebrală. Oare nu-si dau seama că acestia sunt cei cărora le pasă cel mai puțin de importanta funcției lor? Oare nu-si dau seama că acestia sunt cei mai dispuși să-i aduleze prin față, dar, de fapt să nu le

pese deloc de ei? Oare nu-si dau seama oamenii acestia mari si cu functii că adulatorii si lingusitorii sunt primii care-i vor uita după ce nu vor mai avea aceste functii si se vor grăbi să-l lingusească pe următorul, care le va prelua funcția?

Chiar, de ce oamenii mari si cu functii se înconjoară de tot felul de trepădusi care se gudură pe lângă ei, de oameni care le cântă în strună, care-i aprobă și bat din palme chiar și atunci când spun prostii sau banalități?

VIAȚA CA UN LANȚ CU MULTE VERIGI

Cu toată dorinta si înclinatia înnăscută spre libertate si independentă, în fond cu totii suntem ca verigile unui lant: una se leagă de cealaltă, una o contine pe cealaltă. Noi nu am fi fără părintii nostri, iar copiii nostri nu vor fi fără noi. Noi suntem iubirea, lumina, puterea, frumusețea primite de la altii. La fel cum noi suntem si rănilor, si lacrimile, si urâtenia pe care altii ni le-au dat. La fel cum alții vor fi ceea ce noi le oferim ca moștenire, bun și rău.

Viata este ca un lanț cu multe verigi, iar noi suntem una dintre ele; nimic altceva.

ÎNTÂLNIRE DE GRADUL 0

El stătea în fata unei tarabe unde se vindeau clătite de tot felul, având si el o clătită în mână, ca mai toti cei din jurul lui. Mânca fără grabă, privind si atent si distrat la toti ceilalti, multumit că face parte din acea multime de oameni din toate vârstele, iesiti din casele lor ca să se simtă bine în acest "festival" al mâncărurilor traditionale, ajuns parcă la a cincea editie. Se simtea bine, savurându-si clătita cam scumpă, ce-i drept, dar se merită să te delectezi din când în când cu ceva bun, să te cufunzi în multime, să uiti de probleme, să simti că faci parte dintr-o lume în care esti egal cu toti ceilalti, în care toti din jurul tău se simt ca tine, degajati, multumiti, privind în iur si admirând multele tarabe ce te îmbiau cu tot felul de mâncăruri pregătite ad-hoc si servite cu multe zâmbete și profesionalism de vânzători din partea cealaltă a teighelelor.

Tinea în mână bucătica de clătita ce-i mai rămăsese, atent și la clătita și la tot ce era în jurul lui când, deodată, se opreste în fața lui o tânără subțirică, cu o față tare simpatică, zâmbitoare, drăgălasă, cu părul tăiat scurt și bine îngrijit, având pe spate un rucsăcel iar în mână o sticlă cu bere. Scuzati-mă, vă rog, spuse tânăra zâmbind. Parcă vă cunosc de undeva, dar nu știu de unde. Nu vă supărați, continuă ea pe un ton calm, cu o voce caldă și plăcută, dacă doriți vă pot oferi această bere, căci mie nu-mi mai trebuie. Poate o doriți d.voastră. Apariția ei atât de spontană și cu totul neașteptată îl descumpăni puțin. Nu stia ce să spună, cum să reacționeze la o așa apariție inopinată în decor a unei tinere care continua să zâmbească plăcut, cu o privire clară, limpede, senină, și care, fără să-și dea seama, îi trezi spontan în inimă un fel de căldură, de pace și liniște, o anumită seninătate frumoasă, delicată, ca și chipul ei. Fața continua să stea în fața lui, apărută așa, din senin, surâzând plăcut. Era o față nici prea scundă, nici înaltă, suplă, îmbărcată simplu și îngrijit, cu pantaloni și giacă mulată pe trupul ei tânăr, subțire, cu părul tăiat scurt și îngrijit. Ea ținea sticla în mână, iar el clătita, uitând însă să mai muste din ea. O privea chiar cu o anumită simpatie și își zicea că de undeva, parcă o cunostea, dar, ca și ea, nu stia unde anume o văzuse. Scuzati-mă, îi răspunse el: Nu pot bea berea dumneavoastră; de as mânca această clătita. Dar, vă mulțumesc frumos pentru ofertă. M-a surprins oferta d.voastră, cu atât mai mult cu cât nu vă cunosc. În cer scuze, răspunse ea, dacă v-am abordat așa direct, fără să vă cunosc. Dar, de undeva vă cunosc; nu știu de unde anume. La fel pot să spun și eu, replică el. Și între ei se înfiripă o discuție plăcută. Ea continua să-i zâmbească ținând sticla de bere în mână, iar el continua să o privească cu o anumită simpatie. Parcă chipul ei îi era cunoscut, parcă zâmbetul ei îl mai văzuse și altădată. Felul ei de a vorbi, glasul dulce, vorbele frumoase pe care le spunea, întreaga ei ființă i se părea cunoscută de mult timp. Nu-și putea explica nimic din tot ce se petrecea, dar avea sentimentul că ea venea de undeva dintr-o lume interioară a lui, doar de el cunoscută. Ea nu-i era deloc străină, desi nu stia nici cum se numeste, nici cu ce se ocupă, nici unde locuieste, nici ce vârstă are. Nu stia nimic concret despre ea, dar, paradoxal, totul la ea i se părea atât de familiar, de cunoscut, de personal încât pentru câteva clipe uită sirul discuției lor, uită să-i mai răspundă, iar ea îl privi puțin mirată, văzând că el tace, nu mai zice nimic, ci

doar o privește cu o privire din care ea, probabil, nu înțelegea nimic.

El își reveni, își ceru scuze pentru momentele de absență din discuție și continuă să se întretină cu ea, vorbind despre toate. Culmea era că totul se lega de la sine, fără nicio greutate, ca și când s-ar fi cunoscut de când lumea și asta și-au exprimat-o amândoi, mirându-se plăcut cum de pot să discute atât de deschis, calm, plăcut, din moment ce doar cu câteva minute mai înainte s-au văzut față în față, poate pentru prima dată în viața lor. Au continuat să stea de vorbă încă mult timp, până el și-a terminat de mâncat clătita, până a început să se lase seara, pentru ca apoi să se despartă, urându-și unul altuia o seară plăcută și mulțumindu-și reciproc pentru clipele frumoase petrecute împreună.

Ea se depărta de el tot cu sticla în mână, cu același surâs clam și senin cu care apăruse, iar el o privi îndelung cum dispărea în mulțime. Nu-și putea explica nimic, dar mai ales nu putea înțelege sentimentul ce-l simtea acum destul de acut, și anume că această tânără apărută din senin în fața lui, din necunoscut (necunoscut în care acum se cufunda din nou), de fapt, o simtea ca iesind din adâncul ființei lui, de undeva dintr-o lume a lui interioară în care ea existase dintotdeauna, dar niciodată nu i-a cunoscut numele, nici unde locuiește, nici cu ce se ocupă, așa cum nu stia nici acum cine este de fapt această tânără, de unde a apărut și unde dispăre, la fel de misterios cum apăruse cu puțin timp în urmă, senină, plăcută, frumoasă și calmă. Nu pricepea nimic, ci doar simtea un fel de durere privind-o cum dispărea în mulțimea anonimă, mulțime care parcă nu i se mai părea la fel de veselă așa cum era înainte de apariția ei atât de plăcută, dar și atât de misterioasă. Parcă se simtea mai singur acum. Mai privi odată prin mulțime, dar nu o mai zări deloc și îi păru rău că nu a întrebat-o măcar cine este.

Tot reflectând la frumoasa, chiar emotionanta scenă petrecută între ei, nu se știe de ce îi veni în minte o anecdotă pe care o citise de curând:

Un profesor le ceru elevilor să pună punctuația corectă în următoarea afirmație: A woman without her man is nothing. Toti băieții au pus această punctuație: A woman, without her man, is

nothing. În schimb, toate fetele au pus această punctuație: A woman: without her, man is nothing. Cine o fi având dreptate? Nu găsi răspuns nici la această întrebare și îl încercă un sentiment neplăcut de regret.

RUGĂCIUNE

Dumnezeul meu, iartă-mă dacă gresesc și nu caut prea mult icoane făcătoare de minuni, nici biserici mărete, nici mănăstiri unde se spune că sunt călugări în faimă de sfintenție, nici chiar moastele sfinților. Și aceasta, nu pentru că nu cred în ele, ci cred că în afară de acestea trebuie să-ți cer și altceva: Îți cer, Doamne, să-mi dai putere în fiecare zi să îmi îndeplinesc datoria la serviciu, să fiu plin de iubire în casa mea și dacă pot să fac un bine cuiva, să îl fac cu dragă inimă. Nu vreau să urc până la stele, nici să ajung la performante olimpice; vreau, în schimb, să pot merge până la vecinul de scară, căci am auzit că a rămas singur.

Vreau, Doamne, să-mi păstrezi mintea trează și atenția mărită pentru tot ceea ce am văzut frumos în jurul meu; vreau să păstrez în mine toate frumusețile și bucuriile cu care m-ai binecuvântat de când am început să fac umbră pământului și până când voi coborî în liniștea lui.

Vreau, Dumnezeul meu, să nu lenevesc și să prălesc în lumea cărților, în mintile și viața oamenilor cu aceeași hărnicie cu care mama mea prăsea câmpurile CAP-urilor și grădina din spatele casei. Vreau să fac doar ceea ce este important în viața mea și să nu-mi irosesc timpul, darul tău atât de prețios, cu lucruri mărunte sau cu nostalgii sau clewetiri dăunătoare.

Vreau, Dumnezeul meu, să nu devin un robot, un rutinat sau blazat, ci să transform munca mea într-un mijloc care să-mi înnobileze ființa și să mă pot bucura de sunetul muzicii, de frumusețea picturilor și de toate frumusețile pe care lumea aceasta mi le oferă cu atâta generozitate. Vreau, Dumnezeul meu, să cred în visurile mele despre o lume în care oamenii sunt cu toții fericiți sub același soare. Dar, dă-mi lumina de a vedea cum pot contribui zi de zi, clipă de clipă la construirea acestei lumi, întâi în inima mea și apoi în jurul meu.

Ajută-mă, Doamne, să nu mă hrănesc cu nostalgii ale unui trecut care nu mai este și să nu visez la un viitor pentru

construirea căruia să nu pot pune acum, în acest moment, măcar o cărămidă. Ajută-mă să pricep că cel mai important în viață este momentul prezent, căci trecutul nu mai este iar viitorul nu ne aparține, nici măcar clipa următoare momentului în care rostesc această rugăciune.

Vindecă-mă, Dumnezeul meu, de gândul că în viața aceasta totul poate sau trebuie să fie ușor. Vindecă-mă de iluziile pe care mi le vinde zilnic mass-media, spunându-mi că lucrurile mari și importante se pot realiza ușor, fără transpirație și fără efort.

Luminează-mi mintea, Dumnezeul meu, pentru a înțelege de ce am căzut de atâtea ori în aceleași greseli și patimi; de ce după ce m-am ridicat, am recăzut din nou. Învată-mă să învăț din greseli cum să devin mai puternic, mai om, mai aproape de Tine și de semenii mei; mai curat la suflet, mai transparent, mai generos, chiar dacă fiinta mea poartă deja cicatricile rănilor și suferințelor acumulate de-a lungul anilor.

Nu mă lăsa, Dumnezeul meu, să îmi pierd răbdarea, să forțez lucrurile, să constrâng oamenii să-mi urmeze ideile sau planurile mele. Învată-mă să respect cu sfîntenie libertatea tuturor și să înțeleg mai bine că în viață majoritatea lucrurilor se aranjează de la sine, fără să încerc eu să le încadrez în matca pe care o cred cea mai bună sau care îmi convine mie. La fel, învătă-mă să pricep ceea ce-i cu adevărat important pentru mine. Nu-mi da, Dumnezeul meu, ceea ce îți cer, dacă tu știi că aceasta nu-i spre binele și fericirea mea. Vreau să am nu ceea ce vreau, ci ceea ce-mi folosește cu adevărat.

Învată-mă, Doamne, să mă înconjur de prieteni și nu de lucruri. Să pricep cât de importantă este căldura inimii semenilor mei și că nimic nu este comparabil cu o prietenie adevărată. Fereste-mă, Doamne, de patima lingusirii și de lingusitori. Fă-mă să văd chipul tău pe fetele tuturor oamenilor, dar mai ales pe fetele acelor care sunt mai jos decât mine. Păstrează-mă un om între oameni, care să se simtă bine și în palatele bogaților, dar și în colibe săracilor.

Ajută-mă, Doamne, să pricep că în viața aceasta niciun bun pămîntesc nu este absolut necesar pentru a fi fericit. Învată-mă să știu să pierd totul, fără a plînge și fără a cădea în disperare. Învată-mă să-mi păstrez chipul senin și inima în pace chiar și atunci când nu mai am nimic, când în jurul meu nu mai este

nimeni. Chiar si atunci, vreau să am o inimă deschisă, primitoare, gata să te primească pe Tine. Chiar si atunci, ochii mei vor vedea minunățiile pe care le-ai creat si în toate te voi simți pe tine, unicul si singurul meu bine de care nimeni și nimic nu va putea vreodată să mă despartă.

ÎNGERI ȘI DEMONI

De mic am fost educat să mă tem de diavol si să mă rog la îngerul păzitor. La acest înger mă rog si acum si port mereu cu mine o iconiță cu el; dar de diavol, cu trecerea timpului am constatat că mi-a dispărut frica, căci nu l-am întâlnit nicăieri, niciodată. În schimb, i-am văzut manifestările pe fetele si în comportamentul oamenilor. Asa am ajuns într-o dilemă si nu stiu de cine să mă feresc mai mult, de diavol care nu stiu pe unde s-a ascuns, sau de unele manifestări ale semenilor mei?

Poate că diavolul reprezintă mai mult negativul si egoismul din noi, lipsa de iubire si răutățile noastre. Si de acestea trebuie să ne temem, adică să le combatem si să ne eliberăm de ele. Frica de diavol reprezintă frica noastră în fata răului. Frica, sub multiplele ei forme, este o barieră, un zid de care neapărat trebuie să trecem, pentru a ajunge în zona libertății noastre de fii ai lui Dumnezeu, a împlinirii propriei personalități, a urmăririi propriului destin în viață, care sigur este unul pozitiv. Iar sclavii fricii vor rămâne mereu sclavii propriilor demoni.

GINGĂȘIE

Gingășia este starea de copilărie a omenirii. Gingășia hrănește iubirea din inimile noastre; ea ne face privirea senină si bucuroasă. Gingășia multiplică la nesfârșit trăirile inimii noastre și descoperă ochilor nostri reflexe nebănuite ale frumuseții. Gingășia este rodul libertății. Fără gingășie, oamenii oricât de maturi ar fi ei, devin reci si singuratici. Gingășia este calea de acces spre inima celorlalți și poarta care ne deschide drumul spre Dumnezeu.

VIAȚA

Desi viata are nevoie de coerentă si stabilitate, de un fir rosu, de un plan înțelept si curajos care să o străbată de la leagăn la mormânt, pentru a-i simți frumusețea și farmecul, viața trebuie inventată zilnic.

Viata reprezintă un angajament pe care îl reînnoiești cu fiecare răsărit de soare. Iar rutina, blazarea sau plafonarea reprezintă rugină si cariile care o rod si o macină din interior. Pentru a trăi, zilnic avem nevoie să respirăm de peste 20 de mii de ori iar inima bate de peste o sută de mii de ori. Pentru a fi oameni, pentru a rămâne oameni între oameni, pentru ca viața noastră împreună cu semenii nostri să fie rodnică și frumoasă, mintea si inima noastră, ca si puterea bratelor noastre trebuie să reinventeze zilnic frumusețea si farmecul vieții. Cu fiecare gând, cu fiecare cuvânt, cu fiecare gest, cu fiecare pas pe care îl facem, viața reprezintă o continuă reinventare a frumuseții, bunătății, demnității și măreției noastre.

NOSTALGIA PRIMEI IUBIRI

Din paradisul din care am fost alungati odinioară, rătăcitori prin această lume, ne-a rămas nostalgia iubirii originare, pură, candidă, perfectă, iubire care era chintesența vieții noastre la pieptul lui Dumnezeu.

Ori de câte ori am trăda, oricâtă ură, răceală sau indiferență s-ar aduna în inima noastră, nostalgia după iubirea de la început nu va dispărea niciodată. Căci nostalgia după fericire este fărâma de paradis care ne-a mai rămas după păcatul originar, nostalgie care face parte din ADN-ul ființei noastre. Se spune pe drept cuvânt că prima iubire nu se uită, nu moare complet niciodată. Chiar dacă sunt la a doua sau la a treia căsătorie, la prima sau la a doua, sau la a noua iubire, prima îmbrățișare si primul sărut din viața lor, oamenii nu-l uită. El rămâne undeva pitit, tăcut într-un colț al inimii. Căci prima iubire nu-i altceva decât exprimarea primei iubiri, a primului legământ de dragoste pe care Tatăl Creatorul l-a semnat cu creatura sa în paradis la facerea lumii. Iar dacă omul a căzut în păcat, nostalgia

primei iubiri este semnul prin care Cel de Sus ne arată că El nu ne-a trădat și că este viu în continuare în inima noastră. Cu nostalgia primei iubiri vom închide ochii pentru acest pământ și-i vom deschide pentru paradisul în care Cel care este Iubire ne așteaptă să ne strângă din nou cu drag la pieptul iubirii lui fără început și fără sfârșit.

Nostalgie a primei iubiri: Flacăra sau măcar festila a iubirii cu care ne naștem și care ne va lumina calea de întoarcere în paradis.

Nostalgia după flori și după soare, după ploaie și după vânt, după căldură și după răcoare, după noapte și după zi, după pâinea caldă de acasă, după iarba verde de sub tălpile copilăriei noastre, după apa limpede de izvor, după întinsul mărilor sau după măreția creștelor muntilor, după multimea nenumărată a stelelor cerului sau după firicelul plâpând de iarbă... Avem atâtea nostalgii, atâtea doruri câte bătaie are inima noastră. Iar în toate nostalgiile noastre se simte parfumul discret al iubirii cu care privim lumea, cu care ne privim pe noi înșine, în căutarea inimii lui Dumnezeu, care bate mereu cu bătăile inimii noastre. Nostalgie a primei iubiri, semnul clar al vesnicii noastre!... Dacă Dumnezeu, în iubirea lui nemărginită, ne-a născut odată cu El, din vesnicie? Dacă memoria noastră despre începutul nostru, memorie legată de Adam și Eva, este scurtă așa cum este scurtă memoria despre înaintașii noștri și totul se oprește la bunicii noștri, la mormintele lor, iar dincolo de ei nu mai stim nimic, deși suntem convinși că venim de mult mai departe, din negurile istoriei? Dacă memoria, mai bine zis nostalgia noastră după fericire, am muta-o la începuturile lui Dumnezeu, adică în veșnicie?

Dacă nostalgia primei iubiri nu este altceva decât nostalgia după iubirea venită din vesnicie și care ne învăluie pentru o clipă existența noastră pe pământ?

Dacă în fiecare îmbrățișare, în fiecare sărut, în fiecare oftat al inimii, în fiecare dor, în fiecare privire, în fiecare pas, în fiecare răs și în fiecare plâns nu-i altceva decât parfumul discret al iubirii de dincolo de timp, de dincolo de moarte, din veșnicia iubirii lui Dumnezeu?

PARTEA a II-a
CONSIDERATII OMILETICE

CARE-I SCOPUL VIEȚII TALE?

În Catehismul Bisericii Catolice găsim această întrebare și imediat urmează răspunsul:

”Care-i scopul pentru care Dumnezeu a creat omul? Dumnezeu a făcut omul, pentru ca acesta să-l cunoască, să-l iubească, să-i slujească și așa să dobândească viața veșnică.” Și în care Dumnezeu credem noi?

Cred într-un Dumnezeu, Creatorul întregului univers, Tatăl tuturor îngerilor și sfinților din ceruri și Răscumpărătorul omului de pe pământ, creatura Lui predilectă! (Oare sunt și alte planete pe care există viață și oameni?)

Paradoxul care mă neliniștește adesea constă în faptul că nu prea îi văd pe oameni convinși de această credință a mea și (teoretic) a tuturor creștinilor.

Îmi tot frământ mintea și mă întreb unde-i nodul problemei. Este cu adevărat Dumnezeu creatorul lumii și răscumpărătorul omului? Cu adevărat, are El un plan bun, pozitiv pentru omenire? În Noul Testament ni se spune că ” Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică. Dumnezeu, în adevăr, n-a trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin El”. (Evanghelia după Ioan, 3, 16-17)

Unde este această imensă, infinită iubire cu care Dumnezeu iubește lumea?

Cred că frumusețea este în ochii privitorului.

Mirele își vede mireasa ca pe cea mai frumoasă femeie din lume. Eu privesc imensitatea bolții cerești cu mulțimea nenumărată a astrilor licărind în noapte și-mi spun că acolo este o fărâma din puterea și frumusețea lui Dumnezeu zidite în biserica lui care este întregul univers. O mămică mi-a trimis adineauri o fotografie cu odorul ei, iar în ochii acelei fetițe am văzut strălucirea bunătății și nevinovăției lui Dumnezeu. Ieri, din mersul bicicletei am surprins mâna unui om care a întins o bancnotă unui necăjit sprijinit de zidul unui mic magazin alimentar; în mâna lui am văzut strălucind mâna milostivului și bunului nostru Dumnezeu. Iubirea (prezența) lui Dumnezeu

strălucește în nenumăratele minunății care ne înconjoară. Rămâne doar să deschidem larg ochii nu numai ai trupului, dar mai ales ai minții și inimii noastre, pentru ca o parte din vălul care ne acoperă privirea să fie dat deoparte și să începem a descoperi frumusețea și măreția unei lumi pe care chiar dacă am trăi veșnic, nu ne-ar ajunge timpul să o pricepem pe deplin; nu ne-ar ajunge, pentru că lumea aceasta este o manifestare a veșniciei lui Dumnezeu. Așa cum și iubirea inimii noastre, chiar dacă va bate 50, 60, 100 de ani în pieptul nostru, bătaile ei de iubire vin din planul veșnic al lui Dumnezeu și se întorc înapoi la El, pentru a continua să bată pentru totdeauna, lângă tronul Său.

Cu fiecare dintre noi, Dumnezeu are un plan măreț. Am avut privilegiul de a fi alături de Maica Tereza sau de Ioan Paul al II-lea. Acele momente m-au făcut să simt prezența unor oameni în care Dumnezeu era atât de aproape de mine. Prezența lor m-a fascinat și mi-a confirmat încă odată faptul că Dumnezeu este prezent în lumea noastră și că vrea să o apropie de El. M-am întrebat atunci: Dacă prin Maica Tereza, El și-a pus în plan să șteargă lacrimile și să aline suferințele celor mai săraci dintre săraci, cu mine, Dumnezeu ce plan are? Și dacă, prin papa venit din Polonia, Dumnezeu și-a pus în plan, printre altele, să dărâme comunismul ateu și antiuman, cu mine, ce plan are, ce vrea de la mine? Cum pot deveni eu artizanul planului lui Dumnezeu? Am încercat de multe ori să urmăresc viața marilor personalități ale lumii, ale campionilor și am descoperit că, de exemplu, Michael Jordan și-a canalizat sistematic, cu multă inteligență și determinare, toate energiile pentru a deveni cel mai bun jucător de baschet al lumii. Și a reușit. Același lucru s-a petrecut și în viața Maicii Tereza, a tuturor sfinților sau a marilor oameni ai istoriei. Cu multă inteligență, efort susținut, canalizare a tuturor energiilor, talentelor și capacităților, toți au urmărit un scop și au continuat să-și construiască acest scop, indiferent de durata timpului sau de eforturile depuse.

Din nefericire, societatea timpurilor actuale îi înșeală pe oameni, inoculându-le dorința de câștig imediat și cu efort puțin și fără a ține seama de prea multe principii etice. Rezultatul este pe măsura metodelor și mijloacelor folosite: Un castel de carton care nu rezistă timpurilor și nici nu are o însemnătate deosebită, nici pentru cei care îl construiesc, nici pentru semenii lor.

Deci, pentru a contribui la lucrarea lui Dumnezeu în lume, la împlinirea planului său de mântuire a noastră, a fiecăruia dintre noi (a mea care scriu aceste cuvinte și a ta, care le citești), fundamentale sunt două lucruri:

- a. fixarea unui scop măreț;
- b. construirea inteligentă și tenace a acestui scop prin investirea tuturor forțelor și posibilităților existente în ființa noastră, adică prin descătușarea în noi și folosirea tuturor darurilor pe care divinitatea le-a sădit în ființa noastră.

Avem un scop măreț în viață? Dacă da, cât am investit în realizarea lui? Pentru mântuirea noastră, Dumnezeu și-a sacrificat viața, a murit și a înviat pentru noi. Pentru realizarea scopului vieții noastre, suntem dispuși să dăm totul din noi? Dacă da, sigur vom reuși; dacă nu, nu ne vom atinge scopul. Realizarea proiectului vieții noastre trebuie să urmeze același drum pe care, venind în lume, l-a parcurs Fiul lui Dumnezeu, drumul angajării și dăruirii totale pentru un scop nobil.

POARTA STRÂMTĂ

Pentru a intra în împărăția lui, Isus Cristos ne spune: Străduiți-vă să intrați pe poarta cea strâmtă, căci vă spun, mulți vor căuta să intre și nu vor putea (Evanghelia după Luca 13, 24). În toate religiile lumii, poarta reprezintă un simbol omniprezent. Poarta deschide sau închide accesul dintre două spații, dintre două lumi.

Pentru a intra în lumea poștei noastre electronice avem nevoie de parola de acces și doar așa putem deschide ușa de contact cu ceea ce am primit, expediat, sau cu ceea ce este stocat în căsuța noastră virtuală. Pentru a deschide ușa curții sau casei, avem nevoie de o cheie sau mai multe. Sunt foarte multe porți și uși prin care trebuie să trecem pentru a ajunge undeva, pentru a avea ceva.

Lumea pe care noi o construim conține multe, foarte multe porți, uși și coduri de acces. În felul acesta, limităm sau chiar împiedicăm accesul altora în spațiile noastre, ceea ce ne face să devenim, poate fără să ne dăm seama, ermetici și în

același timp suspicioși și neîncrezători în semenii noștri. Din fericire pentru noi, spațiul creat de Dumnezeu nu are uși sau porți. El este foarte generos cu toate creaturile sale și nu a creat nicio poartă care să ne blocheze accesul la bogățiile și frumusețile acestui pământ; nu a stabilit nicio poartă și niciun zid care să ne blocheze privirea noastră spre ceruri. Le putem admira gratis oricând și oricât de mult dorim. Noi suntem cei care am stabilit vămi ale văzduhului și ne imaginăm că după moarte, sufletele ar avea de trecut prin niște vămi unde trebuie plătite niște taxe de trecere, iar dacă nu ai bani, poți plăti și cu o găină pe care, simbolic, o treci, fizic, peste groapa mortului.

Oamenii dărmă sau construiesc mereu tot felul de porți și stabilesc parole de acces în spațiile pe care ei le închid și le deschid doar acelor care corespund condițiilor impuse de ei. Atât de multe porți și password-uri au stabilit oamenii, atât de mult s-au baricadat în propriile spații, încât mulți dintre ei au ajuns să trăiască un dureros sentiment de solitudine. Deja prea multe persoane se plâng de singurătate într-o lume care, paradoxal, trăiește în cea mai complexă și frenetică rețea de comunicare tehnică.

Ținând cont de această situație, pentru a putea respira liber, pentru a putea circula liber, pentru a se putea exprima liber, pentru a se putea asocia liber, omul trebuie să își recâștige libertatea, dărâmând multe, foarte multe porți pe care tot el le-a ridicat în inima și gândurile lui, ca și pe drumurile de întâlnire cu semenii săi, porți care l-au încâtușat în castelul sau coliba pe care și le-a construit.

Societatea pe care noi am construit-o are prea multe porți; atât de multe încât multora le este frică să mai iasă din spațiile înguste în care s-au baricadat.

Mai presus însă de orice societate, important este omul în individualitatea sa. Dumnezeu nu l-a creat pe om la grămadă, la comun. Și niciun om nu se naște la grămadă, la comun, ci fiecare este unic în fața Creatorului. Din lumea închisă cu atâtea porți, protejată cu atâtea coduri și sisteme de alarmă, omul are nevoie să respire din nou aerul libertății, să privească fără nicio opreliște sau tabu lumea care-l înconjoară, să se simtă liber sub cerul fără margini în care l-a pus Dumnezeu. Dumnezeu i-a creat pe toți

oamenii egali. Chiar dacă își păstrează specificul feminin sau masculin, bărbatul este egal cu femeia și în egală măsură au acces la toate frumusețile și bogățiile acestei lumi. Același pământ este destinat în egală măsură bogaților sau săracilor. Pentru cei cu școală, ca și pentru analfabeți, pentru cei buni sau cei răi răsare și apune același soare și cade aceeași ploaie. Pentru a trăi egalitatea și fraternitatea comună tuturor oamenilor, aceștia trebuie să dărâme multe, foarte multe porți și să distrugă multe, foarte multe coduri de acces.

INGRATITUDINE

”În timp ce mergea spre Ierusalim, Isus a trecut prin Samaria și Galileea. A intrat într-un sat și i-au venit în întâmpinare zece leproși care stăteau la distanță. Aceștia și-au ridicat glasul, strigând: "Isuse, Învățătorule, îndură-te de noi!" Văzându-i, el le-a spus: "Mergeți și arătați-vă preoților!" Și, în timp ce mergeau, s-au curățat. Unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors glorificându-l pe Dumnezeu cu glas puternic și a căzut cu fața la picioarele lui, mulțumindu-i; iar acesta era samaritean. Atunci Isus a spus: "Oare nu s-au curățat zece? Unde sunt ceilalți nouă? Nu s-a găsit cine să se întoarcă și să-l glorifice pe Dumnezeu decât acest străin?" Apoi i-a zis: "Ridică-te și mergi! Credința ta te-a mântuit".

Evangelhia după sfântul Luca 17,11-19.

Oamenii pășesc între Dumnezeu răscumpărător și preoția oficială; adică pășim noi, fără să știm prea bine de fapt către cine ne îndreptăm. Așa cum se îndreaptă pașii multora spre biserică, templul lui Dumnezeu și loc de rugăciune, pentru ca ajungând acolo, să uite unde sunt, să sprijine zidurile, uitându-se în stânga sau în dreapta, sau discutând cu vecinii, sau pur și simplu gândindu-se aiurea; și la fel se întâmplă și cu unii care intră în biserică.

Mult mai rău este însă altceva, așa cum s-a întâmplat și cu nouă din cei zece leproși vindecați de Cristos: Din zece, doar unul se întoarce la El pentru a-i mulțumi. Ceilalți nouă, odată vindecați de boala lor, au uitat să mai vină la cel căruia îi datorau vindecarea și să-i spună un simplu ”mulțumesc!”; nici de atât nu au fost în stare.

Se întâmplă ca mulți copii să uite să mulțumească părinților pentru tot ce au primit de la ei: viață, hrană și îmbrăcăminte, educație, plimbări și excursii, bani de buzunar, telefon mobil, calculator și tabletă, dar mai ales iubire, multă iubire. Se întâmplă ca mulți copii să-i numească pe părinții și bunicii lor babaci, moșnegi și babe. Se întâmplă ca cel căruia i-ai făcut un bine în mod total gratuit nu numai să nu-ți fie recunoscător, dar să uite cu totul de tine, sau să te ocolească în mod intenționat, ca nu cumva întâlnindu-te, inima să-i spună: mulțumește binefăcătorului tău, iar tu să fii cumva constrâns să mulțumești.

Se întâmplă însă ceva mult mai grav și care explică în cea mai mare parte ingratitudinile noastre: Se întâmplă adesea ca mulți dintre noi, care ne profesăm creștini, să ignorăm faptul că tot ceea ce avem, tot ceea ce este în jurul nostru, chiar noi înșine să nu fim rodul efortului nostru, ci rodul bunătății fără limite a lui Dumnezeu și rodul bunătății altora. Dacă am analiza mai cu atenție și cu un spirit mai corect tot ceea ce avem și suntem, va trebui să acceptăm faptul că "totul este dar", iar contribuția noastră este doar o colaborare cu darurile primite. Și un alt gând legat de acest fragment din Evanghelie: Dumnezeu îl privește cu iubire pe om și îl eliberează din lepra lui: lepra erorilor, a falsităților, a egocentrismului, a dorințelor negative și folosindu-se de structurile sociale, religioase, politice, economice, culturale, omul este ajutat de Cel de Sus să păsească curat pe drumul adevărului, adevăr care îl va elibera mereu mai mult de orice lanț, de orice cătușă, apropiindu-l de Creatorul și Mântuitorul său.

Vindecă-ne, Doamne, de lepra noastră și dacă uităm să-ți fim recunoscători, dă-ne câte o palmă (dar nu prea grea), ca să ne trezim din egoismul și ingratitudinea noastră!

DUMNEZEU VA MAI GĂSI CREDINȚĂ PE PĂMÂNT?

"În acel timp, Isus le-a spus discipolilor săi o parabolă referitor la datoria de a se ruga întotdeauna și de a nu se descuraja: "Într-o cetate, era un judecător care nu se temea de Dumnezeu și căruia nu-i era rușine de oameni. Și mai era în cetatea aceea o văduvă care venea la el și-i spunea: «Fă-mi dreptate împotriva dusmanului meu!» Dar, mult timp, el nu a voit. Apoi și-a zis: «Deși de Dumnezeu nu mă tem și de oameni nu mi-e rușine, pentru că nu mă lasă în pace, îi voi face totuși dreptate văduvei acesteia, ca să nu vină și să mă tot bată la cap»". Iar Domnul a zis: "Ați auzit ce a spus judecătorul nedrept! Oare Dumnezeu nu va face dreptate aleșilor săi care strigă zi și noapte către el, chiar dacă-i face să aștepte? Vă spun că le va face dreptate repede. Dar când va veni Fiul Omului, va găsi oare credință pe pământ?"

Evanghelia după sfântul Luca 18,1-8

Sărmana vaduvă! Trebuie să se lupte și cu dusmanul ei, și cu judecătorul care întârzie să-i facă dreptate. Până când să se confrunte și cu unul și cu altul, fără niciun rezultat? Este posibil să fie deja destul de obosită, poate ajunsă la capătul puterilor și rezistenței ei psihice, văzând că nimeni nu o ia în seamă, nimeni nu vrea să-i facă dreptate.

Mă gândesc la multimile nenumărate ale acelor care suferă tot felul de nedreptăți, iar dacă ajung la judecata tribunalului, probabil că avocații și judecătorii vor lungi procesul cât mai mult posibil, pentru a stoarce cât mai mulți bani de la clienții lor.

Vai de oamenii care ajung la judecata semenilor lor! Vai și de oamenii (și nu sunt puțini) care suferă tot felul de nedreptăți, tot din partea semenilor lor. Vor reuși ei să reziste până la capăt și să câștige lupta cu adversarii lor și cu avocații și judecătorii pe care nu-i interesează cauza celor nedreptățiți, ci în primul rând să le ia acestora cât mai mulți bani.

În fond, în cazul relatat de acest fragment din Evanghelie, Cristos vrea să ne învețe valoarea și importanța rugăciunii și a credinței care luptă, insistă, crede cu îndărătnicie în victoria binelui și a dreptății. Cristos ne prezintă un caz de credință a omului care privită doar cu lumina rațiunii, pare o nebunie. Insistența văduvei înseamnă rugăciunea noastră continuă, o

rugăciune care nu înseamnă fuga omului din fata nedreptăților, indiferenței sau răutății oamenilor, ci exact contrarul: Atacarea acestor rele prin credința nezdruccinată în victoria binelui și a dreptății. Omul trebuie să se roage mereu pentru a primi forța care-l va ajuta să lupte, să spere, să creadă în triumful dreptății și al adevărului.

Sunt sotii care după zeci și zeci de ani de betie sau (și) infidelitate a sotilor lor, continuă să se roage pentru ei și să creadă că va veni o zi când acestia se vor întoarce pe calea cea dreaptă. Sunt părinți care continuă să se roage zeci și zeci de ani pentru copiii lor plecați în lumea largă și care cred că într-o zi acestia își vor aduce aminte că au o mamă și un tată. Sunt oameni condamnați pe nedrept la ani lungi de pușcărie (mă gândesc, de exemplu, la cei condamnați de ideologia și sistemul comunist) care continuă să se roage pentru binele celor care i-au condamnat, care-i maltratează, care-i lasă să moară de frig și de foame. Evanghelia aceasta ne învață că, chiar în pofida evidentelor contrare, noi trebuie să credem că Dumnezeu este bun și că dreptatea va învinge pe acest pământ.

"Dar când va veni Fiul Omului, va găsi oare credință pe pământ?" Cred că da! Dar dacă vine acum, găsește El credință în sufletul meu? Chiar dacă a trebuit să lupt cu nedreptatea din tinerețe și până la adânci bătrâneți, am continuat să credem în triumful dreptății? Ne-am luptat fără încetare ca aceasta să învingă?

VAMEȘUL ȘI FARISEUL

În acel timp, Isus a mai spus această parabolă unora care se credeau în sine drepti și-i disprețuiau pe alții: "Doi oameni au urcat la templu, ca să se roage: unul era fariseu, iar celălalt, vameș. Fariseul, stând în picioare, se ruga în sine astfel: «Dumnezeule, îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni: hrăpăreți, nedrepti, adulteri, sau chiar ca vameșul acesta. Eu postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuală din ceea ce câștig». Vameșul, în schimb, stând departe, nici măcar nu îndrăznește să-și ridice ochii spre cer. Își bătea pieptul, zicând: «Dumnezeule, îndură-te de mine, păcătosul!» Vă spun că a coborât la casa lui îndreptățit mai degrabă acesta decât celălalt;

căci oricine se înalță pe sine va fi umilit, iar cel care se umilește va fi înălțat".

Evangelhia după sfântul Luca 18,9-14

După ce a coborât eventual dintr-un jeep sau dintr-o masină din categorii superioare, spre templul lui Dumnezeu urcă un om plin de merite, ordine, decoratii, titluri si activități academice, sau politice, sau social-economice. El este îmbrăcat în haine de firmă (pot fi chiar religioase cu fir de aur si pietre pretioase), cu multe fapte bune la activ, cu un cv strălucitor, umblat prin străinătăți pe la curtile celor mari si puternici etc. etc. Alături de el, ca un câine maidanez, plouat si jigărit, nemâncat de o săptămână, se îndreaptă spre acelasi templu al lui Dumnezeu, un vames prins cu mâta în sac de DNA, rămas fără averile si banii necuveniti (poate se va întâmpla si în România), vai de capul lui. A ajuns de râsul lumii bune, unul care ascultă manele într-un walkman furat de la un alt scăpătat din cartier, cu blugii rupti, tricoul luat pe dos și șapca pusă șmecher cu cozorocul la spate.

Primul este constient de meritele sale, de faptele sale bune, de prestanta si pozitia lui în societate si în biserică, si dacă cumva Dumnezeu nu a observat toate acestea, tine să I-o spună el direct. El se bagă în seamă, asa cum peste tot pe unde merge iese în față, stă doar în centru, ca toti să stie cine este el, ce stie el si ce important este el. El nu-i ca flendărosul acesta care a îndrăznit să intre în templu si să spurce aerul cu prezenta lui mizerabilă. Flendărosul îmbrăcat de la second hand cu 20 lei (inclusiv adidasii sparti) nu are cu ce să se laude în fata Celui Atotputernic si fiindcă stie că El este Atotstiutorul si vede totul, își ascunde rusinat la spate walkman-ul furat si cu glas spăsit spune: «Dumnezeule, îndură-te de mine, păcătosul!» Primul este superman-ul; al doilea un fan de două parale a lui Gută (pe numele real Nicolae Linguraru). Cum or mai fi stând lucrurile la tronul lui Dumnezeu, este greu de priceput: El ne spune că în vilele, conacele si palatele lui, primul s-a întors mai încărcat de păcate (nu de merite!). Al doilea, în schimb, a fost spălat de Atotmilostivul Dumnezeu de toate păcatele si mizeriile lui. Cam greu de digerat o astfel de dreptate divină! Adevărul strălucește însă undeva mai în profunzime, dincolo de scoarta lucrurilor, dincolo de straietele strălucitoare ale lui superman, dar și dincolo de zdrențele fan-ului de manele.

A fi cu adevărat creștini, înseamnă a fi convinși de inutilitatea multor lucruri cu care ne împopotănim în fel și chip, fie Giorgio Armani, fie saltimbanci de cartier cu trotuare desfundate. În fața Celui Atotputernic trebuie să cadă toate măștile, absolut toate, fie cele scumpe, fie cele ieftine! Drept în fața Lui este doar acela care își dă seama cât de mare este El și cât de mici suntem noi. Doar contemplarea măreției lui Dumnezeu ne face să vedem cu adevărat cine suntem noi. Iar atunci când începem să vedem cine suntem cu adevărat, abia atunci devenim curăți; abia atunci fața Celui Atotputernic începe să strălucească pe fața noastră. De fapt, omul începe să devină mare cu adevărat atunci când se face mic, cât mai mic în fața lui Dumnezeu. Și nu cred că este prea greu de priceput acest lucru. Să facem un calcul: Dacă noi avem înălțimea medie de, să zicem, 1.70 m, iar pe Dumnezeu nu-l pot cuprinde cerurile și pământul, cam cât de mari trebuie să ne dăm noi în fața Lui?

ȘI VAMEȘII AU LOC ÎN CER

”În acel timp, Isus a intrat și a traversat Ierihonul. Și, iată, un bărbat numit Zaheu, care era șeful vameșilor și era bogat, căuta să vadă cine este Isus, dar nu putea din cauza mulțimii, întrucât era mic de statură! Atunci a alergat înainte și s-a suit într-un sicomor, ca să-l vadă, căci Isus avea să treacă pe acolo. Când a ajuns în acel loc, Isus, ridicându-și ochii, i-a spus: "Zaheu, coboară în grabă, pentru că astăzi trebuie să rămân în casa ta!" El a coborât în grabă și l-a primit cu bucurie. Toți cei care au văzut murmurau spunând: "A intrat să fie găzduit la un om păcătos". Dar Zaheu, stând în picioare, i-a spus Domnului: "Iată, Doamne, jumătate din ceea ce am o dau săracilor și, dacă am nedreptățit pe cineva, îi dau înapoi împătrit!" Atunci Isus i-a spus: "Astăzi s-a făcut mântuire pentru această casă, întrucât și el este fiul lui Abraham. Pentru că Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască ceea ce era pierdut". Evanghelia după sfântul Luca 19,1-10

Pentru evrei, Zaheu, acest șef al vameșilor este reprezentantul puterii dușmane care le-a ocupat țara, iar acum el colectează taxe de la toți conaționali lui pentru a le oferi apoi romanilor. În plus, cine știe câți bani ilegali a învârtit el, câte

afaceri necinstite a făcut, pe câți i-a nedreptățit? Numai el și Cel de Sus știu aceasta.

La frontierele noastre, oare câți bani ilegali și-au însușit vameșii? La frontierele altor state, câți vameși corupți au favorizat trecerea drogurilor, a armelor, a pornografiei, a mărfurilor ilegale? O întreagă rețea de vameși corupți, excroci, colaboratori cu cei mai mari răufăcători ai lumii colaborează pentru a învenina și îmbolnăvi și mai mult viața oamenilor, și aceasta la scară planetară.

În fața ochilor și rațiunii noastre, acești oameni trebuie neapărat descoperiți, demascați, judecați și închiși pentru mulți ani în pușcării de maximă siguranță. Trebuie să stărpim odată răul și ilegalitățile din lumea în care trăim. Cam așa gândeau și contemporanii lui Isus Cristos despre Zaheu și despre toți vameșii. Curios însă este faptul că Zaheu vrea să-l vadă pe Cristos, iar Isus cunoștea dorința acestuia de a-L vedea.

Cine știe câți vameși înglodați și înrăiți în rele, doresc totuși să vadă fața lui Dumnezeu? Poate caută fața Lui în fețele noastre? Nimeni nu știe, dar Dumnezeu știe. Și din acest motiv se uită la ei cu atenție; mai mult, se autoinvită în inima și conștiința lor, în casa și în viața lor. Cine poate pătrunde în adâncimile pline de întuneric dar și de neliniști ale conștiinței marilor răufăcători? Cine poate păși în mizeria și duhoarea pe care o emană nelegiuirile lor? Nasurile noastre fine, ca și farizeismul din noi ne împiedică să intrăm în casele, în mințile și în inimile marilor răufăcători. Pentru ei, există o singură lumină care poate lumina întunecimile dintr-înșii. Pentru ei există o singură inimă care poate să-i iubească. Pentru astfel de mari răufăcători există o singură salvare: Dumnezeu. După legile omenești, ei trebuie linșați, puși la zid și împușcați ca pe Ceaușescu. Sau spânzurați cu capul în jos și atârnați în piețele publice pentru a deveni o lecție pentru toți cei care au de gând să fie ca ei. După justiția omenească, lor trebuie să li se curme viața. Din fericire pentru ei, în perioada contemporană, majoritatea țărilor democratice au abolit pedeapsa cu moartea.

Cine poate pricepe misterul iubirii lui Dumnezeu care-i iubește și pe acești mari excroci și răufăcători? Nimeni! Doar

constatăm că se întâmplă și astfel de miracole, ca și cel relatat de acest fragment din Evanghelia lui Luca.

Dumnezeu îi cheamă la El și pe cei pe care lumea îi pune la stâlpul infamiei, pe care îi exclude din societate, pe care îi consideră ca nedemni să facă umbră pământului. Faptul relatat în evangheliile mă asigură că binele triumfă și că și cei mai mari nelegiuitori pot deveni oameni buni și cinstiți, pentru că și pentru ei există un Dumnezeu a cărui iubire și putere de iertare pentru noi oamenii nu au margini.

LUMEA SPIRITUALIZATĂ

”Unii din saducheii, care zic că nu este înviere, s-au apropiat și au întrebat pe Isus: „Învățătorule, iată ce ne-a scris Moise: „Dacă moare fratele cuiva, având nevastă, dar fără să aibă copii, fratele lui să ia pe nevasta lui și să ridice urmaș fratelui său.” Au fost, dar, șapte frați. Cel dintâi s-a însurat, și a murit fără copii. Pe nevasta lui, a luat-o al doilea; și a murit și el fără copii. A luat-o și al treilea și tot așa toți șapte; și au murit fără să lase copii. La urma tuturor, a murit și femeia. Deci, la înviere, nevasta căruia dintre ei va fi femeia? Fiindcă toți șapte au avut-o de nevastă.” Isus le-a răspuns: „Fiii veacului acestuia se însoară și se mărită; dar cei ce vor fi găsiți vrednici să aibă parte de veacul viitor și de învierea dintre cei morți, nici nu se vor însura, nici nu se vor mărita. Pentru că nici nu vor putea muri, căci vor fi ca îngerii. Și vor fi fiii lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii. Dar că morții învie, a arătat însuși Moise, în locul unde este vorba despre „Rug” când numeste pe Domnul: „Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov.” Dar Dumnezeu nu este un Dumnezeu al celor morți, ci al celor vii, căci pentru El toți sunt vii.”

Evanghelia după Luca, 20, 27-38.

Interesantă întrebarea saduceilor și istoria celor șapte frați căsătoriti unul după altul cu aceeași femeie, dar fără să lase urmași. Ceea ce mi-a atras atenția a fost nu istoria aceasta cam amuzantă și tragică în același timp, ci cuvintele lui Cristos de la final: „Dar Dumnezeu nu este un Dumnezeu al celor morți, ci al

celor vii, căci pentru El toți sunt vii.” Aceste cuvinte m-au pus pe gânduri:

Într-o zi, trupul nostru va coborî în pământ și se va descompune în elementele biochimice ale tabelului lui Mendeleev. Aceasta este singura singura noastră certitudine, că vom muri și prin înhumare sau incinerare (personal, nu-mi doresc), vom redeveni pământul din care de la început am fost creați de către Creator, așa cum Biblia ne relatează. Faptul că vom muri nu mai are niciun element de noutate și ca atare, nici nu mă prea interesează; la fel, nici înmormântarea, doar că aceasta fiecare și-o gândește în fel și chip. Eu aș vrea-o extrem de simplă; să nu mă lase pe malul gropii, atât.

Ceea ce mă preocupă este altceva: Fiindcă simt în mine atâtea aspirații spre nemurire, spre frumusețe, spre viață, spre un adevăr pe care niciodată nu reusesc să-l cuprind în căusul palmei și-mi fuge printre degete ca un tipar, toate acestea mă preocupă mai mereu și îmi tot frământ mintea cu următoarea întrebare: Cum pot să scot din lutul trupului meu un diamant? Prin ce magie? Am văzut la circ un om cum a scos un porumbel dintr-o pălărie în care cu o clipă înainte nu era nimic. Trupul acesta, care oricât l-ai îngriji și cosmetiza tot spre moarte și descompunere merge, prin ce magie ar putea să devină altceva care să corespundă aspirațiilor din mine?

Văd în mine două lumi, una mică și cam neputincioasă care merge spre mormânt, și o alta total opusă care mă îndreaptă spre viață, frumusețe, nemărginire. Cum pot avansa mai mult spre această lume atât de frumoasă și de captivantă? Oricât mi-am frământat mintea, în mine nu am găsit un răspuns și nici magia care să scoată din trupul meu de lut un înger, așa cum magicianul a scos un porumbel dintr-o pălărie goală.

Intuiesc totuși o cale, un drum de reușită și împlinire a aspirațiilor mele: Dilatarea continuă a spațiilor iubirii. Trupul acesta care are micile lui dimensiuni (165 cm înălțimea medie, 70 kg greutatea medie?) poartă în el energii ascunse, nebanuite pe care nicio știință nu a reușit încă să le explice suficient de bine. Văd în om prezenta unei realități spiritualizate numită iubire cu multiplele ei forme de manifestare: generozitate, deschidere, spirit de sacrificiu, iertare, procreiere, alimentare, creștere, solidaritate, respect. Văd în om prezența unei alte realități

spiritualizate numită viață. Și o alta, numită frumusețe. Și o alta, numită adevăr.

Pe cât de simple sunt elementele biochimice care compun trupul omului, pe atât de complicată și de plină de mister este lumea lui interioară, spiritualizată. Si nu ne ajunge o viață ca să cunoaștem și să facem să crească această lume interioară care freamăță în noi.

După o logică simplă (nu chiar ascetică), înclin să cred că de trupul nostru ar trebui să ne îngrijim doar atât cât să nu sufere de foame, frig și să nu-l mutileze nimeni în niciun fel (zona cosmeticelor din supermarket-uri s-ar reduce cu 99 %). În rest, majoritatea timpului ar trebui să îl dedicăm descoperirii și hrănirii lumii noastre interioare, spiritualizate. O lume imensă, fascinantă, mereu de descoperit, de înaintat în ea, așa cum dorim să înaintăm mai departe în universul ale cărui margini (dacă sunt) nimeni nu le cunoaște.

Paradoxul este că noi construim mult, enorm de mult, și credem că ne realizăm, că suntem împliniți dacă dintr-un bordei ne-am mutat într-o vilă; dacă de la mersul pe jos ne-am mutat într-un mercedes și dacă de la mămăligă cu ceapă și slană, acum ne-am umplut frigiderul și lada frigorifică cu nenumărate alimente. Credem că în felul acesta devenim mari și puternici. Fals, total fals! Lumea devine puternică prin ideile pe care le are și mai ales prin capacitatea ei de a iubi. Și nici ideile, nici iubirea nu se văd, nu se pipăie, fiindcă sunt spirituale; sunt forțele spirituale, interioare ale omului care duc viața mai departe, o fac să fie frumoasă și demnă de urmat.

Cred că așa este și la nivelul nostru individual, ca oameni. Ne realizăm, suntem împliniți nu atunci când ne oprim la realitatea fizică a trupului nostru, ci intrăm în profunzimile spirituale ale ființei noastre și pe acestea le dezvoltăm, dilatănd mereu spațiile cunoașterii, ale frumuseții, ale adevărului, dar mai ales ale iubirii din noi. Acționând în acest fel, facem să crească nemurirea din noi și ne apropiem mai mult de Cel care este Viață, Iubire, Adevăr și Frumusețe fără sfârșit.

PUNCTUL DE SPRIJIN

”Pe când vorbeau unii despre Templu, că era împodobit cu pietre frumoase și daruri, Isus a zis: „Vor veni zile când nu va rămâne aici piatră pe piatră care să nu fie dărâmată.” „Învățătorule”, L-au întrebat ei, „când se vor întâmpla toate aceste lucruri? Și care va fi semnul când se vor întâmpla aceste lucruri?” Isus a răspuns: „Băgați de seamă să nu vă amăgească cineva. Căci vor veni mulți în Numele Meu și vor zice: „Eu sunt Hristosul” și „Vremea se apropie.” Să nu mergeți după ei. Când veți auzi de războaie și de răscoale, să nu vă înspăimântați; pentru că întâi trebuie să se întâmple aceste lucruri. Dar sfârșitul nu va fi îndată.” „Apoi”, le-a zis El, „un neam se va scula împotriva altui neam, și o împărăție împotriva altei împărății. Pe alocuri vor fi mari cutremure de pământ, foamete și ciume; vor fi arătări înspăimântătoare și semne mari în cer. Dar înainte de toate acestea, vor pune mâinile pe voi și vă vor prigoni: vă vor da pe mâna sinagogilor, vă vor arunca în temnițe, vă vor târî înaintea împăraților și înaintea dregătorilor, din pricina Numelui Meu. Aceste lucruri vi se vor întâmpla ca să fiți mărturie. Țineți bine minte să nu vă gândiți mai dinainte ce veți răspunde; căci vă voi da o gură și o înțelepciune căreia nu-i vor putea răspunde, nici sta împotriva toți potrivnicii voștri. Veți fi dați în mâinile lor până și de părinții, frații, rudele și prietenii voștri; și vor omori pe mulți dintre voi. Veți fi urâți de toți din pricina Numelui Meu. Dar niciun păr din cap nu vi se va pierde. Prin răbdarea voastră, vă veți câștiga sufletele voastre.”

Evangelhia după Luca, 21, 5-19.

Cuvintele Bibliei sunt puternice și pentru cine nu știe să le înțeleagă bine, ele pot genera neliniște, teamă și chiar panică. Așa cum cuvintele Coranului pot duce la jihad, războiul sfânt, distrugerea tuturor celor care nu cred sau nu vor să creadă în Alah. Sunt cuvinte tot la fel de periculoase ca și armele și bombele fundamentalistilor islamiști care au semănat groază și moarte în multe locuri din lume.

În fața neliniștilor care sunt deja la orizontul vieții noastre, de la planul strict individual până la cel național sau internațional (alegerile prezidențiale din SUA sau din Republica Moldova),

oamenii reacționează în modalități foarte diferite, contrastante chiar, diametral opuse.

Există o categorie numeroasă de persoane (poate cea mai numeroasă) care trec prin viață ca gășca prin apă, ca o oaie într-o turmă, care nu-și obosesc mintea pentru a înțelege realitățile lumii în care trăiesc, cărora le place superficialitatea, confuzia, lipsa de angajare, sau care cultivă un optimism facil, fără repere, fără motivații, fără conținut; în fața vieții acestora le place să zâmbească fără să știe de ce și nu se sinchiesc de nimic. O altă atitudine în fața vieții este a acelor care trăiesc o continuă neliniște și agitație, o teamă și nesiguranță care-i domină de cum deschid ochii și până adorm; ba chiar și în somn sunt neliniștiți și țipă, se vaită. Pentru ei evenimentele care-i neliniștesc sunt la ordinea zilei, și dacă eventual buletinele de știri nu le prezintă ceva negativ (ceea ce rar se întâmplă), atunci caută ei astfel de evenimente care să le alimenteze, să le justifice starea de neliniște, de agitație și teamă cu care se hrănesc mereu. Rămâne o a treia categorie de persoane din care tare bine ar fi să facem parte toți, a acelor care traversează ceața și întunericul cu atenția și privirea orientate spre lumina care sigur va reveni în fiecare dimineață. Această atitudine se numește speranță, încredere, curaj, optimism. Și aceasta pentru că și în cel mai mare criminal rămâne o fărâmbă de umanitate, pentru că și în cea mai mare dictatură sunt și germeni ai democrației, dar mai ales pentru că în fiecare om este sădit chipul lui Dumnezeu; pentru că există un Dumnezeu, Tată al tuturor și răscumpărător al omului. Dumnezeu se revelează omului ca și putere absolută, ca dreptate absolută, dar mai ales ca Iubire fără margini. Credința noastră neclinită și totală în acest Dumnezeu este capabilă să mute munții din loc. În fața tuturor relelor și alarmismelor, singura certitudine și salvare a omului rămâne ancorarea lui în Cel care l-a creat din iubire și care va rămâne mereu Iubire fără margini. Credința într-un Dumnezeu Iubire este acel punct de sprijin al lumii pe care-l căuta Arhimede, credință cu care reușim să răsturnăm toate răutățile și să ne eliberăm de fricile și neliniștile noastre.

IUBIRE NO LIMITS

”Când au ajuns la locul numit „Căpățâna”, L-au răstignit acolo, pe El și pe făcătorii de rele: unul la dreapta, și altul la stânga. Isus zicea: „Tată, iartă-i, căci nu știu ce fac!” Unul din tâlharii răstigniți Îl batjocorea și zicea: „Nu ești Tu Hristosul? Mântuiește-Te pe Tine însuși și mântuiește-ne și pe noi!” Dar celălalt l-a înfruntat și i-a zis: „Nu te temi tu de Dumnezeu, tu, care ești sub aceeași osândă? Pentru noi este drept, căci primim răsplata cuvenită pentru fărădelegile noastre; dar Omul acesta n-a făcut niciun rău.” Și a zis lui Isus: „Doamne, adu-Ți aminte de mine, când vei veni în Împărăția Ta!” Isus a răspuns: „Adevărat îți spun că astăzi vei fi cu Mine în rai.”
Evanghelia după Luca 23, 33-43.

Cred că fiecare a privit Crucea. Nu știu ce am înțeles din ea. Sunt bărbați mai ales care se cred bravi, mari și puternici dacă o înjură, și fac asta cu glas tare și apăsător. Sunt multe persoane care o poartă la gât în semn de respect și apartenență la religia creștină; sau poate doar ca simplu decor. Crucea poate însemna multe, dar în realitate cred că înseamnă ceva ce vreau să exprim în cuvintele care urmează.

Mă gândeam la ultimele cuvinte ale lui Cristos de pe cruce. Sunt revelatorii; ne redau bine chipul și mai ales inima lui Dumnezeu. Pentru cei care l-au condamnat la moarte și l-au răstignit, Cristos are aceste cuvinte adresate Tatălui din ceruri: „Tată, iartă-i, căci nu știu ce fac!” Iar tâlharului căruia îi pare rău pentru relele ce le-a făcut, îi declară: „Adevărat îți spun că astăzi vei fi cu Mine în rai.”

Cine dintre noi nu a judecat și nu a condamnat pe nimeni, să ridice mâna sus. Eu nu o pot ridica. Oare a trecut măcar o zi fără să judecăm pe cineva? Cine nu a făcut-o, să ridice mâna sus. Eu, poate aș avea curajul să o ridic, dar nu sunt sigur. În momentul cel mai greu și mai dureros al vieții lui, Isus Cristos îl roagă pe Tatăl său din ceruri să-i ierte pe cei care îl hulesc și pe cei care l-au condamnat la moarte și l-au răstignit; să-i ierte pe toți, căci nu știu ce fac. Mila și înțelegerea lui Dumnezeu pentru natura oamenilor sunt fără margini. Făcând aceasta, Cristos ne interzice orice judecată sau condamnare a faptelor omului, chiar și a celor mai monstruoase. Oare cum ar arăta lumea aceasta dacă ar dispărea tribunalele și sălile de judecată? Oare oamenii s-ar

mânca între ei, sau s-ar iubi mai mult decât o fac acum? Paradoxal, înclin să cred în a doua variantă.

Cuvintele adresate tâlharului căit mă învață că niciodată nu trebuie să disper în fața faptelor omului, căci chiar și cele mai întunecate căi pot conduce la lumină și la eliberarea supremă a omului din propriile întunecimi. De fapt, acest tâlhar l-a întâlnit pe Cristos pentru că a săvârșit mari nelegiuri. Iar femeia adulteră l-a descoperit pe Cristos greșind în iubirea ei. De fapt, noi experimentăm bunătatea lui Dumnezeu săvârșind răutățile noastre, așa cum un soț infidel descoperă iubirea și importanța soției trădând-o și plângându-și infidelitatea.

Cuvintele lui Cristos de pe cruce ne arată cum este împărăția pe care a adus-o în această lume violentă. Pare pur laxism, dar înclin să cred că acest Cristos răstignit ne învață înțelegere și respect pentru orice greșală a ignoranței umane. Nu avem dreptul să emitem judecăți și să pronunțăm sentințe de condamnare pentru niciuna din nenumăratele și dureroasele experiențe ale răului pe care orice om le săvârșește, pentru că noi suntem chipul și imaginea lui Cristos "Iubire no limits".

SUNTEM CREȘTINI DE CURSĂ LUNGĂ?

În acel timp, intrând Isus în Cafarnaum, a venit la el un centurion, rugându-l: "Doamne, servitorul meu zace în casă paralizat, suferind groaznic". El i-a spus: "Voi veni eu însumi și-l voi vindeca". Dar centurionul, răspunzând, i-a zis: "Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperișul meu, dar spune numai un cuvânt și va fi vindecat servitorul meu! Căci și eu sunt un om supus autorității; având soldați în subordine, spun unuia: «Du-te!», iar el se duce, și altuia: «Vino!», iar el vine, și servitorului meu: «Fă aceasta!», iar el face". Auzind, Isus s-a mirat și le-a spus celor care îl urmau: "Adevăr vă spun că la nimeni în Israel nu am găsit o astfel de credință. De aceea vă spun că vor veni mulți de la răsărit și de la apus și vor sta la masă în împărăția cerurilor împreună cu Abraham, Isaac și Iacob".

Evangelhia după Matei 8, 5-11.

Isus Cristos se întâlnește cu reprezentantul militar al dușmanilor de moarte ai poporului său, romanii. Cum ajunge un centurion roman, adversarul înverșunat al evreilor, să ceară unui

evreu însănătoșirea servitorului său, este greu sau imposibil de înțeles pentru mintea noastră. Este ca și cum diavolul ar îngenunchea în fața unui înger și i-ar cere binecuvântarea. Misterioase mai sunt căile Domnului!

Pentru evreii pioși și păstrători ai legii, mântuirea lui Dumnezeu era rezervată doar lor, iar toate popoarele păgâne, ori se convertesc la credința în Dumnezeul lor și așa își salvează sufletele, sau se duc toate în fundul iadului. Iar în talpa iadului, sigur stau romanii, care le-au cotropit țara și le-au impus birurile și dominația lor. Așa cum pe pereții multor mănăstiri de la noi turcii, tătarii sau polonezii catolici stau în iad. Episodul din această evanghelie răstoarnă însă toate credințele și calculele evreilor. Iar Cristos afirmă clar și răspicat că la nimeni din neamul său nu a întâlnit o credință asemănătoare cu cea a centurionului roman.

Am întâlnit în Japonia un medic budist pe care l-aș da de exemplu la mulți catolici sau ortodocși DOC (de origine controlată). La fel cum am întâlnit între păstorii nomazi din tribul Gabbra din nordul Kenyei analfabeți curați la suflet și detașați de nimicurile acestei lumi, care ar avea multe să ne învețe pe noi, ăștia cu doctorate și multe titluri academice și sfințiri preotești; nu mai zic de oameni politici sau domni patroni pe care-i vezi în primele bănci din biserici.

Eu cred că Duhul lui Dumnezeu care plutea peste ape la facerea lumii, plutește și acum în inimile și conștiințele tuturor oamenilor. Noi, ăștia, creștinii de cursă lungă și de origine controlată (origine apostolică, de la sfântul apostol Andrei?), care ne închipuim că Dumnezeu este monopolul bisericilor noastre, dacă ne deschidem bine ochii, o să vedem cum mulți din afara granițelor oficiale ale bisericilor creștine au o credință în Dumnezeu mai puternică decât a noastră. Noi, cei din România majoritar creștin-ortodoxă, între statele Uniunii Europene, am reușit să avem cel mai mare număr de biserici, dar și cel mai mare număr de aborturi (conform unei statistici de acum câțiva ani în urmă). Cred că ocupăm un loc fruntaș și la înjurături, vorbe urâte și blesteme, ca și la certurile și dușmăniile pentru haturile dintre grădini.

Credem că deținem monopolul adevărului, ba chiar și al lui Dumnezeu, iar pentru cei de altă credință avem să le transmitem un mesaj tipărit pe un afiș fixat pe gard, lângă poarta

casei (așa am văzut într-un sat; nu-i dau numele): ”Suntem creștini ortodocși și nu dorim să fim deranjați de cei de altă religie”.

Mă gândesc că, spre fericirea păgânilor și a necredincioșilor, Dumnezeu face să răsară soarele și peste ei și să cadă ploaia și peste ogoarele lor.

Ar fi cazul și timpul să ne gândim mai serios la convertirea noastră.

FOCUL DUHULUI DIN DEȘERT

În vremea aceea a venit Ioan Botezătorul și propovăduia în pustiul Iudeii. El zicea: „Pocățiți-vă, căci Împărăția cerurilor este aproape.” Ioan acesta este acela care fusese vestit prin prorocul Isaia, când zice: „Iată glasul celui ce strigă în pustiul: „Pregătiți calea Domnului, neteziți-I cărările. Locuitorii din Ierusalim, din toată Iudeea și din toate împrejurimile Iordanului au început să iasă la el; și, mărturisindu-și păcatele, erau botezați de el în râul Iordan. Cât despre mine, eu vă botez cu apă, spre pocăință; dar Cel ce vine după mine este mai puternic decât mine; El vă va boteza cu Duhul Sfânt și cu foc.

Evanghelia după Ioan, 3, 1-12.

Am fost botezați în Duhul Sfânt și în focul lui. Duhul lui Dumnezeu ne cunoaște în profunzimea conștiinței noastre, căci doar El poate pătrunde și acolo unde nici măcar noi nu putem ajunge. El este lumina lui Dumnezeu în fața căruia dispare și umbra întinericului; El este adevărul care ne cunoaște mai bine decât ne cunoaștem noi înșine; El este înțelepciunea care știe bine de ce suntem așa și nu altfel și singurul care poate emite o judecată validă asupra vieții noastre.

A spune că Duhul ne judecă, înseamnă că în același moment în care El ne judecă, ne și iubește cu o iubire salvatoare, ca unul care te salvează de la înec, sau te prinde de mână în momentul în care cazi în prăpastie. Isus Cristos ne-a botezat în focul purificator al Duhului Sfânt. Un foc în care sunt arse impuritățile și mizeriile lutului din noi, așa cum arzi primăvara cuiburile de omizi de pe crengile și frunzele uscate ale copacilor. Un foc în care sunt purificate gândurile, intențiile și dorințele noastre imperfecte sau urât mirositoare. Focul lui Dumnezeu este

și iubire care readuce la viață suflete veștede, amorțite sau căzute în deznădejde. Este un foc dătător de viață, purificator și revigorant ca un tonic, un energizant generator de vitalitate și optimism sănătos.

Ioan Botezătorul predica în deșert. Nu s-a dus în marea aglomerare a Ierusalimului, sau în locurile unde se îmbulzeau mulțimile, ci s-a retras în pustietate. Pustiul este locul unde îți lipsesc mai toate și în care reușești doar să supraviețuiești. Este locul unde putem experimenta de cât de puține lucruri avem nevoie ca să trăim. Acolo, în pustiu, în solitudine, detașat de bunuri, de bogății, de rivalități și egoisme, începi să te descoperi pe tine însuși așa cum ești, nud, fără niciun ornament, fără niciun fard, fără nimic pe tine, ci doar tu, tu singur, exact așa cum ești și nu cum îți place să apari în fața altora, cum ai vrea să te vadă alții. În deșertul inimii și conștiinței tale, doar acolo te poți vedea în adevărul ființei tale, gol golul, așa cum ai venit în această lume și cum vei fi înainte de a fi pus în coșciug, când te vor spăla alții, ultima ta spălare, ca să fii complet curat în hainele de înmormântare. Avem nevoie de pustiu ca de aer, pentru a ne vedea așa cum suntem cu adevărat.

În pustiu nu se mai aude zgomotul și zarva lumii. Acolo e tăcere absolută și doar adierea vântului o poți percepe cu urechile tale, o adiere pe undele căreia, în sfârșit, poți auzi șoaptele Spiritului, glasul șoptit al lui Dumnezeu. Cu regularitate, în fiecare zi avem nevoie de momentele noastre (cu cât sunt mai lungi, cu atât mai bine) de tăcere absolută, în care să ne putem auzi bătăile inimii și glasul conștiinței. Cufundați într-o tăcere totală, putem percepe șoaptele care vin de dincolo de timp și nu sunt rezultatul zdrăgănelilor noastre. Glasul lui Dumnezeu este șoptit, o șoptă de iubire la urechea inimii noastre. Dumnezeu preferă glasul șoptit, liniștit și calm; El este discret și nu-i plac surlele și trâmbițele.

O lume divină ne învăluie din toate părțile, silențioasă, discretă și tăcută, la concurență cu o altă lume, rodul egoismului din noi. Fericirea sau nefericirea noastră depine de partea a cărei lumi suntem.

DE CRĂCIUN

”S-a împlinit vremea când trebuia să nască Maria. Și a născut pe Fiul ei cel întâi născut, L-a înfășat în scutece și L-a culcat într-o iesle. În ținutul acela erau niște păstori care stăteau afară în câmp și făceau de strajă noaptea împrejurul turmei lor. Și iată că un înger al Domnului s-a înfățișat înaintea lor, și slava Domnului a strălucit împrejurul lor. Ei s-au înfricoșat foarte tare. Dar îngerul le-a zis: „Nu vă temeți: căci vă aduc o veste bună, care va fi o mare bucurie pentru tot norodul: astăzi, în cetatea lui David, vi s-a născut un Mântuitor, care este Hristos, Domnul. Iată semnul, după care-L veți cunoaște: veți găsi un Prunc înfășat în scutece și culcat într-o iesle.”

Evanghelia după Luca 2, 1-14.

Nimeni nu poate pricepe de ce Dumnezeu a coborât printre noi îmbrăcat în atâta umilință și simplitate. În fața lui cad toate casele de modă, toate parfumurile, fardurile, toate titlurile, meritele și onorurile, toate scaunele și tronurile, toate armele, lanțurile, toate vocile răstite; în fața acestui Copil culcat în ieslea unui grajd cade toată șandramaua noastră omenească. Oare chiar așa să fie Creatorul lumii și al universului, Judecătorul universal, Cel fără de început și sfârșit? Chiar așa!

Am auzit povești de iubire care mi-au fermecat copilăria și mi-au înflăcărat adolescența și tinerețea; povești care mă fac să visez și acum. În fiecare an, de Crăciun, Biblia ne povestește cea mai mare poveste de iubire: Doar din iubire pentru mine și pentru fiecare om care a fost, care este și care se va naște pe acest pământ, Dumnezeu ia chipul meu, al tău, al oricărui om, fie el președinte, rege, împărat sau ultimul pușcăriaș, inclusiv chipul teroristului Anis Amri.

Mă uit în jurul meu și văd lume care râde și lume care plânge, iar unii își plâng în tăcere propria solitudine. Ceea ce noi poate nu am înțeles încă este faptul că nu suntem niciodată singuri; absolut niciodată. Dumnezeu este în noi, cu noi, pentru noi! Ceea ce ne lipsește nouă pentru a fi fericiți este credința, darul mare al credinței prin care îl decoperim pe Dumnezeu ca Tatăl nostru și pe Isus Cristos ca fratele nostru. Privesc această lume împodobită în farmecul și decorurile Crăciunului, iar vraja ei mă cuprinde cu totul, mă emoționează și-mi dă fiori, căci în tot ceea ce văd, aud și simt în jurul meu nu-i altceva decât o fărâamă,

un rând, un vers dintr-un mare cântec de iubire cu care sunt îmbrățișat, așa cum o mamă își îmbrățișează propriul copil și-l strânge strâns la pieptul ei, acolo unde el simte cel mai bine bătaile inimii sale.

Marea poveste de iubire în care Dumnezeu ne-a înveșmântat este o poveste simplă, tăcută și umilă. Toate personajele prezente la nașterea lui Isus sunt umile și cufundate într-o profundă adorare. Dumnezeu se înconjoară de astfel de persoane care nu valorau mai nimic în ochii contemporanilor; nu erau importante pentru nimeni, dar absolut pentru nimeni. Mă gândesc că atâția oameni astăzi suferă de singurătate, iar pentru ei cele mai dureroase momente sunt cele ale sărbătorilor. Astăzi, toți acești oameni ar trebui să-și amintească că nu sunt singuri și că există un Dumnezeu care-i iubește și face cauză comună cu singurătatea lor.

Marea poveste de iubire a lui Dumnezeu este că nimeni nu este singur, iar dacă cineva a ajuns la disperare și vrea să-și pună streangul în gât sau să se arunce în apă de pe un pod înalt, mai bine s-ar arunca astăzi în brațele salvatoare ale lui Dumnezeu. Ne trebuie o privire pură, sinceră, simplă de copil pentru a putea vedea fața lui Dumnezeu, pentru a-i simți puterea și frumusețea în tot ceea ce ne înconjoară, dar mai ales în chipurile tuturor fraților și surorilor noastre. Ar trebui să facem tăcere, să închidem televizorul, calculatorul și orice sursă de zgomot. Pentru că în tăcere se petrec marile evenimente ale lumii. La fel cum cele mai mari și mai profunde iubiri nu au nevoie de cuvinte. În tăcere îl contemplăm pe Dumnezeu, iar frumusețea lui ne lasă fără cuvinte. Ca și marile dureri, și marile bucurii nu pot fi exprimate în cuvinte, ci doar trăite în simplitate și tăcere.

Să facem tăcere în noi și în jurul nostru pentru a putea auzi cu urechile spiritului glasul corurilor cerești care-l laudă pe Copilul culcat într-o iesle. De fapt, nu numai ei, dar orice fir de iarbă aduce laudă Celui care i-a dat viață, orice ciripit al păsărilor, orice adiere de vânt cântă cu bucurie și recunoștință Creatorului a toate, iar în armonia universului, toți aștrii preamăresc puterea Celui care i-a creat.

Mi-ar place să cred că de Crăciun, toți oamenii vor trăi emoția prezenței lui Dumnezeu în viața lor și în tot ce-i înconjoară. Căci un înger al Domnului ne spune: "Nu vă temeți: Vă anunț o mare bucurie!"

SARE ȘI LUMINĂ

În acel timp, Isus le-a spus discipolilor săi: "Voi sunteți sarea pământului. Dacă sarea își pierde gustul, cu ce se va săra? Nu mai este bună de nimic, decât să fie aruncată afară și călcată în picioare de oameni. Voi sunteți lumina lumii. Nu se poate ascunde o cetate așezată pe munte. Nici nu se aprinde o candelă și se pune sub obroc, ci pe candelabru ca să lumineze pentru toți cei care sunt în casă. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, încât ei să vadă faptele voastre bune și să-l glorifice pe Tatăl vostru cel din ceruri!"

Evangelhia după Matei 5, 13-16.

Sare și lumină ne vrea Dumnezeu în această lume. Sarea și lumina sunt două realități-simbol ale omului. Sarea și lumina sunt elemente fundamentale care-l deosebesc pe omul care iese din apele tulburi ale lumii; sare și lumină care devin un conservant ce păstrează nealterate elementele constitutive ale ființei sale.

Sare este omul ale cărui gânduri, cuvinte și mai ales fapte nu se degradează, nu se alterează, nu prind mucegai, ci rămân mereu proaspete și hrănitoare pentru viața lui și a celor cu care el vine în contact.

Lumină este omul prezent la apelul soarelui, în fiecare dimineață. Lumină este omul care se lasă atras și înveșmântat în lumina care coboară de sus, îi luminează chipul și întreaga ființă; îl face transparent și-i poți citi cu ușurință și gândurile cele mai ascunse. Lumină este omul care se lasă consumat de lumina de sus, ca flacăra unei lumânări. El este cel care se consumă și luminează întreaga viață, până la ultima suflare. Lumină este omul care acum, în acest prezent la istoriei sale strălucește în întunericul care vrea să-i cuprindă ființa, gândirea, voința și faptele sale. Lumină este omul care, cu armele păcii, se luptă cu fii întunericului.

Lumina reprezintă dimensiunea divină a omului care se detașează de lutul și întunecimea materiei, și cu o conștiință dreaptă și curată intră în lumina Spiritului; devine fiu al Luminii. Pașii omului prin lume sunt o inițiere în Împărăția Luminii: De la leagăn la mormânt, lumina îl însoțește pe om și fericit este cel

care închide ochii pentru această lume ținând în mâna lui, dar mai ales în inimă, Lumina care-l duce în împărăția luminii veșnice.

LEGEA DIN INIMA TA

În acel timp, Isus îi învăța pe discipolii săi, zicând: "Să nu socotiți că am venit să desființez Legea sau Profeții! Nu am venit să desființez, ci să împlinesc. Căci, adevăr vă spun, mai înainte de a trece cerul și pământul, nicio iotă și nicio linioară nu va trece din Lege, până ce nu se vor împlini toate. Așadar, cel care va încălca una dintre aceste porunci mai mici și-i va învăța astfel pe oameni, va fi numit cel mai mic în împărăția cerurilor. Dar dacă cineva le va împlini și va învăța astfel, acesta va fi numit mare în împărăția cerurilor.

Evanghelia după Matei 5, 17-20.

Poate că în viața noastră avem puține puncte de sprijin. Poate că nu suntem siguri pe mai nimic, pe nimeni, nici chiar pe noi înșine. Văzând cum se schimbă lucrurile în jurul nostru, cum astăzi ai serviciu și mâine poți să-l pierzi; cum astăzi persoana de lângă tine îți declară cu jurământ iubire veșnică, iar la scurt timp navighează prin internet în căutarea altei iubiri. Văzând cum unul îți spune că ordonanța este legală, iar altul că este ilegală. În toată această confuzie și nesiguranță generală, te întrebi: Ce este sigur, pe ce mă pot baza ca să pot dormi liniștit, fără să mă apese teama că mâine va fi mai rău decât astăzi?

Există ceva sigur care să-mi ofere siguranță și confort? Există un loc unde să mă simt liniștit și fericit? Există ceva sau cineva care să mă facă fericit? Care să mă oprească din tot iureșul acestei vieți și să mă facă să exclam: O, clipă, rămâi?! Dacă privim în viața noastră și în cea de lângă noi, vom constata că mai nimic nu este sigur și neschimbător, că ceea ce a fost ieri mâine poate să nu mai fie, inclusiv noi, cu toate visurile și toate agonisiile noastre.

Și totuși, există ceva (mai bine zis, cineva) în fața căruia cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Lui nu vor trece. În fața cuvintelor din această evanghelie, îmi reamintesc că lumea aceasta este creația lui Dumnezeu și nu a diavolului și că în această lume, ancora ei de salvare o reprezintă Cuvântul lui dătător de viață și nu de moarte.

Cred că un creștin, prin esența lui trebuie să fie un optimist, căci știe în cine și-a pus încrederea. Evanghelia acestei duminici nu face altceva decât să confirme faptul că minciunile oamenilor nu vor acoperi adevărul lui Dumnezeu și că multele cuvinte ale oamenilor nu vor face să dispară cuvântul prin care El a creat tot ceea ce există, inclusiv pe noi, capodopera creației sale. Va trece și guvernul actual, așa cum au trecut multe altele și cum vor trece și cele care vor veni. Vom avea și alți președinți, așa cum am mai avut, iar înaintea lor i-am avut pe regi, iar înaintea acestora, pe domnitori și sultanii de la Înalta Poartă. Ceea ce însă a fost, este și va fi neschimbător este Dumnezeu și cuvântul său. De ce oare suntem atât de orbi și surzi și nu-i vedem chipul, nu-i auzim glasul? Poate pentru că îl căutăm mai mult acolo unde nu este. Dar unde este? În cuvintele din cele 72 de cărți ale Sfintei Scripturi, dar mai ales Dumnezeu este în glasul conștiinței noastre și în bătăile inimii noastre. În noi, în adâncul ființei noastre, aici este templul gloriei și măririi sale. Aici, pe altarul inimii noastre El ne vorbește cu șoapte de iubire, o iubire mai mare decât toate iubirile îndrăgostiților de la începutul lumii și până la sfârșitul ei. Astăzi, am auzit aceste șoapte? Am simțit căldura iubirii sale?

PRIVEȘTE CRINII CÂMPULUI

”Nu vă îngrijorați de viața voastră, gândindu-vă ce veți mânca sau ce veți bea; nici de trupul vostru, gândindu-vă cu ce vă veți îmbrăca. Oare nu este viața mai mult decât hrana, și trupul mai mult decât îmbrăcămintea? Uitați-vă la păsările cerului: ele nici nu seamănă, nici nu secără și nici nu strâng nimic în grânare; și totuși Tatăl vostru cel ceresc le hrănește. Oare nu sunteți voi cu mult mai de preț decât ele? Și apoi, cine dintre voi, chiar îngrijorându-se, poate să adauge măcar un cot la înălțimea lui? Și de ce vă îngrijorați de îmbrăcămintea? Uitați-vă cu băgare de seamă cum cresc crinii de pe câmp: ei nici nu torc, nici nu țes; totuși vă spun că nici chiar Solomon, în toată slava lui, nu s-a îmbrăcat ca unul din ei.”

Evanghelia după Matei 6, 24-34.

Fericirea omului și comuniunea lui cu Cel care l-a creat se împlinesc în dilatarea conștiinței umane și contopirea ei cu infinitul prezenței lui Dumnezeu. Omul nu va fi fericit închizându-se între cei patru pereți ai casei sale, ci deschizându-

se spre comunicarea cu absolutul și cu frumusețea lumii dată lui în administrare.

Pentru a fi fericit, omului nu i se cere ascultarea servilă față de o lege, ci trăirea posibilităților oferite cu generozitate de Cel de Sus care-i zâmbește din frumusețea delicată și parfumată a crinilor câmpului. Omul nu este fericit îndeplinind cu scrupulozitate reguli scrise, ascultând orbește de legi, lăsându-se condus de tot felul de lideri. Fericirea lui constă în contopirea cu frumusețea lumii în care Dumnezeu l-a trimis, o lume care nu-i decât o fărâmă dintr-un univers fără margini în care se scaldă divinitatea. Iar mărginirea omului este îmbrățișată de nemărginirea iubirii și frumuseții Creatorului său.

Trăiește în pace și seninătate toate zilele vieții tale și nu te preocupa de ceea ce va fi mâine sau poimâne, căci dacă data nașterii reprezintă sigur începutul existenței tale pe pământ, data morții tale nu reprezintă sfârșitul, ci doar trecerea ta într-o altă viață, în care dincolo de pragul ei te așteaptă Cel ce te-a creat pentru El, pentru o nuntă veșnică.

Nu te preocupa prea mult nici de ziua de astăzi, nici de cea de mâine, ci întâi de toate caută adevărul tău și al vieții tale. Învăță cine ești și de ce ești pe acest pământ; când vei ști acestea, toate grijile și problemele tale vor deveni mult mai ușoare, căci atunci vei purta în tine o forță, o energie eliberatoare mai mare decât cea a lui Prometeu.

Nu uita că Tatăl tău dă zilnic de mâncare la toate păsările cerului, la animalele de pe tot pământul și la cele care înoată în apele râurilor, mărilor și oceanelor lumii. Oare nu-ți va da de mâncare ție, Tatăl tău?

Ceea ce faci astăzi, fă-o ca și cum mâine nu ar exista, căci ceea ce ții în căușul palmelor tale este viața ta de acum, din această clipă. Nici măcar clipa următoare nu-ți aparține; ea este un dar oferit cu fiecare respirație și bătaie a inimii tale. Trăiește-ți clipa, privind senin la tine și la toți cei pe care-i întâlnești pe cale; privește-i așa cum îi privește Dumnezeu, cu o iubire fără margini. Nu invidia pe nimeni; bucură-te cu toți cei ce se bucură și plângi cu toți cei ce plâng. Iartă-i pe cei care te lovesc, poate fără să-și dea seama de ceea ce fac. Iubirea ta va schimba fața acestei lumi. Și nu uita să privești îndelung păsările în zborul lor și frumusețea crinilor câmpului. Tu ești chemat să zbori până la ceruri; tu ești mult mai frumos decât toți crinii câmpului.

FRUMUSEȚE ȘI LUMINĂ NESFÂRȘITĂ

”Isus a luat cu El pe Petru, Iacob și Ioan, fratele lui, și i-a dus la o parte pe un munte înalt. El S-a schimbat la față înaintea lor; fața Lui a strălucit ca soarele, și hainele I s-au făcut albe ca lumina. Și iată că li s-au arătat Moise și Ilie, stând de vorbă cu El. Petru a luat cuvântul și a zis lui Isus: „Doamne, este bine să fim aici;...” Pe când vorbea el încă, iată că i-a acoperit un nor luminos cu umbra lui. Și din nor s-a auzit un glas care zicea: „Acesta este Fiul Meu preaiubit, în care Îmi găsesc plăcerea Mea: de El să ascultați!”

Evanghelia după Matei, cap. 17, 1-9.

Cele spuse în această Evangheliie, adică schimbarea la față a Domnului, reprezintă o sărbătoare a frumuseții. Care o fi cel mai frumos tablou din lume și care este pictorul cel mai genial dintre geniali? Cel mai mare pictor al lumii nu poate reda decât o fărâma din frumusețea lui Dumnezeu. Cea mai frumoasă fată pe care au cântat-o toți poeții și cântăreții lumii nu poate fi decât o palidă imagine a frumuseții Celui care a creat-o. Cine poate cuprinde în cuvinte frumusețea unui răsărit de soare? Cine poate reda în cuvinte candoarea din privirea copilului? Cine poate pune în cuvinte frumusețea florilor? Și lista frumuseților lumii poate continua la nesfârșit. Toate frumusețile lumii, de când este ea și până când o să fie, nu-s decât o palidă imagine a frumuseții Creatorului. Căci ochiul omului este prea mic pentru ca în el să intre frumusețea Celui pe care cerul și pământul nu-l pot cuprinde.

Evanghelia de astăzi este a uimirii omului în fața unei frumuseți venită din altă lume și care se oferă privirilor noastre pământene, pentru a le înnobila și a le înfrumuseța; pentru ca noi, privind această lume, să revărsăm în ea măcar o fărâma din frumusețea pe care am primit-o. În fiecare dimineață, când mă trezesc, deschid fereastra și privesc copacii și cerul de deasupra și le transmit un salut de bună dimineață. Simt așa, o nevoie de a saluta lumea care mă înconjoară, lumea care este casa ce mi-a fost oferită gratis, o casă atât de frumoasă și de misterioasă în același timp. Dincolo de scoarța copacilor pe care-i privesc de la fereastră urcă tăcută seva care-i alimentează până în cea mai îndepărtată frunză, iar lucrul acesta mă umple de uimire. Dincolo de orizontul unde ajunge puterea privirii mele, mă cheamă alte

zări și-mi șoptesc ceva ce sună a infinit și a mister pe care-l voi cunoaște doar după moarte, când sufletul va fi eliberat din cămașa îngustă a trupului. De la fereastră, salut în fiecare dimineață fața nevăzută a frumuseții lui Dumnezeu.

Evangelhia de astăzi este a luminii pe care întunericul nu a putut să o cuprindă niciodată. După fiecare noapte vine o nouă zi; așa a fost de la început și așa va fi până când lumea aceasta va fi chemată înapoi la Dumnezeu, de la care a venit. Sau poate că această lume nu se va sfârși niciodată. Poate că lumina lui Dumnezeu va străluci în ea pentru veșnicie. Înclin să cred că fața lui Dumnezeu va străluci mereu peste creația mâinilor sale și niciodată întunericul nu va învălui acest pământ pe care vremelnice ținem și noi puțină umbră.

Evangelhia de astăzi unește trecutul (Moise și Ilie) cu viitorul (Petru, Iacob și Ioan) și ne spune că în acest prezent umil al vieții noastre, în mijlocul nostru și în noi înșine sălășluiește ceva din frumusețea și lumina lui Dumnezeu. Bună dimineața, Isus! Bună dimineața, Frumusețe și Lumină nesfârșită!

SPIRITUL ȘI ADEVĂRUL ADORATORILOR LUI DUMNEZEU

”Isus, ostenit de călătorie, ședea lângă fântână. Era cam pe la ceasul al șaselea. A venit o femeie din Samaria să scoată apă. „Dă-Mi să beau”, i-a zis Isus. ”Doamne”, I-a zis femeia, „văd că ești proroc. Părinții noștri s-au închinat pe muntele acesta; și voi ziceți că în Ierusalim este locul unde trebuie să se închine oamenii.” „Femeie”, i-a zis Isus, „crede-Mă că vine ceasul când nu vă veți închina Tatălui, nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim. Dar vine ceasul, și acum a și venit, când închinătorii adevărați se vor închina Tatălui în duh și în adevăr; fiindcă astfel de închinători dorește și Tatăl.”

Evangelhia după Ioan 4, 5-42.

Adevărații adoratori ai lui Dumnezeu îl vor adora în spirit și adevăr.

-În ”spiritul” unei noi umanități în inima căreia se încarnează Fiul lui Dumnezeu, personajul principal al istoriei lumii, centrul ei de gravitație, Cuvântul care o face să vorbească, Lumina care îi luminează căile pe care merge, inima care bate în

piepturile tuturor oamenilor și prin care noi, toți oamenii, îl descoperim pe același Tată ceresc și ne recunoaștem ca frați și surori între noi, cu drepturi și obligații egale. În spiritul fraternității universale în Cristos, Alfa și Omega istoriei și al timpurilor, ne îndreptăm privirile spre același cer, spre același paradis lăsat ca moștenire veșnică tuturor fiilor lui Adam și ai Evei.

-Îl vom adora pe Dumnezeu în "adevăr", înțelegând că Dumnezeu este pentru noi, iar Fiul său pledează în favoarea noastră în fața tribunalului ceresc al Tatălui. El este cel mai bun mediator și avocat al nostru, și niciun litigiu, niciun proces al nostru cu Diavolul nu-l vom pierde, căci avocatul nostru este atotputernic, iar diavolul trebuie să-și pună coada între picioare și să fugă departe de noi; să se declare învins. Nu are decât să-și rumege pentru înfrângerea o veșnicie întreagă. Victoria ne aparține nouă, nu lui.

Dumnezeul adevărat este cel al tuturor oamenilor, iar în inima fiecărui om se oglindește chipul meu, așa cum în inima mea se oglindește chipul tuturor oamenilor. Noi suntem lumea întreagă, iar lumea întreagă suntem noi, fiecare dintre noi. Adevărata umanitate este cea care își regăsește fața în întregime în fața Fiului lui Dumnezeu.

Noi aparținem generației lui Cristos. Indiferent de moda timpului, de curente de opinie, de orientările pro sau contra puterilor care vor să conducă lumea, noi aparținem generației Fiului lui Dumnezeu, același ieri, astăzi și la fel va fi și mâine. Isus Cristos ni se dăruie pe sine însuși, zilnic, ba chiar în fiecare bătaie a inimii noastre și în fiecare clipire a ochilor. Dumnezeu care își dezvăluie puterea și măreția în Big Bang-ul și explozia continuă a universului, ni se dăruie pe sine însuși în viața care pulsează în fiecare celulă a ființei noastre. Omenirea este oglinda vie a lui Dumnezeu. Nu ne aparținem nouă înșine, nu noi ne oferim și nu noi ne luăm viața. Noi suntem darul complet gratuit al unei Iubiri fără margini. Iar misiunea noastră în scurta existență pe această planetă este aceea de a reface în manieră inteligentă și responsabilă Chipul lui Dumnezeu din noi, chip sfâșiat de păcat. Avem o mare și importantă misiune în această lume, aceea de a o transforma în paradisul de la începuturile ei.

PAȘTELE: ALEGEM VIAȚA

”În ziua dintâi a săptămânii, Maria Magdalena s-a dus dis-de-dimineasă la mormânt, pe când era încă întuneric, și a văzut că piatra fusese luată de pe mormânt. A alergat la Simon Petru și la celălalt ucenic, pe care-l iubea Isus, și le-a zis: „Au luat pe Domnul din mormânt și nu știu unde L-au pus.” Petru și celălalt ucenic au ieșit și au plecat spre mormânt... Căci tot nu pricepeau că, după Scriptură, Isus trebuia să învieze din morți.”

Cfr: Evanghelia după Ioan 20, 1-9.

Paștele înseamnă trecerea de la un fel de viață la un alt fel de a trăi.

Pentru evrei, Paștele înseamnă trecerea de la starea de sclavi ai egiptenilor la starea de oameni liberi.

Paștele lui Isus Cristos înseamnă trecerea lui de la moarte la viață.

Există un Paște și pentru noi? Adică există o adevărată trecere a noastră de la un anume fel de viață la un altul mai conform cu demnitatea și menirea noastră? Nu știu dacă este ceva care să nu se fi înnoit cu ceva de Paște. Eu, de exemplu, mi-am cumpărat o pereche de pantofi și sunt tare mândru de ei. Dacă este ceva care nu s-a înnoit cu nimic, sunt dispus să-l ajut să se înnoiască.

Lăsând deoparte aceste preocupări atât de plăcute, dar totuși, lumești, să revenim la sărbătoarea noastră, a tuturor creștinilor.

Ce ar trebui să însemne Paștele nostru?

Paștele nostru înseamnă trecerea de la necredință la credință. Și fiindcă ne place atât de mult să acordăm importanță minții noastre; fiindcă, fie că o spunem sau nu, ne credem atât de deștepți, astăzi trebuie să ne amintim faptul că credința este un dar care trebuie cerut cu insistență și în fiecare zi de la Dumnezeu. ”Adevărat vă spun că, dacă ați avea credință cât un grăunte de muștar, ați zice muntelui acestuia: ‘Mută-te de aici colo’, și s-ar muta; nimic nu v-ar fi cu neputință.” (Mt 17, 20). Ce poate face un creștin care are o credință vie, adică îl are pe Dumnezeu în el? Poate muta munții din loc. Vrem să fim cu

adevărat puternici? Atunci, zilnic să-i cerem aceasta lui Isus cel înviat.

Trăim într-o lume în care suntem asaltați de o infinitate de propuneri de fericire și ni se vâra sub nas cu multă șiretenie nenumărate lucruri sau plăceri în care ar exista elixirul fericirii și al nemuririi. Toate ne cheamă și ne ademenesc, unele mai tentant decât cele mai frumoase sirene ale mării.

Încotro mergem, spre ce și spre cine? Spre ce fel de viață ne îndreptăm? Există cineva care știe să ne prescrie rețeta fericirii și să ne indice farmacia de unde o putem procura? Există doar Duhul lui Dumnezeu ce ne șoptește în intimitatea ființei noastre care este adevăratul nostru drum în viață. De la Cristos, înviat de același Duh al lui Dumnezeu Tatăl, să cerem ca același Duh Sfânt să ne lumineze pașii spre adevărata viață. Paștele nostru este chemarea noastră la viață, o chemare care răsună în inimile și conștiințele deschise la glasul Domnului. Dumnezeu nu are un post al lui de televiziune, nici un program radio propriu, nici o revistă sau un site doar al Lui. Glasul lui îl putem auzi oriunde. Din orice lucru El ne poate șopti ceva, căci lumea întreagă este lucrarea mâinilor sale. Dar mai mult decât din tot ceea ce există, glasul lui îl putem auzi în conștiința și în bătăile inimii noastre. Din profunzimea ființei noastre, astăzi Dumnezeu ne cheamă la o viață pe care El, învingător al păcatului și morții, ne-o oferă din plin. Tot ceea ce există în jurul nostru nu este rău, dar dacă nu privim toate ca pe darul Domnului, dacă nu respectăm tot ceea ce există ca fiind un dar primit și nu un merit sau proprietate a noastră, atunci aceste bunuri ale lumii, din mijloace care ne conduc spre Creator, se pot transforma în capcane și închisori pentru noi. Cristos cel Înviat trebuie să rămână bucuria noastră de a fi, sensul și scopul vieții și lumii în care trăim.

El va străluci în flacăra lumânării pe care o vom ține în mâini și o vom purta aprinsă în casele noastre. Dar el ne surâde în acest timp și din frunzele proaspete ale copacilor, din florile care au înflorit pe câmpurile noastre sau în glastrele de la fereastră. În această nouă primăvară ne amintește că El este autorul și dătătorul vieții, a tot ceea ce există; dar mai ales El este Viața noastră. El ni se oferă în Sfânta Împărtășanie. El este viu în

fiecare frate și soră a noastră, de aproape și de departe. El este viu în fiecare dorință și aspirație frumoasă pe care o avem. El este prezent în însăși setea noastră de viață, de iubire și de comuniune cu ceilalți. El este viu în tot ceea ce noi construim bun și frumos acum, în lumea de astăzi, lume pe care o vom oferi ca sfântă și frumoasă moștenire celor care vor veni după noi.

Cristos a Înviat!
Sărbători ferice tuturor!

TOTUL ESTE DAR

"Atunci (Isus) a intrat să rămână cu ei. Și, pe când stătea la masă cu ei, luând pâinea, a binecuvântat-o, a frânt-o și le-a dat-o lor. Atunci li s-au deschis ochii și l-au recunoscut"
Evanghelia după Luca 24,30-31.

Apostolii l-au recunoscut pe Isus Cristos înviat la frângerea pâinii; atunci când El li s-a oferit ca hrană, așa cum o făcuse cu patru zile mai înainte, la Cina de Taină.

În orice pâine pe care o frângem și o mâncăm singuri sau împreună recunoaștem darul Domnului și rodul muncii noastre. În aerul pe care-l respirăm recunoaștem darul Lui pentru ca noi să nu murim.

În apa pe care o bem recunoaștem darul Lui care susține viața noastră.

În pământul pe care călcăm recunoaștem casa Lui oferită în dar tuturor, oameni și alte viețuitoare, pentru ca noi să refacem aici paradisul din care au fost alungați protopărinții noștri din cauza păcatului lor.

În universul din care facem parte recunoaștem măreția și frumusețea Lui și niciodată nu vom putea să-i mulțumim îndeajuns pentru toate darurile iubirii sale.

Însă darul cel mai mare este însuși Dumnezeu care ni se oferă pentru ca noi să avem viață și să înțelegem...că totul este dar, totul este har.

TOMA SUNTE EU

"În seara aceleiași zile, prima a săptămânii...a venit Isus, a stat în mijlocul lor și le-a zis: "Pace vouă!" Zicând aceasta, le-a arătat mâinile și coasta...Toma, unul dintre cei doisprezece, cel numit "Geamănul", nu era cu ei când a venit Isus. Așadar, ceilalți discipoli i-au spus: "L-am văzut pe Domnul!" Dar el le-a zis: "Dacă nu voi vedea în mâinile lui semnul cuielei și nu-mi voi pune degetul în semnul cuielei și nu-mi voi pune mâna în coasta lui, nu voi crede". După opt zile, discipolii lui erau iarăși înăuntrul, iar Toma era împreună cu ei. Isus a venit, deși ușile erau încuiate, a stat în mijlocul lor și a zis: "Pace vouă!" 27 Apoi i-a spus lui Toma: "Adu-ți degetul tău aici: iată mâinile mele! Adu-ți mâna și pune-o în coasta mea și nu fi necredincios, ci credincios!" Toma a răspuns și i-a zis: "Domnul meu și Dumnezeuul meu!" Isus i-a spus: "Pentru că m-ai văzut, ai crezut. Fericiți cei care nu au văzut și au crezut!"

Evanghelia după Ioan 20,19-31.

De ce oare această povestire mă emoționează și mă pune pe gânduri? Dacă stăm în liniște și privim adânc în inima și gândurile noastre vom descoperi că Toma suntem noi, fiecare dintre noi. Am putea foarte bine să-l înlocuim. Poate că de acolo din cerului de unde este acum, Toma se uită la noi și își vede fața întipărită în fiecare dintre noi. Istoria relației noastre cu Dumnezeu, credința din sufletul nostru tare mai seamănă cu a lui Toma. Oare câte piedici și obstacole sunt între noi și Isus Cristos? Multe, foarte multe. Oare de câte ori ne-a fost și ne este teamă ca unui copil care nu-și mai vede aproape părinții și începe să plângă? De câte ori nu ne-am plans de atâtea și atâtea lucruri? De câte ori nu am scrâșnit din dinți? De câte ori nu am înjurat sau blestemat? De câte ori nu l-am înjurat chiar pe Dumnezeu? De câte ori nu ne-am îndoit chiar de existența Lui? Ori de câte ori am făcut acestea, tot de atâtea ori am vrut să fim departe de El, nu am crezut că Domnul poate și este aproape de noi, am fugit de El; ne-am îndoit de El, adică am fost ca Toma. Căci dacă în toate acele momente și ocazii inima noastră ar fi fost deschisă pentru Dumnezeu, pacea și puterea Lui ar fi înlocuit toată necredința și slăbiciunea noastră.

În pofida răutăților și necredinței noastre, această evanghelie ne învață că Domnul rămâne alături de noi. În

Euharestia care se săvârșește pe altar la Sfânta Liturghie El vine la noi așa cum a venit la apostoli, la Toma și ne arată semnele iubirii sale învingătoare: coasta și mâinile străpunse. În fiecare sacrament sau taină a bisericii, Cristos vine la noi, intră în ființa noastră și o umple cu pacea sa. Cu multă pace. Domnul Înviat este Pacea dintre Tatăl și creaturile sale. El strălucește în ochii noștri care privesc lumea cu multă iubire. El este în inima noastră liniștită, plină cu pacea Lui. El este în pacea pe care o construiesc cuvintele și faptele noastre de fiecare zi, chiar și cele mai banale. El, Domnul Înviat este pacea lumii, mai mult decât orice lege, orice acord între mai marii lumii și între popoare.

Ne neliniștim în fața terorismului care explodează în piețele, magazinele, pe străzile noastre. În fața acestor rele creștinii trebuie să aducă pacea nu ucigând teroriștii, ci umplând inimile lor cu pacea lui Dumnezeu. Iar pe străzile noastre, mai mult decât poliția, patrulele, sistemele de pază și siguranță, pacea va coborî dacă inimile noastre vor fi pline cu pacea lui Dumnezeu. Nimeni și nimic nu poate oferi siguranță și liniște, dacă inima omului este ocupată de Cel Rău. Poate ar trebui să pricepem odată pentru totdeauna că liniștea și pacea sunt în primul rând darul lui Dumnezeu și de la El trebuie să le cerem mereu. Poate că aceasta ar trebui să-i învățăm și pe cei care vin la noi cu gânduri de răzbunare și distrugere. Poate că tocmai acesta este rolul și misiunea creștinilor în fața celor care în loc de pace aduc război și distrugere.

PORTI...(Chestionar pentru o spovadă bună)

„Adevăr vă spun: Cine nu intră în staulul oilor pe poartă, ci sare prin altă parte, acela este un hoț și un tâlhar... Isus a zis din nou: Adevăr, adevăr vă spun: Eu sunt poarta. Dacă cineva intră prin mine, va fi mântuit.”

Cfr.: Evanghelia după Ioan 10, 1-10.

Există atâtea porți în lumea aceasta! Există poarta sărutului lui Brâncuși. Există porțile cerului, porțile inimii tale, porțile casei tale, porțile naturii vii și frumoase care se deschid ochilor și inimii noastre cu fiecare răsărit de soare.

Există însă și porțile închisorilor, porțile lagărelor de exterminare, porțile de la Auschwitz. Există porțile sclavilor; porțile împărăției drogurilor, armelor și prostituției; porțile nedreptăților și minciunii; porțile patimilor și obiceiurilor rele, ale

alcoolului și alcolizaților; porțile răutăților noastre de fiecare zi; porțile plăcerilor și necumpătărilor noastre; porțile dorinței de bani și avere de care nu ne mai satură nimeni.

Poate că ne construim casa vieții noastre la care am pus o poartă a intereselor noastre declarate și mai puțin cunoscute; a intereselor meschine și ținute secrete în mintea și planurile pe care le știm doar noi și nimeni altcineva. Am pus la poarta casei vieții preferințele noastre confesionale și religioase: dacă sunt catolic, nu calc într-o biserică ortodoxă; nu mai spun de pocăiți. Dacă sunt ortodox, sunt drept credincios, iar toți ceilalți sunteretici, iar pe porțile religiei mele alții nu au ce căuta niciodată. La mine nu intră oricine, căci nu vreau să fiu deranjat și nu-mi place de figura multora; de fapt, nici nu mă interesează; să-și vadă fiecare de borșul lui. Mi-am pus la porțile vieții mele dorința de dominare, de afirmare, de urcare pe spatele altora. Pe mine mă interesează doar cei mai slabi decât mine, pe care pot să-i controlez, de care mă pot servi pentru interesele mele, care nu-mi umbresc aureola, ci dimpotrivă, mi-o măresc. Prin porțile casei mele nu pășesc decât cei care sunt de acord cu mine, care au idei ca și mine; pe toți ceilalți care nu-s pe gustul meu, nu-i agreez și nu intră în universul meu.

Poate că ar trebui să ne întrebăm astăzi cu toată sinceritatea cine intră pe porțile minții și inimii noastre. Cine locuiește în gândurile și în inima noastră? Sau, oare nu cumva suntem singuri cu planurile, ambițiile, răutățile și criteriile noastre de selecție? Oare nu ne credem așa de buni încât nimeni nu merită să stea la masa gândurilor și inimii noastre? Oare nu ne credem așa de curați încât și cea mai mică mizerie din viața semenului nostru ne face să-l alungăm, să-l ținem departe de noi ca pe un gunoi pe care am vrea să-l aruncăm în container? Sau poate că acceptăm să intre în casa noastră pe cel neputincios, mai sărman, doar facem aceasta ca să îi arătăm cât de buni și mărinimoși suntem noi? Poate că îi acceptăm pe cei slabi lângă noi, dar facem aceasta pentru ca să se vadă cât de puternici și de importanți suntem noi?

Dar porțile lui Dumnezeu, care și cum sunt? Dacă toată lumea aceasta este creată de El și dacă în dreptatea lui fără margini nu trăsnește pe nimeni dintre răufăcători, aceasta înseamnă că porțile inimii lui Dumnezeu sunt mai mari, mai largi decât tot universul; mai îngăduitoare, mai răbdătoare, mai

iubitoare decât toată răutatea lumii de când El a creat-o și până când o să mai fie.

...Și iarăși mă întorc la porțile inimii omului (sunt inclus și eu?) care sunt atât de mici, atât de înguste încât pe ele se întâmplă să nu poată pași nici măcar un om, fie el cât de mic. Și uite așa sunt oameni singuri pe lume, căci pe porțile inimii lor nu-i loc pentru nimeni. Oare nu cumva criteriile mele de selecție sunt mult mai dure decât ale lui Dumnezeu? În cazul acesta, mai sunt eu măcar om? Sau m-am transformat într-un diavol? Căci nu mai vreau ca oamenii să existe în inima mea; niciunul nu-i vrednic să-mi populeze gândurile și sentimentele mele. Out cu toți! Sau poate că vreau ca oamenii să existe, dar nu pentru a trăi în viața mea, ci pentru a-i ucide pe toți, pentru ca nimeni să nu-mi consume timpul, spațiul și averile. Pentru că vreau să fiu doar eu, iar oricine altcineva, dacă vrea să trăiască, să poarte chipul meu! Dacă aș putea, l-aș ucide și pe Dumnezeu, pentru ca eu singur să rămân, eu singur să tronez pe acest pământ. Atunci, eu voi fi împăratul împărăției morților și al morții universale. Oare asta ne dorim, ca în inima noastră să fim doar noi? Ne dăm seama că privindu-ne doar pe noi înșine, dorindu-ne doar pe noi, devenim mesagerii și făuritorii unei lumi în care toți ceilalți sunt morți pentru noi?

Cine ne dă dreptul să nu-i lăsăm pe alții să trăiască, așa cum sunt ei, cu calitățile și defectele lor? Cine?!

Deci, care și cum sunt porțile gândurilor și inimii noastre?

SUNTEM FII LUI DUMNEZEU

”Să nu se tulbure inima voastră! Credeți în Dumnezeu și credeți în mine! În casa Tatălui meu sunt multe locuințe. De n-ar fi așa, v-aș fi spus: «Mă duc să vă pregătesc un loc»? Și, după ce mă voi duce și vă voi pregăti un loc, voi veni din nou și vă voi lua la mine, pentru ca să fiți și voi acolo unde sunt eu. Și unde mă duc eu, voi știți calea”. Tóma i-a zis: „Doamne, nu știm unde te duci. Cum am putea ști calea?” Isus i-a spus: „Eu sunt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin mine”.

Evanghelia după Ioan 14, 1-7.

Înainte de venirea în lume a Fiului său, Dumnezeu Tatăl era înțeleș de omenire doar ca Dumnezeuul unui popor, iar evreii

se considerau ei, doar ei singuri preferații divinității adevărate. Ei credeau că sunt singurul popor din lume ales de Tatăl ceresc. Odată cu întruparea Fiului lui Dumnezeu în persoana lui Isus Cristos din Nazaret, El, Fiul devine pentru întreaga omenire Calea, Adevărul și Viața. În El îl vedem pe Tatăl. Revelația Noului Testament ne mai descoperă însă o altă dimensiune a întrupării Fiului în natura noastră umană, și anume faptul că toți oamenii sunt recunoscuți de Tatăl ca fii și prietenii săi, iar împlinirea, fericirea noastră înseamnă conformarea ființei și a întregii vieți cu Isus Cristos, care s-a făcut întru totul asemenea omului, în afară de păcat. Modelul ideal al omului îl reprezintă Isus Cristos. El a devenit Alfa și Omega timpului și istoriei omenirii. În El omul atinge absolutul spre care îl cheamă Tatăl. Nimeni pe pământ nu mai poate să se numească Maestru sau Învățător, căci El, Cristos, este unicul Învățător al omului. În Fiul lui Dumnezeu întrupat în umanitatea noastră, noi, toți oamenii am devenit frați egali în fața singurului și adevăratului Dumnezeu. Niciun om nu mai poate pretinde că este superior semenului său. Iar cel care vrea să fie mai mare între oameni, să fie servitorul tuturor; căci așa a făcut însuși Fiul lui Dumnezeu, s-a făcut servitorul nu numai al Tatălui, dar și al tuturor oamenilor. Orice om este egal cu toți semenii săi și nimeni nu poate constrânge în vreun fel un alt om. Fiecare om este complet independent de orice semen al său. Aceasta este adevărata libertate a fiilor lui Dumnezeu. Ei recunosc o unică autoritate, cea a lui Dumnezeu; iar orice autoritate pământească vine de la Dumnezeu (ceea ce nu anulează importanța votului nostru) și trebuie exercitată așa cum vrea El, Tatăl tuturor oamenilor. Niciun om nu-și poate aroga o putere și autoritate independentă, separată de cea a Tatălui întregii omeniri. Niciun om nu se poate numi tatăl altui om; niciun om nu se poate numi Învățătorul altui om, căci doar unul este Tatăl, cel din ceruri și doar unul este Învățătorul tuturor, Isus Cristos.

Isus Cristos este punctul de cotitură al istoriei omenirii. În El, toți oamenii sunt eliberați din orice formă de dependență sau de sclavie. El devine Calea pe care oamenii pășesc spre Tatăl; El este Adevărul în care orice om învață cine este, de ce există pe pământ și încotro trebuie să se îndrepte; El, Cristos, este adevărata viață a omului.

Cred că acest fragment al Evangheliei după Ioan (capitolul 14, versetele 1-7) reprezintă unul din textele fundamentale ale istoriei omului și poate lumina istoria întregii umanități.

O NOUĂ LUME

"Dacă mă iubiți, veți păzi poruncile mele și eu îl voi ruga pe Tatăl, iar el vă va da un alt Mângâietor ca să fie cu voi pentru totdeauna, Duhul adevărului... Nu vă voi lăsa orfani. Voi veni la voi. Încă puțin și lumea nu mă va mai vedea. Voi însă mă veți vedea; pentru că eu trăiesc, veți trăi și voi. În ziua aceea, veți cunoaște că eu sunt în Tatăl meu, iar voi în mine și eu în voi. Cine are poruncile mele și le păzește, acela mă iubește, iar cine mă iubește va fi iubit de Tatăl meu și eu îl voi iubi și mă voi revela lui".

Evanghelia după Ioan 14,15-21.

A-l iubi pe Cristos înseamnă a trăi învăluit în iubirea lui, o iubire care îți cuprinde fiecare respirație și fiecare bătaie a inimii. O iubire la unison cu iubirea universală care susține viața și frumusețea întregii lumi; acesta-i adevărul iubirii lui Dumnezeu și a celui care trăiește în ea. Cristos a descins din cerurile Lui și ale Tatălui și s-a făcut una cu mine, cu tine, cu toți oamenii, inclusiv cu cel care l-a vândut pe 30 de arginți. Viața care reînvie în fiecare primăvară este un semn al vieții care reînvie în orice om care-l recunoaște chipul în propria ființă și pe chipul semenilor lui. Nu suntem orfani pe această planetă; nu ne-a adus barza și nu vom locui într-un cuib pe vârful unui stâlp. Suntem frați cu Isus Cristos; prin botez devenim fii ai Tatălui iar la sfârșitul vieții ne vom întoarce cu toții pentru a fi împreună în casa lui, în același și unic rai.

În întunecimea minții omului, Cristos a coborât cu lumina lui și de atunci întregul pământ este luminat de El; Lumina lumii care continuă să strălucească mai puternic decât luceafărul dimineții. Iar toți zeii lumii primesc și ei din lumina Lui, așa cum soarele își trimite lumina pe fața lunii, și strălucește și ea, chiar și în întunericul nopții; la fel și toate stelele cerului. Și dacă ochii noștri văd și înțeleg misterul a tot ce ne înconjoară, aceasta se întâmplă pentru că Lumina lui luminează mintea noastră, iar mintea noastră devine înțeleaptă.

Prezența ascunsă a Fiului lui Dumnezeu în gândurile și inima noastră este viață și căldură, pentru ca pământul acesta să-și dea roadele lui, roadele binelui și nu ale răului; florile binelui și nu flori otrăvitoare. Cu Pruncul din Betleem, cerul a coborât pe pământ și Dumnezeu locuiește în aceeași casă cu fiii oamenilor, mănâncă la masa lor, merge la nunțile, botezurile și înmormântările lor, fără a cere nicio taxă, iar prețul participării la evenimentele oamenilor îl plătește în natură: Pune pe masă trupul și sângele său. În împărăția vieții fiilor lui Dumnezeu, nu se plătesc bilete la intrare, nu se cumpără și nu se vinde pe bani, nu se depune în cont, nu se cumpără nimic pe datorie. Totul este gratis. Noua omenire a fiilor lui Dumnezeu este doar și numai iubire. Căci acesta-I numele lui Dumnezeu scris pe frunțile oamenilor: Iubire. Iubire care dă viață ieșită din mormântul lui Cristos.

Oamenii cântă și vor cânta pe acest pământ cântecul iubirii universale, un cântec ieșit din inima omului răscumpărat din ghearele diavolului și ale morții. Scheletul negru care se plimbă cu coasa pe umăr aparține legendei și mai are un loc doar în vreun muzeu al figurilor de ceară. Moartea omului nu-i decât pasul făcut pe poarta veșniciei, iar mormintele noastre sunt domiciliu flotante, de trecere în împărăția Tatălui.

Oamenii nu trebuie să mai plângă și să fie triști. Gata cu bocetele de înmormântare! Actele noastre de deces sunt pașapoarte pentru împărăția tinereții fără bătrânețe și a vieții fără de moarte. Misterul omului este luminat în lumina Celui care s-a făcut una cu noi, în afară de păcat. În cel de lângă tine nu vezi doar vecinul, colegul de muncă, prietenul sau dușmanul. În orice om te vezi pe tine, căci în orice om Dumnezeu și-a sădit templul măririi sale. Dumnezeu pășește cu picioarele tale, iar tu nu faci trotuarul condiției umane, ci pășești cu picioarele lui Dumnezeu pentru a sfinți toate drumurile lumii; drumuri care duc spre casa Tatălui. Ridică-ți privirea și vei vedea cum și-a deschis fereastra, cum te privește cu drag de sus și te cheamă la El; Tatălui îi este dor de tine.

IUBIRE ÎNTREITĂ

"Isus i-a spus lui Nicodim: Într-adevăr, atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât l-a dat pe Fiul său, unicul născut, ca oricine crede în el să nu piară, ci să aibă viața veșnică. Pentru că Dumnezeu nu l-a trimis pe Fiul său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin el. Cine crede în el nu este judecat, însă cine nu crede a fost deja judecat pentru că nu a crezut în numele Fiului unic al lui Dumnezeu".

Evanghelia după Ioan 3, 16-18.

Dumnezeu nu este unul închis ca într-o carapace, care s-a autoizolat în cerurile lui, departe de lume și de problemele ei. Dumnezeu este Tată, ceea ce presupune că există un Fiu, iar amândoi sunt în același Duh Sfânt. Pluralitatea acestui mister al lui Dumnezeu Unul și întreit în persoane este imposibil de pătruns cu mintea umană și de perceput cu simțurile pe care le avem. Dinamismul dumnezeirii este într-o continuă mișcare, activitate creatoare, mereu aceeași și mereu alta. Dumnezeu se manifestă printr-un mister de iubire care niciodată nu va încăpea în mintea sau în puterile omului. Așa cum la un nivel mult mai mic, doar ca exemplu, nici măcar cei mai buni și iubitori copii nu pot înțelege în totalitate iubirea mamei care i-a născut. În Dumnezeu există viața care înseamnă dăruire și primire în același timp; și cu cât I te dăruiești mai mult, cu atât mai mult ți se oferă, pentru ca așa să I te poți oferi mai mult, iar El să te umple și mai mult cu prezența Lui, iar această dăruire-primire nu se sfârșește pentru trup decât cu moartea fizică, pentru ca apoi să urmeze pentru veșnicie comuniunea dintre omul-spirit și Dumnezeul său.

Dumnezeu este o continuă solidaritate cu sărăcia și lipsurile omului (până la moartea pe Cruce) și tot o continuă îmbogățire-viață cu El cel înviat. El este cel care bate neîncetat la porțile noastre adesea închise, pentru ca în același timp să nu ne închidă în nas poarta casei Lui, ci să o țină mereu complet deschisă. El este cel care ne ascultă toate cuvintele noastre, chiar și atunci când îl înjurăm, și tot El este Acela care ne vorbește mereu, chiar dacă noi ne astupăm urechile și facem mult zgomot în jurul nostru pentru a nu-I auzi glasul. El este Acela care rămâne mereu o gazdă primitoare chiar și atunci când noi, chiar prin lege, îl scoatem, îl alungăm din societatea noastră.

În sărbătoarea de astăzi, pentru a înțelege ceva din semnificația ei, trebuie să pricepem că realizarea "eu"-ului nostru are loc doar atunci când intră în dialog și comuniune cu "tu", ceea ce dezvoltă în doi gustul plăcut al dialogului, al confruntării fair play, al ascultării celuilalt, al comuniunii în diversitate; căci nu există doi oameni identici, nici măcar între gemeni. Astăzi suntem chemați să ieșim din egoismele noastre, din planurile secrete de afirmare, de dominare, de acumulare între fălcile noastre precum hârciogii. Emoțiile plăcute, fascinante chiar încep să le trăiești atunci când pășești desculț, cu delicatețe și uimire pe ușa casei celuilalt care te invită la el. Bucuria o trăiești atunci când împărtășești chiar și numai un colț de pâine cu cel ce nu are nici atât. Împlinirea ca om o simțim atunci când dăruim, mai mult decât atunci când primim. Iar dăruirea începe de la felul cum privești pe cel de lângă tine.

În semnul Sfintei Cruci mărturisim credința noastră în Dumnezeu unul și întreit în persoane. Oare când trecem pe lângă o biserică, ne închinăm în fața bisericii sau în fața lui Dumnezeu care este acolo? Și de ce nu ne-am închina în spirit în fața fiecărui om, căci fiecare om poartă în el chipul și asemănarea cu Dumnezeu? : "Nu știți că trupul vostru este templu al Duhului Sfânt care este în voi, pe care-L aveți de la Dumnezeu și că voi nu sunteți ai voștri?" (1 Corinteni 6, 19).

NU-ȚI FIE FRICĂ!

"Nu vă temeti de cei careucid trupul, dar nu pot ucid sufletul! Temeti-vă mai degrabă de cel care poate să piardă si trupul, si sufletul în Gheenă! Oare nu se vând două vrăbii pe un ban? Si niciuna dintre ele nu cade pe pământ fără stirea Tatălui vostru. Vouă însă vă sunt numărate toate firele de păr de pe cap. Asadar, nu vă temeti! Voi valorati mai mult decât multe vrăbii. Oricine va da mărturie pentru mine înaintea oamenilor, voi da și eu mărturie pentru el înaintea Tatălui meu cel din ceruri."

Evanghelia după Matei 10, 26-33.

Sunt două frici: Frica de a-si pierde viata fizică si cea de a-si pierde sufletul. Care o fi mai rea? Cristos ne spune că a doua. După logica noastră, lucrurile stau complet invers. A muri, reprezintă răul cel mai mare si facem orice, numai să nu murim, sau să amânăm cât mai mult posibil întâlnirea directă cu doamna

aceea schiloadă, îmbrăcată în negru și care are o coasă pe umăr. Și totuși, oare chiar așa stau lucrurile? Oare moartea fizică reprezintă cel mai mare rău care ni se poate întâmpla? Iar a ne pierde sufletul reprezintă ceva secundar, lipsit de importanță? Să ne gândim la un lucru: Ce s-ar întâmpla cu noi dacă într-o bună zi am pierde sensul numărului? Nimeni dintre cei care locuiesc la bloc nu ar mai ști unde locuiesc și nu ar reuși să se întoarcă acasă, căci pur și simplu nu ar ști la ce număr locuiesc; ar umbla bezmetici pe drum, căutându-și la nesfârșit propria locuință; ar sfârși prin canale împreună cu aurolacii.

A-ți pierde sufletul înseamnă a-ți pierde sensul vieții, a nu mai ști pentru ce trăiești și care este valoarea vieții și a tot ce ți se întâmplă. Înseamnă a nu mai găsi nicio explicație în suferințele care te lovesc, iar momentele cele mai grele înseamnă întuneric și deznădejde totală; înseamnă a nu mai crede în nimeni și nimic; înseamnă a deveni trist și descurajat; înseamnă să fii viu, dar de fapt, să fii mort; înseamnă să schimbi bucuria de a trăi cu înecarea minții și a voinței tale în patimi, alcool, ură și violență, desconsiderare a tot și a toate; poate însemna să-ți pui capăt singur vieții tale care pentru tine a devenit insuportabilă. Aceasta este lipsa de credință.

Nu viața este grea, ci lipsa sensului vieții și orbecăirea pe drum, ca și fuga după toate himerele pe care ni le vinde societatea de consum. Nu moartea este grea, ci neînțelegerea ei și necredința în viața care ne așteaptă după ce închidem ochii pentru această lume.

În fața unor astfel de perspective sumbre ale vieții omului, Dumnezeu se grăbește să ne asigure de faptul că credința în El înseamnă încredere în El, înseamnă iubirea Lui, pentru că El ne iubeste mult mai mult decât putem noi să înțelegem. Dumnezeu ne știe numărul firelor de păr din cap; știe cineva câte fire de păr are? Nu cred; ei bine, El știe. Poate că una din cele mai mari dureri și nelinistii ce o avem este solitudinea interioară, adică faptul că nu suntem iubiți cu adevărat de nimeni. Evanghelia de astăzi ne asigură că există totuși cineva care ne iubeste: Cel care ne-a creat ne iubeste cu o dragoste fără margini. Și dacă am privi cu mai multă înțelepciune în jurul nostru, am înțelege că tot ceea ce există, tot ceea ce ne înconjoară este pentru noi; toate sunt o dovadă a iubirii Celui care ni le-a dat nouă pe toate. Ba, mai mult, ni s-a dat nouă pe sine însuși, căci fiecare bătaie a inimii noastre

este de fapt o bătaie a inimii lui Dumnezeu din noi. Deci, de ce, sau de cine ne temem noi? Ne temem de propriile noastre frici? Sau, mai rău, ne temem de noi înșine?

MAI MULT DECÂT PE MINE?

"Cine își iubește tatăl sau mama mai mult decât pe mine nu este vrednic de mine; și cine își iubește fiul sau fiica mai mult decât pe mine nu este vrednic de mine. Cine nu-și ia crucea și nu mă urmează nu este vrednic de mine. Cine ține la viață o va pierde, iar cine își pierde viața pentru mine o va regăsi. Cine vă primește pe voi pe mine mă primește, iar cine mă primește pe mine îl primește pe acela care m-a trimis. Cine va da de băut fie și numai un pahar cu apă rece unuia dintre aceștia mici pentru că este discipol, adevăr vă spun, nu-și va pierde răsplata".

Evanghelia după Matei 10,37-42.

Unicul Tată al tuturor oamenilor, indiferent de religie, chiar și al celor fără nicio religie, este cel din ceruri; iar noi, toți cei care populăm această planetă, suntem fiii Lui și frați și surori între noi, cu aceleași drepturi și obligații, egali în fața Lui. În fața lui Dumnezeu nu există niciun privilegiat. Privilegiile le-am inventat noi oamenii. Bogatul sau săracul, în fața Lui sunt egali. Dacă unul este destept și altul analfabet, aceasta valorează aici pe pământ, conform regulilor și intereselor pe care le-am fabricat noi. A fi bun, sau a fi rău, adesea nu este în raport cu voința lui Dumnezeu, ci cu normele pe care noi le-am inventat, pentru a ieși în față și pentru a-l scoate din concurs pe cel care ne incomodează. În fața lui Dumnezeu, toți suntem pe același plan: pe toți ne iubește cu aceeași iubire fără limite, indiferent de bravurile sau de relele pe care le-am săvârșit. Pentru El, există doar omul și nimic altceva; iar orice om poartă chipul său. În planul lui Dumnezeu există o lume nouă și un mod nou de a fi: în lumea Lui tatăl, mama, fratele, sora, fiii sunt frați și surori în Cristos, fii ai Tatălui, care este începutul și sfârșitul a toate. Toate legăturile de sânge care există pe pământ, în ochii lui Dumnezeu devin secundare, căci El și doar El este Tatăl tuturor. Nu există nici sânge regal, nici sânge albastru, nici rase superioare, nici rase inferioare. Prin venele și arterele oamenilor circulă doar sângele lui Cristos vărsat pe cruce pentru mântuirea și fericirea tuturor oamenilor.

Planul lui Dumnezeu cu lumea pe care El a creat-o este unul măret și care antrenează întreaga istorie a omului. O istorie pe care El o scrie pe rândurile noastre strâmbe. Este istoria nasterii noastre pentru o lume a spiritului, o naștere care a început cândva și care continuă; o naștere care doare, care face să sângereze fiinta noastră, care aduce luptă pe acest pământ. Există o spadă nevăzută care pătrunde adânc în om, până în profunzimile cele mai adânci; o spadă care taie și desparte omul acestui pământ de omul care-i aparține lui Cristos. Isus Cristos este gelos și vrea pentru El omul întreg. Nimeni nu poate fi al lui Cristos dacă pe El îl iubeste mai puțin decât pe mama, tata, fratele, sora, chiar decât pe el însuși. Nimeni nu poate fi al lui Cristos, dacă pe El îl iubeste mai puțin decât funcțiile, averile și interesele sale. Nimeni, absolut nimeni nu este al lui Dumnezeu, dacă El, Dumnezeu nu este pe primul plan în viața lui. Acesta este radicalismul lui Dumnezeu cu omul. Și aceasta se întâmplă pentru că El, Cristos, s-a oferit cu totul omului, vărsându-și sângele, dându-și viața și înviind pentru el. Și, în schimb, cere același lucru de la oameni; aceeași măsură a iubirii, adică o iubire totală, fără limite. Cristos se oferă lumii pentru viața ei, ca o pâine pe care noi o mâncăm zilnic și fără de care am muri. Omul nu poate deveni om adevărat dacă nu devine el însuși pâine pentru a alimenta viața semenilor săi. Așa cum, de când e lumea lume, părinții oferă copiilor viața lor, pentru ca aceștia, la rândul lor, să ofere copiilor ceea ce au primit în dar, viața. Totul este dar, totul este dăruire totală, totul este viață învăluită într-un mister care ne cuprinde pe toți.

CUPRINS

PARTEA I: UN PETEC DE CER PE PĂMÂNTUL NOSTRU	
DUMINICA "FLORIILOR,, versus Semimaratonul Iaşului	4
CREDINŢE DIFERITE? NU, ORGOLII DIFERITE!	4
ARTA SIMPLITĂŢII	5
ARTA FERICIRII	7
VINEREA MARE	8
CRISTOS A ÎNVIAT!	9
RUGĂCIUNE PENTRU PACE	9
CE ESTE RELIGIA?	11
ÎNCHIDE UŞILE	13
OMUL POATE ZBURA CA ŞI PĂSĂRILE	15
REBUTURI?	15
DESPRE "REPARAREA" UNUI TELEFON MOBIL	18
CONFESIUNE	19
VIAŢA: BUCURIE SAU ABSENŢĂ?	21
LUMEA ARE CULOAREA OCHILOR ŞI PRIVIRII NOASTRE	24
UNDE TE UIŢI PRIMA DATĂ PE FACEBOOK?	27
ACUM, CE VEI FACE?	29
DESPRE PREOŢI ŞI PROGRAMUL DE LUCRU	32
CE S-AR ÎNTÂMPLA DACĂ?	34
ȚINE-ȚI GURA!?	35
NU SE POATE!?.	37
PAȘII MAMELOR NOASTRE	39
ACASĂ	41
DRAMA LUMII	42
ECOUL	44
ÎNCETINEȘTE-ȚI RITMUL!	45
UN OM SFIOS	46
SINGURĂTATE	48
DOAR IUBIREA	50
PUNEȚI OSUL LA TREABĂ!	51

SUNTEM FERICIȚI?	54
AUTOPORTRET OCCIDENTAL	57
DOAR 1,68 % LUI DUMNEZEU?	58
ÎN LUMINA SOARELUI	60
TĂCEREA ȘI ZÂMBETUL	61
CREDINȚĂ...	61
A CREDE ÎN VISURI	63
DE CE MERGEM LA ȘCOALĂ? DE CE MUNCIM?	64
POVESTIRE ÎN ZIUA NUNȚII	67
DESPRE ALUNGAREA DIAVOLILOR DIN NOI.....	68
EU, CINE SUNT?.....	71
O STUDENTĂ.....	73
VA DISPĂREA CREDINȚA? DACĂ VA DISPĂREA "OMUL"	75
ORGOLII ȘI ORGOLIOȘI	78
PARFUMUL FLORILOR DE TEI	79
CUM TREBUIE SĂ CÂNTĂRIM BANANELE?	81
SCENĂ LA O TRECERE DE PIETONI	82
ÎNVĂȚĂMINTE	84
ANGLIA=OUT?	85
CĂLĂTORIA CU MAXI-TAXI.....	87
FRICA.....	89
FEMEIA	90
CEASUL ADEVĂRULUI.....	92
OAMENI CARE NU CER NIMIC	94
NEO-COMUNISM "ÎNCREȘTINAT"	95
GÂNDURI DESPRE UN OM "MARE"	98
ICOANE ȘI ICONIȚE	100
TRĂIREA PREZENTULUI.....	102
ÎNTREBĂRI EXISTENȚIALE	104
OPERAȚII ESTETICE ȘI ÎNFRUMUSEȚĂRI	106
LA RĂSCRUCE DE ANI.....	108
CINE EȘTI TU?	110
LA CE ESTE BUNĂ PROSTIA OMENEASCĂ?	111
UNDE DOI SAU TREI.....	113

LUMINĂ ȘI PARFUM DE BUSUIOC	115
CUM MÂNCĂM LAPTELE?	116
DESPRE DEPRESIE ȘI SINGURĂTATE.....	119
FILMUL VIEȚII NOASTRE	120
RECONVERSIE PROFESIONALĂ.....	123
DIN LUMEA ÎN CARE TRĂIM	123
BISERICA MĂREȚĂ DIN SATUL MEU NATAL	126
TREI PROMISIUNI (VOTURI)	128
CE-I CU NOI PE AICI?	129
IADUL ESTE PE PĂMÂNT?	130
CE NE SPUN VIZIONARELE DE LA MEDJUGORJE?	131
MARIA	132
FIDELITATE	134
DESPRE FEMEILE BADANTE	134
CONVINGERI RELIGIOASE DEZOLANTE.....	136
DESPRE FERICIRE (IUBIRE)	136
PRIVIND MAREA	137
DESPRE MINE, DESPRE NOI.....	138
PRIVIND MAREA	140
NU LĂSA PE MÂINE CEEA CE TREBUIE SĂ FACI ASTĂZI	141
OAMENI TRANSFIGURAȚI?	141
OMUL PROTAGONIST.....	143
SUNT PROFESORI SUBIECTIVI?	144
MĂ TEM DE TĂCERE	145
ACASĂ	146
SUNTEM TOTAL NEPUTINCIOȘI ?	147
TARE-I BUNĂ LUMEA ÎN CARE TRĂIESC?!	149
RÂUL VIEȚII CURGE... ..	150
SUNTEM CEEA CE IUBIM	152
DE CE EXIȘTI ?	153
VORBEȘTE-MI, IUBIRE A RESPIRAȚIEI MELE!	154
NAȘTEREA SFINTEI FECIOARE MARIA.....	155
BUNICII.....	157
INALȚAREA SFINTEI CRUCI	158

MĂRĂȘEȘTI.....	159
CREDINȚA.....	160
EȘTI ACASĂ?.....	162
LEGILE NEVĂZUTE ALE GÂNDULUI ȘI INIMII NOASTRE	163
OMUL ESTE UN SANCTUAR	165
DANSUL CĂRȚILOR PE RAFTURI.....	165
BOGATUL ȘI SĂRACUL	167
BUCURIA INIMII ȘI DRAGOSTEA PENTRU FRUMOS.....	169
CE BINE AR FI! CE LIBERI AM FI!	169
VIDEOCHAT ȘI RADIO MARIA	170
FERICIREA	174
CUVINTE, PEA MULTE CUVINTE!.....	176
UN NOU AN UNIVERSITAR.....	178
TOTUL ESTE DAR.....	181
OAMENI AI LUMINII.....	183
OAMENI STRATIFICAȚI.....	185
DEZLEGAREA DE PĂCATE; CARE PĂCATE?	186
FRUMUSEȚEA NEGRĂITĂ A TAINELOR LUMII	188
SOS-COMUNICAREA?!.....	189
FERICIREA: O LACRIMĂ FURIȘĂ	190
SUFERINȚA LUI DUMNEZEU	192
TĂCERILE VORBESC	193
DESPRE "ICOANE"	196
NEDUMERIRE.....	196
ÎNTÂLNIRE DE GRADUL 0	197
RUGĂCIUNE.....	200
ÎNGERI ȘI DEMONI	202
GINGĂȘIE.....	202
VIAȚA	203
NOSTALGIA PRIMEI IUBIRI	203

PARTEA A II-A: CONSIDERAȚII OMILETICE

CARE-I SCOPUL VIEȚII TALE?	206
POARTA STRÂMTĂ	208
INGRATITUDINE	210
DUMNEZEU VA MAI GĂSI CREDINȚĂ PE PĂMÂNT?	212
VAMEȘUL ȘI FARISEUL.....	213
ȘI VAMEȘII AU LOC ÎN CER.....	215
LUMEA SPIRITUALIZATĂ.....	217
PUNCTUL DE SPRIJIN	220
IUBIRE NO LIMITS.....	222
SUNTEM CREȘTINI DE CURSĂ LUNGĂ?.....	223
FOCUL DUHULUI DIN DEȘERT	225
DE CRĂCIUN	227
SARE ȘI LUMINĂ.....	229
LEGEA DIN INIMA TA.....	230
PRIVEȘTE CRINII CÂMPULUI.....	231
FRUMUSEȚE ȘI LUMINĂ NESFÂRȘITĂ.....	233
SPIRITUL ȘI ADEVĂRUL ADORATORILOR LUI DUMNEZEU	234
PAȘTELE: ALEGEM VIAȚA	236
TOTUL ESTE DAR.....	238
TOMA SUNT EU	239
PORȚI...(.....	240
SUNTEM FIII LUI DUMNEZEU	242
O NOUĂ LUME	244
IUBIRE ÎNTREITĂ	246
NU-ȚI FIE FRICĂ!	247
MAI MULT DECÂT PE MINE?	249